I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΝΑΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου

— 1991 —

(92/C 250/01)

COM(92) 136 τελικό

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

I. ΠΡΟΟΙΜΙΟ 6

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ 8

A. Χώρος χωρίς σύνορα 8

1. Κατάργηση των φυσικών συνόρων 10

α) Τελωνειακή ένωση 10

β) Ελεύθερη κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων 11

2. Κατάργηση των τεχνικών συνόρων 13

α) Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων 13

β) Η αγορά υπηρεσιών και κεφαλαίων 17

1. Η αγορά υπηρεσιών 17

2. Η αγορά κεφαλαίων 18

γ) Ελεύθερη παροχή των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, άμεση φορολογία και δίκαιο των εταιρειών 19

3. Κατάργηση των φορολογικών συνόρων 20

4. Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων 22

α) Απαγόρευση των διακρίσεων — Κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα 22

β) Είσοδος και διαμονή 23

γ) Ισότητα μεταχείρισης σε θέματα άσκησης συνδικαλιστικών δικαιωμάτων 23

δ) Πρόσβαση στις θέσεις απασχόλησης του δημόσιου τομέα 23

ε) Αναγνώριση των διπλωμάτων 23

στ) Ανεξάρτητοι εμπορικοί πράκτορες 26

5. Πολιτική των καταναλωτών και ασφάλεια των προϊόντων 26

B. Απασχόληση και κοινωνική πολιτική 27

1. Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών 27

2. Καταπολέμηση του καρκίνου 28

3. Κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων 28

4. Συνθήκες εργασίας 28

Γ. Γεωργική και αλιευτική πολιτική 29

1. Γεωργική πολιτική 29

2. Αλιευτική πολιτική 33

Δ. Ανταγωνισμός 35

1. Δημόσιες επιχειρήσεις 35

2. Εμπορικά μονοπώλια 35

E. Μεταφορές 36

1. Οδικές μεταφορές 36

2. Εσωτερική ναυσιπλοΐα 37

Σελίδα

ΣΤ. Περιβάλλον ... 38

1. Προστασία της πανίδας και της χλωρίδας ... 38

2. Ποιότητα των υδάτων ... 38

3. Ποιότητα του αέρα ... 38

4. Θόρυβος ... 39

5. Απόβλητα και χημικά και βιοχημικά προϊόντα ... 39

Ζ. Ενέργεια ... 39

1. Πετρελαϊκά προϊόντα ... 39

2. Διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας — 90/547/ΕΟΚ ... 39

3. Διαφάνεια των τιμών — 90/377/ΕΟΚ ... 40

4. Πολιτική στον τομέα του άνθρακα — 89/296/ΕΚΑΧ ... 40

Η. Εξωτερική διάσταση ... 40

1. Εξωτερικές σχέσεις ... 40

2. Συνεργασία για την ανάπτυξη ... 40

Θ. Στατιστικά, διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα ... 40

1. Θέματα στατιστικής ... 40

2. Προσωπικό των Κοινοτήτων ... 41

3. Δημοσιονομικά θέματα ... 42

III. ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ... 42

Αριθ. 1 Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1987 κατά διαδικαστικό στάδιο και κατά κράτος μέλος ... 43

Αριθ. 2 Εξέλιξη του αριθμού των προειδοποιητικών επιστολών, κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας ... 44

Αριθ. 3 Εξέλιξη του αριθμού των αιτιολογημένων γνωμών, κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας ... 45

Αριθ. 4 Εξέλιξη των προσφυγών στο Δικαστήριο, κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας ... 46

Αριθ. 5 Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984, κατά διαδικαστικό στάδιο και κατά τομέα δραστηριότητας ... 47

Αριθ. 6 Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984, κατά τομέα δραστηριότητας και κατά νομική βάση ... 48

Αριθ. 7 Αριθμός διαδικασιών παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984, κατά νομική βάση και κατά διαδικαστικό στάδιο ... 49

Αριθ. 8 Αριθμός διαδικασιών παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1988, κατά κράτος μέλος, νομική βάση και διαδικαστικό στάδιο ... 50

Σελίδα

Αριθ. 9 Προσφυγές και αποφάσεις του Δικαστηρίου από το 1987 51

Αριθ. 10 Αποφάσεις του Δικαστηρίου που έχουν εκδοθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 και δεν έχουν ακόμη εκτελεστεί 55

Αριθ. 11 Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τα εθνικά δικαστήρια 70

Αριθ. 12 Στατιστικές: καταγγελίες και περιπτώσεις που εντοπίζονται αυτεπάγγελτα 73

IV. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Παράρτημα Α: παραβάσεις στις συνθήκες και τους κανονισμούς 78

2. Παράρτημα Β: παραβάσεις των οδηγιών 96

3. Παράρτημα Γ: έλεγχος της εφαρμογής των οδηγιών για το περιβάλλον 150

I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ετήσια έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου [1] ανταποκρίνεται στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκφράσθηκε στο ψήφισμα της 9ης Φεβρουαρίου 1983 [2]. Στο σημείο 2 της δήλωσης αριθ. 19 σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου που προσαρτήθηκε στη συνθήκη σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση που υπεγράφη στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992, η Συνδιάσκεψη «καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύει περιοδικά πλήρη έκθεση απευθυνόμενη στα κράτη μέλη και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο». Η παρούσα ένατη έκθεση καλύπτει αυτό το διπλό αίτημα.

Περιλαμβάνει μια ανάλυση κατά τομείς δραστηριότητας, η οποία συνοδεύεται από πίνακες και γραφικές παραστάσεις, καθώς επίσης από τρία παραρτήματα:

— πίνακα των παραβάσεων των συνθηκών και των κανονισμών μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 (παράρτημα Α),

— πίνακα των παραβάσεων των οδηγιών μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 (παράρτημα Β),

— κατάσταση σχετική με τον έλεγχο της εφαρμογής των οδηγιών που αφορούν το περιβάλλον μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991, σύμφωνα με τις επιθυμίες που εκφράσθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου τον Ιούνιο 1990 (παράρτημα Γ).

Από την έκθεση πηγάζουν ορισμένες διαπιστώσεις:

— η μεταφορά του κοινοτικού δικαίου στο εθνικό δίκαιο και κυρίως η εφαρμογή των οδηγιών αποτελούν κύρια μέριμνα της Κοινότητας, ιδιαίτερα εν όψει του 1993,

— οι καταγγελίες των πολιτών συνεχίζουν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο επισήμανσης των παραβάσεων. Περαιτέρω, οι ερωτήσεις των Μελών του Κοινοβουλίου διαδραματίζουν ένα ρόλο ολοένα και πιο σημαντικό,

— η σημαντική αύξηση των διαδικασιών του άρθρου 169 ΕΟΚ δεν πρέπει να αποκρύπτει το γεγονός ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί αυτό το μέσο με σκοπό να επιτύχει την διευθέτηση των διαπραττομένων παραβάσεων — και ιδιαίτερα την ικανοποιητική εφαρμογή των οδηγιών — χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου,

— οι επαφές με τις εθνικές διοικήσεις διαδραματίζουν ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο,

— το ίδιο ισχύει για τις δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της κατανόησης και γνώσης του κοινοτικού δικαίου.

Η εφαρμογή των οδηγιών

Στο σημείο 1 της προαναφερόμενης δήλωσης η οποία προσαρτήθηκε στη συνθήκη σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, «η διάσκεψη τονίζει ότι είναι ουσιαστικό, για τη συνοχή και την ομοιομορφία της διαδικασίας της ευρωπαϊκής οικοδόμησης, κάθε κράτος μέλος να μεταφέρει ολοκληρωτικά και πιστά στο εθνικό του δίκαιο τις κοινοτικές οδηγίες οι οποίες απευθύνονται προς αυτό, εντός των προθεσμιών που ορίζονται από αυτές τις ίδιες».

Ο πίνακας των παραβάσεων των οδηγιών που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Β, καθώς και η κατά τομέα ανάλυση, αποδεικνύουν τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν τα κράτη μέλη για να ακολουθήσουν το ρυθμό που επιβάλλει η νομοθετική δραστηριότητα της Κοινότητας και, κυρίως, η πάροδος της προθεσμίας περισσοτέρων από 174 οδηγιών το 1991. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για τις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν. Πέραν της συστηματικής προσφυγής στη διαδικασία του άρθρου 169, εντείνει τις επαφές της με τις εθνικές αρχές για να τις βοηθήσει και για να αποτρέψει τους σοβαρότατους κινδύνους που θα μπορούσαν να εμποδίσουν το άνοιγμα των συνόρων μέχρι το 1993.

Η κατά τομέα ανάλυση περιλαμβάνει, για κάθε τομέα κοινοτικής δραστηριότητας, μια κατάσταση, υπό τη μορφή πίνακα, της εφαρμογής των εφαρμοστέων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 οδηγιών (κοινοποίηση των μέτρων εκτέλεσης που ελήφθησαν μέχρι την εν λόγω ημερομηνία).

Δεδομένου ότι η κατάσταση στα περισσότερα κράτη μέλη εξελίχθηκε ευνοϊκά από το τέλος του έτους (για παράδειγμα, η Ιταλία κοινοποίησε κατά τα τέλη Φεβρουαρίου — λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος του ιταλικού κοινοτικού νόμου — τα μέτρα εκτέλεσης για εκατό περίπου οδηγίες), φάνηκε σκόπιμο να συμπεριληφθεί στο προκείμενο, για τις ίδιες οδηγίες, πέραν του πίνακα μέχρι τις

---

[1] Πρώτη ετήσια έκθεση, COM(84) 181 τελικό, της 20. 4. 1984.
Δεύτερη ετήσια έκθεση, COM(85) 149 τελικό, της 23. 4. 1985.
Τρίτη ετήσια έκθεση, COM(86) 204 τελικό, της 3. 6. 1986, που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ αριθ. C 220 της 1. 9. 1986.
Τέταρτη ετήσια έκθεση, COM(87) 250 τελικό, της 24. 8. 1987, που δημοσιεύτηκε στη ΕΕ αριθ. C 338 της 16. 12. 1987.
Πέμπτη ετήσια έκθεση, COM(88) 425 τελικό της 13. 9. 1988, που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ αριθ. C 310 της 5. 12. 1988.
Έκτη ετήσια έκθεση, COM(89) 411 τελικό της 22. 12. 1989, που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ αριθ. C 330 της 30. 12. 1989.
Έβδομη ετήσια έκθεση, COM(90) 288 τελικό της 22. 6. 1990, που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ αριθ. C 232 της 17. 9. 1990.
Όγδοη ετήσια έκθεση, COM(91) 231 τελικό της 31. 7. 1991, ΕΕ αριθ. C 338 της 31. 12. 1991.

[2] ΕΕ αριθ. C 68 της 14. 3. 1983.

31 Δεκεμβρίου 1991, ένας πίνακας που να περιλαμβάνει τις κοινοποιήσεις των μέτρων εκτέλεσης μέχρι τις 25 Μαρτίου 1992.

Κατάσταση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991

	Οδηγίες εφαρμοστέες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	831	733	88
Δανία	830	809	97
Γερμανία	832	773	92,9
Ελλάδα	820	735	89,6
Ισπανία	826	760	92
Γαλλία	836	795	95
Ιρλανδία	822	721	88,6
Ιταλία	840	643	76,5
Λουξεμβούργο	826	718	86,9
Ολλανδία	831	752	90
Πορτογαλία	819	701	85,5
Ηνωμένο Βασίλειο	824	781	94,7

Κατάσταση μέχρι τις 25 Μαρτίου 1992

	Οδηγίες εφαρμοστέες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	831	778	93,6
Δανία	830	822	99
Γερμανία	832	808	97
Ελλάδα	820	769	93,7
Ισπανία	826	780	94
Γαλλία	836	808	96,6
Ιρλανδία	822	766	93
Ιταλία	840	773	92
Λουξεμβούργο	826	742	89,8
Ολλανδία	831	790	95
Πορτογαλία	819	739	90
Ηνωμένο Βασίλειο	824	799	96,9

Μέσα επισήμανσης των παραβάσεων

Πέραν της παρακολούθησης των μέτρων εφαρμογής των οδηγιών, η Επιτροπή είναι υπόλογη, στο πλαίσιο της δραστηριότητας του ελέγχου.

— για τις καταγγελίες που κατατίθενται από τους πολίτες οι οποίοι υπέστησαν ζημία σε κάποιον τομέα καλυπτόμενο από το κοινοτικό δίκαιο. Ο αριθμός των καταχωρηθεισών καταγγελιών παραμένει σημαντικός, παρά το γεγονός ότι μειώθηκε σε σχέση με το 1990 (1 252 το 1990 έναντι 1 052 το 1991). Πρέπει να τονισθούν οι εγγυήσεις απορρήτου που συνοδεύουν τις καταγγελίες (γεγονός που επιβάλλεται βεβαίως όσον αφορά την παρούσα έκθεση,

— για τις περιπτώσεις που εντοπίζουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής (381 το 1991 έναντι 283 το 1990). Οι εν λόγω υπηρεσίες χρησιμοποιούν όλες τις πηγές πληροφοριών που διαθέτουν (συσκέψεις με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες ή στα όργανα του Συμβουλίου, επίσημες εφημερίδες των κρατών μελών, εθνικός ή εξειδικευμένος τύπος). Είναι όμως ιδιαίτερα σημαντικό να υπογραμμισθεί ότι 125 από αυτές τις περιπτώσεις προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από κοινοβουλευτικές ερωτήσεις και 17 από αιτήσεις που απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η προσφυγή στο άρθρο 169 ΕΟΚ

Μπορεί να γίνει ο ακόλουθος απολογισμός:

— Ο συνολικός αριθμός των προειδοποιητικών επιστολών μειώθηκε (877 το 1991 έναντι 960 το 1990). Αυτή η μείωση ανταποκρίνεται στο μέλημα διαδικαστικής οικονομίας που υλοποιείται με τη συγκέντρωση των υποθέσεων παράβασης σε συνάρτηση με την ταυτότητά τους· για παράδειγμα, πολλές καταγγελίες που αναφέρονται στην ίδια αθέτηση υποχρεώσεως συγκεντρώνονται στον ίδιο φάκελλο παράβασης. Οφείλεται όμως εξίσου στο γεγονός ότι, το 1990, η Επιτροπή καθιέρωσε ένα ενισχυμένο σύστημα προειδοποιητικών επιστολών για μη κοινοποίηση των μέτρων εκτέλεσης των οδηγιών το οποίο επέτρεψε να ανακτηθεί σημαντικός χρόνος,

— ο συνολικός αριθμός των αιτιολογημένων γνωμών συνέχισε να αυξάνεται σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος (412 το 1991 έναντι 251 το 1990). Αυτή η αύξηση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν εδόθη συνέχεια στις προειδοποιητικές επιστολές που απεστάλησαν το 1990 λόγω της μη κοινοποίησης των μέτρων εκτέλεσης των οδηγιών. Τα κράτη μέλη οφείλουν στο εξής να αντιμετωπίσουν έναν αυξανόμενο αριθμό διαδικασιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή,

— ο αριθμός των προσφυγών στο Δικαστήριο μειώθηκε (64 το 1991 έναντι 77 το 1990). Αυτή η μείωση τονίζει το γεγονός ότι παρά την έντονη αύξηση των αιτιολογημένων γνωμών, η διευθέτηση των παραβάσεων επέρχεται πριν από την τελική φάση της διαδικασίας.

Οι επαφές με τα κράτη μέλη

Το 1991 σημειώθηκε εντατικοποίηση των επαφών με τα κράτη μέλη: η Επιτροπή υποστηρίζει, ακόμα πιο έντονα απ' ότι στο παρελθόν, τις στενές και πάγιες σχέσεις με τις εθνικές διοικήσεις. Αυτή η συνεργασία επιτρέπει την επίλυση ενός αυξανόμενου αριθμού περιπτώσεων παράβασης. Επιτρέπει επίσης την σχεδόν καθημερινή παρακολούθηση της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και της τήρησης της υποχρέωσης κοινοποίησης των εθνικών μέτρων εκτέλεσης των οδηγιών που βαρύνει τα κράτη μέλη, με σκοπό την επισήμανση και επίλυση των δυσκολιών ταχέως και χωρίς την ανάγκη δικαστικής προσφυγής. Η Επιτροπή προτίθεται στο προκείμενο να καλύψει, με αυτές τις επαφές σχετικά με τις οδηγίες, όχι μόνον τις καθυστερήσεις εφαρμογής αλλά εξίσου τις επικείμενες λήξεις προθεσμιών.

Διαφάνεια και απλούστευση του κοινοτικού δικαίου κατάρτιση

Η κατάσταση επιβάλλει, όπως επισημάνθηκε επανειλημμένα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμπληρωματικές προσπάθειες σε αυτούς τους τομείς:

— διαφάνεια και απλούστευση του κοινοτικού δικαίου. Με σκοπό τον περιορισμό των δυσκολιών εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου που οφείλονται στην πολυπλοκότητα της κοινοτικής νομοθεσίας, η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή ένα διπλό πρόγραμμα κωδικοποίησης:

  — θεσμική κωδικοποίηση: η τυπική αντικατάσταση παλαιών κειμένων πολλαπλά τροποποιηθέντων από νέα κείμενα τα οποία πρέπει να εγκριθούν από το Συμβούλιο,

  — ενημερωτική κωδικοποίηση: η παγίωση των κειμένων, τα οποία δεν έχουν νομικό χαρακτήρα, η οποία επιτρέπει όμως στις εθνικές διοικήσεις και στους οικονομικούς φορείς να αντιμετωπίζουν με ταχύτητα τη νομική εξέλιξη σε ορισμένους τομείς,

— κατάρτιση των νομικών. Η Επιτροπή διεύρυνε τα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στη βελτίωση της κατάρτισης των νομικών όσον αφορά το κοινοτικό δίκαιο:

  — το πρόγραμμα ανταλλαγών νομικών υπαλλήλων επεκτείνεται στο εξής στους τομείς που καλύπτει η εσωτερική αγορά,

  — σεμινάρια, διασκέψεις και συνδιαλέξεις σε όλους τους νομικούς τομείς για τους οποίους η Επιτροπή έχει δώσει χορήγηση,

  — η γενίκευση σε όλα τα κράτη μέλη, από σήμερα μέχρι τα τέλη του 1992, των ενώσεων νομικών.

Εν όψει της ανάγκης να επιταχυνθεί η διαδικασία νομικής ολοκλήρωσης της Κοινότητας, η Επιτροπή δεν παραγνωρίζει τις δυσκολίες που συνεπάγεται ο ρόλος της ως θεματοφύλακα των συνθηκών. Διαπιστώνει πάντως ότι συγκεκριμενοποιήθηκε το 1991 ορισμένος αριθμός στοιχείων ικανών να κινητοποιήσουν τα κράτη μέλη με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Πρέπει κυρίως να αναφερθούν δύο εξ αυτών των στοιχείων, τα οποία υπάγονται αντίστοιχα στη νομολογία του Δικαστηρίου και στη συνθήκη σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση:

— με τις αποφάσεις του της 20ής Νοεμβρίου 1991 (αποφάσεις Francovitch και Bonifaci), το Δικαστήριο έθεσε την αρχή της υποχρέωσης των κρατών μελών να αποζημιώνουν τους ιδιώτες που υφίστανται ζημία λόγω της μη εφαρμογής μιας οδηγίας, και όρισε τους κάτωθι όρους για την εφαρμογή της: το επιδιωκόμενο από την οδηγία αποτέλεσμα να περιλαμβάνει τη χορήγηση δικαιωμάτων προς όφελος ιδιωτών· το περιεχόμενο αυτών των δικαιωμάτων να μπορεί να προσδιορίζεται στη βάση των διατάξεων της οδηγίας· να αποδεικνύεται η ύπαρξη σχέσης αιτίου και αιτιατού μεταξύ της αθέτησης της υποχρέωσης που βαρύνει το κράτος και της ζημίας που υφίστανται τα θιγόμενα πρόσωπα,

— το νέο άρθρο 171 της συνθήκης σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιτρέψει στο Δικαστήριο, από την έναρξη ισχύος της συνθήκης, να επιβάλει την πληρωμή ενός κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής αποζημίωσης στο κράτος μέλος το οποίο, αφού καταδικάσθηκε μια πρώτη φορά για αθέτηση των υποχρεώσεών του, δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ

Α. ΧΩΡΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Η υλοποίηση του χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα βασίζεται κυρίως στην έγκριση και εφαρμογή του νομοθετικού προγράμματος που δημοσιεύθηκε το 1985 στα πλαίσια του Λευκού Βιβλίου της Επιτροπής. Ενώ η Επιτροπή έχει υποβάλει εδώ και τρία χρόνια όλες τις αναγγελθείσες προτάσεις και το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο είχαν εγκρίνει μέχρι το τέλος του 1991 περισσότερο από το 82 % του προγράμματος, η ουσιαστική ευθύνη ανατίθεται στα κράτη μέλη τα οποία πρέπει να εξασφαλίσουν την μεταφορά και την εφαρμογή αυτών των κανόνων.

Μέχρι το τέλος του 1991, είχαν εγκριθεί 213 μέτρα που προβλέπονταν στο πρόγραμμα ενώ 173 από αυτά εφαρμόζονται ήδη στα κράτη μέλη, 136 θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο μέτρων μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη των κρατών μελών [1]. Η εφαρμογή του προγράμματος έχει προτεραιότητα δεδομένου ότι από αυτήν θα εξαρτηθεί η κατάργηση των ελέγχων στα ενδοκοινοτικά σύνορα, πράγμα που προβλέπεται για το τέλος του 1992.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει τη διαχείριση των πράξεων που εκδίδονται στον τομέα αυτό καθώς και τον έλεγχο της σωστής εφαρμογής τους σε εθνικό επίπεδο. Η ζωτική σημασία αυτής της πτυχής της πραγματοποίησης της ενιαίας αγοράς οδήγησε την Επιτροπή στην ανάληψη ορισμένων πρωτοβουλιών σκοπός των οποίων είναι να υπογραμμισθεί η πολιτική διάσταση της εφαρμογής αυτών των διατάξεων ενόψει της δημιουργίας ενός χώρου χωρίς σύνορα.

Βασική σημασία έχει η διαφάνεια της μεταφοράς των οδηγιών, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη και στο κοινό να γνωρίζουν την ακριβή κατάσταση της μεταφοράς και να αξιολογούν τις εξελίξεις σε κάθε κράτος μέλος. Από το 1989, η διάδοση των πληροφοριών εξασφαλίζεται με τη δημοσίευση ειδικών εκθέσεων σχετικών με το στάδιο εφαρμογής των μέτρων του Λευκού Βιβλίου, καθώς και με τις συζητήσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Συμβουλίου Υπουργών, στις οποίες πραγματοποιείται τακτικά απολογισμός της κατάστασης. Εξάλλου, η διαφάνεια συμπληρώνεται χάρη σε δύο βάσεις δεδομένων που έχουν τεθεί στη διάθεση του κοινού, τη βάση Info 92, η οποία παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά των πράξεων που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς, και τη βάση Celex, η οποία καλύπτει όλη την κοινοτική νομοθεσία.

Στόχος των προσπαθειών της Επιτροπής είναι επίσης η οργάνωση στενότερης συνεργασίας με τα κράτη μέλη, ιδίως μέσω διμερών και πολυμερών επαφών:

— οι υπηρεσίες της Επιτροπής διοργανώνουν διμερείς συνεδριάσεις, τις λεγόμενες «συνεδριάσεις-δέσμες», σκοπός των οποίων είναι να εξετάζεται η μεταφορά και η τήρηση του άρθρου 30 της συνθήκης ΕΟΚ, να παρακολουθείται διαρκώς και από κοινού η κατάσταση, και να ασκείται μια επιπλέον πίεση στις αρμόδιες αρχές. Στη διάρκεια του 1991, πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με τη μεταφορά των οδηγιών, δύο συνεδριάσεις αυτού του τύπου, οι οποίες αναμφίβολα συνέβαλαν στη βελτίωση της κατάστασης: μία με τις ελληνικές αρχές και μία με τις ιρλανδικές αρχές,

— Δημιουργία ομάδας ανωτέρων υπαλλήλων των εθνικών διοικήσεων με σκοπό τη μελέτη των προβλημάτων που συνδέονται με την πραγματοποίηση του στόχου του 1992. Η ομάδα αυτή, η οποία λειτουργεί από το 1990, συνήλθε πέντε φορές το 1991. Η ομάδα επιτρέπει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών, την καλύτερη κατανόηση των προβλημάτων του κάθε κράτους μέλους και την από κοινού παρακολούθηση της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων. Αυτή η παρακολούθηση σε διοικητικό επίπεδο επεκτείνεται και στο πολιτικό επίπεδο, ιδίως χάρη στις ανεπίσημες συνεδριάσεις των υπουργών που είναι αρμόδιοι για την εσωτερική αγορά.

Στα πλαίσια της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, από το 1988, η Επιτροπή έχει αναλάβει το έργο της κωδικοποίησης του δικαίου, δεδομένου ότι η εφαρμογή του αποδεικνύεται δύσκολη λόγω του γεγονότος ότι οι νομοθετικές εργασίες επέφεραν τον κατακερματισμό των κειμένων, με αποτέλεσμα τα τελευταία να στερούνται συνοχής και να μην γίνονται ορθά κατανοητά. Καρπός αυτών των εργασιών κωδικοποίησης ήταν η έγκριση κωδικοποιημένης οδηγίας για τα καλλυντικά [2] και η υποβολή μιας σειράς προτάσεων από την Επιτροπή.

Παράλληλα με αυτή την νομοθετική κωδικοποίηση, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι πρόκειται να αναπτυχθεί μία ενημερωτική κωδικοποίηση, η οποία δεν θα έχει ισχύ νόμου αλλά θα είναι απλά ενδεικτική. Τα κείμενα που θα κωδικοποιηθούν με τον τρόπο αυτό θα είναι προσβάσιμα μέσω της βάσης δεδομένων Info 92.

Η οργάνωση των εργασιών με βάση αυτές τις κατευθύνσεις συνέβαλε θετικά στην εξέλιξη της μεταφοράς των οδηγιών, βελτίωση που εκδηλώθηκε κατά κύριο λόγο με το γεγονός ότι τα κράτη μέλη συνειδητοποίησαν ότι πρέπει να καλύψουν τις καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί. Στη διάρκεια του 1991, η κατάσταση όσον αφορά την μεταφορά του δικαίου βελτιώθηκε σημαντικά, παρά το γεγονός ότι τέθηκαν σε ισχύ πολλές νέες πράξεις το σχετικό ποσοστό ανήλθε από 72 % προς το τέλος του 1990 σε περισσότερο από 77 % στο τέλος του 1991.

Ωστόσο, η Επιτροπή δεν πρέπει να αρκεστεί στον απλό έλεγχο της μεταφοράς των οδηγιών· θα πρέπει να ενισχύσει τον έλεγχο της εφαρμογής αυτών των πράξεων. Αυτή η δραστηριότητα ελέγχου είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των διοικήσεων· αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε ορισμένους τομείς, όπως της εφαρμογής των πράξεων που αφορούν τους κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς ελέγχους ή τις οδηγίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να επισημανθούν δύο πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί:

— η οργάνωση ανταλλαγών υπαλλήλων μεταξύ των εθνικών διοικήσεων: τον Οκτώβριο του 1991 η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόγραμμα δράσης που καλύπτει το σύνολο των τομέων της εσωτερικής αγοράς και που θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται τον Ιανουάριο του 1993. Το πρόγραμμα αυτό συμπληρώνει τα ειδικά προγράμματα που αποτέλεσαν αντικείμενο αποφάσεων του Συμβουλίου (στον τελωνειακό και κτηνιατρικό τομέα) ή που βρίσκονται ακόμη σε πειραματικό στάδιο (στον τομέα της φορολογίας). Αυτό το πρόγραμμα δράσης θα πρέπει να συμβάλει στη σύγκλιση των εθνικών μεθόδων διαχείρισης των κοινοτικών κανόνων,

[1] Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής SEC(91) 2491 τελικό.

[2] Δεν έχει εκδοθεί ακόμα τυπικά από το Συμβούλιο.

— η δημιουργία δικτύων τηλεπληροφορικής για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διοικήσεων κυρίως όσον αφορά τη διαχείριση των κοινοτικών πράξεων· τον Οκτώβριο του 1991 η Επιτροπή υπέβαλε τις προτεραιότητες όσον αφορά την υλοποίηση αυτών των δικτύων και καθόρισε τις διάφορες ανάγκες. Στόχος της Επιτροπής είναι να έχουν τεθεί σε λειτουργία αυτά τα δίκτυα στο τέλος του 1992, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή των κανόνων που έχουν εκδοθεί στον τομέα της έμμεσης φορολογίας, των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών ελέγχων, των στατιστικών και των τελωνείων.

Οι δύο αυτές πρωτοβουλίες εκφράζουν την επιθυμία της Επιτροπής να μην περιορίζεται στην απλή παρακολούθηση της ορθής μεταφοράς, αλλά να επεκτείνει τον έλεγχό της στην ορθή εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων από τα διάφορα διοικητικά επίπεδα εκτέλεσης στα κράτη μέλη.

1. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Η πολιτική διάσταση του χώρου χωρίς σύνορα εξαρτάται από την θέσπιση και την εφαρμογή του συνόλου των διατάξεων που αφορούν τον τελωνειακό, στατιστικό, κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα και αποσκοπούν στην κατάργηση των φυσικών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Εξαρτάται επίσης από τη δυναμική εφαρμογή ιδίως των άρθρων 30 και επόμενα της συνθήκης ΕΟΚ, προκειμένου να παρεμποδίζεται η άσκηση κάθε ελέγχου στα σύνορα που θα μπορούσε να θεωρηθεί δυσανάλογο σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους. Η παρούσα έκθεση δεν αφορά την εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, δεδομένου ότι τα σημαντικότερα μέτρα έχουν θεσπισθεί στα πλαίσια διεθνών συμβάσεων.

α) **Τελωνειακή ένωση**

Παράλληλα με τις εργασίες του Συμβουλίου, η Επιτροπή πραγματοποίησε συστηματική ανάλυση των ελέγχων που ασκούν οι τελωνειακές διοικήσεις στα ενδοκοινοτικά σύνορα. Με την ανάλυση αυτή, η οποία πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, επισημάνθηκε σημαντικός αριθμός ελέγχων που ασκούνται για λόγους τεχνικού ελέγχου των προϊόντων, προστασίας της δημόσιας υγείας ή του περιβάλλοντος ή προστασίας της ασφάλειας.

Το Δεκέμβριο του 1991, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση για την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα με βάση τα συμπεράσματα αυτής της ανάλυσης και πραγματοποίησε τις απαραίτητες επαφές με τα κράτη μέλη προκειμένου να διαπιστώσει αν ορισμένοι από αυτούς τους ελέγχους συμβιβάζονται με τη συνθήκη ή το παράγωγο δίκαιο.

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, ο έλεγχος της εφαρμογής των κοινοτικών διατάξεων σε τελωνειακά θέματα χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν των διατάξεων αυτών περιέχεται σε κανονισμούς.

Λόγω της άμεσης ισχύος τους, οι κανονισμοί αυτοί δεν θα έπρεπε να οδηγούν, στα κράτη μέλη, σε διαφορές ως προς την εφαρμογή τους. Παρατηρήθηκε όμως ότι, εξαιτίας των διαφόρων ερμηνειών που δόθηκαν από τις εθνικές διοικήσεις στις εγκυκλίους που απηύθυναν στις οικείες υπηρεσίες, οι οικονομικοί παράγοντες εξακολουθούν να υπόκεινται, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε διαφορετική μεταχείριση.

Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή ανέλαβε να προβεί σε λεπτομερή εξέταση των διατάξεων αυτών με σκοπό να τεθεί τέρμα στην κατάσταση αυτή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι διαδικασίες επί παραβάσει σε τελωνειακά θέματα αφορούν, στην πλειονότητά τους, αυτές τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και έχουν ως αντικείμενο παραβάσεις των άρθρων 9 και επόμενα της συνθήκης ΕΟΚ, σχετικά με την απαγόρευση των φορολογικών εισφορών ισοδυνάμου αποτελέσματος με δασμούς, καθώς και παραβάσεις της οδηγίας 83/643/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 1983, σχετικά με τη διευκόλυνση των φυσικών ελέγχων και των διοικητικών διατυπώσεων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών.

Στη διάρκεια του 1991, τακτοποιήθηκαν σημαντικές παραβάσεις μετά από ενέργειες της Επιτροπής, η οποία υποχρέωσε τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με την άποψή της. Ως προς αυτό, πρέπει να αναφερθεί το τέλος που εισπράττεται στη Γαλλία για τον μηχανοργανωμένο έλεγχο των διασαφήσεων, η άρνηση της ελευθερίας διαμετακόμισης των εμπορευμάτων προελεύσεως τρίτων χωρών και με προορισμό την Ανδόρα, τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων σιδήρου και χάλυβα που θέτει η Ιταλία, καθώς και η διαδικασία συστηματικού ελέγχου των εμπορευμάτων στο τελωνείο εκ μέρους επίσης της Ιταλίας.

Αντίθετα, ευρέθη λύση στο ζήτημα της παραβάσεως που αφορά την εισπραττόμενη στις Καναρίους Νήσους εισφορά κατά την εισαγωγή αλεύρων αρτοποιίας, και τούτο, στο πλαίσιο των κοινοτικών διατάξεων που εκδόθηκαν για την πληρέστερη ένταξη των Καναρίων Νήσων στην Κοινότητα (κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1911/91 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1991, καθώς και απόφαση 91/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1991, για την εγκαθίδρυση προγράμματος ειδικών επιλογών όσον αφορά τον μακρινό και νησιωτικό χαρακτήρα των Καναρίων — Poseican).

Οι κυριότερες εκκρεμούσες διαδικασίες επί παραβάσει αφορούν την Ιταλία (τηλεγραφικά έξοδα των κτηνιατρικών υπηρεσιών που χρεώνονται στους εισαγωγείς ζώντων ζώων σχετικά με τα οποία κινήθηκε η προβλεπόμενη στο άρθρο 171 της συνθήκης ΕΟΚ διαδικασία, καθώς η Ιταλία δεν είχε προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου που δικαίωνε την Επιτροπή· δυσανάλογα τέλη για παρεχόμενες στα τελωνεία υπηρεσίες ταυτοχρόνως για περισσότερες εταιρείες· μονοπώλιο και χρεώσεις των εκτελωνιστών) και την Πορτογαλία (μη αποδοχή του δικαιώματος των εντεταλμένων — αποστολέων να καταθέτουν διασαφήσεις, τέλος χαρτοσήμου εισπραττόμενο κατά την εισαγωγή).

Επειδή οι συζητήσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την εισαγωγή ατελώς στρατιωτικού υλικού στα τελωνεία, δεν κατέληξαν ακόμη, συνεχίζεται η αναστολή των οικείων διαδικασιών επί παραβάσει, που είχαν κινηθεί εναντίον των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της τελωνειακής ένωσης

Η Επιτροπή εκφράζει την πλήρη ικανοποίησή της για τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στον τομέα αυτό.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	17	17	100
Δανία	17	17	100
Γερμανία	17	17	100
Ελλάδα	17	17	100
Ισπανία	17	17	100
Γαλλία	17	17	100
Ιρλανδία	17	17	100
Ιταλία	17	17	100
Λουξεμβούργο	17	17	100
Κάτω Χώρες	17	17	100
Πορτογαλία	17	17	100
Ηνωμένο Βασίλειο	17	17	100

6) Ελεύθερη κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων

Μία από τις βασικές αρχές λειτουργίας της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και των κοινών οργανώσεων αγοράς που προβλέπονται στο πλαίσιό της, είναι να εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων (1) σε μία ενιαία αγορά.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επανειλημμένα διευκρίνισε ότι τα άρθρα 30 και 34 της συνθήκης ΕΟΚ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των κοινών οργανώσεων αγοράς, ακόμη και αν η ρητή μνεία τους, στο σώμα των κειμένων για τις κοινές αυτές οργανώσεις αγοράς, είχε καταστεί περιττή από την 1η Ιανουαρίου 1970 (2).

Στη διάρκεια του 1991, η Επιτροπή συνέχισε να ασκεί διαρκή επαγρύπνηση με σκοπό να καταργήσει σύντομα τα εμπόδια που παρακωλύουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές σε γεωργικά προϊόντα.

Η φύση των εμποδίων που επισημάνθηκαν και αντιμετωπίστηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής είναι πάγια, ταξινομήθηκαν δε σύμφωνα με την πιο κάτω τυπολογία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι μεταξύ των δικαιολογιών που επικαλέστηκαν τα κράτη μέλη για την επιβολή των κατωτέρω περιγραφόμενων εμποδίων, η προστασία της δημόσιας υγείας όπως και των ζώων και φυτών, φαίνεται να είναι η συχνότερα χρησιμοποιούμενη.

— Τεχνικής φύσεως διατάξεις σχετικές με την παρουσίαση, την ποιότητα ή τη συσκευασία των προϊόντων, που έχουν ως αποτέλεσμα να περιορίζονται ή να αποθαρρύνονται οι εισαγωγές: περίπτωση που απεικονίζει αυτό το είδος εμποδίων, αποτελεί ο ιταλικός νόμος αριθ. 396 της 2ας Δεκεμβρίου 1939, ο οποίος απαγορεύει την παραγωγή ενόψει διοχέτευσης στην αγορά της Ιταλίας τυριών, η περιεκτικότητα των οποίων σε λιπαρές ουσίες είναι κατώτερη από την επιβαλλόμενη από την ιταλική νομοθεσία. Η νομοθεσία αυτή, η οποία έχει ως αποτέλεσμα να εμποδίζεται η εμπορία εισαγόμενων τυριών, που έχουν νόμιμα παραχθεί και διοχετευθεί στην αγορά του κράτους μέλους προελεύσεως, καταδικάστηκε από το Δικαστήριο στην απόφασή του της 11ης Οκτωβρίου 1990, στην υπόθεση 210/89 (3). Μετά από την απόφαση αυτή, οι ιταλικές αρχές εξεδήλωσαν την πρόθεσή τους να καταργήσουν την εν λόγω ρύθμιση.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Γαλλία έλαβε τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 286/86 (4) η οποία, στο διατακτικό της, ανέφερε ότι «τα άρθρα 30 και επόμενα της συνθήκης πρέπει να ερμηνεύονται κατά την έννοια ότι αντιτίθενται στην εκ μέρους κράτους μέλους εφαρμογή εθνικής ρύθμισης, η οποία εξαρτά το δικαίωμα χρήσης της ονομασίας πωλήσεως ενός τύπου τυριού από την τήρηση μιας ελάχιστης περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες, στα προϊόντα του ιδίου τύπου που εισάγονται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον τα προϊόντα αυτά παρήχθησαν νομίμως και διοχετεύτηκαν στο εμπόριο υπό την ονομασία αυτή στο εν λόγω κράτος μέλος, και εφόσον εξασφαλίζεται επαρκής ενημέρωση των καταναλωτών».

Άλλη παρακώλυση του ιδίου τύπου, και για την οποία οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι θα παύσει, αφορά το σύστημα ελέγχου της γνησιότητας του βουτύρου, η οποία βασίζεται αποκλειστικά στα μεγέθη της σχέσης μεταξύ ορισμένων λιπαρών οξέων που έχουν καθοριστεί λαμβανομένου υπόψη του εγχώριου βουτύρου χωρίς όμως να λαμβάνονται υπόψη τα βούτυρα που παράγονται σε άλλα κράτη μέλη.

Όσον αφορά δε την ιταλική νομοθεσία που καθορίζει ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες για το

(1) Τα προϊόντα του παραρτήματος II της συνθήκης ΕΟΚ.

(2) Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 83/78, Pigs Marketing Board κατά Redmond, Συλλογή 1978/1979, σ. 2373, αριθ. 55.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Οκτωβρίου 1990 στην υπόθεση 210/89, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1990, σ. 3697-3709.

(4) Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 286/86 — Γαλλική Εισαγγελία κατά G. Daserbois, Συλλογή Δικ. ΕΚ 1988, σ. 4907.

βούτυρο, ίση με 82 %, και η οποία εφαρμόζεται επίσης στο εισαγόμενο από άλλα κράτη μέλη βούτυρο, οι αρχές της χώρας αυτής πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι δεν ισχύει πλέον στην πράξη, ενώ ένα νομοσχέδιο έχει εγκριθεί από τη Βουλή.

Αντίθετα, οι ιταλικές αρχές δεν έχουν ακόμη θέσει τέρμα στους περιορισμούς που επιβάλλονται στην εμπορία ή την εισαγωγή στην Ιταλία ορισμένων λιπαρών ουσιών, που συνδέονται με την υποχρέωση ύπαρξης ενός ιχνευτή, περιορισμούς που έχουν καταδικαστεί από το Δικαστήριο (1).

Τέλος, η Επιτροπή διαπίστωσε με ικανοποίηση, ότι μετά τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης της, οι ελληνικές αρχές εξέδωσαν νέο διάταγμα ενόψει συμμορφώσεώς τους προς την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 124/85, η οποία καταδίκαζε τον εκ μέρους της Ελλάδας περιορισμό της εισαγωγής και του χονδρεμπορίου συγκεκριμένων τμημάτων νωπών κρεάτων του βοείου είδους (2).

— Οι έλεγχοι κατά την εισαγωγή, που αποτελούν τα πλέον πολυάριθμα εμπόδια στις συναλλαγές, και μεταξύ των οποίων πρέπει να διακρίνουμε:

α) Τους διπλούς ελέγχους και τους συστηματικούς ελέγχους, όπως αυτοί εφαρμόζονται στην Ιταλία όσον αφορά τα αλίπαστα ψάρια που εισάγονται από την Ελλάδα συνοδευόμενα από υγιειονομικό πιστοποιητικό εκδιδόμενο από το κράτος μέλος αποστολής, ή όσον αφορά ζώντα ζώα, κρέατα, γαλακτοκομικά προϊόντα και προϊόντα αλιείας κατά τις απεργιακές κινητοποιήσεις των επισήμων κτηνιάτρων και την αντικατάστασή τους από κτηνιάτρους του στρατού·

β) την απαίτηση πιστοποιητικών, εκδιδόμενων από το κράτος μέλος παραγωγής, με σκοπό να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω προϊόντα τηρούν τις προδιαγραφές του κράτους μέλους εισαγωγής, απαίτηση που εφαρμόζεται από την Ελλάδα όσον αφορά το παστεριωμένο βούτυρο, και η οποία ανακλήθηκε από τις ελληνικές αρχές μετά την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 89/205 (3);

γ) την απαίτηση για άδειες ή εγκρίσεις πριν την εισαγωγή, που ισχύει ως προς κάθε φυτικό υλικό ευαίσθητο στο βακτηριακό πυρ στην Ιταλία, καθώς και έναντι του σπέρματος που προορίζεται για τεχνητή γονιμοποίηση στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία. Ως προς αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο επιτρέπει τώρα, με την εφαρμογή ενός συστήματος «general licence» την εισαγωγή σπέρματος που ελήφθη μετά την 1η Ιουλίου 1990, ενώ η περίπτωση της Ιρλανδίας οδήγησε την υπόθεση στο Δικαστήριο (υπόθεση 91/235). Όσον αφορά δε το καθεστώς προηγούμενης έγκρισης για την εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων στη Δανία, αυτό καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από ένα καθεστώς πιστοποιητικού, το οποίο συνάδει με το κοινοτικό δίκαιο.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουλίου 1990 στην υπόθεση 304/88, που καταδίκασε το εφαρμοζόμενο από το Βέλγιο καθεστώς χωριστής εγκρίσεως κάθε πράξης εισαγωγής κρεάτων και ζώων προελεύσεως των άλλων κρατών μελών (4), οι βελγικές αρχές ανέστειλαν την ισχύ του εν λόγω καθεστώτος και ανέλαβαν να εκδώσουν τα κατάλληλα νομοθετικά μέτρα για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωσή τους με την προαναφερόμενη απόφαση·

δ) τις υπερβολικές διατυπώσεις ελέγχου, όπως αυτές που εφαρμόζονται από τη Γερμανία, με τις οποίες επεβάλλετο συστηματικά στους μεταφορείς νωπών κρεάτων πουλερικών, η υποχρέωση να δηλώνουν εκ των προτέρων το εμπόρευμα με σκοπό να εξασφαλίζεται η συστηματική παρέμβαση των κτηνιάτρων. Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου η Γερμανία έλαβε, σε πρώτο στάδιο, τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς αυτήν (5) στην πράξη· σε δεύτερο στάδιο, εισήγαγε τις αναγκαίες τροποποιήσεις στη νομοθεσία της. Ας αναφέρουμε επίσης άλλες διατυπώσεις που καταδικάστηκαν από το Δικαστήριο, ήτοι την απαγόρευση που επέβαλλε η Ιταλία στις εισαγωγές από τα χερσαία σύνορα των γκρειπφρούτ προελεύσεως άλλων κρατών μελών (6). Η άρνηση της Ιταλίας να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου οδήγησε την Επιτροπή να αποφασίσει τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης,

ε) τον καθορισμό ενός ανωτάτου ορίου κέρδους — ενιαίου τόσο για τα εισαγόμενα τυριά όσο και για τα εγχώρια, που περιελάμβανε διακρίσεις εις βάρος των εισαγόμενων προϊόντων δεδομένου ότι η επιδότηση της εισαγωγής περιλαμβάνεται στο περιθώριο του κέρδους — καταργήθηκε από την Ελλάδα μετά τη διατύπωση της αιτιολογημένης γνώμης,

στ) την απαγόρευση της εισαγωγής προϊόντων προελεύσεως άλλων κρατών μελών, όπως αυτή που αφορούσε τις καραβίδες στη Γερμανία, τους χοίρους στην Πορτογαλία· σχετικά με τα μέτρα αυτά, η Επιτροπή υποχρεώθηκε να αποφασίσει προσφυγή στο Δικαστήριο. Αντίθετα, οι γαλλικές αρχές κατήρ-

(1) Απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση 67/88, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1990, σ. 4285-4298.

(2) Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1986 στην υπόθεση 124/85, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1986, σ. 3935-3951.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 1991 στην υπόθεση 89/205, μη δημοσιευθείσα ακόμη.

(4) Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουλίου 1990 στην υπόθεση 304/88· Επιτροπή κατά Βασιλείου του Βελγίου, Συλλογή 1990, σ. 2801-2812.

(5) Απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Νοεμβρίου 1989 στην υπόθεση 186/88, Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Συλλογή 1989, σ. 3997-4007.

(6) Απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1990 στην υπόθεση 128/89, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1990, σ. 3239-3256.

γησαν τη νομοθεσία που απαγόρευε την εισαγωγή όλων των οστρακοειδών με προορισμό την τοποθέτησή τους σε χώρους θαλάσσιους ή καλλιέργειας οστράκων της Γαλλίας.

2. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Προϋπόθεση για την κατάργηση των τεχνικών συνόρων είναι η εφαρμογή της ίδιας της συνθήκης και Λευκής Βίβλου.

Στον τομέα αυτό, το πρόγραμμα Λευκής Βίβλου έχει σχεδόν ολοκληρωθεί στο νομοθετικό επίπεδο· οι εργασίες βρίσκονται ήδη στη φάση της εφαρμογής η οποία περιλαμβάνει τη μεταφορά, τον έλεγχο της εφαρμογής και την προσαρμογή των κανόνων. Ο τομέας αυτός συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό πράξεων: από τα 135 μέτρα που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο Λευκής Βίβλου, 78 εφαρμόζονται στα κράτη μέλη· οι οδηγίες αυτές κατανέμονται σε πολλούς τομείς, ωστόσο ο μεγαλύτερος αριθμός αφορά τους τεχνικούς κανόνες. Τα μέτρα αυτά συμπληρώνουν το κοινοτικό κεκτημένο που ίσχυε πριν από την έκδοση του Λευκού Βιβλίου.

α) **Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων**

Η Επιτροπή συνέχισε τη δράση της με στόχο την κατάργηση των τεχνικών εμποδίων που παρεμβάλλονται στις ανταλλαγές εμπορευμάτων με βάση τρία μέτρα που προβλέπονται για το σκοπό αυτό από το κοινοτικό δίκαιο: την απαγόρευση κάθε μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος με τους ποσοτικούς περιορισμούς (άρθρο 30 έως 36 της συνθήκης ΕΟΚ), τους προληπτικούς κανόνες που προβλέπονται από την οδηγία 83/189/ΕΟΚ και την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών δυνάμει των άρθρων 100 και 100 Α της συνθήκης ΕΟΚ.

i) *Τα άρθρα 30 και επόμενα της συνθήκης ΕΟΚ και η εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης*

Σκοπός των άρθρων 30 και επόμενα της συνθήκης ΕΟΚ, όπως ερμηνεύθηκαν από το Δικαστήριο, είναι η κατάργηση κάθε μέτρου δυνάμενου να εμποδίσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Δυνάμει της νομολογίας «Cassis de Dijon», κάθε προϊόν το οποίο παράγεται νόμιμα σε ένα κράτος μέλος της Κοινότητας πρέπει κατ' αρχήν να έχει δυνατότητα πρόσβασης στο έδαφος κάθε άλλου κράτους μέλους. Η αρχή που απορρέει από αυτή την νομολογία και η οποία αποτελεί σημείο αναφοράς της δράσης της Κοινότητας στο σχετικό τομέα, είναι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, δηλαδή η αποδοχή, από κάθε κράτος μέλος, των προϊόντων τα οποία είναι σύμφωνα με τους κανόνες, τις προδιαγραφές ή τις τεχνικές μεθόδους που ισχύουν σε άλλο κράτος μέλος και τα οποία εξασφαλίζουν επίπεδο προστασίας αντίστοιχο με αυτό που εξασφαλίζεται στο εθνικό επίπεδο.

Η αρχή αυτή, η οποία εκφράζει σε λειτουργικούς όρους τις αξίες που συνεπάγεται η αρχή της επικουρικότητας, έδωσε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προσβάλει αναρίθμητες εθνικές τεχνικές ρυθμίσεις οι οποίες, αν και δεν εισήγαγαν διακρίσεις, εξαρτούσαν ωστόσο την πώληση των εισαγομένων προϊόντων από την τήρηση των εθνικών κανόνων, εμποδίζοντας με τον τρόπο αυτόν το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

Η Επιτροπή ενεργεί μετά από καταγγελίες, από προβλήματα που επισημαίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από αιτήσεις που υποβάλλονται στις αρμόδιες επιτροπές. Εξάλλου, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ελέγχουν με δική τους πρωτοβουλία τις εθνικές ρυθμίσεις για τις οποίες ενημερώνονται.

Στον τομέα των βιομηχανικών προϊόντων, η δραστηριότητα ελέγχου συνεχίζει να αναπτύσσεται: το 1991 η Επιτροπή εξέτασε περισσότερες από 1 500 υποθέσεις βάσει των άρθρων 30 έως 36 της συνθήκης ΕΟΚ. Περίπου εξήντα από αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο της διαδικασίας παράβασης που προβλέπεται στο άρθρο 169 της συνθήκης ΕΟΚ.

Οι παρεμβάσεις της Επιτροπής αφορούσαν ιδιαίτερα τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών, τις εθνικές ρυθμίσεις των τιμών, την αποκλειστική χρήση γενικών ονομασιών για ορισμένες κατηγορίες εθνικών προϊόντων, τα αποκλειστικά δικαιώματα στον τομέα της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, τις εθνικές ρυθμίσεις στον τομέα της διαφήμισης, την υποχρέωση χρησιμοποίησης της εθνικής γλώσσας στα στάδια που προηγούνται της πώλησης στον καταναλωτή, κ.λπ.

Εξάλλου, προκειμένου να καταλήξει σε γρήγορες και ικανοποιητικές λύσεις στις εκκρεμούσες υποθέσεις, η Επιτροπή, μετά την πρόσκληση που της απηύθυνε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 22ας Φεβρουαρίου 1991 [1], συνέχισε τον διάλογο που διατηρεί με τα κράτη μέλη χάρη στις «συνεδριάσεις-δέσμες». Αυτή η νέα προσέγγιση, που βασίζεται στην εμπιστοσύνη και τη συνεργασία, οδήγησε σε πολύ θετικά αποτελέσματα. Ο ελάχιστος αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν από το Δικαστήριο δείχνει την αναποτελεσματικότητα αυτού του μέσου. Στη διάρκεια του 1991, πραγματοποιήθηκαν τέτοιες συνεδριάσεις με τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία.

Η εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης είχε σαν αποτέλεσμα να ελευθερωθούν πολλοί τομείς και να ανοιχθούν στον κοινοτικό ανταγωνισμό. Έτσι, πολλές εθνικές ρυθμίσεις και πρακτικές που εισήγαγαν περιορισμούς στον τομέα των τροφίμων, της βιομηχανίας και των τηλεπικοινωνιών προσαρμόστηκαν στους κανόνες της μεγάλης αγοράς.

Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή συνεχίζει να εκδίδει ερμηνευτικές ανακοινώσεις. Οι ανακοινώσεις αυτές προωθούν ιδιαίτερα αποτελεσματικά τις αρχές της επικουρικότητας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Με τις ανακοινώσεις αυτές διαδίδεται το κοινοτικό δίκαιο, γίνεται γνωστή η νομολογία του Δικαστηρίου, επισημαίνονται στα κράτη μέλη οι κατευθυντήριες γραμμές που θα πρέπει να ακολουθήσουν για να

[1] ΕΕ αριθ. C 72 της 18. 3. 1991.

νομοθετούν σύμφωνα με την κοινοτική προοπτική, ενημερώνονται οι οικονομικοί φορείς σχετικά με τα δικαιώματα που τους παρέχει η κοινοτική έννομη τάξη. Μετά από την έκδοση «ερμηνευτικής ανακοίνωσης — πλαισίου» της 24ης Οκτωβρίου 1983 (1) για την ελεύθερη κυκλοφορία των τροφίμων στο εσωτερικό της Κοινότητας, η Επιτροπή εξέδωσε ειδική ερμηνευτική ανακοίνωση σχετική με την ονομασία πώλησης των τροφίμων, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 270 της 15ης Οκτωβρίου 1991.

ii) *Οι προληπτικοί κανόνες που προβλέπονται από την οδηγία 83/189/ΕΟΚ*

Η ενημερωτική διαδικασία που θεσπίστηκε με την οδηγία 83/189/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/182/ΕΟΚ, αποτελεί βασικό όργανο πρόληψης των εμποδίων που παρεμβάλλονται στις ανταλλαγές και στην αμοιβαία ενημέρωση. Η οδηγία αυτή υποχρεώνει τα κράτη μέλη να υποβάλουν τα σχέδια τεχνικής ρύθμισης σε προηγούμενο έλεγχο στα πλαίσια διαδικασίας ενημέρωσης. Με την τροποποίηση που εισήγαγε η οδηγία 88/182/ΕΟΚ, η διαδικασία αυτή επεκτάθηκε σε όλους τους τομείς τεχνικών κανόνων με εξαίρεση εκείνους που θεσπίζονται στα πλαίσια της εφαρμογής των οδηγιών.

Η Επιτροπή εξακριβώνει την τήρηση της υποχρέωσης κοινοποίησης που ισχύει, δυνάμει της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, πραγματοποιώντας συστηματική ανάλυση των τεχνικών ρυθμίσεων των κρατών μελών. Αυτή τη στιγμή εξετάζονται περίπου 40 εθνικά κείμενα. Η παράβαση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ συνεπάγεται κίνηση της διαδικασίας παράβασης δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης.

Το 1991, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή 415 σχέδια εθνικών τεχνικών ρυθμίσεων, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης δυνάμει των άρθρων 30 έως 36 της συνθήκης ΕΟΚ. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 5 % σε σχέση με το 1990. Από αυτές τις 415 κοινοποιήσεις, περίπου 170 αποτέλεσαν αντικείμενο αιτιολογημένης γνώμης, βασικός σκοπός της οποίας, που επιτεύχθηκε σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, ήταν να εφαρμοσθεί η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα που αποτελούσε αντικείμενο της σχετικής ρύθμισης και, με τον τρόπο αυτό, να αποφευχθεί η δημιουργία εμποδίων στις συναλλαγές. Τα κράτη μέλη είχαν την ίδια άποψη σε 95 περιπτώσεις. Εξάλλου, σε 5 περιπτώσεις, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να αναβάλουν κατά ένα έτος τη θέσπιση του κοινοποιηθέντος εθνικού μέτρου, ανακοινώνοντας την πρόθεσή της να προτείνει πέντε πράξεις κοινοτικής εναρμόνισης, τρεις από τις οποίες είναι νέες εναρμονίσεις σε σχέση με αυτές που έχουν ανακοινωθεί στα πλαίσια του Λευκού Βιβλίου.

(1) ΕΕ αριθ. C 271 της 24. 10. 1989.

iii) *Εφαρμογή των οδηγιών*

Τεχνική εναρμόνιση και τυποποίηση

Ο τομέας αυτός, με εξαίρεση ορισμένες καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί όσον αφορά τη νέα προσέγγιση και τα τρόφιμα, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο πρόβλημα από την άποψη της μεταφοράς των οδηγιών στα εθνικά δίκαια, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αριθμού των πράξεων που έχουν τεθεί σε ισχύ.

Η «νέα προσέγγιση»

Από τις οδηγίες που ψήφισε το Συμβούλιο στα πλαίσια της «νέας προσέγγισης», εφαρμόζονται μόνο οι οδηγίες για τις χύτρες ταχύτητας, την ασφάλεια των παιχνιδιών, την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τα οικοδομικά υλικά. Οι πρώτες οδηγίες για τις χύτρες ταχύτητας και την ασφάλεια των παιχνιδιών, οι οποίες ισχύουν από το 1990, δεν μεταφέρθηκαν με ικανοποιητικό τρόπο, ιδιαίτερα η οδηγία που αφορά τις χύτρες ταχύτητας. Οι άλλες δύο πιο πρόσφατες οδηγίες, οι οποίες άρχισαν να εφαρμόζονται στα μέσα του 1991, έχουν μεταφερθεί στο σύνολό τους μόνο από τέσσερα κράτη μέλη.

Προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη σε αυτές τις εργασίες μεταφοράς των οδηγιών στο εσωτερικό τους δίκαιο, η Επιτροπή διοργανώνει συνεδριάσεις ανωτάτων υπαλλήλων ειδικών σε θέματα προτύπων, με σκοπό να εξεταστούν τα προβλήματα της εφαρμογής που συνδέονται με τη νέα προσέγγιση. Εξάλλου, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού που αφορά το κοινοτικό σήμα με σκοπό την εναρμόνιση των διατάξεων των οδηγιών στον τομέα σημάτων.

Προσέγγιση των νομοθεσιών κατά τομείς

α) Οχήματα με κινητήρα, γεωργικοί και δασικοί ελκυστήρες, μοτοσυκλέτες

Ο ρυθμός μεταφοράς στον τομέα αυτόν είναι αρκετά ικανοποιητικός. Στη διάρκεια του 1991 το επίπεδο μεταφοράς των 143 οδηγιών (99 από αυτές αφορούσαν τα οχήματα, 39 τους ελκυστήρες και πέντε τις μοτοσυκλέτες) βελτιώθηκε σημαντικά. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι η Ελλάδα μετέφερε στο εθνικό δίκαιό της 18 οδηγίες, για τις οποίες είχε κινηθεί διαδικασία παράβασης.

Στη διάρκεια του 1991, η Επιτροπή εξέτασε 40 περιπτώσεις παράβασης: 37 για μη ανακοίνωση των εθνικών μέτρων, 24 από τις οποίες τέθηκαν στο αρχείο, και τρείς για κακή εφαρμογή των οδηγιών, δύο από τις οποίες τέθηκαν στο αρχείο.

Όσον αφορά ειδικότερα τον τομέα των ελκυστήρων, έχουν σημειωθεί καθυστερήσεις στη μεταφορά των οδηγιών

89/680/ΕΟΚ, 89/681/ΕΟΚ και 89/682/ΕΟΚ, που αφορούν τα συστήματα προστασίας των ελκυστήρων. Τρία κράτη μέλη (Γερμανία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο) δεν έχουν θεσπίσει τις αναγκαίες διατάξεις για τη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο.

Στον τομέα των μοτοσυκλετών, από τις πέντε πράξεις που εφαρμόζονται, μόνο μία οδηγία (89/235/ΕΟΚ που αφορά το ηχητικό επίπεδο εξάτμισης των μοτοσυκλετών) δεν έχει μεταφερθεί στην Ελλάδα· σχετικά έχει κινηθεί διαδικασία παράβασης.

6) Τρόφιμα

Στον τομέα των τροφίμων σημειώνονται οι περισσότερες καθυστερήσεις όσον αφορά τη μεταφορά των οδηγιών. Το επίπεδο μεταφοράς εξελίσσεται με αργό ρυθμό. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πολυπλοκότητα των θεμάτων που καλύπτουν οι οδηγίες για τα τρόφιμα. Η Επιτροπή παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή την εφαρμογή των νέων οδηγιών-πλαίσιο και ιδιαίτερα την οδηγία για τον έλεγχο των τροφίμων που ρυθμίζει την πραγματική ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων.

Στη διάρκεια του έτους, οι αρμόδιες υπηρεσίες εξέτασαν 106 περιπτώσεις παράβασης. Από τις διαδικασίες που κινήθηκαν και που αφορούν αποκλειστικά περιπτώσεις παράλειψης ανακοίνωσης, 65 βρίσκονται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης, ενώ 34 έχουν τεθεί στο αρχείο.

Προκειμένου να βοηθήσουν τα κράτη μέλη στην επίλυση των προβλημάτων μεταφοράς, οι αρμόδιες υπηρεσίες πραγματοποιούν όλο και συχνότερα επαφές με τις εθνικές αρχές, ιδίως για τις περιπτώσεις οδηγιών που επιβάλλουν ταυτόχρονα δύο πράγματα σε διαφορετικές προθεσμίες, δηλαδή την εμπορία προϊόντων που είναι σύμφωνα με τις οδηγίες και την απαγόρευση της εμπορίας προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με τις οδηγίες.

γ) Φαρμακευτικά προϊόντα

Στον τομέα των φαρμάκων, ο ρυθμός μεταφοράς των οδηγιών επιταχύνθηκε το 1991, με αποτέλεσμα η κατάσταση να διαγράφεται ικανοποιητική. Μόνον η Ιταλία έχει καθυστερήσει στη μεταφορά της οδηγίας για τα κτηνιατρικά φάρμακα (οδηγία 87/20/ΕΟΚ), η οποία ισχύει από το 1987.

δ) Χημικά προϊόντα

Ο ρυθμός μεταφοράς στον τομέα αυτό παραμένει μάλλον σταθερός και εξακολουθούν να υφίστανται καθυστερήσεις στη μεταφορά.

Οι 74 διαδικασίες που έχουν κινηθεί δεν αφορούν μόνο περιπτώσεις παράλειψης ανακοίνωσης: 37 από τις περιπτώσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο προειδοποιητικής επιστολής, 35 βρίσκονται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης, ενώ δύο περιπτώσεις (σχετικές με τους μη ιονικούς και ανιονικούς επιφανειακούς παράγοντες) έχουν παραπεμφθεί στο Δικαστήριο κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας.

ε) Μηχανολογία, μετρολογία, προσυσκευασία, ηλεκτρονική και ιατρικές συσκευές

Σε αυτούς τους βιομηχανικούς τομείς σημειώθηκε σημαντική βελτίωση του ρυθμού μεταφοράς. Η βελτίωση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στις προσπάθειες που κατέβαλαν η Πορτογαλία και η Ελλάδα προκειμένου να τηρήσουν τις υποχρεώσεις μεταφοράς. Η βελτίωση αυτή οφείλεται επίσης στην στενότερη συνεργασία της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Οι τομείς αυτοί αριθμούν 91 οδηγίες εναρμόνισης: για 86 από αυτές έχει λήξει η προθεσμία μεταφοράς, ενώ πέντε θα αρχίσουν να ισχύουν στη διάρκεια του 1992. Ο συνολικός αριθμός παραβάσεων έχει μειωθεί αισθητά σε σχέση με αυτόν του προηγουμένου έτους· κατά το 1991 εξετάστηκαν 56 περιπτώσεις (έναντι 103 το 1990) και κινήθηκε διαδικασία για 13 από αυτές.

Όσον αφορά την Πορτογαλία, η Επιτροπή έθεσε στο αρχείο το 50 % των διαδικασιών που είχαν κινηθεί· ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλει, αυτό το κράτος μέλος συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό παραβάσεων (29) που έχουν κινηθεί αυτή τη στιγμή. Η κατάσταση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στις υποχρεώσεις μεταφοράς του κοινοτικού κεκτημένου που απορρέουν από την πράξη προσχώρησης.

Η Ελλάδα κατέβαλε επίσης μεγάλες προσπάθειες, με αποτέλεσμα στο τέλος του 1991 να εκκρεμεί μόνο μία διαδικασία παράβασης. Παρόμοια, κατά της Ιρλανδίας εκκρεμεί μόνο μία διαδικασία, ενώ το 1991 τέθηκαν στο αρχείο έξι διαδικασίες παράβασης. Κατά τα άλλα, οι εκκρεμούσες διαδικασίες κατανέμονται ως εξής:

Ισπανία (7), Κάτω Χώρες (6), Λουξεμβούργο (4), Ιταλία (3), Γερμανία (3), Ηνωμένο Βασίλειο (2), Βέλγιο (1) και Δανία (1). Παρατηρούμε ότι η Γαλλία έχει τηρήσει πλήρως τις υποχρεώσεις μεταφοράς και ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά όσον αφορά την Ιταλία. Στις Κάτω Χώρες, οι παραβάσεις αφορούν κυρίως τον τομέα των μηχανών, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες.

Τέλος, όσον αφορά την μη συμφωνία των μέτρων μεταφοράς και την κακή εφαρμογή των οδηγιών, η Επιτροπή συνέχισε έξι περιπτώσεις παράβασης, τρεις από τις οποίες τέθηκαν στο αρχείο (για τη Γαλλία, τη Δανία και τη Γερμανία). Οι διαδικασίες που εκκρεμούν ακόμη αφορούν την εφαρμογή της οδηγίας για τα όρια τάσεως (73/23/ΕΟΚ) από την Ιταλία και την Ελλάδα, καθώς και την μερική μεταφορά της οδηγίας που αφορά το υλικό και τα μηχανήματα εργοταξίου (84/532/ΕΟΚ) από την Ιρλανδία· οι περιπτώσεις αυτές πρόκειται σύντομα να ρυθμιστούν.

Σύναψη δημοσίων συμβάσεων

Ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες της Κοινότητας στα πλαίσια του προγράμματος του 1992. Αυτό υλοποιήθηκε με την αναθεώρηση των όρων συνάψεως συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων. Ωστόσο, η εφαρμογή των νέων οδηγιών επηρεάστηκε από τις καθυστερήσεις της μεταφοράς τους, γεγονός που δημιουργεί αμφιβολίες σχετικά με την ισορροπημένη εφαρμογή αυτών των διατάξεων από τις εθνικές διοικήσεις και τις επιχειρήσεις.

Στη διάρκεια του 1991, η δράση της Επιτροπής στον τομέα της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις επικεντρώθηκε στα ακόλουθα σημεία:

— μεταφορά των οδηγιών,

— έλεγχο της συγκεκριμένης εφαρμογής από τους διάφορους εθνικούς δημόσιους φορείς και

— διαχείριση των συγκεκριμένων περιπτώσεων παράβασης.

Η κατάσταση στον τομέα της μεταφοράς των οδηγιών παρουσιάζεται ως εξής:

Η οδηγία 89/665/ΕΟΚ, που αφορά τα μέσα προσφυγής, είναι η μόνο οδηγία του τομέα που καλύπτει το Λευκό Βιβλίο που άρχισε να ισχύει το 1991. Τέσσερα κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει εθνικά μέτρα μεταφοράς της οδηγίας.

Όσον αφορά την οδηγία 77/62/ΕΟΚ, η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο κατά της Πορτογαλίας για παράλειψη ανακοίνωσης των εθνικών μέτρων. Εξάλλου, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ισπανία αιτιολογημένη γνώμη λόγω μη συμφωνίας των εθνικών μέτρων μεταφοράς των οδηγιών 77/62/ΕΟΚ και 71/305/ΕΟΚ.

Όσον αφορά την οδηγία 88/295/ΕΟΚ που αφορά τις κρατικές προμήθειες, η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο κατά της ιταλικής Δημοκρατίας και απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη στις Κάτω Χώρες για παράλειψη ανακοίνωσης. Κατά του Βελγίου κινήθηκε διαδικασία παράβασης για μη συμφωνία των εθνικών μέτρων.

Όσον αφορά τη νέα οδηγία 89/440/ΕΟΚ που αφορά τα δημόσια έργα, κινήθηκαν δύο διαδικασίες παράβασης κατά της Ιταλίας και των Κάτω Χωρών.

Ο έλεγχος της συγκεκριμένης εφαρμογής από τους αρμόδιους εθνικούς φορείς σε κάθε κράτος μέλος επικεντρώθηκε αυτή τη χρονιά στην εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 88/295/ΕΟΚ, που αφορά την υποχρέωση των φορέων «GATT» (κεντρικές αναθέτουσες αρχές) να δημοσιεύουν, μετά την έναρξη του οικονομικού έτους, σε ενδεικτική κατάσταση όλες τις προμήθειες ανά ομάδες προϊόντων των οποίων η προϋπολογιζόμενη αξία είναι ίση με ή μεγαλύτερη από 750 000 Ecu. Εξάλλου, στα πλαίσια των δράσεων που άρχισαν το 1989 [1] και αφορούν τον έλεγχο των διαδικαστικών προθεσμιών δημοσίευσης των προκηρύξεων (σύστημα ελέγχου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), απευθύνθηκαν στην Ιταλία δύο αιτιολογημένες γνώμες.

Η Επιτροπή συνέχισε τις δράσεις που είχε αναλάβει το 1990, και ιδίως τον έλεγχο στα πλαίσια των προγραμμάτων και έργων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία και τα άλλα κοινοτικά μέσα.

Οι παραβάσεις που εξέτασε και παρακολούθησε η Επιτροπή αφορούσαν τους ακόλουθους τομείς:

— Την ερμηνεία του πεδίου εφαρμογής των οδηγιών:

— Ορισμό της εννοίας «αναθέτουσες αρχές»: διαδικασία παράβασης κατά της Ισπανίας, σχετικά με την αναγνώριση του «Consorci de la Vila olimpica» (πρόσωπο δημοσίου δικαίου αποτελούμενο από πολλούς οργανισμούς) ως αναθέτουσας αρχής κατά την έννοια της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ, τέθηκε στο αρχείο,

— Αντικείμενο των συμβάσεων που υπόκεινται στους κανόνες των οδηγιών: η διαδικασία παράβασης που αφορούσε σύμβαση leasing ηλεκτρονικού υπολογιστή, την οποία συνήψε το Ολλανδικό Βασιλικό Ινστιτούτο Μετεωρολογίας χωρίς να λάβει υπόψη τις διατάξεις της οδηγίας για τις κρατικές προμήθειες (οδηγία 77/62/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/295/ΕΟΚ), τέθηκε στο αρχείο,

— Εξαιρούμενοι τομείς: εξάλλου, η Επιτροπή έθεσε στο αρχείο τη διαδικασία κατά της Πορτογαλίας που αφορούσε τη σύμβαση κρατικής προμήθειας που συνήψε η ANA (Aeroportos e Navigação Aerea EP), η οποία θα πρέπει να θεωρηθεί οργανισμός διαχείρισης των υπηρεσιών μεταφορών, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ και του άρθρου 3 παράγραφος 4 της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ,

[1] 8η Ετήσια έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, 1990 (Σημείο II.A.2 α) iii).

— Την παράλειψη δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, ιδίως για λόγους επείγουσας ανάγκης που δεν συμφωνούν με την έννοια της επείγουσας ανάγκης όπως καθορίζεται στις οδηγίες. Εξάλλου, η Επιτροπή συνέχισε τη δράση της για περιπτώσεις που η δημοσίευση έγινε μόνο σε εθνικό επίπεδο καθώς και για τις περιπτώσεις που οι εθνικές διατάξεις δεν προβλέπουν τη δημοσίευση,

— Την υποχρέωση εγγραφής σε εγκεκριμένο κατάλογο εργοληπτών. Σχετικά, απευθύνθηκε στην Ιταλία αιτιολογημένη γνώμη για τέσσερις συμβάσεις δημοσίων έργων που προκηρύχθηκαν από το «Assessorato acque ed acquedotti» της Νάπολης,

— Τα κριτήρια κατακύρωσης της σύμβασης. Η γερμανική κυβέρνηση συμμορφώθηκε με την άποψη της Επιτροπής και κατήργησε τις προτιμησιακές ρήτρες υπέρ των επιχειρήσεων που εκπαιδεύουν ασκούμενους, ιδίως γυναίκες.

Πραγματική ευθύνη λόγω ελαττώματος των προϊόντων

Η Επιτροπή συνεχίζει τις διαδικασίες παράβασης κατά των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν ακόμα μεταφέρει την οδηγία 85/374/ΕΟΚ που αφορά την πραγματική ευθύνη λόγω ελαττώματος των προϊόντων. Δύο περιπτώσεις, κατά της Γαλλίας και κατά της Ιρλανδίας, έχουν ήδη παραπεμφθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ενώ μία, κατά της Ισπανίας, βρίσκεται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης. Εξάλλου, η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο προσφυγή κατά του Ηνωμένου Βασιλείου για κακή εφαρμογή αυτής της οδηγίας.

6) Αγορά υπηρεσιών και κεφαλαίων

1. *Η αγορά υπηρεσιών*

i) Οπτικο-ακουστικός τομέας

Η οδηγία 89/552/ΕΟΚ «τηλεόραση χωρίς σύνορα», της οποίας η προθεσμία μεταφοράς έληξε τον Οκτώβριο 1991, αποβλέπει στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας τηλεοπτικών μεταδόσεων ώστε να συμβάλει στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού χώρου. Μεταφορά της οδηγίας πραγματοποιήθηκε σε έξι κράτη μέλη (Γερμανία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ διαπιστούται ότι τα σχετικά κείμενα περιλαμβάνουν ορισμένα κενά. Τα άλλα κράτη μέλη προχώρησαν σε μερική μεταφορά ή βρίσκονται στο στάδιο των σχεδίων.

Παραβιάσεις των κανόνων της συνθήκης:

Οι διαδικασίες επί παραβάσει που κίνησε η Επιτροπή στοχεύουν στην κατάργηση των περιορισμών που περιλαμβάνονται στις εθνικές νομοθεσίες και είναι αντίθετοι με τα άρθρα 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ.

Με απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991 (C-353/89), το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απεφάνθη ότι οι Κάτω Χώρες παρέβησαν τις υποχρεώσεις τους λόγω των περιορισμών στην καλωδιακή αναμετάδοση προγραμμάτων άλλων κρατών μελών που αφορούν διαφήμιση που απευθύνεται ειδικά στο ολλανδικό κοινό και επειδή υποχρέωσαν τους οργανισμούς ραδιοαναμετάδοσης να δαπανήσουν ποσοστό του προϋπολογισμού τους σε δημόσια εθνική επιχείρηση.

Η Επιτροπή προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά του Βελγίου (Φλαμανδική Κοινότητα) για την διαπίστωση παράβασης κοινοτικών υποχρεώσεων, ιδίως λόγω της απαγόρευσης καλωδιακής αναμετάδοσης προγραμμάτων άλλων κρατών μελών που δεν μεταδίδονται στη γλώσσα του κράτους αναμετάδοσης.

Πολλές διαδικασίες κινήθηκαν για παράβαση των άρθρων 52 και 59 ΕΟΚ (Βέλγιο-γαλλική κοινότητα, Γαλλία, Ελλάδα, Κάτω Χώρες)· ορισμένες διαδικασίες αφορούν περιορισμούς που βασίζονται σε γλωσσικά κριτήρια, των οποίων οι περιοριστικές επιπτώσεις είναι δυσανάλογες με τον επιδιωκόμενο στόχο.

Όσον αφορά τον τομέα του κινηματογράφου, κινήθηκε διαδικασία κατά της Ισπανίας που αφορά το σύστημα υποχρεωτικής άδειας για την μεταγλώττιση ταινιών τρίτων χωρών, δεδομένου ότι η χορήγηση των αδειών αυτών εξαρτάται από την παραγωγή και την διανομή εθνικών ταινιών.

ii) Πνευματική ιδιοκτησία

Το κεκτημένο στον τομέα αυτό είναι περιορισμένο και αποτελείται από την

— οδηγία 87/54/ΕΟΚ για την νομική προστασία της τοπογραφίας των ημιαγωγών προϊόντων, η οποία έχει ενσωματωθεί στην νομοθεσία όλων των κρατών μελών,

— πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών για τα σήματα, της οποίας η προθεσμία μεταφοράς παρατάθηκε έως την 31η Δεκεμβρίου 1992 και

— οδηγία 91/250/ΕΟΚ περί νομικής προστασίας προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή, την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να ενσωματώσουν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993.

iii) Τηλεπικοινωνίες

Σε ότι αφορά την πορεία εφαρμογής των οδηγιών 86/361/ΕΟΚ (1) και 87/372/ΕΟΚ (2), η Επιτροπή, αφού έλαβε κατά το 1991 τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης των βελγικών και ισπανικών αρχών, αποφάσισε το 1991 την αρχειοθέτηση των δύο φακέλων διαδικασιών επί παραβάσει που κινήθηκαν για μη κοινοποίηση.

Για την οδηγία 90/387/ΕΟΚ (3) η Επιτροπή διεπίστωσε ότι τρία κράτη μέλη, η Ιταλία, η Ιρλανδία και η Ελλάδα παρέβησαν το κοινοτικό δίκαιο για μη κοινοποίηση των εθνικών μέτρων εκτέλεσης της οδηγίας αυτής. Πάντως η Επιτροπή αποφάσισε να αναβάλει την κίνηση της διαδικασίας επί παραβάσει κατά της Ιρλανδίας, δεδομένου ότι τα εθνικά μέτρα ευρίσκονται στο στάδιο της τελικής θέσπισης, ενώ αναστολή χορηγήθηκε επίσης στην Ελλάδα και την Ιταλία. Επειδή η οδηγία 91/287/ΕΟΚ τέθηκε σε ισχύ μόλις στις 31 Δεκεμβρίου 1991, δεν έχει ακόμα κινηθεί καμία διαδικασία επί παραβάσει.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στον τομέα αυτό είναι μέτρια. Το συνολικό ποσοστό του 62,5 % υπογραμμίζει το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν πρέπει να ελαττώσει την προσπάθειά της.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	4	3	75
Δανία	4	3	75
Γερμανία	4	3	75
Ελλάδα	4	2	50
Ισπανία	4	3	75
Γαλλία	4	3	75
Ιρλανδία	4	2	50
Ιταλία	4	2	50
Λουξεμβούργο	4	3	75
Ολλανδία	4	2	50
Πορτογαλία	4	3	75
Ηνωμένο Βασίλειο	4	3	75

(1) Οδηγία του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 για το πρώτο στάδιο της αμοιβαίας αναγνώρισης των εγκρίσεων τύπου του τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού.

(2) Οδηγία του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1987 σχετικά με τις ζώνες συχνότητας που θα διατεθούν για την συντονισμένη εγκατάσταση πανευρωπαϊκών ψηφιακών κυψελωτών δημόσιων επίγειων κινητών επικοινωνιών στην Κοινότητα.

(3) Οδηγία του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1990 σχετικά με τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσω της εφαρμογής της περιοχής ανοικτού δικτύου.

2. *Η αγορά των υπηρεσιών και των κεφαλαίων*

Μετά την άρση, στη διάρκεια του 1990, και σύμφωνα με την οδηγία 88/361/ΕΟΚ, όλων των περιορισμών στην κυκλοφορία των κεφαλαίων που εξακολουθούσαν να υπάρχουν σε οκτώ κράτη μέλη, σημαντικές πρόοδοι σε θέματα ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος αυτό στα τέσσερα κράτη μέλη (Ισπανία, Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία) στα οποία η οδηγία παρέχει την ευχέρεια να διατηρήσουν προσωρινά ορισμένους περιορισμούς.

Σημαντικό ορόσημο προς την κατεύθυνση αυτή υπήρξε η ακύρωση (4) της αποφάσεως της Επιτροπής (5) που επέτρεπε στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης στους τομείς των κινήσεων κεφαλαίων και τουριστικών δαπανών. Η Επιτροπή κατήργησε την παρέκκλιση αυτή μετά από απόφαση που έλαβε η ελληνική κυβέρνηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δανείου που προορίζεται να στηρίξει το ισοζύγιο πληρωμών, να άρει, από 6ης Μαΐου 1991, όλους τους περιορισμούς τους οποίους επέτρεπε η εν λόγω παρέκκλιση.

Συνεπώς δεν υφίστανται πλέον μέτρα διασφάλισης και οι διατάξεις της οδηγίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων έχουν στο εξής πλήρη εφαρμογή. Πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα μέτρα ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων ελήφθησαν ή επρόκειτο να ληφθούν πριν από την εκπνοή των προβλεπόμενων από την οδηγία προθεσμιών, σε προγενέστερο χρόνο, διαφορετικό ανάλογα με τις χώρες. Οι ισπανικές αρχές ανακοίνωσαν ως προς τούτο, ότι επρόκειτο να ολοκληρώσουν την ελευθέρωση των κεφαλαίων μέχρι το τέλος του 1991, ήτοι ένα έτος πριν την εκπνοή της τασσόμενης από την οδηγία προθεσμίας. Αυτή η προκαταβολική ενέργεια αντικατοπτρίζει την έλλειψη προβλημάτων ισοζυγίου πληρωμών οφειλόμενων στις ροές κεφαλαίων μετά τη λήψη μέτρων ελευθέρωσης καθώς και τη βούληση των ενδιαφερόμενων κρατών μελών να ακολουθήσουν τον επιταχυμένο ρυθμό προόδου προς τη χρηματοπιστωτική και νομισματική ολοκλήρωση, των οποίων η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων συνιστά μια θεμελιώδη διάσταση.

Παρά τις σημαντικές προόδους που επιτεύχθηκαν ως προς την εξάλειψη των άμεσων περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, διάφορα έμμεσα εμπόδια παραμένουν στο σύνολο σχεδόν των χωρών της Κοινότητας. Τα εμπόδια αυτά οφείλονται ουσιαστικά στα εθνικά μέτρα και πρακτικές που επιβάλλουν και ευνοούν τα εθνικά χρηματοπιστωτικά μέσα και ιδρύματα, κυρίως μέσω φορολογικών μέτρων ή εγκυκλίων σε θέματα επενδύσεων. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής φροντίζουν προς το παρόν να επισημαίνουν τα εμπόδια αυτά και να κινούν τις αναγκαίες διαδικασίες για την κατάργησή τους.

(4) Απόφαση 91/285/ΕΟΚ της Επιτροπής της 4ης Ιουνίου 1991.

(5) Απόφαση 85/594/ΕΟΚ της Επιτροπής της 22ης Νοεμβρίου 1985, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση 90/663/ΕΟΚ της 19ης Δεκεμβρίου 1990.

Οι ενέργειες που αναλήφθηκαν με στόχο την κατάργηση των περιορισμών εκείνων που αποκαλύφθηκαν, δεν υπερέβησαν το στάδιο της απλής «προειδοποιητικής επιστολής» εκ μέρους της Επιτροπής. Οι διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν στο παρελθόν με τη μορφή προειδοποιητικών επιστολών που αφορούσαν περιορισμούς στις εμπορικές πιστώσεις, αποδείχθηκαν αποτελεσματικές και ετέθησαν στο αρχείο μετά από τις κατάλληλες τροποποιήσεις των εθνικών νομοθεσιών.

γ) **Ελεύθερη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, άμεση φορολογία και εταιρικό δίκαιο**

Σ' αυτόν τον τομέα, η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου αφορά συνήθως διατάξεις και αρχές που απορρέουν κατευθείαν από τη συνθήκη ΕΟΚ και, σε σχετικά περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων και μόνο, κακή εφαρμογή των οδηγιών. Αν ταξινομήσουμε τις περιπτώσεις με τις οποίες η Επιτροπή υποχρεώθηκε να απασχοληθεί στη διάρκεια της καλυπτόμενης από την παρούσα έκθεση περιόδου, ανάλογα με το είδος της εικαζόμενης ή διαπιστωθείσας παράβασης, αντιλαμβανόμαστε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των υποθέσεων πρέπει να εξετασθεί με βάση το άρθρο 59 της συνθήκης, για το λόγο ότι η ελεύθερη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών παρακωλύεται από διατάξεις δημοσίας τάξεως, ιδίως φορολογικού περιεχομένου, οι οποίες δεν λαμβάνουν υπόψη τη νέα διάσταση της παροχής υπηρεσιών. Έτσι, σε πολυάριθμα παραδείγματα, οι φορολογικές απαλλαγές ή ελαφρύνσεις, που προβλέπονται στις νομοθεσίες των κρατών μελών, δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών (φορολογικά πλεονεκτήματα που ισχύουν μόνο για τους κατοίκους). Ένα δεύτερο είδος περιπτώσεων αφορά εμπόδια στις επενδύσεις, που προκύπτουν από τις διοικητικές νομοθεσίες ή πρακτικές των κρατών μελών. Στο πλαίσιο μιας τρίτης ομάδας περιπτώσεων, η Επιτροπή χρειάστηκε να εξετάσει εθνικές διατάξεις που δημιουργούν ανισότητες μεταξύ των ξένων επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος αφενός, και των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

Ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα των περιπτώσεων όπου το εθνικό δίκαιο και συγκεκριμένα το φορολογικό, δεν λαμβάνει υπόψη την διάσταση της παροχής υπηρεσιών αφορά την έκπτωση των ασφαλίστρων από το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων. Εν αναμονή των αποφάσεων του Δικαστηρίου για τις υποθέσεις C-204/90 και C-300/90, που αμφισβητούν τη βελγική νομοθεσία, έχουν ανασταλεί οι διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν κατά πολλών κρατών μελών.

Ένα παράδειγμα, στο οποίο η κακή εφαρμογή μιας οδηγίας όφειλε να διαπιστωθεί, αποτελεί η είσπραξη ενός ετησίου δικαιώματος εγγραφής (ονομαζόμενο «concessione governativa»)· πράγματι, το δικαίωμα αυτό δεν φαίνεται να συνδέεται κατά κανένα τρόπο με τα διοικητικά έξοδα που οφείλονται κατά την εγγραφή μιας επιχείρησης στο εμπορικό μητρώο, με αποτέλεσμα να πρέπει να θεωρηθεί ως παραβίαση της οδηγίας 69/335/ΕΟΚ που αφορά το δικαίωμα εισφοράς.

Σχετικά με τις περιπτώσεις που αφορούν εμπόδια στις άμεσες επενδύσεις σε ορισμένα κράτη μέλη, επενδύσεις οι οποίες κανονικά ισοδυναμούν με εγκατάσταση (π.χ. όταν πρόκειται για την εξαγορά μεριδίου ελέγχου σε εταιρεία που έχει ιδρυθεί σε άλλο κράτος μέλος), η Επιτροπή επεσήμανε δυσχέρειες που υπάρχουν σε αρκετά κράτη μέλη. Έτσι, της ζητήθηκε να επιληφθεί μιας πρακτικής των βρετανικών αρχών, η οποία δυνατόν να δημιουργήσει εμπόδια στις άμεσες επενδύσεις από εταιρείες υπό κρατικό έλεγχο· οι διαπραγματεύσεις με τις αρχές αυτές επέτρεψαν να αρθούν τα εμπόδια. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής άρχισαν τη διενέργεια μιας γενικής μελέτης των εμποδίων που δυνατόν να υφίστανται, σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών, ως προς τις άμεσες επενδύσεις. Οι μελέτες αυτές συνεχίστηκαν στη διάρκεια του μεγαλυτέρου μέρους της εξεταζόμενης περιόδου, τα δε συμπεράσματά της αναμένεται να διατυπωθούν το 1992.

Ένα ιδιαίτερο πρόβλημα υπάρχει όσον αφορά τις απαιτούμενες από τις δημόσιες αρχές εγγυήσεις στα περισσότερα κράτη μέλη, σε ορισμένους τομείς (τελωνεία, δημόσιες συμβάσεις κ.λπ.)· συχνά, οι εθνικές διατάξεις προβλέπουν ότι οι εγγυήσεις αυτές πρέπει να προέρχονται από πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην επικράτεια του κράτους μέλους που απαιτεί την εγγύηση, πράγμα που συνιστά περιορισμό στην περιοχή υπηρεσιών από τα ενδιαφερόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Για να αποφευχθούν οι δυσχέρειες αυτές, η Επιτροπή είχε προτείνει έναν κανονισμό (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τις παρεχόμενες από πιστωτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις εγγυήσεις, επί του οποίου κανονισμού, το Κοινοβούλιο διατύπωσε τη γνώμη του το 1989 (1). Η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο τροποποιημένη πρόταση του Κανονισμού στις 31 Ιανουαρίου 1991 (2). Το Συμβούλιο άρχισε να εξετάζει την τροποποιημένη αυτή πρόταση· από τις σχετικές συζητήσεις προκύπτει ότι η σύντομη έκδοση της προτάσεως αυτής θα προσκρούσει σε μεγάλες δυσκολίες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το κατά πόσον είναι σκόπιμο να αρχίσει εκ νέου να κινεί τις σχετικές με τις υποθέσεις αυτές κινηθείσες διαδικασίες επί παραβάσει, οι οποίες τώρα εκκρεμούν.

Όσον αφορά τη μεταφορά των οδηγιών, αυτές που υπάγονται στον τραπεζικό τομέα, η κατάσταση είναι ανησυχητική· πράγματι, εμφανίζονται σημαντικές καθυστερήσεις ως προς την έκδοση και την κοινοποίηση των εθνικών και εκτελεστικών μέτρων. Περίπου τα μισά μόνο από τα μέτρα που έπρεπε να έχουν ληφθεί, έχουν όντως ληφθεί. Οι οδηγίες, η μεταφορά των οποίων εμφανίζει την πλέον ανησυχητική καθυστέρηση, είναι αυτές που αφορούν τους λογαριασμούς των τραπεζών και των υποκαταστημάτων. Ο ρυθμός μεταφοράς, στον ασφαλιστικό τομέα, προχωρεί κατά τρόπο ικανοποιητικό. Οι οδηγίες που αφορούν τις κινητές αξίες εφαρμόζονται με άνισο τρόπο· καθυστερήσεις διαπιστώνονται ιδίως όσον αφορά τις δύο τελευταίες οδηγίες για τα χρηματιστηριακά ενημερωτικά φυλάδια. Όσον αφορά το εταιρικό δίκαιο, η Επιτροπή επιτηρεί ιδίως την εφαρμογή του κανονισμού του Συμβουλίου του σχετικού με τον ευρωπαϊκό όμιλο οικονομικού συμφέροντος (Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2137/85 που έχει υιοθετηθεί από ένδεκα κράτη μέλη).

(1) ΕΕ αριθ. C 159 της 26. 6. 1989, σ. 4.
(2) ΕΕ αριθ. C 53 της 28. 2. 1991, σ. 74.

Η Επιτροπή εκφράζει εξάλλου τη λύπη της για το γεγονός ότι η Γερμανία δεν έχει ακόμη συμμορφωθεί προς την τέταρτη οδηγία (ετήσιοι λογαριασμοί). Πράγματι, η δημοσιότητα των λογιστικών εγγράφων στη Γερμανία απέχει πολύ από του να είναι ικανοποιητική. Έτσι, η Επιτροπή αποφάσισε να κλείσει τη διαδικασία επί παραβάσει για την έβδομη οδηγία (ενοποιημένοι λογαριασμοί) που επίσης είχε κινηθεί κατά της Γερμανίας με βάση την απάντηση που έδωσε το εν λόγω κράτος μέλος στην αιτιολογημένη γνώμη.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, άμεσης φορολογίας και εταιρικού δικαίου

Το ποσοστό 83,8 % για το σύνολο του τομέα θεωρείται καλό. Εντούτοις η Ελλάδα, η Ιταλία και το Λουξεμβούργο σημειώνουν πάντα καθυστέρηση.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	37	30	81
Δανία	36	36	100
Γερμανία	37	32	86,5
Ελλάδα	36	25	69
Ισπανία	37	35	94,6
Γαλλία	37	35	94,6
Ιρλανδία	37	30	81
Ιταλία	37	25	67,6
Λουξεμβούργο	37	25	67,6
Κάτω Χώρες	36	31	86
Πορτογαλία	36	32	88,8
Ηνωμένο Βασίλειο	37	33	89

3. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Στον τομέα της έμμεσης φορολογίας, αξιοσημείωτο στοιχείο του έτους 1991 ήταν η συμφωνία για την κατάργηση των φορολογικών ελέγχων στα σύνορα μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και για τη σύγκλιση των συντελεστών ΦΠΑ, και των ειδικών φόρων κατανάλωσης· οι προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η Επιτροπή είχαν συνεπώς αίσιο πέρας.

Όπως το είχε τονίσει η Επιτροπή στην προηγούμενη έκθεσή της, η εποπτεία της σωστής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου στα κράτη μέλη αποτελεί προτεραιότητα, με σκοπό να μπορεί να υπάρξει καλή λειτουργία του νέου συστήματος σε θέματα ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης, σύστημα που θα αρχίσει να ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 1993.

Πραγματοποιήθηκε λοιπόν ενίσχυση των εσωτερικών δομών των υπηρεσιών της Επιτροπής, υιοθετήθηκε δε μία νέα μέθοδος για τον έλεγχο των εθνικών νομοθεσιών, ιδίως σε θέματα ΦΠΑ.

Έτσι, συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας ad hoc, με τρόπο ώστε την 1η Ιανουαρίου 1993, η εφαρμογή του μεταβατικού καθεστώτος του ΦΠΑ να μπορεί να γίνει με απόλυτη τήρηση του κοινοτικού δικαίου.

Ο έλεγχος της συμμορφώσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών με τις φορολογικές διατάξεις της συνθήκης (άρθρα 95 και 96 ΕΟΚ) συνεχίστηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Στον τομέα αυτό, η Επιτροπή κίνησε δύο νέες διαδικασίες κατά της Ελλάδας η οποία, αφενός επιβάλλει μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση στους εισαγόμενους καφέδες παρά στους επιτόπια παραγόμενους και, αφετέρου επιβάλλει αυξημένο συντελεστή ΦΠΑ στον μηλίτη και στα εισαγόμενα αποστάγματα αχλαδιού, ενώ τα παρόμοια εγχώρια προϊόντα απολαύουν μειωμένου συντελεστή. Στο Δικαστήριο κατετέθη εξάλλου προσφυγή εναντίον του ίδιου αυτού κράτους μέλους στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας, σχετικής με την ειδική εισφορά κατανάλωσης επί των αυτοκινήτων.

Διαδικασία δυνάμει του άρθρου 95 (ΕΟΚ) κινήθηκε εναντίον του Βελγίου αφενός για την υπερβολική φορολόγηση του αφρώδους χυμού σταφυλιού σε σχέση με τα τα παρόμοια εγχώρια προϊόντα, και, αφετέρου, για τη φορολόγηση κατά την εισαγωγή μικρών πακέτων προέλευσης άλλων κρατών μελών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, και στο μέτρο που το Βέλγιο ευθυγραμμίστηκε με την άποψη της Επιτροπής, κατέστη δυνατόν να τεθεί στο αρχείο η παράβαση αυτή.

Εξάλλου το Δικαστήριο καταδίκασε την Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιταλία για μη εφαρμογή του άρθρου 95 της συνθήκης όπως αυτή ερμηνεύτηκε με τις αποφάσεις Schul και επόμενες, οι οποίες υποχρεώνουν το κράτος μέλος εισαγωγής ενός προϊόντος να λαμβάνει υπόψη του το μέρος εκείνο του ΦΠΑ που κατεβλήθη για το προϊόν αυτό στο κράτος μέλος εξαγωγής. Τα ανωτέρω κράτη μέλη συμμορφώθηκαν έκτοτε με το διατακτικό της αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Επίσης, το Δικαστήριο καταδίκασε το Λουξεμβούργο και το Βέλγιο για το καθεστώς που εφαρμόζουν ειδικών φόρων κατανάλωσης στη μπύρα, με την έννοια ότι στις εισαγόμενες μπύρες δεν ισχύει η ίδια επιστροφή με αυτήν η οποία παρέχεται στις εγχώριες μπύρες. Τέλος, στον τομέα των αλκοολούχων ποτών, το Δικαστήριο έκρινε συνεπαγόμενη διακρίσεις και άρα αντίθετη προς το άρθρο 95 ΕΟΚ την πρακτική της Ελλάδας να φορολογεί βαρύτερα το ουίσκυ, το τζιν, το ρούμι κ.λπ., σε σχέση με τα εγχώρια ποτά, όπως το ούζο.

Καθήκον της Επιτροπής είναι να επαγρυπνεί για τη σωστή εφαρμογή των οδηγιών σε φορολογικά θέματα. Όσον αφορά την ενιαία ερμηνεία των κανόνων που θεσπίστηκαν από την 6η οδηγία ΦΠΑ η Επιτροπή κίνησε διαδικασία εναντίον της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου, των οποίων τα καθεστώτα φορολόγησης των υπηρεσιών που παρέχονται από τις διαφημιστικές εταιρείες δυνατόν να οδηγούν σε ορισμένες περιπτώσεις, σε διπλή φορολόγηση ή σε μη φορολόγηση όταν η παροχή της σχετικής υπηρεσίας πραγματοποιείται για το λογαριασμό φορολογούμενου εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος.

Επίσης, διατυπώθηκε αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά τη Γαλλία, η οποία απέκλειε από τη φορολογική βάση ορισμένους φόρους όπως η εισφορά E.D.F. (Επιχείρηση Ηλεκτρικού), τα πάγια τέλη για το νερό, κατά παράβαση του άρθρου 11 παράγραφος 2 της προαναφερόμενης οδηγίας. Δεδομένου ότι η Γαλλία τροποποίησε τη νομοθεσία της προς την απαιτούμενη κατεύθυνση, η διαδικασία αυτή ετέθη στο αρχείο.

Ως προς τούτο, πρέπει επίσης να σημειωθεί η αποστολή αιτιολογημένης γνώμης στην Ιταλία η οποία δεν έχει μέχρι σήμερα εφαρμόσει την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 1988 σχετικά με τα κατ' αποκοπή ποσοστά αντιστάθμισης που εφαρμόζονται στη γεωργία.

Προσφυγή στο Δικαστήριο υπήρξε σε τρεις άλλες υποθέσεις, στο μέτρο που τα κράτη μέλη δεν συμμορφώθηκαν με την αιτιολογημένη γνώμη: πρόκειται για την Ιταλία, για την παράταση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ που χορηγήθηκε μετά το σεισμό, για τη Γερμανία, για το σύστημά της φορολόγησης των ταξιδιωτικών γραφείων και για τη Δανία, για τη θέσπιση μιας νέας εργοδοτικής εισφοράς ύψους 3,05 % που θεωρείται αντίθετη προς το άρθρο 33 της έκτης οδηγίας, το οποίο απαγορεύει τη θέσπιση άλλου φόρου κύκλου εργασιών, πέραν του ΦΠΑ.

Κατά της Ισπανίας εξεδόθη καταδικαστική απόφαση, επειδή η νομοθεσία της προέβλεπε την απαλλαγή από το ΦΠΑ των παρεχόμενων υπηρεσιών εκ μέρους των καλλιτεχνών πλαστικών τεχνών, των δημοσιογράφων, των συνθετών, κ.λπ. Το Δικαστήριο έκρινε τις αλλαγές αυτές αντίθετες προς το άρθρο 2 της 6ης οδηγίας.

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να αναφερθεί η περίπτωση θέσεως στο αρχείο της διαδικασίας που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ εναντίον των Κάτω Χωρών, οι οποίες δεν είχαν εκδώσει διατάξεις για να συμμορφωθούν με την απόφαση της 26ης Μαρτίου 1987 σχετικά με την απαλλαγή των υπηρεσιών που παρέχονται από τους συμβολαιογράφους και τους δικαστικούς επιμελητές. Πράγματι, με τον ολλανδικό νόμο προϋπολογισμού για το 1991 ετέθη τέρμα στην παραβίαση αυτή.

Όσον αφορά τις φορολογικές οδηγίες με σκοπό να παρέχεται εγγύηση στον ευρωπαίο πολίτη για την παραχώρηση ορισμένων διευκολύνσεων κατά τις μετακινήσεις του εντός της ΕΟΚ, η Επιτροπή εξέδωσε δύο αιτιολογημένες γνώμες εναντίον της Ελλάδας: η μία για την πληρωμή υπερβολικού προστίμου εκ μέρους ολλανδής υπηκόου και για τη φυλάκισή της μετά την εισαγωγή του αυτοκινήτου της στην Ελλάδα με την ευκαιρία αλλαγής του τόπου διαμονής της, η άλλη, για κακή μεταφορά της οδηγίας 83/183/ΕΟΚ εκ μέρους των ελληνικών αρχών, οι οποίες απαιτούν ορισμένες αποδείξεις για τον προσδιορισμό της συνήθους κατοικίας, καθώς και τη σύσταση ασφάλειας κατά την εισαγωγή.

Η Επιτροπή μεσολάβησε επίσης, με επιτυχία, στις βελγικές αρχές υπέρ ενός ιδιώτη στον οποίο ζητήθηκε κατά τη μετακόμισή του, πιστοποιητικό διαμονής στο Βέλγιο ενόψει χορήγησης της ατέλειας για τα προσωπικά του είδη.

Αρκετές άλλες υποθέσεις έφθασαν, στον τομέα αυτό, στο στάδιο προσφυγής στο Δικαστήριο. Η πρώτη αφορά, στην Ελλάδα, την εισαγωγή δίντεοκάμερας για την οποία ένας ιδιώτης βρέθηκε στην υποχρέωση να καταβάλει ιδιαίτερα υψηλό πρόστιμο.

Η δεύτερη είναι σχετική με την απαίτηση των ισπανικών αρχών για ειδικό τιμολόγιο, με σκοπό τη χορήγηση της ταξιδιωτικής ατέλειας.

Μια τρίτη διαδικασία έχει κινηθεί κατά της Γαλλίας, για την ρύθμιση της υπόθεσης μιας προσφεύγουσας το αυτοκίνητο της οποίας υπεβλήθη σε διπλή φορολόγηση οφειλόμενη στο γεγονός ότι αυτή θεωρείται κάτοικος της Γαλλίας και του Βελγίου από τις αντίστοιχες αρχές αυτών των δύο χωρών. Προσφυγή για τη διαφορά αυτή κατετέθη επίσης στο γαλλικό Εφετείο.

Επίσης, το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση που δικαιώνει την Επιτροπή, σε μια υπόθεση κατά της Δανίας, η οποία εξαιρούσε του πεδίου εφαρμογής των ατελειών για τους ταξιδιώτες, τις εισαγωγές άνω των 10 λίτρων καυσίμου.

Τέλος, η κατάσταση της μεταφοράς των οδηγιών στον φορολογικό τομέα παραμένει ικανοποιητική (αναλυτικά στοιχεία για ορισμένες τρέχουσες διαδικασίες παρέχονται στο συνημμένο πίνακα). Πρέπει όμως να παρατηρήσουμε ότι η Επιτροπή άσκησε στο Δικαστήριο προσφυγή εναντίον της Ιταλίας δυνάμει του άρθρου 171 ΕΟΚ, επειδή το κράτος μέλος αυτό δεν έχει ακόμη μεταφέρει στο εσωτερικό του δίκαιο τις οδηγίες του Συμβουλίου της 28ης Μαρτίου 1983, τις σχετικές με τις παρεχόμενες στους ιδιώτες ατέλειες κατά τη μετακόμιση, όπως επίσης στο πλαίσιο ορισμένων περιπτώσεων οριστικής εισαγωγής αγαθών (γάμος, χαρτοφύλακες μελέτης, θεραπευτικές ουσίες, ενημερωτικά φυλλάδια, κ.λπ.) και τούτο παρά την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση που εξεδόθη στις 24 Νοεμβρίου 1987, για λόγους ακριβώς απουσίας μεταφοράς.

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της έμμεσης φορολογίας

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το αποτέλεσμα (99 %) που επιτεύχθηκε στον τομέα αυτό.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	51	51	100
Δανία	55	55	100
Γερμανία	51	51	100
Ελλάδα	52	52	100
Ισπανία	51	49	96
Γαλλία	52	52	100
Ιρλανδία	52	51	98
Ιταλία	51	49	96
Λουξεμβούργο	51	51	100
Κάτω Χώρες	51	51	100
Πορτογαλία	51	51	100
Ηνωμένο Βασίλειο	51	51	100

4. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

α) **Απαγόρευση των διακρίσεων — Κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα**

Στον τομέα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, εκκρεμούν ορισμένες διαδικασίες επί παραβάσει, οι οποίες αφορούν αρκετά κράτη μέλη. Όσον αφορά την ισότητα μεταχείρισης σε θέματα πρόσβασης στην απασχόληση επί πλοίων, η Επιτροπή αποφάσισε να απευθύνει αιτιολογημένη γνώμη στις κυβερνήσεις της Ελλάδας, της Ισπανίας, του Βελγίου και του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ η διαδικασία που έχει κινηθεί εναντίον της Ιταλίας ευρίσκεται ήδη στο στάδιο όπου έχει επιληφθεί το Δικαστήριο.

Η Επιτροπή, μεριμνώντας να εξασφαλίσει στους κοινοτικούς υπηκόους την ισότητα μεταχείρισης σε θέματα κοινωνικών πλεονεκτημάτων (Βέλγιο, Ελλάδα, Λουξεμβούργο, Γαλλία) αναγκάστηκε να προσφύγει στο Δικαστήριο κατά του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου λόγω των διακρίσεων σε θέματα χορήγησης επιδομάτων προ του τοκετού και μητρότητας. Άλλες διαδικασίες έχουν επίσης κινηθεί κατά του Βελγίου, της Ελλάδας και της Γαλλίας.

Όσον αφορά την ισότητα μεταχείρισης σε θέματα φορολογικών πλεονεκτημάτων για τους εργαζόμενους της Κοινότητας, και ιδίως τις πτυχές διακρίσεων που περιέχονται στις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την οριστική εκκαθάριση του φόρου μισθωτών υπηρεσιών για τους εργαζόμενους χωρίς μόνιμη διαμονή, αρκετές διαδικασίες έχουν κινηθεί εναντίον ορισμένων κρατών μελών με βάση το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68, όπως αυτό ερμηνεύτηκε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του της 8ης Μαΐου 1990 (υπόθεση C-175/89 Biehl). Έτσι, η Επιτροπή αποφάσισε να απευθύνει αιτιολογημένη γνώμη στη Γαλλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες.

Η διαδικασία επί παραβάσει που κινήθηκε εναντίον της Γερμανίας, σχετικά με διατάξεις που εισάγουν διακρίσεις και με τις οποίες καταργήθηκαν τα πλεονεκτήματα, κατά τον υπολογισμό του οικογενειακού συντελεστή, των τέκνων ή άλλων μελών της οικογένειας του εργαζόμενου που διαμένει στο εξωτερικό, αποτέλεσε το αντικείμενο νέας συμπληρωματικής αιτιολογημένης γνώμης.

Τέλος, η Επιτροπή αποφάσισε να απευθύνει αιτιολογημένη γνώμη στη Γερμανία, αναφορικά με την εφαρμογή ενός συστήματος φορολόγησης των φορολογητέων εισοδημάτων των φορολογούμενων που δεν κατοικούν, αλλά εργάζονται στη Γερμανία, το οποίο εισάγει διακρίσεις σε σχέση με αυτό που εφαρμόζεται στους φορολογούμενους που κατοικούν και εργάζονται στη χώρα.

Δικαίωμα εισόδου στα μουσεία

Η Ισπανία συνέχισε να εφαρμόζει διακριτική μεταχείριση των υπηκόων άλλων κρατών μελών, σε σχέση με τους δικούς της υπηκόους, σχετικά με τα δικαιώματα εισόδου στα μουσεία.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διακριτική αυτή μεταχείριση αντιβαίνει στα άρθρα 7, 48 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ, η δε σχετική διαδικασία επί παραβάσει κινήθηκε το 1987 (υπόθεση C-352/87).

Στα τέλη 1989, η Ισπανία ανακοίνωσε την πρόθεσή της να καθιερώσει την ίδια μεταχείριση για όλους τους υπηκόους της Κοινότητας στο πλαίσιο της αναμόρφωσης 1990 των εθνικών φόρων.

Στην επιστολή τους της 9ης Μαΐου 1991, οι ισπανικές αρχές ανακοίνωσαν διϋπουργική συμφωνία για να τεθεί τέρμα στην διάκριση αυτή ήδη από τον Ιούνιο 1991. Η εν λόγω συμφωνία δεν κοινοποιήθηκε ακόμη στην Επιτροπή. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η ελληνική νομοθεσία που επέβαλε διακριτική μεταχείριση σχετικά με το δικαίωμα εισόδου στα μουσεία, τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα κοινοτικά πρότυπα, και συνεπώς η Επιτροπή αποφάσισε να θέσει στο αρχείο τη σχετική υπόθεση.

6) **Είσοδος και διαμονή**

Όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, των σχετικών με τη χορήγηση θεωρήσεων εισόδου στα μέλη της οικογένειας των κοινοτικών υπηκόων που δεν είναι τα ίδια υπήκοοι ενός κράτους μέλους (οι βίζες πρέπει να τους χορηγούνται ατελώς και με κάθε διευκόλυνση), οι ενέργειες της Επιτροπής ήταν αποδοτικές: επί των 9 διαδικασιών που κινήθηκαν, οι 8 μπόρεσαν να τεθούν στο αρχείο χάρη στις ικανοποιητικές απαντήσεις των κρατών μελών. Για το Βέλγιο, αντίθετα, η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο.

Όσον αφορά την ελεύθερη διέλευση των συνόρων, τα άρθρα 2 και 3 των οδηγιών 68/360/ΕΟΚ και 73/148/ΕΟΚ προβλέπουν ως μόνη διατύπωση την επίδειξη του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου για την είσοδο ή έξοδο από την επικράτεια ενός κράτους μέλους.

Το ιδιαίτερο πρόβλημα των ερωτήσεων που τίθενται στους ταξιδιώτες από τις εθνικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη διενέργεια των ελέγχων στα σύνορα, και το οποίο απετέλεσε το αντικείμενο διαδικασίας επί παραβάσει κατά των Κάτω Χωρών, οδήγησε στην έκδοση απόφασης εκ μέρους του Δικαστηρίου (απόφαση της 30ής Μαΐου 1991, υπόθεση C-68/89).

Το Δικαστήριο κήρυξε ασυμβίβαστη προς τις προαναφερόμενες οδηγίες, την ολλανδική νομοθεσία δυνάμει της οποίας οι υπήκοοι ενός κράτους μέλους δυνατόν να υποχρεούνται να απαντούν στις ερωτήσεις των υπαλλήλων που είναι επιφορτισμένοι με την εποπτεία των συνόρων, αναφορικά με το αντικείμενο και τη διάρκεια του ταξιδιού τους καθώς και με τα οικονομικά μέσα που διαθέτουν για την πραγματοποίηση του ταξιδιού αυτού, πριν τους δοθεί η άδεια εισόδου στην ολλανδική επικράτεια.

γ) **Ισότητα μεταχείρισης σε θέματα άσκησης συνδικαλιστικών δικαιωμάτων**

Στο διατακτικό της απόφασης της 4ης Ιουλίου 1991 (υπόθεση C-213/90) το Δικαστήριο αναφέρει ότι η νομοθεσία του Λουξεμβούργου, βάσει της οποίας δεν παρέχεται στους κοινοτικούς εργαζόμενους το δικαίωμα ψήφου στις εκλογές των μελών επαγγελματικών επιμελητηρίων, είναι αντίθετη προς το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68.

Εν όψει της αποφάσεως αυτής, η οποία πάντως δεν αποφαίνεται ως προς το δικαίωμα των κοινοτικών εργαζομένων να εκλέγονται μέλη των επαγγελματικών επιμελητηρίων, η Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει την κινηθείσα διαδικασία κατά του Λουξεμβούργου για τον λόγο αυτό και μόνον, προσφεύγοντας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ώστε να επιβεβαιωθεί δικαίωμα του εκλέγεσθαι των κοινοτικών εργαζομένων στις εκλογές των μελών των επαγγελματικών επιμελητηρίων.

δ) **Πρόσβαση στις θέσεις απασχόλησης του δημόσιου τομέα**

Άρθρο 48 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΟΚ

Η απόφαση την οποία έλαβε η Επιτροπή στις 25 Ιουλίου 1990, να κινήσει δηλαδή τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά την έννοια του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ εναντίον όλων των κρατών μελών για παραβάσεις στους τέσσερις ονομαζόμενους «τομείς προτεραιότητας» της δημόσιας διοίκησης, (Δημόσια εκπαίδευση, έρευνα για πολιτικούς σκοπούς, λειτουργικές υγειονομικές υπηρεσίες, οργανισμοί επιφορτισμένοι με τη διαχείριση δημοσίων υπηρεσιών εμπορικού χαρακτήρα [1]) υλοποιήθηκε με την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στις ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις το Μάρτιο/Απρίλιο 1991.

Δεδομένης της σημασίας και του πολύπλοκου χαρακτήρα του φακέλου αυτού, η Επιτροπή παραχώρησε, κατ' εξαίρεση, εξάμηνη προθεσμία για απάντηση στις προειδοποιητικές επιστολές.

Πέραν του Βελγίου και του Λουξεμβούργου, χώρες που δεν έχουν ακόμη αντιδράσει στις επιστολές αυτές, από τις απαντήσεις που περιήλθαν στην Επιτροπή, ορισμένες είναι ικανοποιητικές (Ηνωμένο Βασίλειο) ενώ άλλες αναφέρουν θετική εξέλιξη στο νομοθετικό και κανονιστικό εθνικό επίπεδο (Γαλλία, Δανία).

Στα άλλα κράτη μέλη τέλος, διαπιστώνεται σχεδόν παντού ένας ολοένα αναπτυσσόμενος προβληματισμός, ο οποίος δεν έχει ακόμη καταλήξει σε απτά αποτελέσματα.

Η Επιτροπή θα αποφασίσει, στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 1992, ποιά θα είναι η συνέχεια που πρέπει να δοθεί για κάθε διαδικασία ενόψει των απαντήσεων ή της απουσίας απαντήσεων εκ μέρους των κρατών μελών στις προαναφερόμενες προειδοποιητικές επιστολές.

ε) **Αναγνώριση των διπλωμάτων**

Όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, η Επιτροπή δέχθηκε περί τις 40 καταγγελίες για περιορισμούς αντίθετους προς τα άρθρα 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ, όπως και προς τις οδηγίες που διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων για επαγγελματικούς σκοπούς. Ορισμένες από τις καταγγελίες αυτές οδήγησαν στη συνέχεια σε έναρξη διαδικασίας επί παραβάσει κατά του κράτους μέλους βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, ενώ άλλες τέθηκαν στο αρχείο, ως μη θεμελιωμένες.

Το 1991, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε επίσης αποφάσεις σχετικές με περιορισμούς που αντιβαίνουν προς τα άρθρα 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ.

Στο πλαίσιο αυτό μπορούμε να σημειώσουμε ιδίως:

— τις αποφάσεις που εκδόθηκαν το Φεβρουάριο στις υποθέσεις που αφορούσαν την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από τους ξεναγούς τουριστών (C-180/89, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-198/89, Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-154/89,

[1] ΕΕ αριθ. C 72 της 18. 3. 1988.

Επιτροπή κατά Γαλλίας). Το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι τα τρία αυτά κράτη μέλη είχαν αθετήσει τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 59 της συνθήκης ΕΟΚ, εξαρτώντας την παροχή υπηρεσιών ξεναγών τουρισμού, που ταξιδεύουν με όμιλο τουριστών προελεύσεως άλλου κράτους μέλους, από την κατοχή επαγγελματικής κάρτας που προϋποθέτει την επιτυχία σε διαγωνισμό, εφόσον η εν λόγω παροχή υπηρεσίας συνίσταται στην ξενάγηση των τουριστών αυτών σε τόπους άλλους πλην των μουσείων ή ιστορικών μνημείων τα οποία μπορεί κανείς να επισκέπτεται μόνο συνοδευόμενος από ειδικευμένο επαγγελματία ξεναγό,

— την απόφαση στην υπόθεση Βλασσοπούλου (C-340/89 προδικαστική). Στην υπόθεση αυτή, το δικαστήριο διευκρίνισε την προγενέστερη νομολογία του που αφορά τους μισθωτούς (υπόθεση 22/86 Heylens) την επεξέτεινε δε ρητώς στην ελευθερία εγκατάστασης διαπιστώνοντας ότι, ακόμη και ελλείψει οδηγίας, το κράτος μέλος υποδοχής όφειλε να λαμβάνει υπόψη του τα προσόντα που αποκτήθηκαν σε άλλα κράτη μέλη, και τα οποία διαθέτουν κοινοτικοί υπήκοοι υπό τον όρο ότι πρόκειται για το ίδιο επάγγελμα.

Από την απόφαση αυτή προκύπτει ιδίως ότι το κράτος μέλος υποδοχής οφείλει να εξετάζει το κατά πόσον το αποκτηθέν προσόν αντιστοιχεί προς αυτό που απαιτείται από την εθνική νομοθετική ρύθμιση. Στο μέτρο και μόνον που η αντιστοιχία αυτή δεν είναι πλήρης δύναται το κράτος μέλος υποδοχής να απαιτεί από τον ενδιαφερόμενο να αποδείξει ότι έχει αποκτήσει τις ελλείπουσες γνώσεις ή προσόντα,

— την υπόθεση Dennemeyer (C-76/90, προδικαστική). Αυτή η υπόθεση αφορά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών για τις δραστηριότητες που αφορούν στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Στην υπόθεση αυτή, το δικαστήριο ερμήνευσε το άρθρο 59 της συνθήκης ΕΟΚ κατά την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία η οποία απαγορεύει σε εταιρεία η οποία παρέχει υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος, να παρέχει σε δικαιούχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην εθνική επικράτεια, μια υπηρεσία εποπτείας και ανανέωσης των εν λόγω διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με την είσπραξη των δικαιωμάτων, για τον αποκλειστικό λόγο ότι η δραστηριότητα αυτή επιτρέπεται αποκλειστικά στους κατόχους συγκεκριμένης επαγγελματικής ειδικότητας, που υφίσταται μόνο στο κράτος μέλος υποδοχής, όπως αυτή του συμβούλου ευρεσιτεχνιών,

— την απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-167/90 (Επιτροπή κατά Ιταλίας). Με αυτήν διαπιστώνεται ότι η Ιταλία αθέτησε την υποχρέωση τηρήσεως των άρθρων 48, 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ διατηρώντας σε ισχύ τις διατάξεις με τις οποίες παρέχεται αποκλειστικά στους ιταλούς υπηκόους η δυνατότητα να επιτυγχάνουν στην Ιταλία την αναγνώριση μη ιταλικών διπλωμάτων, με τα οποία τους παρέχεται το δικαίωμα άσκησης των βοηθητικών επαγγελμάτων του τομέα της υγείας· πράγμα το οποίο συνεπώς αποκλείει τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών,

— τις διαδικασίες του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ που κινήθηκαν μετά την απόφαση Cowan της 2ας Φεβρουαρίου 1989 (υπόθεση 186/87) κατά των κρατών μελών εκείνων των οποίων τα καθεστώτα αποζημίωσης των θυμάτων βιαιοπραγιών συνεπάγονται διακρίσεις βασιζόμενες στην εθνικότητα, διαδικασίες οι οποίες συνεχίζονται όσον αφορά το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες. Η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει εναντίον των τριών αυτών κρατών διαδικασία προσφυγής επί παραλείψει ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

— Την απόφαση στην υπόθεση C-294/89 (Επιτροπή κατά Γαλλίας). Η απόφαση αυτή αφορά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών των δικηγόρων. Η μεταφορά της οδηγίας αυτής κρίθηκε λανθασμένη διότι η γαλλική νομοθεσία στερεί τους γάλλους που ασκούν το επάγγελμα του δικηγόρου εκτός Γαλλίας, από το ευεργέτημα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στη Γαλλία, υποχρεώνει τον δικηγόρο που παρέχει τις υπηρεσίες του να ενεργεί σε σύμπραξη με δικηγόρο εγκατεστημένο, ακόμη και ενώπιον μη δικαιοδοτικών αρχών, καθώς και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες το γαλλικό δίκαιο δεν απαιτεί υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου. Ομοίως, ο ακατάλληλος χαρακτήρας της εν λόγω μεταφοράς διαπιστώθηκε από το γεγονός της υποχρέωσης που υπέχει ο παρέχων τις υπηρεσίες του δικηγόρος να ζητεί τη διενέργεια ή να διακπεραιώνει διαδικαστικές πράξεις στο πλαίσιο δίκης.

Διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν βάσει του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ (παράλειψη εκτελέσεως αποφάσεως του δικαστηρίου)

Με την απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπόθεσης C-88/263 (Επιτροπή κατά Γαλλίας) καταδικάστηκε η Γαλλία για άρνηση του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στα υπερπόντια εδάφη. Δεδομένου ότι η απόφαση αυτή δεν έχει ακόμη τηρηθεί εκ μέρους της Γαλλίας όσον αφορά ορισμένα υπερπόντια εδάφη, η Επιτροπή κίνησε εναντίον της χώρας αυτής τη διαδικασία του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ.

Παρόμοια, επειδή η Γαλλία, η Ιταλία και η Ελλάδα δεν έχουν κοινοποιήσει στην Επιτροπή τα μέτρα για την τροποποίηση της νομοθεσίας τους σε θέματα παροχής των υπηρεσιών τουριστικών ξεναγών, μετά την έκδοση των αποφάσεων του Δικαστηρίου, κινήθηκε εναντίον των κρατών αυτών η διαδικασία επί παραβάσει του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ.

Εξάλλου, η Επιτροπή αποφάσισε να τεθεί στο αρχείο η προσφυγή επί παραβάσει κατά της Ελλάδας, για μη τήρηση της αποφάσεως του Δικαστηρίου που αφορά τη νομοθεσία για τις παραμεθόριες περιοχές.

Διαπιστωθείσες παραβάσεις

Η παραβίαση των άρθρων 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ αποτελεί επίσης το αντικείμενο διαφόρων διαδικασιών επί παραβάσει οι οποίες ευρίσκονται τώρα στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης. Στο πλαίσιο αυτό, θα σημειώσουμε ιδίως τις διαδικασίες που κινήθηκαν κατά της Γαλλίας (όροι για την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεσίτη ακινήτων/επαγγελματικό δελτίο ταυτότητας), εναντίον της Ισπανίας (ξεναγοί) και της Ιταλίας (άρνηση παροχής άδειας για το άνοιγμα ιδιωτικού γραφείου ερευνών-ντετέκτιβ).

Ορισμένες υποθέσεις μπόρεσαν να τεθούν στο αρχείο, όπως αυτή που αφορά την αναγνώριση διπλώματος αδελφής κοινωνικής βοηθού εκ μέρους της Γαλλίας.

Η Επιτροπή συνεχίζει τον έλεγχο του πρωτογενούς δικαίου καθώς και του παραγώγου δικαίου. Όσον αφορά τις οδηγίες που εξέδωσε το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 57 της συνθήκης ΕΟΚ με σκοπό να εξασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία και αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων ή των επαγγελματικών προσόντων, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες για την μη ανακοίνωση των εθνικών εκτελεστικών μέτρων καθώς και για την ατελή ή πλημμελή μεταφορά των οδηγιών αυτών.

Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, μπορούμε επίσης να διαπιστώσουμε αύξηση των διαδικασιών επί παραβάσει που κινήθηκαν, ιδίως μετά την έναρξη ισχύος των πρόσφατα εκδοθεισών οδηγιών (αρχιτέκτονες, φαρμακοποιοί, γενικό σύστημα).

Εθνικά εκτελεστικά μέτρα

Μετά τις διαδικασίες που ήδη κινήθηκαν από την Επιτροπή για τη μη ανακοίνωση των εθνικών εκτελεστικών μέτρων, ορισμένα κράτη μέλη έλαβαν τα απαιτούμενα μέτρα. Παραδείγματος χάρη, μπορούμε να αναφέρουμε την Ισπανία (οδηγίες για τις μαίες, την παροχή υπηρεσιών κομμωτών, μεταβατικά μέτρα), το Βέλγιο και την Ιταλία (οδηγία «βοηθητικά επαγγέλματα στις μεταφορές»).

Άλλα όμως κράτη μέλη καταδικάστηκαν από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για παράλειψη μεταφοράς ορισμένων οδηγιών: τέτοιο παράδειγμα αποτελεί το Βέλγιο σχετικά με τις οδηγίες «φαρμακοποιοί» (υπόθεση 167/90) και η Ιταλία (υπόθεση 296/90), καθώς επίσης η Ελλάδα για τις οδηγίες «αρχιτέκτονες» (υπόθεση 309/90), και η Ισπανία σχετικά με την οδηγία 80/155/ΕΟΚ «μαίες» (υπόθεση 313/89). Το Λουξεμβούργο εξέδωσε τα εκτελεστικά μέτρα ώστε να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες «φαρμακοποιοί» μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου (υπόθεση 168/90).

Η 4η Ιανουαρίου 1991 αποτελούσε την καταληκτική προθεσμία που είχε ταχθεί για τη μεταφορά εκ μέρους των κρατών μελών της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ σχετικά με ένα γενικευμένο σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων ανωτέρας εκπαιδεύσεως, με τα οποία διπλώματα αναγνωρίζονται επαγγελματικές καταρτίσεις τριετούς ελάχιστης διάρκειας. Η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ εναντίον του Βελγίου, της Ελλάδας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου και των Κάτω Χωρών για παράλειψη κοινοποίησης των εθνικών εκτελεστικών μέτρων του εν λόγω γενικού συστήματος.

Κακή μεταφορά/εφαρμογή των οδηγιών

Ορισμένες διαδικασίες κινήθηκαν επίσης εναντίον συγκεκριμένων κρατών μελών για κακή μεταφορά ή κακή εφαρμογή των οδηγιών. Στο πλαίσιο αυτό, αναφερόμαστε στις ακόλουθες περιπτώσεις:

— μετά από διάφορες καταγγελίες, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας για κακή εφαρμογή των οδηγιών «οδοντίατροι». Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, η Γερμανία αθετεί τις υποχρεώσεις της αυτές. Απαιτεί πράγματι από τους οδοντίατρους εκείνους που απόκτησαν την ειδικότητά τους σύμφωνα με την οδηγία σε άλλο κράτος μέλος, να αποδείξουν επαρκείς γνώσεις επιτυγχάνοντας σε διαγωνισμούς, να πληρούν δε και συμπληρωματικούς όρους μη προβλεπόμενους από τις οδηγίες.

  Οι οδηγίες «οδοντίατροι» αποτέλεσαν το αντικείμενο διαδικασίας επί παραβάσει κατά της Ισπανίας. Στην περίπτωση αυτή, η Ισπανία αναγνωρίζει την εγκατάσταση στην επικράτειά της των οδοντιάτρων εκείνων που έχουν εκπαιδευτεί στις λατινοαμερικανικές χώρες, όπου η εκπαίδευση είναι φανερά κατώτερη από αυτήν που προβλέπεται από την οδηγία. Κατά την άποψη της Επιτροπής, ένα κράτος μέλος είναι ελεύθερο να αναγνωρίζει τα διπλώματα τρίτων χωρών, αλλά υπό τον όρο ότι τα διπλώματα αυτά αντιστοιχούν στην κατάρτιση που απαιτείται από την οδηγία «οδοντίατροι».

  Τέλος, η κακή εφαρμογή των ιδίων οδηγιών αποτέλεσε επίσης το αντικείμενο διαδικασίας επί παραβάσει κατά της Ιταλίας (αντιμετώπιση κεκτημένων δικαιωμάτων),

— διαπιστώθηκε, επίσης, από την Επιτροπή η μη σύμφωνη μεταφορά εκ μέρους της Ισπανίας των οδηγιών «αρχιτέκτονες». Η διαδικασία επί παραβάσει κινήθηκε επειδή η ισπανική νομοθεσία με την οποία μεταφέρονται οι οδηγίες περιορίζει το πεδίο δραστηριότητας των αρχιτεκτόνων στη χώρα καταγωγής και μόνον, περιορίζει δε επίσης την ανώτατη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών,

— Η οδηγία 75/363/ΕΟΚ «ιατροί» προβλέπει σε παράρτημά της την υποχρέωση αμοιβής των ιατρών κατά τη διάρκεια απόκτησης μιας ειδικότητας. Η υποχρέωση αυτή δεν τηρήθηκε από την Ισπανία και την Πορτογαλία, και γι' αυτό η Επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία επί παραβάσει για κακή εφαρμογή της οδηγίας.

στ) **Ανεξάρτητοι εμπορικοί πράκτορες**

Σχετικά με την οδηγία 86/653/ΕΟΚ που αφορά τους ανεξάρτητους εμπορικούς πράκτορες, οι διαδικασίες εναντίον της Γαλλίας, της Ελλάδας και της Ιταλίας τέθηκαν στο αρχείο επειδή τα εν λόγω κράτη μέλη μετέφεραν την οδηγία αυτή. Αντίθετα, η Επιτροπή αποφάσισε να απευθύνει αιτιολογημένη γνώμη στο Βέλγιο, την Ισπανία και το Λουξεμβούργο για παράλειψη κοινοποίησης των εθνικών εκτελεστικών μέτρων. Επιπλέον, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο τυγχάνουν παρεκκλίσεως μέχρι το 1994.

5. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Κατά το έτος που διέρρευσε υπήρξε παγίωση της πολιτικής των καταναλωτών.

Η οδηγία 88/378/ΕΟΚ σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών έτυχε ιδιαίτερης προσοχής, στο μέτρο που πρόκειται για το πρώτο κείμενο της εφαρμοζόμενης «νέας προσέγγισης». Μετά τη μεταφορά εκ μέρους της Δανίας, των Κάτω Χωρών και της Ιταλίας, το Λουξεμβούργο παραμένει το μόνο κράτος μέλος το οποίο δεν έχει μεταφέρει την οδηγία, δυόμισυ χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας.

Αναφορικά με τον έλεγχο του σύμφωνου χαρακτήρα της μεταφοράς, σε τρείς περιπτώσεις χρειάστηκε να κινηθούν διαδικασίες: εναντίον του Βελγίου, της Ελλάδας και της Πορτογαλίας.

Εντούτοις, η λειτουργία του κανονιστικού πλαισίου θα είναι ακόμη περισσότερο ικανοποιητική όταν όλα τα κράτη μέλη θα έχουν ορίσει τους ανεγνωρισμένους οργανισμούς για τις πιστοποιήσεις (το Βέλγιο, η Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο δεν έχουν ακόμη τίποτε ανακοινώσει). Αν αναφερθούμε στη χρησιμοποίηση της ρήτρας διαφυλάξεως εκ μέρους δύο κρατών και μόνον (Ηνωμένο Βασίλειο και Γαλλία), η κατάσταση είναι αρκετά ικανοποιητική. Το γεγονός αυτό αντανακλάται στην απουσία καταγγελιών που να κατατέθηκαν στην Επιτροπή στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά το κατά πόσον συνάδουν τα εθνικά δίκαια με την οδηγία 76/768/ΕΟΚ σχετικά με τα προϊόντα κοσμητικής, η κατάσταση είναι λιγότερο ικανοποιητική: πέντε κράτη μέλη διαθέτουν ακόμη ρυθμίσεις οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με την οδηγία: η Ισπανία, η Γαλλία, η Ελλάδα, η Ιταλία και η Πορτογαλία. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα υποχρεωθεί να αποφανθεί για τρίτη φορά, στο μέτρο που υπήρξε προσφυγή κατά των ρυθμίσεων που ισχύουν στη Γαλλία.

Σε θέματα ενημέρωσης σχετικά με τις τιμές των προϊόντων (οδηγίες 88/314/ΕΟΚ και 88/315/ΕΟΚ), η Γαλλία, η Ελλάδα, το Βέλγιο και το Ηνωμένο Βασίλειο τακτοποίησαν την κατάσταση, ενώ παραμένει η απουσία μεταφοράς εκ μέρους της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Ιρλανδίας και της Ολλανδίας.

Στα θέματα των εμπορικών πρακτικών, η κατάσταση μεταφοράς παραμένει ανησυχητική όσον αφορά την καταναλωτική πίστη. Δύο χρόνια μετά την λήξη της προθεσμίας που είχε ταχθεί από την οδηγία 87/102/ΕΟΚ, μόνον οκτώ κράτη έχουν μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία: ενώ η Ελλάδα και το Βέλγιο μόλις το έπραξαν, η Ιταλία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο παρουσιάζουν ανησυχητική παράλειψη στον τομέα αυτό ο οποίος είναι παρά ταύτα ουσιώδης για τους καταναλωτές.

Αντίθετα, η κατάσταση βελτιώθηκε όσον αφορά την παραπλανητική διαφήμιση, καθώς το Βέλγιο μόλις εξέδωσε νέα κανονιστική ρύθμιση για τη μεταφορά της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ. Μένει, έτσι, μόνον η Ιταλία η οποία δεν έχει ακόμη εθνικούς κανόνες, παρά την απόφαση που εξέδωσε σχετικά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Όσον αφορά, τέλος, την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των κρατών μελών, η Επιτροπή έλαβε και άλλες καταγγελίες με τις οποίες αποδεικνύεται η δυσκολία εφαρμογής των διατάξεων στην περίπτωση των διασυνοριακών πρακτικών, δηλαδή στις περιπτώσεις που έμποροι και καταναλωτές είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικά κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εντείνει τη δράση της ώστε σύντομα να ευρεθούν κάποιες λύσεις.

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που εφαρμόζονται στον τομέα της πολιτικής των καταναλωτών

Τα επιτευχθέντα αποτελέσματα στον τομέα αυτό είναι καλά: 93 %.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	39	37	95
Δανία	39	39	100
Γερμανία	39	39	100
Ελλάδα	39	38	97
Ισπανία	39	35	90
Γαλλία	39	38	97
Ιρλανδία	39	34	87
Ιταλία	39	32	82
Λουξεμβούργο	39	36	92
Κάτω Χώρες	39	35	90
Πορτογαλία	39	35	90
Ηνωμένο Βασίλειο	39	38	97

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων

Παρά τον χαρακτήρα προτεραιότητας που έχει ο τομέας αυτός για τη λειτουργία του χώρου χωρίς σύνορα, είμαστε αναγκασμένοι να διαπιστώσουμε ότι το συνολικό ποσοστό φτάνει μόνο το 85 % — οφειλόμενο εν μέρει στην Ιταλία — ενώ ταυτόχρονα ορισμένα κράτη μέλη απολαύουν παρεκκλίσεων (Ισπανία και Πορτογαλία)

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	8	8	100
Δανία	8	8	100
Γερμανία	8	7	87,5
Ελλάδα	6	5	83,33
Ισπανία	6	6	100
Γαλλία	8	7	87,5
Ιρλανδία	8	8	100
Ιταλία	8	4	50
Λουξεμβούργο	8	7	83,33
Κάτω Χώρες	8	5	62,5
Πορτογαλία	6	4	66,6
Ηνωμένο Βασίλειο	8	8	100

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της εσωτερικής αγοράς

Με συνολικό ποσοστό ανώτερο του 77 %, η διαδικασία ολοκλήρωσης του χώρου χωρίς σύνορα καθίσταται ανεπίστρεπτη, παρά το χαμηλό ποσοστό που έχει επιτευχθεί από την Ιταλία.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	130	95	73
Δανία	129	122	94,5
Γερμανία	130	99	76,1
Ελλάδα	127	102	80,33
Ισπανία	129	100	77,5
Γαλλία	131	117	89,3
Ιρλανδία	129	94	72,8
Ιταλία	131	70	53,4
Λουξεμβούργο	128	88	68,7
Κάτω Χώρες	130	96	73,8
Πορτογαλία	131	108	82,4
Ηνωμένο Βασίλειο	129	110	85,2

Β. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στον τομέα εφαρμογής της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ σχετικά με την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, η Επιτροπή αναγκάσθηκε να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για μια ειδική περίπτωση διάκρισης λόγω φύλου στον τομέα των επαγγελματικών συστημάτων συμπληρωματικής αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης γυναικών.

Αντίθετα, η διαδικασία κατά της Ελλάδας, η οποία ξεκίνησε το 1990 για τη μη συμφωνία των εθνικών μέτρων εκτέλεσης, ετέθη στο αρχείο λόγω της διευθέτησης των αμφισβητούμενων καταστάσεων.

Συνεχίζουν επίσης να εκκρεμούν δύο διαδικασίες στηριγμένες στο άρθρο 171 της συνθήκης ΕΟΚ κατά της Γαλλίας, η οποία καταδικάσθηκε από το Δικαστήριο για ελλιπή μεταφορά της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ. Πρόκειται για:

— τη διατήρηση ενός συστήματος χωριστών προσλήψεων σε συνάρτηση με το φύλο με σκοπό τον διορισμό σε διάφορα υπαλληλικά σώματα,

— τη διατήρηση συναλλακτικών ηθών, ρητρών συμβάσεων εργασίας ή συλλογικών συμβάσεων οι οποίες προβλέπουν ιδιαίτερα δικαιώματα για τις γυναίκες.

Μετά από προδικαστικό ερώτημα που ετέθη βάσει γαλλικής νομολογίας, το Δικαστήριο εξέδωσε στις 25 Ιουλίου 1991 (υπόθεση 345/89 Stoeckel), απόφαση σχετικά με τη νυκτερινή εργασία των γυναικών. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η οδηγία 76/207/ΕΟΚ είναι επαρκώς σαφής ώστε τα κράτη μέλη να έχουν την υποχρέωση να μην ανάγουν σε νομοθετική αρχή την απαγόρευση της νυχτερινής εργασίας των γυναικών έστω και αν αυτή η υποχρέωση επιδέχεται παρεκκλίσεων, στο μέτρο που δεν υφίσταται καμία απαγόρευση της νυχτερινής εργασίας για τους άνδρες.

Με αυτή την ερμηνεία η οδηγία 76/207/ΕΟΚ έρχεται σε σύγκρουση με την σύμβαση αριθ. 89 της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής που απαγορεύει τη νυχτερινή εργασία γυναικών στη βιομηχανία. Η Επιτροπή συνεπώς κάλεσε τα κράτη μέλη που δεσμεύονται ακόμα από τη σύμβαση (Βέλγιο, Ισπανία, Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία) να την καταγγείλουν μέχρι την 28η Φεβρουαρίου 1992. Η καταγγελία αυτή εκ μέρους των σχετικών κρατών μελών δεν θα πρέπει να έχει κατ' αρχήν καμία δυσκολία.

Η Επιτροπή αποφάσισε να θέσει δύο ακόμα περιπτώσεις στο αρχείο — όσον αφορά τις διαδικασίες που κινήθηκαν κατά του Ηνωμένου Βασιλείου και των Κάτω Χωρών — στον τομέα της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ σχετικά με την σταδιακή εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Οι δύο άλλες διαδικασίες που κινήθηκαν κατά της Ιρλανδίας και της Ελλάδας συνεχίζονται επειδή εξακολουθεί η κακή εφαρμογή της οδηγίας.

Τέλος εκκρεμούν ακόμα διαδικασίες παράβασης για μη ανακοίνωση των εθνικών μέτρων εκτέλεσης κατά ορισμένων κρατών μελών (Βέλγιο, Δανία, Ελλάδα, Ιταλία, Λουξεμβούργο και Κάτω Χώρες), τα οποία αντιμετωπίζουν αληθή προβλήματα για την μεταφορά της οδηγίας 86/378/ΕΟΚ, η οποία επιδιώκει την κατοχύρωση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Αυτή η οδηγία, η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη να καταργήσουν ορισμένες διακρίσεις από την 1η Ιανουαρίου 1993, θα όφειλε να έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο στις 30 Ιουλίου 1989.

Πάντως, πρέπει να σημειωθεί ότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στο συγκεκριμένο θέμα κατέστησαν περισσότερο πολύπλοκες λόγω του γεγονότος ότι μετά την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 17ης Μαΐου 1990 στην υπόθεση C-262/88 (Barber), πολλές διατάξεις αυτής της οδηγίας κατέστησαν ανίσχυρες όσον αφορά τους μισθωτούς εργαζόμενους, στους οποίους εφαρμόζεται άμεσα το άρθρο 119 της συνθήκης ΕΟΚ.

Τέλος, πάντα στον τομέα αυτής της οδηγίας, εκκρεμούν πολλά των προδικαστικά ζητήματα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα οποία θα επιλύσουν κυρίως τα χρονικά αποτελέσματα και το πεδίο εφαρμογής της απόφασης Barber.

Εν πάση περιπτώσει, στις 9 και 10 Δεκεμβρίου 1991, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Maastricht εξέδωσε ένα ερμηνευτικό Πρωτόκολλο του άρθρου 119 ακριβώς σε σχέση με τις συνέπειες της απόφασης Barber.

2. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Όσον αφορά την οδηγία 89/622/ΕΟΚ η οποία καθορίζει τις προδιαγραφές για την σήμανση των προϊόντων καπνού, η τελευταία προθεσμία για την μεταφορά στο εθνικό δίκαιο ήταν η 1η Ιουλίου 1990. Κατά την εν λόγω ημερομηνία τα περισσότερα κράτη μέλη δεν είχαν ανακοινώσει τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης.

Μετά την έναρξη των διαδικασιών παράβασης, η Επιτροπή έλαβε τις κοινοποιήσεις όλων σχεδόν των κρατών μελών. Η Ισπανία και η Ιρλανδία περιορίστηκαν να διαβεβαιώσουν την Επιτροπή ότι θα τηρηθούν οι προθεσμίες έναρξης ισχύος των διατάξεων της οδηγίας (δηλαδή η 31η Δεκεμβρίου 1991). Πάντως, συνεχίζονται οι διαδικασίες κατά των δύο αυτών κρατών μελών. Επίκειται η αποστολή αιτιολογημένων γνωμών.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Διαπιστώθηκε μια κάποια ισορροπία μεταξύ των ταξινομήσεων στο αρχείο και των συνεχιζομένων διαδικασιών παράβασης που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων που συντονίζουν τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των διακινούμενων εργαζομένων.

Τοιουτοτρόπως, το 1991 τέθηκαν στο αρχείο τρεις διαδικασίες ενώ παράλληλα απεστάλησαν τέσσερις αιτιολογημένες γνώμες.

Οι ταξινομήσεις στο αρχείο αφορούν την Ιταλία, η οποία ρύθμισε την αμφισβητούμενη κατάσταση που αφορούσε μια διακριτική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας για την καταβολή των εισφορών που χορηγούνται στους Ιταλούς, την Γαλλία η οποία επιτρέπει τώρα την εξαγωγή των παροχών ασθένειας και το Βέλγιο το οποίο δεν απαιτεί πλέον την επιστροφή του συμπληρώματος στα οικογενειακά επιδόματα που καταβάλλεται σε συνταξιούχους.

Αντίθετα η Ιταλία και το Βέλγιο επιμένουν αντίστοιχα στην απαγόρευση εξαγωγής των παροχών της «κοινωνικής σύνταξης» και εξαγωγής του επιδόματος των μειονεκτούντων ατόμων, παρά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το οποίο, για τελευταία φορά τον Ιούνιο 1991 στην υπόθεση Newton C-356/89, επιβεβαίωσε τη δυνατότητα εξαγωγής των παροχών αυτού του είδους. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να αποστείλει αιτιολογημένες γνώμες κατά αυτών των δύο κρατών.

Τέλος δύο άλλες αιτιολογημένες γνώμες απευθύνθηκαν στη Γαλλία και στο Βέλγιο για την επιβολή διακρίσεων λόγω ιθαγένειας όσον αφορά τις αποζημιώσεις ανεργίας και τις αδικαιολόγητες μειώσεις των συντάξεων γήρατος.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι στις 11 Ιουνίου 1991 το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση στην υπόθεση C-89/307 (Επιτροπή κατά Γαλλίας), καταδικάζοντας την εισάγουσα διακρίσεις γαλλική πρακτική να επιφυλάσσεται μόνον στους γάλλους υπηκόους το δικαίωμα επιδόματος του εθνικού ταμείου αλληλεγγύης.

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίες, οι γαλλικές αρχές έχουν ήδη ενημερώσει την Επιτροπή ότι έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η επεξεργασία των μέτρων εκτέλεσης για την διευθέτηση αυτής της επίδικης κατάστασης.

4. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παρατηρήθηκε σαφής βελτίωση διαπιστώθηκε κατά την εφαρμογή της οδηγίας 88/364/ΕΟΚ σχετικά με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων ή/και ορισμένων δραστηριοτήτων επειδή τα κράτη μέλη, πλην του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου τα οποία δεν το είχαν ακόμα πράξει (έξι από τα δώδεκα), κοινοποίησαν τελικά τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης τα οποία εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για να διαπιστωθεί το κατά πόσον συμβιβάζονται προς τις διατάξεις της οδηγίας.

Ο αριθμός των διαδικασιών επί παραβάσει λόγω της μη κοινοποίησης των εθνικών μέτρων εκτέλεσης παραμένει αντιθέτως αμετάβλητος στην περίπτωση της οδηγίας 86/188/ΕΟΚ η οποία αφορά την προστασία των εργαζομένων έναντι του θορύβου: η ταξινόμηση στο αρχείο της διαδικασίας κατά της Ιταλίας, προειδοποιητική επιστολή στην Πορτογαλία, η οποία προστίθεται μαζί με τις Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο στον αριθμό των κρατών που δεν έχουν ακόμα κοινοποιήσει τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης.

Τέλος, όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας της Επιτροπής 88/35/ΕΟΚ περί προσαρμογής στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 82/130/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα του ηλεκτρολογικού υλικού που χρησιμοποιείται στα ορυχεία με υψηλό κίνδυνο έκρηξης λόγω αερίων, οι διαδικασίες κατά της Δανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου, της Ισπανίας και των Κάτω Χωρών συνεχίζονται λόγω της μη κοινοποίησης των εθνικών μέτρων εκτέλεσης.

Η 21η Δεκεμβρίου 1990 ήταν η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 86/642/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία των εργαζομένων έναντι των χημικών, φυσικών και βιολογικών παραγόντων. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν κοινοποιήσει τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης, η Επιτροπή κίνησε τις διαδικασίες επί παραβάσει. Το 1991, δύο από αυτά τα κράτη κοινοποίησαν τα εν λόγω μέτρα και συνεπώς οι διαδικασίες που τα αφορούσαν τέθηκαν στο αρχείο. Για τα υπόλοιπα κράτη μέλη, τα οποία έχουν καθυστερήσει να ανακοινώσουν τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης, (Βέλγιο, Ελλάδα, Γαλλία, Ιρλανδία, Πορτογαλία), συνεχίζονται οι διαδικασίες επί παραβάσει.

Η ύπαρξη εκπροσώπων των εργαζομένων στις βρετανικές επιχειρήσεις εξαρτάται από την αναγνώριση αυτών των εκπροσώπων εκ μέρους της εργοδοσίας. Αυτό το σημείο αποτελεί την μέγιστη διαφορά μεταξύ Κοινότητας και Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την ορθή μεταφορά των οδηγιών 75/129/ΕΟΚ σχετικά με τις συλλογικές απολύσεις και 77/129/ΕΟΚ σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων.

Το θέμα καθίσταται κατ' εξοχήν πολύπλοκο λόγω των βρετανικών παραδόσεων στον τομέα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και η βρετανική κυβέρνηση αντιμετωπίζει τεράστιες δυσκολίες προκειμένου να επιλύσει την αμφισβητούμενη κατάσταση σύμφωνα με το κοινοτικό πνεύμα.

Αυτοί οι λόγοι δικαιολογούν την απόφαση που έλαβε το 1991 η Επιτροπή να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης παράβασης και να εγκρίνει ταυτόχρονα τις επαφές με τις αρμόδιες βρετανικές αρχές για να αναζητηθεί η δέουσα λύση εκτός δικαστικού πλαισίου.

Αντιθέτως, υπάρχει τελικά θετική έκβαση της διαδικασίας κατά της Ιταλίας η οποία κινήθηκε για την μη κοινοποίηση των εθνικών μέτρων εκτέλεσης της οδηγίας 75/129/ΕΟΚ. Ο νόμος αριθ. 223 της 23ης Ιουλίου 1991 ενσωμάτωσε την οδηγία στο εθνικό δίκαιο και αυτό οδήγησε στη θέση της διαδικασίας στο αρχείο.

Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-88/053 (Επιτροπή κατά Ελλάδας), η Επιτροπή ήλθε εκ νέου σε επαφές με τις ελληνικές αρχές για να εξασφαλίσει την εκτέλεση της απόφασης, η οποία εκδόθηκε λόγω της μη συμμόρφωσης της ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 80/987 σχετικά με την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη.

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής

Ως τις 31 Δεκεμβρίου 1991 έπρεπε να μεταφερθούν από τα κράτη μέλη στο εθνικό δίκαιο περίπου 23 οδηγίες [1]. Στο 86 % των περιπτώσεων ελήφθησαν μέτρα μεταφοράς.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μετρα	%
Βέλγιο	22	20	90
Δανία	21	20	95
Γερμανία	22	21	95
Ελλάδα	22	17	77
Ισπανία	22	20	90
Γαλλία	22	18	81
Ιρλανδία	20	16	80
Ιταλία	22	20	90
Λουξεμβούργο	22	17	77
Κάτω Χώρες	22	17	77
Πορτογαλία	20	17	85
Ηνωμένο Βασίλειο	22	22	100

[1] Οι αριθμός ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο λόγω των παρεκκλίσεων, των ματαιώσεων και των τροποποιήσεων.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

α) Γεωργική νομοθεσία

Πέραν των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει η Επιτροπή με σκοπό την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων, όπως φαίνεται ανωτέρω, η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειές της για την πραγματική και ορθή εφαρμογή των άλλων διατάξεων της κοινοτικής γεωργικής νομοθεσίας.

Παρακολουθεί σταθερά με ιδιαίτερη προσοχή την τήρηση των μηχανισμών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή με σκοπό τον έλεγχο της γεωργικής παραγωγής έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η ταχεία, αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών μέτρων της ΚΓΠ (Κοινή Γεωργική Πολιτική). Αυτή η επισταμένη παρακολούθηση επέτρεψε τον εντοπισμό ορισμένων παραλήψεων οι οποίες επηρεάζουν τα ειδικά μέτρα πλαισίωσης της παραγωγής (ποσοστώσεις των γαλακτοκομικών προϊόντων, εισφορές συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών).

Οι παραβάσεις οι οποίες εδιώχθησαν αυτό το έτος όσον αφορά τις ποσοστώσεις των γαλακτοκομικών προϊόντων απέβλεπαν στην μερική είσπραξη της οφειλόμενης από ορισμένα κράτη μέλη συμπληρωματικής εισφοράς για την

περίοδο 1988-1989 (1) και για την περίοδο 1989-1990 (2). Αυτή η δράση πρέπει να τοποθετηθεί στο πλαίσιο της απόφασης της Επιτροπής να παρακρατήσει τις οφειλόμενες προκαταβολές σε αυτά τα κράτη μέλη επί των δαπανών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) για συνολικό ποσόν 57,4 εκατομμύρια Ecu, απόφαση την οποία προσέβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου δύο από τα εν λόγω κράτη μέλη. Με την απόφασή του της 17ης Οκτωβρίου 1991 (3) το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η Επιτροπή είναι αρμόδια να μειώνει, αναμένοντας την οριστική απόφαση σχετικά με την εκκαθάριση των ετήσιων λογαριασμών, την καταβολή των ποσών που οφείλονται ως μηνιαίες προκαταβολές σε συνάρτηση με τη λογιστική κατάσταση κάθε κράτους μέλους στο ΕΓΤΠΕ, όταν διαπιστώνει ότι, κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου, ο εθνικός οργανισμός δεν έχει εισπράξει ορισμένα έσοδα προοριζόμενα για το ΕΓΤΠΕ ή έχει πραγματοποιήσει ορισμένες δαπάνες εις βάρος του Ταμείου.

Έκτοτε, τα περισσότερα εξ αυτών των κρατών μελών (πλην της Ιταλίας) δέχθηκαν την οικονομική υποχρέωση την οποία έχουν έναντι του κοινοτικού προϋπολογισμού και έθεσαν σε εφαρμογή τις απαραίτητες διοικητικές και νομικές διαδικασίες με σκοπό την είσπραξη των οφειλομένων ποσών, αλλά κυρίως, η Επιτροπή είχε την ικανοποίηση να αναγνωρισθεί από το Δικαστήριο η αρμοδιότητά της να προβαίνει σε κρατήσεις επί των προκαταβολών.

Στο πλαίσιο της ίδιας συλλογιστικής, η Επιτροπή αναγκάσθηκε να διαπιστώσει, κινώντας την διαδικασία του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, ότι στη Γαλλία το σύστημα υπολογισμού της περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες του διατιθέμενου γάλακτος εφαρμοζόταν εσφαλμένα και ότι λόγω του γεγονότος αυτού οι γάλλοι παραγωγοί ευρίσκοντο αδικαιολογήτως σε πλεονεκτική θέση. Η αύξηση της περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες μπορεί πράγματι, σε ορισμένες περιπτώσεις, να δικαιολογήσει την είσπραξη συμπληρωματικής εισφοράς. Μετά την έναρξη της διαδικασίας παράβασης, η Γαλλία συμμορφώθηκε και εφαρμόζει ορθά το σύστημα υπολογισμού των λιπαρών ουσιών.

Παρόμοιο πρόβλημα με εκείνο που αντιμετωπίσθηκε στον τομέα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων αντιμετώπισε επίσης η Επιτροπή και με τη μη είσπραξη και τη μη καταβολή στον κοινοτικό προϋπολογισμό εκ μέρους της Γαλλίας της εισφοράς συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών. Η Επιτροπή αποφάσισε ως εκ τούτου να διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με αυτό το θέμα. Ενδιαμέσως, οι γαλλικές αρχές διευθέτησαν την κατάσταση.

Παράλληλα με τον έλεγχο της εφαρμογής των μέτρων σταθεροποίησης της γεωργικής παραγωγής, η Επιτροπή επέδειξε ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά τη δίωξη των παραβάσεων που μπορούν να επηρεάσουν τον έλεγχο των δαπανών του ΕΓΤΠΕ.

Η Επιτροπή ασχολήθηκε με την δίωξη των παραλείψεων ορισμένων κρατών μελών, και ιδιαίτερα του Βελγίου, στον τομέα του ελέγχου των συνθηκών αποθήκευσης του βοείου κρέατος παρέμβασης καθώς και της κατάστασής του από άποψη υγιεινής.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με αυτό το θέμα υποστηρίχθηκε από την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση 113/90 (4), με την οποία έκρινε ότι η δήλωση παραίτησης από κάθε αξίωση που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2173/79 της Επιτροπής της 4ης Οκτωβρίου 1979, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αφορούν τη διάθεση των βοείων κρεάτων των αγορασθέντων από τους οργανισμούς παρέμβασης και ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 216/69, δεν επεκτείνεται στα ενδεχόμενα κρυφά ελλατώματα, τα οποία από τη φύση τους διαφεύγουν από κάθε δυνατότητα προηγούμενου ελέγχου εκ μέρους του ενδιαφερομένου και καθιστούν το προϊόν ακατάλληλο προς κατανάλωση.

Είναι ενδιαφέρον, επίσης, να τονισθεί ότι η Επιτροπή είχε την ικανοποίηση να δει το Δικαστήριο να συμφωνεί στην απόφασή του της 16ης Μαΐου 1991 στην υπόθεση 96/84 (Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών), με τα συμπεράσματά της σχετικά με το παράνομο της αποδοχής των ολλανδικών αρχών να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία με μειωμένη εισφορά περιορισμένη σε 6 % ad valorens ποσότητες μανιόκ που εξήχθησαν από την Ταϊλάνδη χωρίς πιστοποιητικό εξαγωγής (5). Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των κακώς μη εισπραχθέντων ιδίων πόρων.

Παρά το γεγονός ότι οι μηχανισμοί ελέγχου της παραγωγής έτυχαν ιδιαίτερης προσοχής, η Επιτροπή δεν παραμέλησε ωστόσο τον έλεγχο εφαρμογής των ειδικών μηχανισμών κοινής οργάνωσης της αγοράς. Κατά το προηγούμενο έτος, η Επιτροπή είδε με ικανοποίηση να καταλήγουν ευνοϊκά στο Δικαστήριο δύο προσφυγές στον τομέα της μη τήρησης εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας των κανόνων κοινής οργάνωσης της αγοράς των σιτηρών.

(1) Βέλγιο, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο και Ιρλανδία.

(2) Βέλγιο, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση 342/89· Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά Επιτροπής, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί· βλέπε, επίσης, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση 346/89 — Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

(4) Απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση 113/91 Gebroeders Schulte AG και H. & F. Reinert KG και Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw κατά Βελγικού κράτους, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

(5) Απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1991 στην υπόθεση 96/89, Επιτροπή κατά Βασίλειου των Κάτω Χωρών, η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

Η Επιτροπή, επί πολλά χρόνια, επιδιώκει την απάλειψη των δυσλειτουργιών που διαπιστώθηκαν στη διαχείριση αυτής της αγοράς λόγω των κρατικών παρεμβάσεων μέσω ενός οργανισμού, της ΚΥΔΕΠ (τριτοβάθμια συνεταιριστική οργάνωση), οι οποίες καταλήγουν σε ορισμένους τομείς (όπως στον τομέα των σιτηρών για ζωοτροφές) στη διατήρηση, από την προσχώρηση αυτού του κράτους μέλους, αυτού που θα μπορούσε να αποκληθεί εθνική οργάνωση αγοράς.

Τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή εκρίθησαν επαρκή για να καταδειχθεί η ύπαρξη κρατικών εντολών προς την ΚΥΔΕΠ που αφορούν την αγορά κατά παρέμβαση σκληρού σίτου που δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια παρέμβασης (1) καθώς και την υλοποίηση αγορών σιτηρών για ζωοτροφές σε τιμές ανώτερες της τιμής αγοράς και την πώληση με έλλειμμα εκ μέρους της ΚΥΔΕΠ των εν λόγω σιτηρών σε κτηνοτρόφους, δεδομένου ότι οι απώλειες της ΚΥΔΕΠ καλύπτονται από το κράτος (2).

Το 1991, το Δικαστήριο συμφώνησε περαιτέρω με την Επιτροπή καταδικάζοντας τις απαγορεύσεις εξαγωγής που επεβλήθηκαν σε ιδιωτικούς φορείς, κατ' αίτησην της ΚΥΔΕΠ κατά το φθινόπωρο του 1985 (3).

Εκκρεμεί πάντα μια προσφυγή που αφορά το σύστημα κρατικών «συμβάσεων προγραμμάτων» που ευνοούν την εξαγωγή, σε επιβεβλημένες τιμές, ζυμαρικών, αλεύρων και σιμιγδαλίου από σιτηρά που έχουν τύχει καλυμμένων κρατικών ενισχύσεων (4).

Μετά από αυτές τις καταδικαστικές αποφάσεις, οι ελληνικές αρχές εξέφρασαν την επιθυμία να συνεργασθούν με την Επιτροπή και ανέλαβαν αυστηρές υποχρεώσεις να μην επαναλάβουν πλέον τέτοιου είδους παράνομες πρακτικές μέσω της ΚΥΔΕΠ. Γενικά, η Επιτροπή δε μπορεί παρά να ενθαρρύνει τις προσπάθειες που καταβάλλονται με σκοπό να διευθετηθεί η λειτουργία της κοινής οργάνωσης της αγοράς των σιτηρών στην Ελλάδα. Δεδομένης όμως της σοβαρότητας των παραπτωμάτων που διαπιστώθηκαν από το Δικαστήριο, η Κοινότητα θα συνεχίσει να παρακολουθεί με προσοχή την εξέλιξη της κατάστασης.

(1) Απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Νοεμβρίου 1989 στην υπόθεση 281/87· Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1989, σ. 4015-4028.

(2) Απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1990 στην υπόθεση 35/88· Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1990, σ. 3125-3150.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Μαΐου 1991 στην υπόθεση 110/89, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

(4) Υπόθεση 61/90, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, εκκρεμεί.

Η Επιτροπή κατέβαλε επίσης προσπάθειες για να τεθεί τέλος σε ορισμένες καταχρηστικές συμπεριφορές των Milk Marketing Boards (MMB) στο Ηνωμένο Βασίλειο. Φαίνεται πράγματι ότι οι βρετανικές αρχές παρέλειψαν να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα MMB δεν υπερβαίνουν τα αποκλειστικά δικαιώματα αγοράς που τους έχουν παραχωρηθεί από την κοινοτική νομοθεσία (άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68). Το Ηνωμένο Βασίλειο απέφυγε, συγκεκριμένα, να εμποδίσει τα MMB να περιορίσουν τις δυνατότητες που προσφέρονται από την κοινοτική νομοθεσία στους παραγωγούς, να επεξεργάζονται νόμιμα το γάλα τους και να εμπορεύονται τα υποπροϊόντα (παράδειγμα, αποβουτυρωμένο γάλα) εκτός της διακριτικής εξουσίας των Boards.

Τέλος, η Επιτροπή οφείλει να επισημάνει και να καταγγείλει την επίμονη άρνηση της Ιταλίας να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1987 στην υπόθεση 69/86 με την οποία το Δικαστήριο κατ' εφαρμογή του άρθρου 171/ΕΟΚ, είχε καταδικάσει την Ιταλία επειδή δεν είχε συμμορφωθεί με την απόφαση που εξεδόθη στις 15 Νοεμβρίου 1983 στην υπόθεση 322/82, σχετικά με την μη τήρηση από αυτό το κράτος μέλος των κανόνων ελέγχου των προδιαγραφών ποιότητας στον τομέα των φρούτων και λαχανικών.

Παρά τις επανειλημμένες παρεμβάσεις της Επιτροπής, η Ιταλία επιμένει να τηρεί την ίδια συμπεριφορά και να βλάπτει ως εκ τούτου την καλή λειτουργία της Κοινότητας, η οποία βασίζεται στην τήρηση του δίκαιου.

6) **Μεταφορά των γεωργικών οδηγιών**

Όσον αφορά την εναρμόνιση, οι γεωργικοί τομείς που καλύπτονται είναι οι ακόλουθοι: φυτοϋγειονομικός τομέας, οι σπόροι προς σπορά και φυτά, ζωοτροφές και κτηνιατρικός τομέας.

Το 1991, στον τομέα της μεταφοράς των γεωργικών οδηγιών, ο αριθμός των διαδικασιών επί παραβάσει που κινήθηκαν βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης ανήλθε σε 201. Αυτός ο αριθμός είναι κατά πολύ μεγαλύτερος εκείνου όλων των προηγούμενων ετών (90 το 1989 και 127 το 1990). Μια ακόμα πιο θεαματική αύξηση σημειώθηκε στον αριθμό των διατυπωθεισών αιτιολογημένων γνωμών: 132 το 1991 (έναντι 28 το 1990). Επιπλέον, το 1991 έγιναν 15 προσφυγές στο Δικαστήριο για μη ανακοίνωση των εθνικών μέτρων εκτέλεσης των γεωργικών οδηγιών (έναντι τριών το 1990).

Όπως και το 1990, η κατάσταση παραμένει ελάχιστα ευνοϊκή στην Ιταλία και στην Πορτογαλία. Η Πορτογαλία κατέχει τα πρωτεία τόσο όσον αφορά τον αριθμό των προειδοποιητικών επιστολών (39) όσο και των αιτιολογημένων γνωμών (55). Ο υψηλός αριθμός των διαδικασιών επί παραβάσει που εκκρεμούν κατά του συγκεκριμένου κράτους οφείλεται ουσιαστικά στο γεγονός ότι η Πορτογαλία δεν

κατόρθωσε να μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο ένα μεγάλο αριθμό οδηγιών που αποτελούσαν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου κατά την προσχώρηση της Πορτογαλίας το 1986. Το 1991 η Πορτογαλία κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια για να επανορθώσει την καθυστέρηση στον φυτοϋγειονομικό τομέα κατά τρόπον ώστε σήμερα η κατάσταση στην Πορτογαλία στον συγκεκριμένο τομέα να μπορεί να συγκριθεί με εκείνη των άλλων κρατών μελών. Η Πορτογαλία σημείωσε επίσης ουσιαστική πρόοδο στον κτηνιατρικό τομέα. Το 1991 διατυπώθηκαν μόνον τρεις αιτιολογημένες γνώμες για μη μεταφορά οδηγιών σχετικά με τον εν λόγω τομέα. Το ουσιαστικό πρόβλημα στην Πορτογαλία έγκειται στην καθυστέρηση που παρατηρείται όσον αφορά την μεταφορά οδηγιών στον τομέα των σπόρων και φυτών. Παρά το γεγονός ότι δυνάμει του άρθρου 344 της πράξης προσχώρησης η Πορτογαλία διέθετε συμπληρωματική προθεσμία στον εν λόγω τομέα, αυτό το κράτος μέλος δεν μπόρεσε να αποφύγει την έναρξη της διαδικασίας επί παραβάσει για τις περισσότερες οδηγίες που αφορούν αυτόν τον τομέα. Πρέπει να σημειωθεί ότι στον τομέα των ζωοτροφών η Πορτογαλία συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών κρατών μελών κατά των οποίων δεν χρειάσθηκε να κινηθεί καμία διαδικασία επί παραβάσει το 1991.

Πλην της Πορτογαλίας, το άλλο κράτος μέλος που και το 1991, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, κατέχει τα πρωτεία όσον αφορά τον αριθμό των μη μεταφερθεισών οδηγιών είναι η Ιταλία. Αυτό κατέληξε στην έναρξη 19 διαδικασιών επί παραβάσει, στην διατύπωση 17 αιτιολογημένων γνωμών και στην άσκηση δέκα προσφυγών ενώπιον του Δικαστηρίου.

Για πέντε οδηγίες η Ιταλία δεν έδωσε συνέχεια στις αποφάσεις του Δικαστηρίου που καταδίκαζαν αυτό το κράτος μέλος για αθέτηση της υποχρέωσής του να μεταφέρει τις εν λόγω οδηγίες στο εθνικό δίκαιο [1]. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις απεστάλη αιτιολογημένη γνώμη για μη τήρηση του άρθρου 171 της συνθήκης.

Αναμένεται ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής των ιταλικών «κοινοτικών νόμων», θα είναι δυνατόν στο εγγύς μέλλον να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη μεταφορά γεωργικών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

Όσον αφορά τα άλλα κράτη μέλη, πλην της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, το 1991 χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγκάσθηκε να απευθύνει σημαντικό αριθμό προειδοποιητικών επιστολών σε όλα τα κράτη μέλη. Ο αριθμός των διαδικασιών που κινήθηκαν ποικίλει μεταξύ δέκα (για την Ισπανία) και 19 (για το Λουξεμβούργο).

Είναι πάντως ενδεικτικό, ότι, όσον αφορά την έκδοση αιτιολογικών γνωμών, οξύνονται οι διαφορές μεταξύ κρατών μελών. Στα τέλη του έτους 1991 ο αριθμός των αιτιολογικών γνωμών που δεν έχουν διευθετηθεί είναι μηδέν για τη Δανία, Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και μειωμένος για την Ελλάδα. Αντίθετα, υπάρχουν εκφανώς σημαντικά προβλήματα στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο (15 μη διευθετηθείσες αιτιολογημένες γνώμες και στα δύο κράτη μέλη).

Στο επίπεδο των προσφυγών στο Δικαστήριο κατατέθηκαν 15 αγωγές ενώπιον του Δικαστηρίου (δέκα κατά της Ιταλίας, δύο κατά του Βελγίου και του Λουξεμβούργου και μία κατά της Ιρλανδίας). Πρέπει όμως να τονισθεί ότι σε δύο υποθέσεις σχετικές με την Ιταλία και δύο υποθέσεις σχετικές με το Λουξεμβούργο, η Επιτροπή παραιτήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου λόγω του ότι τα εν λόγω κράτη μέλη διαβίβασαν τα μέτρα μεταφοράς. Αυτές οι υποθέσεις ήταν οι μόνες που αφορούσαν την μεταφορά οδηγιών στον τομέα των ζωοτροφών (Ιταλία) και των σπόρων και φυτών (Λουξεμβούργο). Συνεπώς, μόνον οι κτηνιατρικές οδηγίες συνεχίζουν να αποτελούν το αντικείμενο υπόθεσης ενώπιον του Δικαστηρίου στον τομέα της μεταφοράς των γεωργικών οδηγιών.

Είναι βέβαιο ότι η συνειδητοποίηση της επικείμενης ολοκλήρωσης της Μεγάλης Αγοράς προκάλεσε σε ορισμένα κράτη μέλη αισθητή βελτίωση στην κατάσταση μεταφοράς των οδηγιών. Τα στοιχεία για το 1991 αποδεικνύουν ότι ιδιαίτερα η Γαλλία και η Ελλάδα κατέβαλαν μεγάλη προσπάθεια για να καλύψουν την καθυστέρηση κατά τρόπον ώστε αυτά τα δύο κράτη μέλη ανήκουν τώρα στην ομάδα των κρατών που προηγούνται στον τομέα της μεταφοράς των γεωργικών οδηγιών.

Από την άλλη πλευρά διαπιστώνεται ότι ο αριθμός των διαδικασιών επί παραβάσει που δεν διευθετήθηκαν στο επίπεδο της αιτιολογημένης γνώμης ή της προσφυγής στο Δικαστήριο αυξήθηκε αισθητά στην Ιρλανδία και στις Κάτω Χώρες. Επιπλέον, η κατάσταση στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο έχει καταστεί ανησυχητική.

Η αύξηση του αριθμού των παραβάσεων σε όλα τα κράτη μέλη μπορεί να εξηγηθεί, αφενός μεν, λόγω της εφαρμογής νέων διοικητικών διαδικασιών των υπηρεσιών της Επιτροπής, οι οποίες επιτρέπουν την ταχύτερη έναρξη των διαδικασιών επί παραβάσει για μη ανακοίνωση των μέτρων· μεταφοράς των οδηγιών, αφετέρου δε, λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη κατά την μεταφορά των οδηγιών που προορίζονται να υλοποιήσουν τους στόχους που προβλέπονται στη Λευκή Βίβλο. Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι δυσκολίες μεταφοράς που εμφανίζονται στον κτηνιατρικό τομέα.

Κατ' αρχάς διαπιστώνεται ότι η μεταφορά των οδηγιών που αφορούν την τεχνητή γονιμοποίηση και την αναπαραγωγή παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις σε ορισμένα κράτη μέλη. Στις δυσκολίες μεταφοράς που είχαν ήδη διαπιστωθεί το 1990 στην όγδοη έκθεση για τις οδηγίες 87/328/ΕΟΚ και 88/407/ΕΟΚ προστέθηκαν το 1991 τα προβλήματα μεταφοράς για τις οδηγίες 90/120/ΕΟΚ (κατεψυγμένο σπέρμα βοοειδών), 88/661/ΕΟΚ (χοίροι αναπαραγωγής), 89/361/ΕΟΚ (πρόβατα και αίγες καθαρής φυλής),

[1] Στο μεταξύ η Ιταλία ανακοίνωσε στην Επιτροπή τα εκτελεστικά μέτρα των σχετικών οδηγιών.

89/556/ΕΟΚ (έμβρυα βοοειδών), 90/118/ΕΟΚ (χοίροι αναπαραγωγής καθαρής φυλής) και 90/119/ΕΟΚ (χοίροι αναπαραγωγής από διασταύρωση). Σημειώθηκαν επίσης σημαντικές καθυστερήσεις στη μεταφορά των οδηγιών που αφορούν τις ανταλλαγές προϊόντων με βάση το κρέας (οδηγίες 88/658/ΕΟΚ και 89/227/ΕΟΚ).

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία για τις αιτιολογημένες γνώμες, ορισμένα κράτη μέλη (βλέπε ανωτέρω) έλαβαν πάντως τα δέοντα μέτρα για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που τίθενται από τη μεταφορά των συγκεκριμένων οδηγιών. Ο φόβος που εκφράσθηκε ήδη στην όγδοη ετήσια έκθεση, ότι ορισμένα κράτη μέλη θα αντιμετώπιζαν μεγάλες δυσκολίες για να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις που επιβάλλει η υλοποίηση της Μεγάλης Αγοράς, επιβεβαιώθηκε από την επιδείνωση της κατάστασης κυρίως στο Βέλγιο, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο και Κάτω Χώρες.

Δεδομένου ότι στον γεωργικό τομέα ο αριθμός των οδηγιών «Λευκής Βίβλου», των οποίων η προθεσμία μεταφοράς λήγει το 1992, είναι σημαντικός και ότι το Συμβούλιο θα έχει επιπλέον την υποχρέωση να εγκρίνει σημαντικό αριθμό αυτών των οδηγιών κατά τη διάρκεια του 1992 και δεδομένου του περιορισμένου διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, τα κράτη μέλη και πιο συγκεκριμένα εκείνα που αντιμετωπίζουν τώρα δυσκολίες θα πρέπει να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες για να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους.

Όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/182/ΕΟΚ, η οποία προβλέπει διαδικασία ενημέρωσης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και ρυθμίσεων, το 1991 εξετάστηκαν με βάση τη συνθήκη και το παράγωγο δίκαιο 47 σχέδια τεχνικής ρύθμισης που αφορούσαν τον τεχνικό τομέα. Πρέπει να σημειωθεί ότι 18 από αυτά τα σχέδια προέρχοντων από τις χώρες ΕΖΕΣ. Σε σχέση με το 1990 (39 κοινοποιήσεις των κρατών μελών και μία κοινοποίηση από χώρα ΕΖΕΣ) οι αριθμοί αυτοί δείχνουν ότι σημειώθηκε αύξηση κατά 17,5 %. Η συστηματική ανάλυση των κοινοποιηθέντων σχεδίων που αφορούσαν τον αγροτικό τομέα οδήγησε την Επιτροπή να ζητήσει, σχεδόν στις μισές περιπτώσεις τροποποιήσεις, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί ότι η έγκρισή τους δεν θα δημιουργήσει νέα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (αιτιολογημένες γνώμες). Σε άλλες περιπτώσεις επιβλήθηκε η διατήρηση του ισχύοντος καθεστώτος επί δώδεκα μήνες από την κοινοποίηση, είτε διότι η Επιτροπή είχε την πρόθεση να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο, είτε διότι τα προταθέντα μέτρα καλύπτονταν από πρόταση κοινοτικής πράξης που είχε υποβληθεί από την Επιτροπή στο Συμβούλιο με σκοπό την υποκατάσταση των εθνικών μέτρων.

Εξάλλου, η Επιτροπή ελέγχει αν τα κράτη μέλη τηρούν την υποχρέωσή τους να κοινοποιούν κάθε πράξη που περιέχει τεχνικές προδιαγραφές και κανόνες κατά εφαρμογή της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε για τον τομέα της γεωργίας με την οδηγία 88/182/ΕΟΚ.

Έτσι, στα πλαίσια του ελέγχου αυτής της εφαρμογής, η Επιτροπή εξέτασε το 1991 στον τομέα της γεωργίας, γύρω στα 60 νομοθετικά κείμενα που εκδόθηκαν σε κράτη μέλη και σχετικά με τα οποία κινήθηκαν δέκα διαδικασίες παράβασης. Πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη ανέστειλαν την εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων και κοινοποίησαν νέα σχέδια. Η περίπτωση αυτή αφορά τη Δανία, την Ελληνική Δημοκρατία και την Πορτογαλία.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της ΚΓΠ

Η εναρμόνιση στον γεωργικό τομέα περιλαμβάνει 330 οδηγίες. Το ποσοστό μεταφοράς ανέρχεται σε 93,5 %, αλλά δεν μπορεί να καλύψει τα προβλήματα που ανακύπτουν στον κτηνιατρικό τομέα, και κυρίως στον τομέα της τεχνητής γονιμοποίησης και της αναπαραγωγής.

Το χαμηλό ποσοστό της Πορτογαλίας κυρίως υπογραμμίζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εν λόγω χώρα προκειμένου να εξασφαλίσει την μεταφορά στον τομέα των σπόρων και φυτών, που αποτελούσαν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου κατά την προσχώρηση της Πορτογαλίας στην Κοινότητα.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	330	305	92,4
Δανία	330	322	97,6
Γερμανία	330	322	97,6
Ελλάδα	328	315	96,0
Ισπανία	326	310	95,1
Γαλλία	330	326	98,8
Ιρλανδία	330	311	94,2
Ιταλία	330	284	86,1
Λουξεμβούργο	330	306	92,7
Κάτω Χώρες	330	313	94,8
Πορτογαλία	326	258	79,1
Ηνωμένο Βασίλειο	330	320	97,0

2. ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στον τομέα του κοινοτικού καθεστώτος της διατήρησης και της διαχείρισης των αλιευτικών πόρων, τα μέτρα που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη για να τηρηθούν οι ποσοστώσεις αλιείας που τους έχουν χορηγηθεί συνεχίζουν να επισύρουν την ιδιαίτερη προσοχή της Επιτροπής. Η προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τα διαπιστωθέντα αλιευτικά πλεονάσματα καταλογίζονται στα κράτη μέλη εφόσον αυτά παραλείπουν να λάβουν τα αντίστοιχα μέτρα ελέγχου, επιβεβαιώθηκε εκ νέου από το Δικαστήριο στην απόφασή του της 31ης Ιανουαρίου 1991 που εξεδόθη στην απόφαση C-244/89 στην οποία διάδικοι ήταν η Επιτροπή και η Γαλλία λόγω

των περιπτώσεων υπεραλιείας που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του έτους 1986. Εξάλλου, κατετέθη προσφυγή στο Δικαστήριο, στις 5 Φεβρουαρίου 1991 σχετικά με τις υπερβάσεις το 1986 των ποσοστώσεων αλιείας που είχαν χορηγηθεί στην Ολλανδία (υπόθεση C-52/91). Συνεχίσθηκαν επιπλέον οι διαδικασίες επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασίλειου (υπεραλιείας 1985, 1986 και 1987), των Κάτω Χωρών (υπεραλιεία 1987), της Ισπανίας (υπεραλιεία 1988), της Γαλλίας (υπεραλιεία 1988) και της Δανίας (υπεραλιεία 1988).

Για να εξασφαλισθεί η συνοχή του συστήματος διατήρησης, η Επιτροπή συνεχίζει να επαγρυπνεί όσον αφορά την τήρηση των μέτρων ελέγχου τα οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίζουν στην επικράτειά τους και στα εθνικά ύδατά τους. Σε αυτόν τον τομέα, το Δικαστήριο εξέδωσε σημαντικές αποφάσεις στις 11 Ιουνίου 1991 στην υπόθεση C-64/88 διαπιστώνοντας παραλείψεις εις βάρος της Γαλλίας όσον αφορά τον έλεγχο της τήρησης των τεχνικών μέτρων διατήρησης και στις 25 Ιουλίου 1991 στην υπόθεση C-258/86 εις βάρος της Ισπανίας, στην οποία το Δικαστήριο επιβεβαίωσε εκ νέου την κοινοτική αρμοδιότητα καθορισμού των TAC και των ποσοστώσεων ακόμα και εκτός της ζώνης κοινοτικής αλιείας και συμπερασματικά την υποχρέωση του σχετικού κράτους μέλους να εφαρμόζει στα αντίστοιχα αλιεύματα τα μέτρα ελέγχου που προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία. Εξάλλου, οι διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν κατά της Ισπανίας (παράλειψη επαλήθευσης των δηλώσεων εκφόρτωσης με βάση τα στοιχεία που συλλέγησαν κατά την πώληση του εκφορτωθέντος αλιεύματος) της Γαλλίας (αθέτηση της υποχρέωσης καταστολής των παραβάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας σε θέματα ημερολογίου καταστρώματος), της Ισπανίας (άρνηση συνεργασίας με τους εντεταλμένους επιθεωρητές της Επιτροπής), της Γαλλίας (συνεχείς καθυστερήσεις στην κοινοποίηση των αλιευμάτων που υπάγονται στο TAC ή σε ποσοστώσεις) και της Δανίας (εθνική νομοθεσία που αντιβαίνει προς την κοινοτική ρύθμιση σε θέματα ημερολογίου καταστρώματος) παραμένουν εκκρεμείς.

Η εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών της κοινοτικής νομοθεσίας με την οποία θεσπίζεται η υποχρέωση να κοινοποιούνται τα προβλεπόμενα στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης των αγορών στοιχεία μπορεί να θεωρηθεί ότι έφτασε σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Μετά το πέρας των υποθέσεων C-39/88 κατά της Ιρλανδίας και C-200/88 κατά της Ελλάδας, η Επιτροπή μπόρεσε να κλείσει τους αντίστοιχους φακέλους. Πάντως, η απόφαση που εξεδόθη στις 27 Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση C-209/88 κατά της Ιταλίας δεν έχει ακόμα εκτελεσθεί πλήρως.

Η Επιτροπή συνεχίζει να παρακολουθεί με συστηματική και ιδιαίτερη προσοχή τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν τον τομέα της αλιείας, ώστε να μπορεί να εκτιμήσει το κατά πόσον συνάδουν με το κοινοτικό δίκαιο. Ως προς τούτο, πρέπει να επισημανθεί ότι στην υπόθεση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης C-221/89 (Factortame II) που επικεντρώθηκε στα ερωτήματα που τέθηκαν στο Δικαστήριο σχετικά με τη βρετανική νομοθεσία αφορά τη χορήγηση εθνικής σημαίας στα αλιευτικά πλοία, το Δικαστήριο εξέδωσε στις 25 Ιουλίου 1991 μία ιδιαίτερα αναμενόμενη και ύψιστης σημασίας απόφαση. Σε αυτήν την απόφαση, όπως και στην απόφαση που εξεδόθη στη συνέχεια στις 4 Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση C-246/89, η οποία είχε ως αντικείμενο την προσφυγή επί παραβάσει κατά της βρετανικής νομοθεσίας, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι, παρά το γεγονός ότι, υπό το ισχύον κοινοτικό δίκαιο, επαφίεται στα κράτη μέλη ο προσδιορισμός των όρων χορήγησης της εθνικής σημαίας τους, αυτά συνεχίζουν εντούτοις να έχουν την υποχρέωση να δέχονται, κατά την άσκηση αυτής της αρμοδιότητάς τους, την υπεροχή του κοινοτικού δικαίου και να τηρούν κυρίως τις διατάξεις των άρθρων 7, 52 και 221 της συνθήκης, τα οποία αποκλείουν τη δυνατότητα των κρατών μελών να επικαλούνται την ιθαγένεια ενός άλλου κράτους μέλους ή τη διαμονή ή τον κύριο τόπο εγκατάστασης σε κάποιο άλλο κράτος μέλος για να δικαιολογήσουν την άρνηση χορήγησης σημαίας. Επιπλέον, με απόφαση στις 4 Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση C-93/89, το Δικαστήριο απεφάνθη επίσης ότι η αξίωση που περιλαμβάνεται στην ιρλανδική νομοθεσία η οποία υποχρεώνει τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών να συστήνουν εταιρεία σύμφωνα με το ιρλανδικό δίκαιο για να μπορούν να λαμβάνουν άδεια αλιείας παραβαίνει το άρθρο 52 της συνθήκης. Αυτές οι αποφάσεις επιβεβαιώνουν την υπεροχή των θεμελιωδών αρχών της συνθήκης όσον αφορά τη χορήγηση σημαίας ή αδειών στα αλιευτικά πλοία και αποκτούν τοιουτοτρόπως ύψιστη πολιτική σημασία με βαθιές επιπτώσεις όχι μόνον στον τομέα της αλιείας αλλά και σε άλλους τομείς, ιδιαίτερα στον τομέα των μεταφορών.

Όσον αφορά τις προσφυγές επί παραβάσει που ασκήθηκαν κατά της βρετανικής νομοθεσίας η οποία επιβάλλει στις άδειες αλιείας είτε όρους ιθαγένειας και διαμονής όσον αφορά τη σύνθεση των πληρωμάτων είτε όρους περιοδικών επιστροφών στα βρετανικά λιμάνια (υπόθεση C-279/89) και κατά μιας ιρλανδικής ρύθμισης η οποία απαγορεύει, όπως και στο Ηνωμένο Βασίλειο, στα βρετανικά πλοία να αλιεύουν στα ιρλανδικά ύδατα εφόσον δεν έχουν λάβει άδεια αλιείας συνοδευόμενη από τους όρους που προβλέπει η προαναφερόμενη βρετανική νομοθεσία (υπόθεση C-280/89) δεν έχουν ακόμα εκδοθεί οριστικές αποφάσεις του Δικαστηρίου [1].

Σε συνδυασμό με τις διάφορες διαδικασίες που στηρίζονται στη βρετανική νομοθεσία που διέπει την χορήγηση σημαίας ή/και άδειας στα αλιευτικά πλοία, η Επιτροπή ανέλαβε την εξέταση της νομοθετικής κατάστασης όπως αυτή εμφανίζεται σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα στα άλλα κράτη μέλη. Αυτή η εξέταση αποκάλυψε ότι οι νομοθεσίες όλων σχεδόν των άλλων κρατών μελών περιλαμβάνουν κατά το μάλλον ή ήττον παρεμφερείς αξιώσεις που εξαρτούν την χορήγηση σημαίας ή/και άδειας στα αλιευτικά πλοία από

[1] Βλέπε απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1989, υποθέσεις 3 και 216/87.

όρους ιθαγένειας, διαμονής ή κύριου τόπου εγκατάστασης, ενώ οι διαδικασίες επί παραβάσει που έχουν κινηθεί σχετικά με το θέμα συνεχίζονται πάντα.

Παρά το γεγονός ότι οι προαναφερόμενες αποφάσεις επέλυσαν πολλά σημαντικά ζητήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή όλων αυτών των διαδικασιών, παραμένουν ακόμα στο πλαίσιο αυτό ορισμένα ερωτήματα που αφορούν το μέτρο στο οποίο, τηρουμένης πάντα της Συνθήκης και λαμβανομένων υπόψην των βασικών αρχών καθώς και των ιδιαιτεροτήτων της κοινής πολιτικής αλιείας, μπορεί να απαιτηθεί η ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ ενός αλιευτικού πλαίσιου και του κράτους μέλους του οποίου φέρει τη σημαία και χρησιμοποιεί τις ποσοστώσεις και το μέτρο στο οποίο τα εμπόδια που απορρέουν από την διαρθρωτική πολιτική της Κοινότητας με σκοπό την απαραίτητη προσαρμογή της ικανότητας του αλιευτικού στόλου στις διαθέσιμες δυνατότητες αλιείας μπορούν να συμβιβασθούν με τις θεμελιώδεις αρχές της συνθήκης.

Όσον αφορά τα άλλα εθνικά μέτρα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή στον τομέα της αλιείας, μπόρεσαν να τεθούν στο αρχείο οι διαδικασίες επί παραβάσει που είχαν κινηθεί κατά της Δανίας και της Γαλλίας λόγω της πιθανής καταπάτησης της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Κοινότητας από την διμερή σύναψη συμφωνιών αλιείας με τρίτες χώρες. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι στην υπόθεση C-146/89 σχετικά με τη ρύθμιση με την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο επεξέτεινε το 1987 τα χωρικά του ύδατα, το Δικαστήριο εξέδωσε στις 7 Ιουλίου 1991 μια εξίσου σημαντική απόφαση επιβεβαιώνοντας ότι κατά την εφαρμογή του συστήματος ειδικής πρόσβασης που προβλέπεται από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 2 και του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 170/83, το κράτος μέλος είναι υποχρεωμένο να λαμβάνει υπόψην μόνον τις βασικές γραμμές όπως αυτές ίσχυαν στις 25 Ιανουαρίου 1983, ημερομηνία της έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού.

Δ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

1. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι των δημοσίων επιχειρήσεών τους, η δράση της Επιτροπής επικεντρώθηκε στα ακόλουθα θέματα:

— Όσον αφορά την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της οδηγίας 88/301/ΕΟΚ της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 1988 [1], σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές τηλεπικοινωνιακών τερματικών, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι όλα τα κράτη μέλη κατήργησαν ή προτίθενται να καταργήσουν τα αμφισβητούμενα ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα. Η Επιτροπή παρακολουθεί πιο συγκεκριμένα την ουσιαστική εφαρμογή εκ μέρους της Ισπανίας και της Ιταλίας των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας,

— Όσον αφορά την οδηγία 90/388/ΕΟΚ της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 1990 [2], σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, τα περισσότερα κράτη μέλη ανακοίνωσαν στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβαν για να συμμορφωθούν. Η Επιτροπή προβαίνει τώρα σε επαλήθευση της πραγματικής συμφωνίας αυτών των μέτρων με τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας. Η Επιτροπή πάντως υπέθεσε ότι τρία κράτη μέλη (Ελλάδα, Ιρλανδία και Ιταλία) δεν έχουν ακόμα συμμορφωθεί με την υποχρέωσή τους να μεταφέρουν την εν λόγω οδηγία, γεγονός που την ώθησε, στις 25 Απριλίου 1991, να καλέσει τα εν λόγω κράτη μέλη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 169 της συνθήκης,

— Το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση στις 19 Μαρτίου 1991, θέτοντας τέλος στην προσφυγή ακυρώσεως που κατατέθη από την Γαλλία, με την υποστήριξη του Βελγίου, της Γερμανίας, της Ελλάδας και της Ιταλίας, κατά της Επιτροπής, η οποία είχε σαν αντικείμενο την μερική ακύρωση της προαναφερόμενης οδηγίας 88/301/ΕΟΚ (υπόθεση C-202/88). Αυτή η απόφαση έχει ιδιαίτερη σημασία επειδή το Δικαστήριο αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής, η οποία στηρίζεται στο άρθρο 90 παράγραφος 3 της συνθήκης, να καθορίζει, γενικά, μέσω οδηγιών, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παράγραφο 1 του άρθρου 90.

2. ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΜΟΝΟΠΩΛΙΑ

Όσον αφορά τη διευθέτηση των εθνικών μονοπωλίων εμπορικού χαρακτήρα, πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα:

— Στο πλαίσιο της δράσης της η οποία αποβλέπει στην υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς της ενέργειας, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά πολλών κρατών μελών στα οποία η εισαγωγή και η εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και υγραερίου αποτελεί το αντικείμενο αποκλειστικών δικαιωμάτων ικανών να περιορίσουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Με επιστολές στις 9 Αυγούστου 1991 η Επιτροπή γνωστοποίησε στα ενεχόμενα κράτη μέλη ότι θεωρεί τα προαναφερόμενα αποκλειστικά δικαιώματα αντίθετα προς τη συνθήκη ΕΟΚ και κυρίως το άρθρο 37. Υπό αυτούς τους όρους, τα ενεχόμενα κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Ηνωμένο Βασίλειο) κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους,

[1] ΕΕ αριθ. L 131 της 27. 5. 1988, σ. 73.

[2] ΕΕ αριθ. L 192 της 24. 7. 1990, σ. 10.

— Όσον αφορά το ισπανικό μονοπώλιο πετρελαίου, η Επιτροπή συνέχισε να μεριμνά ούτως ώστε να τηρηθούν οι υποχρεώσεις διευθέτησης του εν λόγω μονοπωλίου από τις ισπανικές αρχές. Ιδιαίτερα, επέστησε την προσοχή της ισπανικής κυβέρνησης στο γεγονός ότι η ρήτρα αποκλειστικού εφοδιασμού που περιλαμβάνεται στη νομοθεσία της — η οποία παραχωρεί το μονοπώλιο των σταθμών εφοδιασμού μόνον στα εθνικά προϊόντα — δεν μπορεί πλέον να διατηρηθεί μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου,

— Όσον αφορά το πορτογαλικό μονοπώλιο πετρελαίου, η Επιτροπή έκρινε ότι οι μεταρρυθμίσεις της πορτογαλικής νομοθεσίας οδήγησαν στην ελευθέρωση της πορτογαλικής αγοράς πετρελαίου. Η Επιτροπή αναλύει τώρα ορισμένα εμπόδια που δεν επιτρέπουν να συνδυασθεί η ελευθέρωση της αγοράς με αύξηση των εισαγωγών.

Κατάσταση ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα του ανταγωνισμού

Τα αποτελέσματα στον τομέα αυτό φθάνουν το ποσοστό 91,6 %, δεν πρέπει όμως να παραληθεί η μνεία των υφιστάμενων καθυστερήσεων στην Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Ιταλία.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991 (1)	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	3	3	100,0
Δανία	3	3	100,0
Γερμανία	3	3	100,0
Ελλάδα	3	2	66,6
Ισπανία	3	3	100,0
Γαλλία	3	3	100,0
Ιρλανδία	3	2	66,6
Ιταλία	3	2	66,6
Λουξεμβούργο	3	3	100,0
Κάτω Χώρες	3	3	100,0
Πορτογαλία	3	3	100,0
Ηνωμένο Βασίλειο	3	3	100,0

(1) Πρόκειται για δύο οδηγίες που αναφέρονται στο σημείο Δ παράγραφος 1, καθώς και για την οδηγία 80/723/ΕΟΚ.

Ε. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

1. ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Η Ιταλία έθεσε εντέλει τέλος, από ουσιαστική άποψη, στην παρατεταμένη μη εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου που εκδόθηκαν λόγω της μη μεταφοράς των οδηγιών σχετικά με την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων (74/561/ΕΟΚ) και ταξιδιωτών (74/562/ΕΟΚ) στον τομέα των εθνικών και των διεθνών μεταφορών, καθώς επίσης σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων μεταφορέα (77/796/ΕΟΚ). Οι διαδικασίες επί παραβάσει για τις δύο πρώτες οδηγίες παρέμεναν εκκρεμείς εδώ και 16 χρόνια! Η Επιτροπή δηλώνει την ικανοποίησή της που η Ιταλία έθεσε τέλος σε αυτήν την κατάσταση σοβαρής και παρατεταμένης παράβασης του κοινοτικού δικαίου, δικαιώνοντας τις προσπάθειες της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα εξετάσει, από κοινού με τις ιταλικές αρχές, ορισμένες πλευρές της κακής εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στο επάγγελμα που περιλαμβάνονται στην ανακοινωθείσα νομοθεσία.

Όσον αφορά την Πορτογαλία, δεν έχει ακόμα μεταφέρει την οδηγία 74/562/ΕΟΚ παρά το γεγονός ότι φαίνεται να υπάρχει υπό έγκριση ένα νομοθετικό σχέδιο.

Η νέα οδηγία 89/438/ΕΟΚ, η οποία τροποποιεί τις τρεις προαναφερόμενες οδηγίες σχετικά με την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα και την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο των περισσότερων κρατών μελών κατά τη διάρκεια του 1991, με εξαίρεση τη Γαλλία. Πάντως, ορισμένες από αυτές τις μεταφορές των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο απεδείχθησαν ελλειπείς ή εσφαλμένες, γεγονός που ανάγκασε την Επιτροπή να συνεχίσει τη διαδικασία.

Η νέα οδηγία 90/398/ΕΟΚ σχετικά με τη χρησιμοποίηση μισθωμένων οχημάτων χωρίς οδηγό για την οδική μεταφορά εμπορευμάτων άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1991. Μόνον η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και η Πορτογαλία δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις τους στον τομέα της μεταφοράς της οδηγίας.

Στον σημαντικό τομέα της οδικής ασφάλειας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι πρακτικά όλα τα κράτη μέλη θέσπισαν τα απαραίτητα μέτρα για να διευρύνουν αυτές τις υποχρεώσεις στον τομέα του τεχνικού ελέγχου των ημιφορτηγών. Μόνη εξαίρεση η Ιρλανδία, η οποία υπέβαλε στην Επιτροπή σχέδιο νόμου για το οποίο διατυπώθηκε ευνοϊκή γνώμη και το οποίο πρόκειται να εγκριθεί σύντομα.

Το θέμα της τεχνικής εναρμόνισης στον οδικό τομέα αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της κοινής πολιτικής των μεταφορών. Ένα από τα πλέον πρόσφατα μέτρα στο συγκεκριμένο τομέα, η οδηγία 89/461/ΕΟΚ που καθορίζει τις ανώτατες επιτρεπόμενες διαστάσεις των αρθρωτών οχημάτων τέθηκε σε εφαρμογή από όλα τα κράτη μέλη, πλην της Ιταλίας και του Λουξεμβούργου. Η Επιτροπή κίνησε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά των δύο αυτών κρατών μελών, με σκοπό να επιτύχει σε ένα επόμενο στάδιο τη συμμόρφωση με τις κοινοτικές υποχρεώσεις τους.

Σε έναν τομέα που αφορά εξίσου την κοινωνική προστασία των εργαζόμενων και την οδική ασφάλεια, η Επιτροπή δεν επέτυχε πάντα εκ μέρους της Ιταλίας, του Βελγίου και του Λουξεμβούργου την θέσπιση των απαραίτητων μέτρων για την εκτέλεση των διατάξεων της οδηγίας 88/599/ΕΟΚ, η οποία προβλέπει ενιαίες διαδικασίες σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών «κοινωνικές διατάξεις στις οδικές μεταφορές» και «ταχυγράφος». Δεδομένης αυτής της κατάστασης, η Επιτροπή ενδέχεται να προσφύγει στο Δικαστήριο για να διαπιστωθεί η αθέτηση των υποχρεώσεων αυτών των τριών κρατών μελών.

Η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο υιοθέτησαν τελικά, για όλες τις κατηγορίες, το κοινοτικό μοντέλο άδειας οδήγησης που προβλέπει η οδηγία 89/1263/ΕΟΚ. Όλα τα κράτη μέλη εκδίδουν τώρα τις άδειες οδήγησης σύμφωνα με αυτό το ενιαίο μοντέλο.

Το Δικαστήριο εξέδωσε σημαντική απόφαση στο θέμα των συνδυασμένων μεταφορών στις 7 Μαΐου 1991. Αρχή αυτής της υπόθεσης απετέλεσε μια καταγγελία που έγινε στην Επιτροπή εκ μέρους μιας ιταλικής θυγατρικής μιας γερμανικής εταιρείας, η οποία κατήγγειλε ότι οι ιταλικές αρχές αρνούντο να της χορηγήσουν οιαδήποτε νέα άδεια μεταφοράς για τα ρυμουλκά οχήματα που χρησιμοποιούνται στις συνδυασμένες μεταφορές. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ιταλία, διατηρώντας ένα καθεστώς έγκρισης ή/και ποσόστωσης των συνδυασμένων σιδηροδρομικών/οδικών μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και αρνούμενη να χορηγήσει τις άδειες στον ιδιώτη που έχει την πρόθεση να πραγματοποιήσει μεταφορές αυτού του είδους, παρέβη τις υποχρεώσεις που της ανατίθενται βάσει της οδηγίας 75/130/ΕΟΚ, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες συνδυασμένες σιδηροδρομικές (οδικές μεταφορές εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών).

Τα συμπεράσματα αυτής της απόφασης διευκρινίζουν συνεπώς τους κανόνες που ισχύουν στις συνδυασμένες μεταφορές και ευνοούν την ανάπτυξή τους, σε συμφωνία με τα ληφθέντα από το Συμβούλιο μέτρα.

Η Επιτροπή, η οποία στη συνέχεια αυτής της απόφασης ζήτησε από την ιταλική κυβέρνηση να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεσή της, αναμένει πάντα την αντίδραση της ιταλικής κυβέρνησης.

Η υλοποίηση της Ευρώπης των πολιτών άπτεται επίσης ορισμένων θεμάτων της Κοινής Πολιτικής των μεταφορών. Η Επιτροπή δέχθηκε πράγματι την καταγγελία ενός φοιτητή, ο οποίος αναφέρει ότι οι γερμανικές αρχές αντικαθιστούν την έννοια της «συνήθους κατοικίας» που περιλαμβάνεται στην οδηγία 80/1263/ΕΟΚ με την έννοια της «μόνιμης διαμονής» κατά την εφαρμογή των λεπτομερειών μετατροπής των αδειών οδήγησης. Ένας σπουδαστής, ο οποίος κατοικεί σε κάποιο κράτος μέλος και εγκαθίσταται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με μόνο σκοπό τη συνέχιση των σπουδών του εξομοιώνεται από τις γερμανικές αρχές με κάτοικο. Ως εκ τούτου υποχρεώνεται να αλλάξει την άδεια οδήγησης του κράτους του, της οποίας η χρήση στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας περιορίζεται σε ένα χρόνο από την έναρξη της διαμονής του.

Υπό αυτούς τους όρους κινήθηκε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Τον Ιούλιο 1991, το Συμβούλιο εξέδωσε τη νέα οδηγία 91/439/ΕΟΚ σχετικά με την άδεια οδήγησης. Αυτή η οδηγία προβλέπει την αναγνώριση χωρίς μετατροπή των αδειών οδήγησης που εκδίδονται από τις εθνικές διοικήσεις των κρατών μελών ακόμα και σε περίπτωση αλλαγής του κράτους διαμονής του δικαιούχου, με ημερομηνία έναρξης τον Ιούλιο 1996. Επιβεβαιώνει εξάλλου ευθυγραμμιζόμενη με την άποψη της Επιτροπής ότι η φοίτηση σε ένα Πανεπιστήμιο ή σχολείο σε κάποιο άλλο κράτος μέλος της Κοινότητας δεν συνεπάγεται τη μεταφορά της συνήθους κατοικίας. Οι σπουδαστές μπορούν ως εκ τούτου να διατηρούν την άδεια οδήγησης που έχουν λάβει στο κράτος μέλος καταγωγής.

Στο πλαίσιο αυτών των διατάξεων και σαν αποτέλεσμα των προηγούμενων συζητήσεων με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, οι γερμανικές αρχές, σε συμφωνία με τα Länder, πρόκειται να εκδώσουν κανονισμό που να επιτρέπει παρέκκλιση προς όφελος των φοιτητών, εξαιρώντας τους από την υποχρέωση μετατροπής που προβλέπεται από τον ισχύοντα νόμο, ο οποίος μετατρέπει σε εθνικό δίκαιο την οδηγία 80/1263/ΕΟΚ.

2. ΠΛΩΤΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση στις 10 Δεκεμβρίου με την οποία αναγνώρισε ότι το Βέλγιο παρέβη τις υποχρεώσεις που του ανατίθενται δυνάμει του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ, επειδή δεν προέβη στην εκτέλεση της προηγούμενης απόφασης της 24ης Μαΐου 1988. Πράγματι, το Βέλγιο δεν μετέφερε στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 82/714/ΕΟΚ, που καθιερώνει τεχνικά πρότυπα για τα σκάφη της εσωτερικής ναυσιπλοΐας. Η βελγική κυβέρνηση υπέβαλε ενδιαμέσως στην Επιτροπή ένα νομοθετικό σχέδιο το οποίο αποβλέπει στην εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας. Η Επιτροπή αναμένει από το Βέλγιο να δώσει συνέχεια στο θέμα ώστε να τεθεί τέλος σε αυτήν τη σοβαρή παραβίαση του κοινοτικού δικαίου.

Όσον αφορά την οδηγία 87/540/ΕΟΚ, σχετικά με την πρόσβαση στο επάγγελμα του θαλάσσιου μεταφορέα, δεν έχει ακόμα αποτελέσει το αντικείμενο εθνικών μέτρων εκτέλεσης από το σύνολο των σχετικών κρατών μελών παρά τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής και τα σχέδια που επεξεργάσθηκαν οι εθνικές διοικήσεις. Η Επιτροπή ενδέχεται να προσφύγει προσεχώς στο Δικαστήριο σχετικά με αυτές τις υποθέσεις ελλείψει ανακοίνωσης των μέτρων που ελήφθησαν σε αυτά τα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις τους.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα των μεταφορών

Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στον τομέα αυτό είναι καλά: κατά μέσο όρο 93 % και μικρές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	42	39	92,9
Δανία	40	39	97,5
Γερμανία	42	40	95,2
Ελλάδα	41	39	95,1
Ισπανία	42	41	97,6
Γαλλία	45	42	93,3
Ιρλανδία	39	38	97,4
Ιταλία	41	36	87,8
Λουξεμβούργο	40	35	87,5
Κάτω Χώρες	43	40	93
Πορτογαλία	35	32	91,4
Ηνωμένο Βασίλειο	40	39	97,5

ΣΤ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ

Η οδηγία 85/337/ΕΟΚ σχετικά με την επίπτωση ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον είναι η διάταξη του κοινοτικού δικαίου σχετικά με το περιβάλλον η οποία απετέλεσε το αντικείμενο των περισσότερων καταγγελιών και περιπτώσεων που διαπιστώθηκαν αυτεπαγγέλτως κατά το 1991. Εξαιρουμένου του Λουξεμβούργου, το οποίο καθυστέρησε να θεσπίσει σχέδιο κανονισμού του Μεγάλου Δουκάτου, η οδηγία 85/337/ΕΟΚ έχει, κατά το μάλλον ή ήττον, μεταφερθεί πλήρως στο εθνικό δίκαιο του συνόλου των κρατών μελών κατά τρόπον ώστε οι διαδικασίες που έχουν κινηθεί να αφορούν ουσιαστικά περιπτώσεις ελλιπούς εφαρμογής.

Η οδηγία 79/409/ΕΟΚ συνεχίζει να είναι η άλλη διάταξη του κοινοτικού δικαίου σχετικά με το περιβάλλον εις βάρος της οποίας διαπράττονται οι περισσότερες παραβάσεις. Όπως και κατά το παρελθόν, οι διαδικασίες που κινήθηκαν αφορούν τον μη προσδιορισμό των ζωνών ειδικής προστασίας, τις διαταραχές ή βλάβες που σημειώθηκαν στις προσδιορισμένες ζώνες, το παράνομο κυνήγι των προστατευομένων ειδών [1].

2. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Το Δικαστήριο επέβαλε κυρώσεις για την κακή μεταφορά της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ «υπόγεια ύδατα» εκ μέρους της Γερμανίας (υπόθεση C-131/88, απόφαση που εξεδόθη στις 28 Φεβρουαρίου 1991) και εκ μέρους της Ιταλίας (υπόθεση C-360/87, απόφαση που εξεδόθη στις 28 Φεβρουαρίου 1991). Προς υπόμνηση, οι Κάτω Χώρες είχαν καταδικασθεί για τον ίδιο λόγο στις 17 Σεπτεμβρίου 1987 (υπόθεση C-291/84). Μέχρι σήμερα, τα κράτη αυτά δεν έχουν ακόμα κοινοποιήσει τα απαιτούμενα εθνικά μέτρα εκτέλεσης.

Το Δικαστήριο επέβαλε επίσης κυρώσεις για την κακή μεταφορά των οδηγιών 74/440/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ «υπέργεια ύδατα» εκ μέρους του Βελγίου (υπόθεση C-290/89, απόφαση της 11ης Μαΐου 1991) και εκ μέρους της Γερμανίας (υπόθεση C-58/89), απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 1991).

Τέλος, μεταξύ των πολυάριθμων διαδικασιών επί παραβάσει που κινήθηκαν κατά των κρατών μελών λόγω της έλλειψης εφαρμογής ή της παράβασης του κοινοτικού δικαίου όσον αφορά την διατήρηση των υδάτων, πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία της διαδικασίας που κινήθηκε κατά του συνόλου των κρατών μελών λόγω της παράλειψής τους να θέσουν σε εφαρμογή προγράμματα μείωσης της μόλυνσης των υδάτων από 99 επικίνδυνες ουσίες, τα οποία να περιλαμβάνουν τους στόχους ποιότητας για τα ύδατα όπως απαιτεί το άρθρο 7 της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ «επικίνδυνες ουσίες» [1].

3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ

Από τα έξι κράτη μέλη τα οποία όφειλαν να λάβουν τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης της οδηγίας 80/427/ΕΟΚ η οποία τροποποιεί την οδηγία 80/779/ΕΟΚ «διοξείδιο του θείου και αιωρούμενα σωματίδια», μόνο η Πορτογαλία εξεπλήρωσε εμπρόθεσμα αυτήν την υποχρέωση της ενώ η Δανία

[1] Ανατρέξατε στο παράρτημα Γ της παρούσας έκθεσης για περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες.

κατέστησε εγκαίρως γνωστό ότι η ισχύουσα νομοθεσία της είναι ήδη σύμφωνη προς την οδηγία.

Επιπλέον, το Δικαστήριο επέβαλε κυρώσεις στη Γερμανία, το Μάιο, λόγω κακής μεταφοράς των οδηγιών 89/779/ΕΟΚ «διοξείδιο του θείου και αιωρούμενα σωματίδια», 82/884/ΕΟΚ «μόλυβδος» (υποθέσεις C-361/88 και C-59/89) και στη Γαλλία τον Οκτώβριο λόγω κακής μεταφοράς των οδηγιών 80/779/ΕΟΚ, 82/884/ΕΟΚ και 85/203/ΕΟΚ «διοξείδιο του αζώτου» (υποθέσεις C-64/90, C-13/90 και 14/91) (1).

4. ΘΟΡΥΒΟΣ

Οι οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ οι οποίες τροποποιούν την οδηγία 84/538/ΕΟΚ σχετικά με το επιτρεπτό επίπεδο θορύβου των μηχανών κοπής της χλόης δεν έχουν ακόμα μεταφερθεί στο σύνολο της Κοινότητας.

Πράγματι, τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης δεν έχουν ακόμα ληφθεί σε μια από τις τρεις περιφέρειες του Βελγίου, στη Γερμανία, στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στην Ισπανία έχει μεταφερθεί μόνον η οδηγία 88/181/ΕΟΚ.

5. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Όσον αφορά τη μεταφορά των οδηγιών 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ που αφορούν την περιορισμένη χρήση και την εκούσια διασπορά των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών η Επιτροπή έλαβε επισήμως ανακοίνωση των κειμένων μεταφοράς εκ μέρους της Γερμανίας και γνώση της θέσπισης των εθνικών μέτρων εκτέλεσης στη Δανία και στις Κάτω Χώρες.

Όσον αφορά την οδηγία 90/517/ΕΟΚ σχετικά με την ενδέκατη τροποποίηση της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ σχετικά με την ταξινόμηση, τη συσκευασία και τη σήμανση των επικινδύνων ουσιών, τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης ανακοινώθηκαν από τη Δανία, τη Γερμανία και το Λουξεμβούργο (1).

(1) Ανατρέξατε στο παράρτημα Γ της παρούσας έκθεσης για περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες.

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα του περιβάλλοντος

Ο μέσος όρος 85 % που επιτεύχθηκε στον τομέα αυτό είναι καλός. Εντούτοις, εξακολουθούν να είναι ανησυχητικές οι καθυστερήσεις που συσσωρεύονται στην Ιταλία και την Ελλάδα.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	92	75	81
Δανία	92	91	98
Γερμανία	92	84	91
Ελλάδα	91	70	76
Ισπανία	91	85	93
Γαλλία	92	82	89
Ιρλανδία	91	77	84
Ιταλία	92	55	59
Λουξεμβούργο	92	80	86
Κάτω Χώρες	92	88	95
Πορτογαλία	91	86	94
Ηνωμένο Βασίλειο	91	77	85

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. ΠΕΤΡΕΛΑΪΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Όσον αφορά τη μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 85/536/ΕΟΚ σχετικά με τη χρήση καυσίμων υποκατάστατων της βενζίνης, η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο κατά της Ιταλίας και των Κάτω Χωρών και να θέσει στο αρχείο την διαδικασία κατά του Βελγίου.

Όσον αφορά την διαδικασία κατά της Πορτογαλίας για τη μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών 339/75/ΕΟΚ και 405/75/ΕΟΚ, ετέθη στο αρχείο από την Επιτροπή.

Εξάλλου, η Επιτροπή αποφάσισε να αναστείλει τις διαδικασίες όσον αφορά τη μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της Πορτογαλίας των οδηγιών 78/170/ΕΟΚ και 82/885/ΕΟΚ.

2. ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ — ΟΔΗΓΙΑ 90/547/ΕΟΚ

Όσον αφορά αυτήν την οδηγία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία και οι Κάτω Χώρες προέβησαν ήδη στη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο.

3. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ — ΟΔΗΓΙΑ 90/377/ΕΟΚ

Κανένα κράτος μέλος δεν προέβη στη μεταφορά αυτής της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

4. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ — ΟΔΗΓΙΑ 90/296/ΕΚΑΧ

Δεδομένου ότι η γερμανική κυβέρνηση δεν ετήρησε την υποχρέωση να ανακοινώσει στην Επιτροπή τα σχέδια μείωσης των εξισωτικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου νόμου για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από άνθρακα, ούτε και τα σχέδια αναδιάρθρωσης, εξορθολογισμού και εκσυγχρονισμού της βιομηχανίας άνθρακα (όπως προβλέπεται από την απόφαση της Επιτροπής 89/296/ΕΚΑΧ), η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88 της συνθήκης ΕΚΑΧ και απηύθυνε προειδοποιητική επιστολή στις γερμανικές αρχές.

Παρόμοια διαδικασία κινήθηκε κατά της Ισπανίας και οι ισπανικές αρχές απάντησαν κατά ικανοποιητικό τρόπο στην προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής (με ανακοίνωση των σχεδίων μείωσης των ενισχύσεων και αναδιάρθρωσης της ισπανικής βιομηχανίας άνθρακα).

Κατάσταση της ανακοίνωσης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα της ενέργειας

Γενικά, τα ανακύπτοντα προβλήματα ανακοίνωσης των εθνικών μέτρων εκτέλεσης των οδηγιών δεν είναι μεγάλα στον εν λόγω τομέα. Ο μέσος όρος μεταφοράς είναι καλός και φθάνει άνω του 91 %.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	14	13	92,9
Δανία	14	13	92,9
Γερμανία	14	13	92,9
Ελλάδα	12	9	75
Ισπανία	12	10	83
Γαλλία	14	13	92,9
Ιρλανδία	11	9	81,8
Ιταλία	14	11	78,6
Λουξεμβούργο	12	10	83
Κάτω Χώρες	14	12	85,7
Πορτογαλία	13	9	69
Ηνωμένο Βασίλειο	11	9	81,8

Η. **ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ**

1. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο κατά της Ελλάδας επειδή αυτή εμπόδισε την εισαγωγή σπίρτων προέλευσης Σουηδίας και Βουλγαρίας, χρησιμοποιώντας μια «διαδικασία δέλτα» η οποία ουδέποτε κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή και η οποία εξουσιοδοτεί την Εθνική Τράπεζα να αρνείται τις άδειες εισαγωγής για τα συγκεκριμένα προϊόντα. Οι ελληνικές αρχές ουδέποτε απήντησαν στα αιτήματα της Επιτροπής να της χορηγηθούν πληροφορίες σχετικά με την συγκεκριμένη διαδικασία.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στο τομέα αυτό, ο έλεγχος της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου που διενεργείται από την Επιτροπή αποσκοπεί κυρίως στην εξασφάλιση της τήρησης, από τα κράτη μέλη, διαφόρων πρωτοκόλλων που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της σύμβασης Λομέ και των συμφωνιών που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες καθώς και των κοινοτικών πράξεων που απορρέουν από ορισμένες διεθνείς συμφωνίες σχετικά με τα προϊόντα για τα οποία έχει υπογράψει η Κοινότητα.

Θ. **ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

1. ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Οδηγία «οδικές μεταφορές»

Στον τομέα της στατιστικής, οι υποχρεώσεις που βαρύνουν τα κράτη μέλη συνίστανται στην παροχή, σύμφωνα με μια δεδομένη περιοδικότητα, πληροφοριών σε αριθμούς που αφορούν ένα συγκεκριμένο τομέα και σύμφωνα με τους επιβαλλόμενους τρόπους.

Η οδηγία 78/546/ΕΟΚ του Συμβουλίου, περί των στατιστικών καταστάσεων για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων στο πλαίσιο περιφερειακής στατιστικής, αποσκοπεί κυρίως στη λήψη ετήσιων συγκρίσιμων στοιχείων σχετικών με τις μεταφορές εμπορευμάτων που πραγματοποιούνται από τα οχήματα που είναι εγγεγραμμένα σε κράτος μέλος στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους (εθνικές μεταφορές) καθώς και μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και των άλλων κρατών μελών ή τρίτων χωρών (διεθνείς μεταφορές). Η πληροφορία αυτή είναι πολύ χρήσιμη στο πλαίσιο της ανάπτυξης της κοινοτικής πολιτικής μεταφορών, που απαιτεί πλήρη γνώση της ευρύτητας και της εξέλιξης των εμπορευματικών μεταφορών για τον συγκεκριμένο τρόπο μεταφοράς (πληροφορία που συμπληρώνεται από δύο άλλες ανάλογες οδηγίες σχετικές με δύο άλλους τρόπους εσωτερικής μεταφοράς (σιδηροδρόμους και εσωτερικές πλωτές μεταφορές).

Σημειωτέον ότι το Συμβούλιο ενέκρινε στις 18 Ιουλίου 1989, τη διεύρυνση της εν λόγω οδηγίας που επιτρέπει μεγαλύτερη κάλυψη της στατιστικής πληροφορίας σχετικά με την οδική μεταφορά εμπορευμάτων, αυξάνοντας τη συχνότητα ορισμένων δεδομένων σε τριμηνιαία βάση και προσθέτοντας πληροφορίες σχετικά με τις τρίτες μεταφορές (οδηγία 89/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Περιπτώσεις διαφοράς

Μια πρώτη παράβαση διαπιστώθηκε κατά το παρελθόν, όσον αφορά την Ιταλία. Λόγω της σημασίας της εν λόγω οδηγίας, το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση κατά το παρελθόν σχετικά με το συγκεκριμένο κράτος μέλος [1], την οποία ακολούθησε μια δεύτερη διαδικασία λόγω της μερικής υποβολής, ενδιαμέσως, των πληροφοριών που αξιώνει η συγκεκριμένη οδηγία, η οποία οδήγησε σε μια ενιαία απόφαση του Δικαστηρίου [2]. Οι πληροφορίες που χορηγήθηκαν από την Ιταλία τον Ιούλιο του 1991, για το έτος αναφοράς 1989, είναι τώρα σύμφωνες με την εν λόγω οδηγία.

Στην περίπτωση του Λουξεμβούργου, χάρη στην τεχνική βοήθεια του Eurostat, η χορήγηση των στοιχείων μπόρεσε να λάβει τέλος το Νοέμβριο 1991, για τα στοιχεία που αφορούν το πρώτο τρίμηνο 1991. Η διαδικασία της παράβασης ανεστάλη μέχρι 30 Ιουνίου 1992 με σκοπό να εξασφαλιστεί η τακτική υποβολή πληροφοριών από αυτό το κράτος μέλος, πριν από την οριστική παύση της διαδικασίας.

Γεωργικές στατιστικές

Ένας ορισμένος αριθμός οδηγιών του Συμβουλίου προβλέπει την ανακοίνωση γεωργικών στατιστικών στοιχείων τα οποία χρησιμοποιούνται κατά τρόπο σταθερό από τις αρμόδιες επιτροπές διαχείρισης. Η επιλογή των στοιχείων, η συχνότητά τους και οι προθεσμίες ανακοίνωσης έχουν καθορισθεί μαζί με τα κράτη μέλη κατά τρόπο που να καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες αυτών των επιτροπών. Είναι προφανές ότι για να μπορούν να καθοριστούν κατά εύλογο τρόπο τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν (αυτά έχουν συχνά βαριές συνέπειες στο επίπεδο του εθνικού και του κοινοτικού προϋπολογισμού), τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται από αυτές τις επιτροπές πρέπει να είναι έγκυρα και διαθέσιμα σε εύλογες προθεσμίες.

Η Επιτροπή κίνησε κατά τα τέλη 1988 μια διαδικασία κατά της Ιταλίας για έλλειψη αξιοπιστίας των στατιστικών σχετικά με τις μισθώσεις βοοειδών. Η προσέγγιση αυτών των στατιστικών στοιχείων με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών, τα στοιχεία τα σχετικά με τον αριθμό πριμοδοτήσεων σε αγελάδες που παράγουν γάλα καθώς και με τα παρόμοια στοιχεία που ανακοινώθηκαν από την Ιταλία στις επιτροπές διαχείρισης δημιουργούν αμφιβολίες σχετικά με την ακρίβεια των στοιχείων που ανακοινώθηκαν κατ' εφαρμογή των οδηγιών 73/132/ΕΟΚ και 78/53/ΕΟΚ. Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε έκτοτε όσον αφορά την κατάρτιση των γεωργικών στατιστικών στην Ιταλία. Η Επιτροπή ελπίζει ότι αβεβαιότητες που υπάρχουν ακόμα σχετικά με αυτές τις στατιστικές θα εξαλειφθούν μόλις καταστούν γνωστά τα οριστικά αποτελέσματα της γεωργικής απογραφής του 1990.

Η αδυναμία των γεωργικών στατιστικών στοιχείων στο Βέλγιο υποχρέωσε την Επιτροπή να κινήσει κατά τα τέλη του 1991 μια διαδικασία επί παραβάσει για «καθυστερήσεις κατά την ανακοίνωση των στατιστικών σχετικά με τις μισθώσεις ζώων και τη γεωργική παραγωγή)». Οι σχετικές οδηγίες φέρουν τους αριθμούς 76/630/ΕΟΚ (χοίροι), 73/132/ΕΟΚ και 78/53/ΕΟΚ (βοοειδή), 72/280/ΕΟΚ (γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα) και 82/177/ΕΟΚ (πρόβατα και αίγες).

2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Όσον αφορά τη μεταφορά των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων (άρθρο 11 του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), είναι δυνατόν να τερματισθεί η διαδικασία επί παραβάσει που είχε κινηθεί κατά των Κάτω Χωρών, δεδομένου ότι οι ολλανδικές αρχές έδωσαν ικανοποιητική απάντηση στην προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής.

Στο ίδιο πλαίσιο και σε σχέση με τη διαδικασία επί παραβάσει που είχε κινηθεί κατά του Βελγίου, πρέπει να σημειωθεί ότι ο νόμος που καθιστά δυνατή (με τη μέθοδο της υποκατάστασης) τη μεταφορά των εθνικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων δημοσιεύθηκε τον Μάιο 1991.

Δεδομένου ότι έχουν ήδη αρχίσει οι πρώτες πράξεις μεταφοράς θα πρέπει να περατωθεί η κινηθείσα διαδικασία μετά από μια αρχική περίοδο παρατήρησης όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου.

Όσον αφορά τη σώρευση των οικογενειακών παροχών, που προβλέπονται από το άρθρο 68 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή συνεχίζει τις συζητήσεις με τις γερμανικές αρχές όσον αφορά την εκτέλεση της σχετικής απόφασης του Δικαστηρίου (υπόθεση 189/85, απόφαση της 7ης Μαΐου 1987, Συλλογή 1987, σ. 2075). Μετά τη θέσπιση της γερμανικής νομοθετικής ρύθμισης το 1987, το αντικείμενο των συζητήσεων είναι η αποζημίωση των Κοινοτήτων για την προηγούμενη της νομοθετικής ρύθμισης περίοδο, δηλαδή από 31 Ιανουαρίου 1975-30 Απριλίου 1987.

Στη διαδικασία επί παραβάσει βάσει του άρθρου 12 του πρωτοκόλλου περί ατελειών και προνομίων, που κινήθηκε κατά της Ισπανίας όσον αφορά τις δυσκολίες που αντιμετω-

[1] Υπόθεση 101/84 της 11ης Ιουλίου 1985, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά της ιταλικής Δημοκρατίας.

[2] Υπόθεση C-266/89 της 8ης Μαΐου 1991, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά της ιταλικής Δημοκρατίας.

πίζονται κατά την ατελή εισαγωγή αυτοκινήτων από τους πρώην υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων, οι ισπανικές αρχές τροποποίησαν τη σχετική νομοθεσία τους. Η Επιτροπή αποφάσισε να διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά ορισμένες επί μέρους περιπτώσεις που υπάγονται στην προηγούμενη νομοθεσία.

Δεδομένου ότι οι βελγικές αρχές εισήγαγαν φορολογικά μέτρα που στερούν τον/την σύζυγο υπαλλήλου των Κοινοτήτων με επαγγελματικό εισόδημα φορολογητέο από το βελγικό κράτος (χωρίς προηγούμενη συμφωνία με τις κοινοτικές αρχές και κατά παράβαση των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 του πρωτοκόλλου των προνομίων και ασυλιών) του δικαιώματος της επαύξησης εισοδήματος, η Επιτροπή αποφάσισε να απευθύνει προειδοποιητική επιστολή.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Με απόφαση της 16ης Μαΐου 1991, στην υπόθεση C-96/89, το Δικαστήριο καταδίκασε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών με την καταβολή των γεωργικών εισφορών για το 1983 (καθώς και των τόκων υπερημερίας από τον Ιούνιο 1984) οι οποίες εισπράχθηκαν μειωμένες κατά την θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, της προτιμησιακής εισφοράς του 6 % αντί του κανονικού ποσοστού του 72 %, για παρτίδες μανιόκας που εισήχθησαν από την Ταϊλάνδη χωρίς πιστοποιητικό εξαγωγής. Μετά από αυτήν την απόφαση, οι Κάτω Χώρες κατέβαλαν στην Επιτροπή τους αντίστοιχους ίδιους πόρους (δηλαδή 19 765 281 Φράγκα Λουξεμβούργου γεωργικών εισφορών, καθώς και 57 946 131 Φράγκα Λουξεμβούργου τόκων υπερημερίας).

Με σκοπό να επιτύχει τη διάθεση των ιδίων πόρων ΦΠΑ (καθώς και των τόκων υπερημερίας, οι οποίοι δεν κατεβλήθηκαν για παραβάσεις στις οδηγίες 77/388/ΕΟΚ και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1552/89, η Επιτροπή εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη κατά της Γαλλίας.

Κατάσταση της κοινοποίησης των εκτελεστικών μέτρων του συνόλου των οδηγιών που ισχύουν στον τομέα των θεμάτων στατιστικής

Τα καλά αποτελέσματα που σημείωσαν τα κράτη μέλη στον τομέα αυτό υπενθυμίζουν ότι η Ιταλία πρέπει να καλύψει κάποια ελαφρά καθυστέρηση.

	Ισχύουσες οδηγίες στις 31 Δεκεμβρίου 1991	Οδηγίες για τις οποίες κοινοποιήθηκαν μέτρα	%
Βέλγιο	42	38	90
Δανία	42	42	100
Γερμανία	43	43	100
Ελλάδα	42	42	100
Ισπανία	47	47	100
Γαλλία	42	42	100
Ιρλανδία	42	42	100
Ιταλία	42	40	95
Λουξεμβούργο	42	41	98
Κάτω Χώρες	42	42	100
Πορτογαλία	47	47	100
Ηνωμένο Βασίλειο	42	42	100

III. ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Αριθ. 1

Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1987 κατά διαδικαστικό στάδιο και κατά κράτος μέλος

	Προειδοποιητική επιστολή					Αιτιολογημένη γνώμη					Προσφυγή στο Δικαστήριο				
	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
B	55	52	70	67	74	28	23	21	29	46	7	10	19	13	7
D	65	58	57	61	62	17	24	12	20	13	2	8	5	5	1
DK	36	29	36	35	53	6	6	4	5	4	—	3	1	3	1
EL	77	64	88	121	89	28	32	21	39	48	11	14	10	10	9
E	32	31	53	114	81	8	11	8	15	30	1	1	5	3	2
F	66	58	68	76	60	29	27	20	17	15	8	10	8	6	4
IRL	46	41	50	52	62	24	10	14	17	27	3	8	2	3	3
I	73	107	114	110	118	27	52	58	58	76	21	14	39	24	24
L	26	36	43	43	64	10	8	13	14	35	2	2	7	4	4
NL	41	42	62	61	64	11	12	11	20	23	4	3	6	2	7
P	11	18	26	176	86	—	7	5	11	84	—	—	1	2	2
UK	44	33	37	44	64	9	15	12	6	11	2	—	5	2	—
Σύνολο	572	569	704	960	877	197	227	199	251	412	61	73	108	77	64

Αριθ. 2

Εξέλιξη του αριθμού των προειδοποιητικών επιστολών κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας

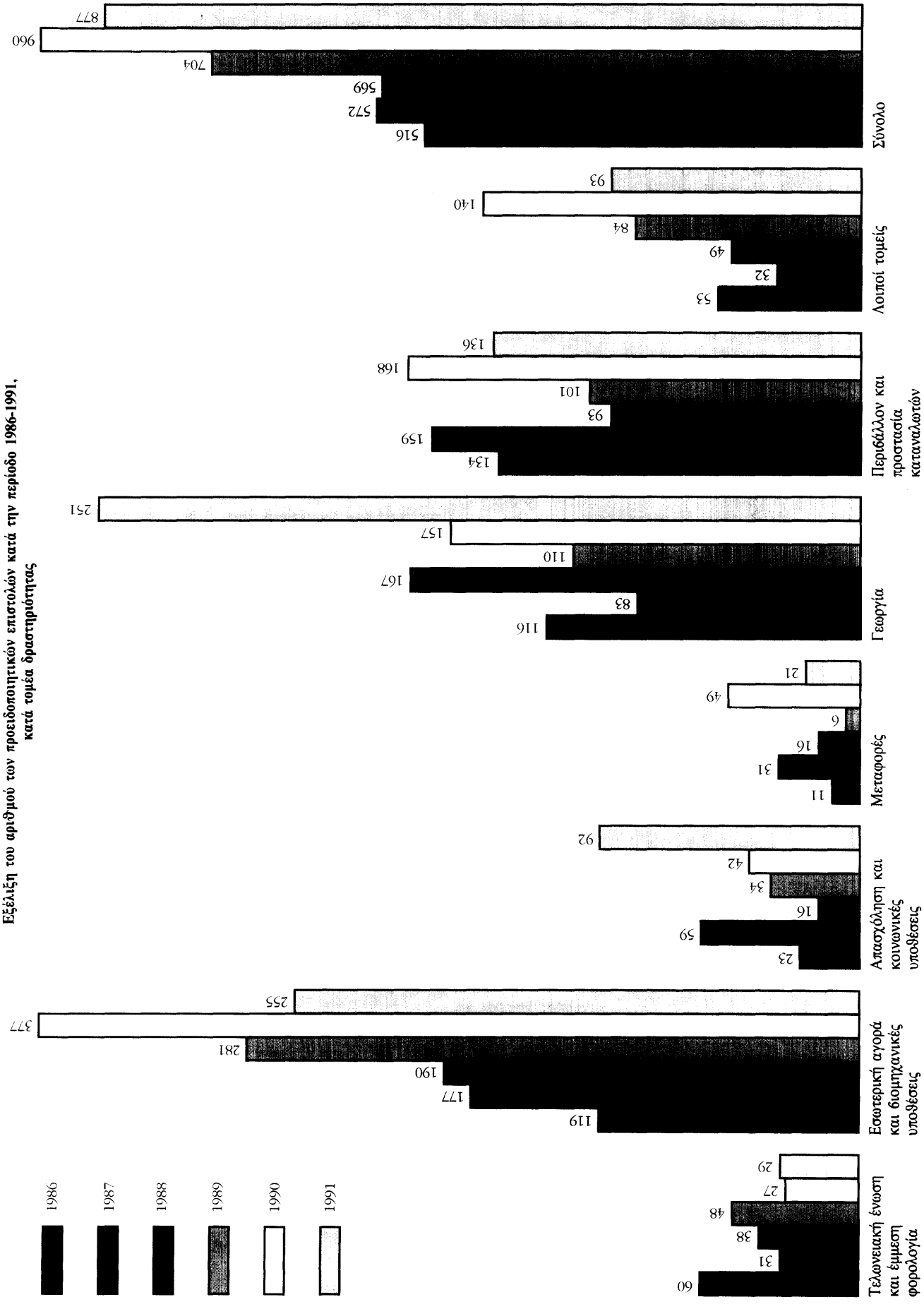

Αριθ. 3

Εξέλιξη του αριθμού των αιτιολογημένων γνωμών, κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας

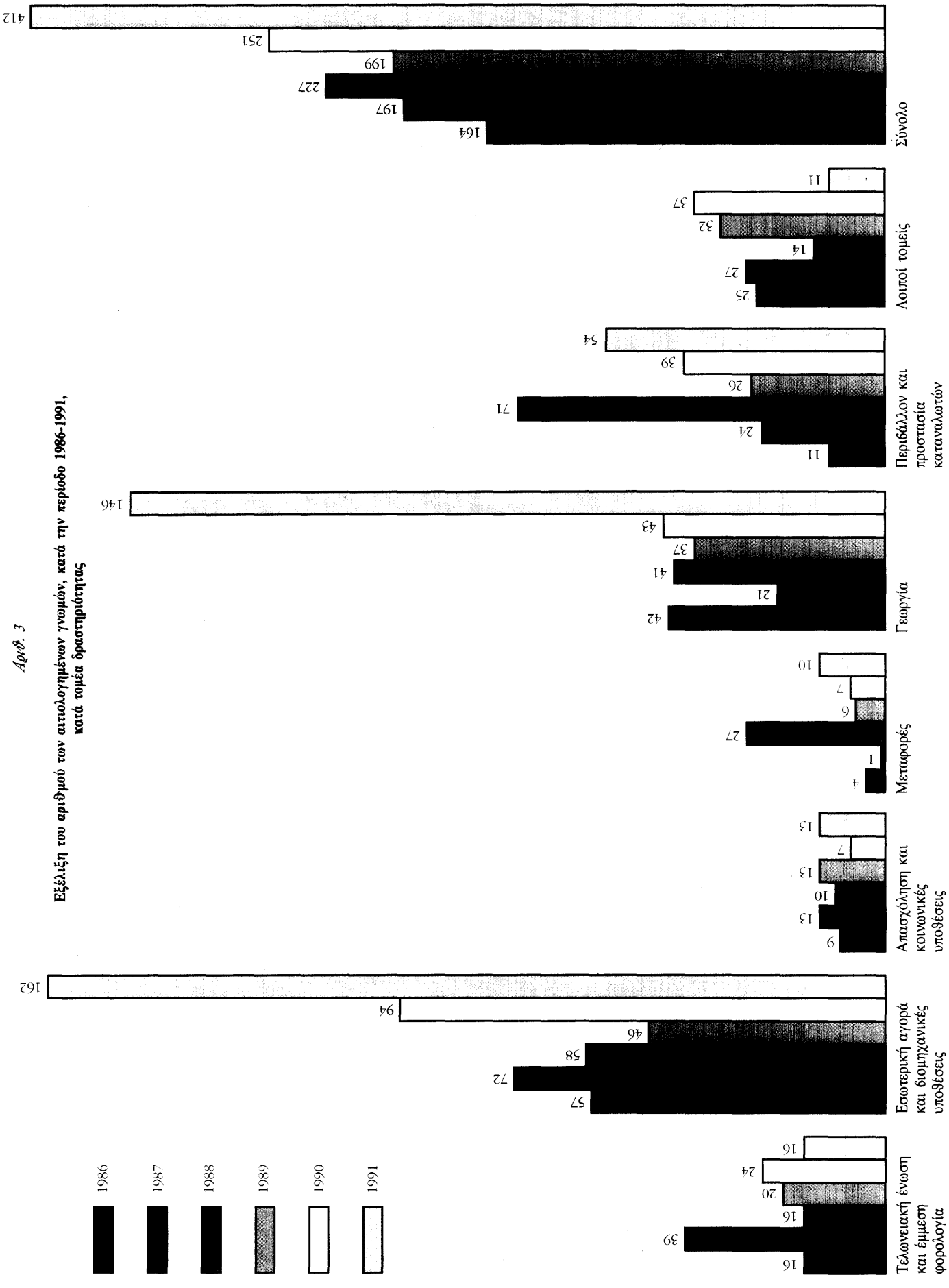

Αριθ. 4

Εξέλιξη των προσφυγών στο Δικαστήριο, κατά την περίοδο 1986-1991, κατά τομέα δραστηριότητας

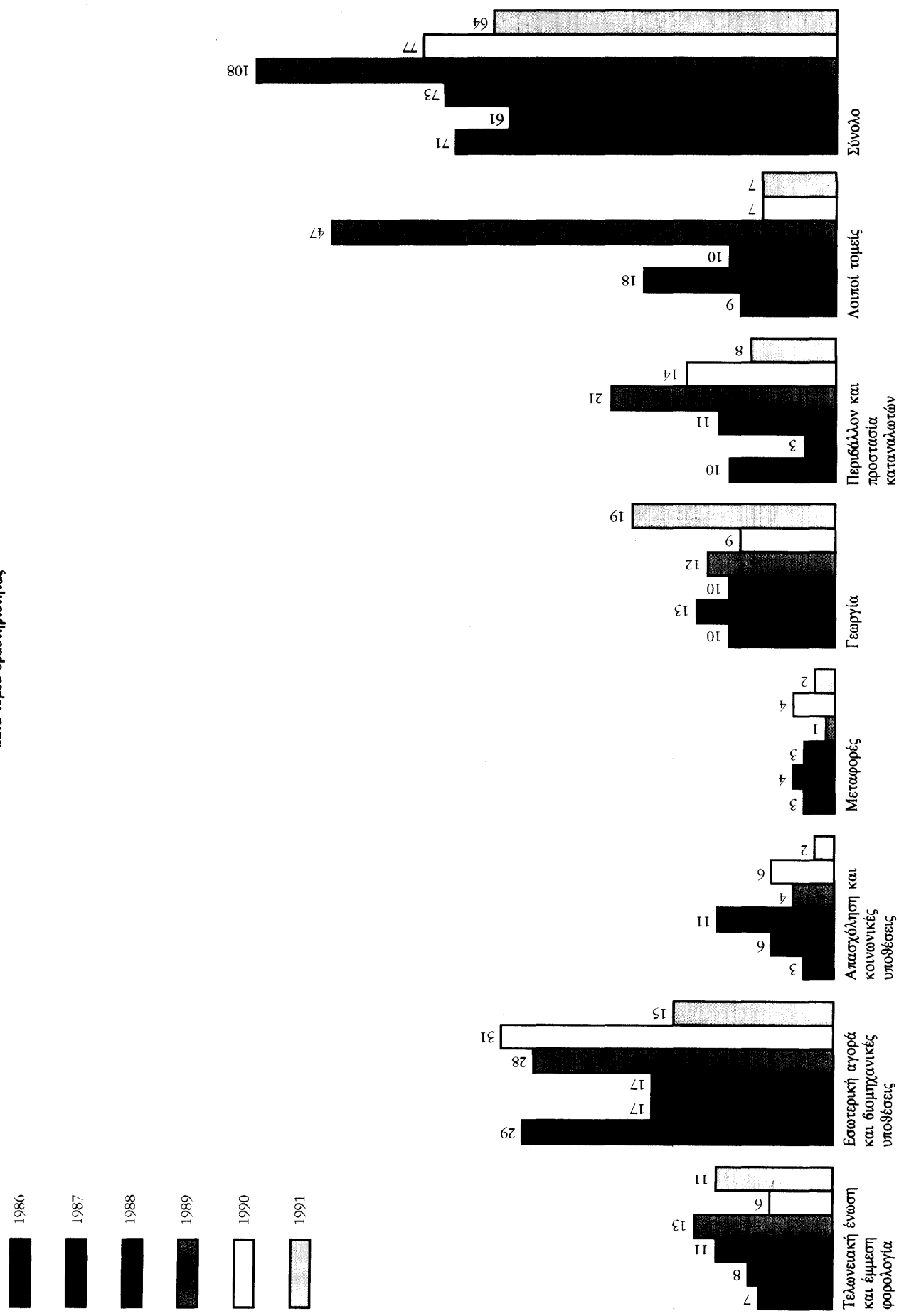

Αριθ. 5

Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984, κατά διαδικαστικό στάδιο και κατά τομέα δραστηριότητας

		Γενική γραμματεία	Τηλεπικοινωνίες, διομηχανία πληροφόρησης και καινοτομία	Στατιστικά θέματα	Τελωνειακή ένωση και έμμεση φορολογία	Εμπορική πολιτική	Οικονομική και χρηματοδοτική πολιτική	Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις	Ανταγωνισμός	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	Γεωργία	Μεταφορές	Ανάπτυξη	Διοικητικά θέματα	Περιβάλλον και προστασία των καταναλωτών	Αλιεία	Δημοσιονομικός έλεγχος	Ενέργεια	Προϋπολογισμός	Νομικά θέματα	Χρηματοδοτικοί οργανισμοί	Σύνολα
1984	Προειδοποιητική επιστολή				64	11		172	6	15	91	7	2	4	65	13		1	3			454
	Αιτιολογημένη γνώμη			1	25	2	2	46	3	4	25	1		3	33			1	2			148
	Προσφυγή			1	11	1	1	23		3	7	3			2			1	1			54
1985	Προειδοποιητική επιστολή			1	48	2		152	7	23	148	10	1	5	69	4		6	24	2		503
	Αιτιολογημένη γνώμη				37			93	9	6	43	7	1	5	26				2	2		233
	Προσφυγή				22		1	34	1	2	17	5	1	6	23				1			113
1986	Προειδοποιητική επιστολή				60	1		119	2	23	116	11			134	25		3	5	2	15	516
	Αιτιολογημένη γνώμη				16			57		9	42	4		5	11	3		3	10		4	164
	Προσφυγή			1	7			29		3	10	3		4	10			1	2	1		71
1987	Προειδοποιητική επιστολή				31	4		177	5	59	83	31		1	159	11	1	1	6		3	572
	Αιτιολογημένη γνώμη				39	1		72	5	13	21	1			24	6	1		5		9	197
	Προσφυγή				22			17	1	6	13	4			3	1			2			69
1988	Προειδοποιητική επιστολή			4	38	4	1	190	8	16	167	16		3	93	9			6	12	2	569
	Αιτιολογημένη γνώμη				16	1		58		10	41	17		2	71	8			2		1	227
	Προσφυγή				11			17	1	11	10	3			11	4	1		2		2	73
1989	Προειδοποιητική επιστολή	5	16		48		1	281	3	34	110	6		4	101	4		7	5	3	36	664
	Αιτιολογημένη γνώμη			4	20	1		46	3	13	37	6		2	26	6		1	2	9	4	180
	Προσφυγή			1	13			28	1	4	12	1		1	21	8		1	4		1	96
1990	Προειδοποιητική επιστολή		2		27	1	2	377	3	42	157	49	2	53	168	19		4	6		48	960
	Αιτιολογημένη γνώμη				24	2		94	3	7	43	7		8	39			3	1		20	251
	Προσφυγή				6			31	1	6	9	4		3	14						3	77
1991	Προειδοποιητική επιστολή		10		29			255	18	92	251	21			136	5		1	2	5	52	877
	Αιτιολογημένη γνώμη		2		16			162	3	13	146	10			54	5			1		1	412
	Προσφυγή			3	11			15		2	19	2			8	2					4	64

Αριθ. 6

Διαδικασίες παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984 κατά τομέα δραστηριότητας και κατά νομική βάση

		Γενική γραμματεία	Τηλεπικοινωνίες, διομηχανία πληροφόρησης και καινοτομία	Στατιστικά θέματα	Τελωνειακή ένωση και έμμεση φορολογία	Εμπορική πολιτική	Οικονομική και χρηματοδοτική πολιτική	Εσωτερική αγορά και διομηχανικές υποθέσεις	Ανταγωνισμός	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	Γεωργία	Μεταφορές	Ανάπτυξη	Διοικητικά θέματα	Περιβάλλον και προστασία των καταναλωτών	Αλιεία	Δημοσιονομικός έλεγχος	Ενέργεια	Προϋπολογισμός	Νομικά θέματα	Χρηματοδοτικοί οργανισμοί	Μερικό σύνολο	Σύνολα
1984	Απουσία ΕΜΕ				34			83		7	43				48							222	
	Μη συμμόρφωση				6			24			1				15							46	
	Κακή εφαρμογή				7			1	2	2	3				2							17	454
	Συνθήκες και κανονισμοί				17	11		64	4	6	44		2	4		13		1	3			169	
1985	Απουσία ΕΜΕ				13			87		5	80	8			58			6				257	
	Μη συμμόρφωση				3			5		7	5				10							30	
	Κακή εφαρμογή			1	9					2	1				1							14	503
	Συνθήκες και κανονισμοί				23	2		60	7	8	63	2	1	6		4			24	2		202	
1986	Απουσία ΕΜΕ				20			73		2	68	9			84			3			9	268	
	Μη συμμόρφωση							3		11	1				32						4	51	
	Κακή εφαρμογή				13			18		3	4	1			9				4		2	54	516
	Συνθήκες και κανονισμοί				27	1		25	2	7	43	1			9	25			1	2		143	
1987	Απουσία ΕΜΕ				5			78		28	58	17			68			1			5	260	
	Μη συμμόρφωση							1		3		6			30						2	42	
	Κακή εφαρμογή				15			30		8	9	2			58				2		1	125	572
	Συνθήκες και κανονισμοί				11			68	5	20	16	6		1	2	11	1		4			145	
1988	Απουσία ΕΜΕ				3			101			130	11			36						1	282	
	Μη συμμόρφωση			1				7		1					24							33	
	Κακή εφαρμογή			3	13			49	1	5	14	1			30				1			117	569
	Συνθήκες και κανονισμοί				22	4	1	33	7	10	23	4		3	3	9			5	12	1	137	
1989	Απουσία ΕΜΕ		16		6			141		7	70	5			46			7			29	327	
	Μη συμμόρφωση				2			3		2					17						1	25	
	Κακή εφαρμογή			1	22		1	87		7	12				37						3	169	664
	Συνθήκες και κανονισμοί	5			18			50	3	18	28	1		4	1	4			5	3	3	143	
1990	Απουσία ΕΜΕ		2		2			260		18	127	34			182			4			38	656	
	Μη συμμόρφωση							6	3	1					74						3	87	
	Κακή εφαρμογή				15		2	66		2	9	1			62	1		3			1	162	960
	Συνθήκες και κανονισμοί				10			45		21	21	14		2	3	19		1	3		6	145	
1991	Απούσια ΕΜΕ		10		5			173	7	22	202	17			67						36	539	
	Μη συμμόρφωση							3			1				25						4	33	
	Κακή εφαρμογή				10			53		3	33				42	1		1	1			144	877
	Συνθήκες και κανονισμοί				14			26	11	67	15	4			2	4		1		5	12	161	

Αριθ. 7

Αριθμός διαδικασιών παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1984 κατά νομική βάση και κατά διαδικαστικό στάδιο

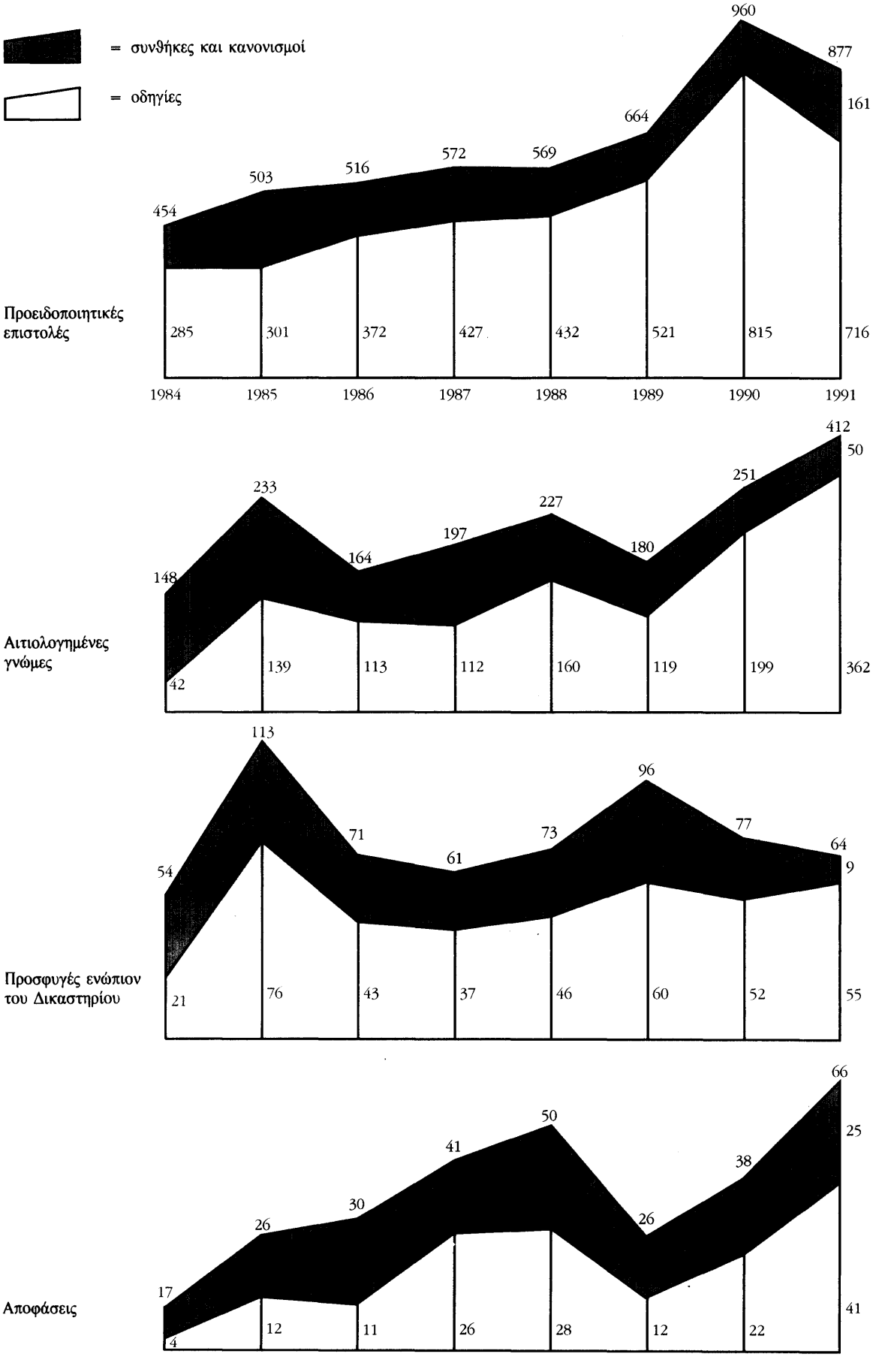

Αριθ. 8

Αριθμός διαδικασιών παραβάσεων που κινήθηκαν από το 1988, κατά κράτος μέλος, νομική βάση και διαδικαστικό στάδιο

Κράτη μέλη	Στάδιο της διαδικασίας παράβασης (1)	1988				1989				1990				1991			
		Οδηγίες			Συνθήκες και κανονισμοί	Οδηγίες			Συνθήκες και κανονισμοί	Οδηγίες			Συνθήκες και κανονισμοί	Οδηγίες			Συνθήκες και κανονισμοί
		Απουσία ΕΜΕ	Μη συμμόρφωση	Κακή εφαρμογή		Απουσία ΕΜΕ	Μη συμμόρφωση	Κακή εφαρμογή		Απουσία ΕΜΕ	Μη συμμόρφωση	Κακή εφαρμογή		Απουσία ΕΜΕ	Μη συμμόρφωση	Κακή εφαρμογή	
B	ΠΕ	30	4	7	11	38	2	12	15	32	4	16	15	49	5	7	13
	ΑΓ	5	5	6	7	6	1	4	7	17	3	7	2	23	—	9	15
	Π	4	—	3	3	3	2	3	4	6	2	2	3	3	2	1	1
D	ΠΕ	27	3	12	16	19	3	16	16	18	1	18	24	36	1	12	13
	ΑΓ	4	2	12	6	1	3	5	3	6	2	5	7	6	—	4	3
	Π	1	3	2	2	—	1	2	1	—	1	1	3	—	—	1	—
DK	ΠΕ	20	1	6	2	21	1	8	4	22	1	5	7	34	1	5	13
	ΑΓ	—	1	2	3	—	1	2	1	1	—	3	1	1	—	1	2
	Π	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	1	—
EL	ΠΕ	37	2	11	14	63	2	11	16	78	2	26	15	49	4	18	18
	ΑΓ	12	6	3	11	6	—	6	7	20	2	5	12	37	2	5	4
	Π	5	2	—	7	2	1	2	5	4	1	1	4	2	—	2	5
E	ΠΕ	—	3	3	15	13	4	22	12	75	5	19	15	41	9	13	18
	ΑΓ	—	—	5	6	—	1	3	4	1	4	6	4	18	3	5	4
	Π	—	—	—	1	—	1	2	2	—	—	3	—	—	—	2	—
F	ΠΕ	22	1	19	16	21	2	11	28	31	3	18	24	30	3	9	18
	ΑΓ	8	5	3	11	—	2	6	11	8	2	1	6	4	1	4	6
	Π	3	1	1	5	1	1	1	5	—	4	—	2	1	1	1	1
IRL	ΠΕ	27	3	4	7	31	3	6	6	37	6	2	7	46	3	9	4
	ΑΓ	6	4	—	—	4	1	4	3	13	1	1	2	23	2	2	—
	Π	4	2	1	1	—	—	—	2	2	—	1	—	2	—	1	—
I	ΠΕ	53	6	23	25	48	4	42	16	62	5	27	16	57	3	32	26
	ΑΓ	17	7	19	9	16	4	20	13	30	5	16	7	40	5	23	8
	Π	5	2	1	6	8	3	14	10	15	1	5	3	15	3	6	—
L	ΠΕ	28	2	3	3	26	1	4	7	38	1	2	2	54	—	4	6
	ΑΓ	5	1	1	1	5	—	1	3	8	—	4	2	29	2	2	2
	Π	2	—	—	—	5	—	—	1	3	—	—	1	3	—	—	1
NL	ΠΕ	22	4	6	10	32	3	14	8	46	7	2	6	39	3	12	10
	ΑΓ	3	1	4	4	3	—	3	4	10	3	4	3	14	2	4	3
	Π	2	—	—	1	1	—	1	3	—	1	—	1	5	1	—	1
P	ΠΕ	—	1	4	13	4	—	12	10	151	1	15	8	64	1	11	10
	ΑΓ	—	—	3	4	—	—	4	1	3	1	2	5	79	—	3	2
	Π	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—
UK	ΠΕ	16	3	9	5	21	—	11	5	26	1	11	6	40	—	12	12
	ΑΓ	1	6	3	5	3	—	4	4	1	2	2	1	7	—	3	1
	Π	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	1	1	—	—	—	—

(1) ΠΕ = Προειδοποιητική επιστολή.
ΑΓ = Αιτιολογημένη γνώμη.
Π = Προσφυγή.

Αριθ. 9

Προσφυγές και αποφάσεις του Δικαστηρίου από το 1987

Τομείς	Κράτη μέλη	Προσφυγές στο Δικαστήριο					Αποφάσεις υπέρ της Επιτροπής					Αποφάσεις υπέρ των κρατών μελών				
		1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
Διοικητικά θέματα	B			1			1	1	1	1						
	D						1									
	L											1				
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις	B	1	3	5	4		1	1			2					
	D	1	1		2		1	1	3							
	DK			1				1								
	F	3	4					1								
	UK	1			1			1								
	GR		3	1	1	2	1	2								
	I	4	4	9	1	5	3	5	2		2					
	IRL	1	1					1								
	L	1		4		1										
	NL		1	1		4					1					
	E	1				1										
	P			1		1										1
Μονοπώλιο και ανταγωνισμός	I						1									
	GR	1	1			1		1		1						
	B						1				1					
	P				1											
Προϋπολογισμοί	D		1												1	
	I	1	1	3					1							
	NL	1														
	GR						1		1							
	F			1											1	

Τομείς	Κράτη μέλη	Προσφυγές στο Δικαστήριο					Αποφάσεις υπέρ της Επιτροπής					Αποφάσεις υπέρ των κρατών μελών				
		1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
Ανάπτυξη	GR							1								
Οικονομικοί έλεγχοι	GR		1													
Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και υπηρεσιών	B	2	1		4	1	1	1			1	1	1	1		
	D								1							
	GR	2		2	2	1			1		3					
	F	1		2	1					1	2					
	I			3	6		1				3					
	IRL				1											
	L				3						1					
	NL	1		2	1	1					2					
	E			1							1					
	P					1										
Περιβάλλον και προστασία καταναλωτών	B		1	4	2	2	2	4	1	2	1					
	D		3	3	1		2			1	4					1
	I	1	2	8	3	2	1	2		3	5					
	L		1	1							1					
	NL	1			1	1	2			1						
	DK						1									
	F		1	1	4	2		1		1	3					
	GR	1	1	1	1	1			1							
	IRL		2		1	1										
	UK			1	1											
	E			1	2						1					
Γεωργική πολιτική	D		2					1		1						
	F		1	1	1	1										
	I	6	1	5	2	7	6	3		1		1		1		
	IRL		1			2										
	UK							1								
	B	2	1			2		1	1	1						
	GR	4	3	3	3			3	1	1	2			1		
	L					1										
	NL		1						1		1					
	DK				1											

Τομείς	Κράτη μέλη	Προσφυγές στο Δικαστήριο					Αποφάσεις υπέρ της Επιτροπής					Αποφάσεις υπέρ των κρατών μελών				
		1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
Πολιτική μεταφορών	B				1	1	1	1			1					
	F	1														
	D				1											
	I		2	1	1		2				2					
	IRL	1														
	GR	2	1			1				1						
Στατιστικά θέματα	I			1							1					
Αλιεία	GR		1							1						
	F		1	2						1	2					
	I		1							1						
	UK			3							2					
	IRL		1	2						1	1					
	NL	1				1			1							
	E			1							1					
Τελωνειακή ένωση	B		1													
	E		1													
	F	1												1		
	I	1		4				1	1		1					
	P				1											
	UK	1												1		
	GR	1				2		1								
	D	1											1			
Χρηματοδοτικά όργανα	B		1				1									
	I		1													

Τομείς	Κράτη μέλη	Προσφυγές στο Δικαστήριο					Αποφάσεις υπέρ της Επιτροπής					Αποφάσεις υπέρ των κρατών μελών				
		1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
Έμμεση φορολογία	B			1				1			1	1	1			
	D		1			1				1						
	DK		3		2	1				1	1					
	F		1			1		2				1				
	UK							2								
	I	6	1	1	1	5	3	3	3	1	1					
	IRL	1	2					1		2						
	NL			1			1									
	GR		1	3	1	1	1				2				1	
	E			2	1	1				1	2					
	L			1							1					
Απασχόληση, εκπαίδευση και κοινωνικές υποθέσεις	B	1	2	1		1										1
	F		2	1				2		1	1					
	UK			1						1						
	I	1	1	1	1		1		1	1						
	L	1	1			1										
	GR		2							1						
	IRL		1													
	NL		1													1
Ενέργεια	B			1							1					

Αριθ. 10

Αποφάσεις του Δικαστηρίου που έχουν εκδοθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 και δεν έχουν ακόμη εκτελεσθεί

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

απόφαση της 14. 2. 1984	υπόθεση C-352/82	Φορολογική ατέλεια για τον κύκλο εργασιών κατά την εισαγωγή		Νέα διαδικασία για παράβαση (A/320/85) Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν έχει ακόμα λάβει τα μέτρα που απαιτούνται για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου
απόφαση της 12. 3. 1987	υπόθεση C-178/84	Απαγόρευση της πώλησης μπίρας που δεν έχει υποστεί ζύμωση αποκλειστικά με βύνη κριθής	Οι γερμανικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι μετά την απόφαση του Δικαστηρίου, έλαβαν τα αναγκαία διοικητικά μέτρα ώστε οι μπίρες από τα άλλα κράτη μέλη, εφόσον έχουν σημανθεί κατάλληλα μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο στη Γερμανία. Θα πρέπει ωστόσο οι γερμανικές αρχές να λάβουν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για να συμμορφωθούν με την απόφαση	
απόφαση της 7. 5. 1987	υπόθεση C-189/85	Σώρευση οικογενειακών παροχών	(A/65/83) Απομένει η ρύθμιση προβλημάτων τεχνικής φύσεως με τις γερμανικές αρχές στο θέμα της επιστροφής των καθυστερουμένων. Σχετικά με το θέμα αυτό, προβλέπονται συνεννοήσεις μεταξύ της Επιτροπής και των γερμανικών αρχών, κατά τον Φεβρουάριο 1992	
απόφαση της 17. 9. 1987	υπόθεση C-412/85	Άγρια πτηνά	(A/119/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/48/89) Η Επιτροπή αποφάσισε στις 5 Δεκεμβρίου 1990 να προσφύγει στο Δικαστήριο
απόφαση της 2. 2. 1989	υπόθεση C-274/87	Δυσκολίες στην εισαγωγή «pâté»	Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι θα τροποποιήσει τη νομοθεσία της επ' ευκαιρία της μεταφοράς της οδηγίας του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1988, που τροποποιεί την οδηγία 77/99/ΕΟΚ σχετικά με προβλήματα υγείας σε θέματα ενδοκοινοτικού εμπορίου προϊόντων με βάση το κρέας (88/658/ΕΟΚ). Εντομεταξύ, με διοικητική εγκύκλιο (Bekanntmachung) του αρμόδιου ομοσπονδιακού υπουργείου υγείας, κλήθηκαν οι αρμόδιες για τον έλεγχο αρχές των Länder να συμμορφωθούν με την απόφαση του Δικαστηρίου. Επίσης δημοσιεύθηκε ανακοίνωση της κυβέρνησης ότι εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των συγκεκριμένων προϊόντων, με την οποία συμφώνησαν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/373/90)

απόφαση της 11. 5. 1989	υπόθεση C-76/86	Απαγόρευση της εμπορίας των υποκατάστατων του γάλακτος	(A/354/84) Μετά από μία πρώτη εξέταση των εκτελεστικών μέτρων που έλαβαν οι γερμανικές αρχές, από μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής, προκύπτει ότι τα μέτρα αυτά είναι επαρκή για να εξασφαλιστεί η τήρηση της απόφασης του Δικαστηρίου	
απόφαση της 28. 11. 1989	υπόθεση C-186/88	Υγειονομικός έλεγχος στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ζώων, κρέατος και παρασκευασμάτων	(A/281/87) Συστηματικός υγειονομικός έλεγχος καταργηθείς με Verordnung της 7ης Νοεμβρίου 1991. Bundesgesetzblatt Teil 1 Nr. 62 της 15ης Νοεμβρίου 1991	
απόφαση της 3. 7. 1990	υπόθεση C-288/88	Άγρια πτηνά	(A/222/86)	Κινήθηκε διαδικασία βάσει του άρθρου 171 λόγω μη εκτέλεσης της απόφασης της 3ης Ιουλίου 1990
απόφαση της 28. 2. 1991	υπόθεση C-131/88	Υπόγεια ύδατα	Οι γερμανικές αρχές στην απάντησή τους της 2ας Οκτωβρίου 1991 ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να αρχίσουν με τα Länder τις νομοθετικές εργασίες που επιβάλλει η απόφαση του Δικαστηρίου. Η ανακοίνωση της Γερμανίας δεν περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα έγκρισης των σχετικών κειμένων	Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, απεστάλη στις 23 Ιουλίου 1991, επιστολή προς τις γερμανικές αρχές
απόφαση της 30. 5. 1991	υπόθεση C-361/88	Διοξείδιο του θείου		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, απεστάλη επιστολή στις 7 Νοεμβρίου 1991
απόφαση της 30. 5. 1991	υπόθεση C-59/89	Μόλυβδος στην ατμόσφαιρα		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, απεστάλη επιστολή στις 7 Νοεμβρίου 1991
απόφαση της 17. 10. 1991	υπόθεση C-58/89	Ύδατα επιφανείας — μη συμμόρφωση		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171 πρόκειται να αποσταλεί επιστολή προς τις γερμανικές αρχές
ΒΕΛΓΙΟ				
απόφαση της 19. 10. 1986	υπόθεση C-137/80	Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων	(A/7/78) Η έκδοση από τις βελγικές αρχές του νόμου της 21ης Μαΐου 1991 καθιστά δυνατή τη μεταφορά των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από την αρχή του 1992. Αφού παρέλθει μια αρχική περίοδος παρακολούθησης της εφαρμογής του νόμου, η Επιτροπή προτίθεται να θέσει την υπόθεση στο αρχείο	Το Δικαστήριο εξέδωσε δεύτερη απόφαση στις 3 Οκτωβρίου 1989 — υπόθεση 383/85 (A/303/81)

απόφαση της 2. 12. 1986	υπόθεση C-239/85	Τοξικά απόβλητα	Η περιφέρεια της Βαλλονίας θέσπισε κανονιστική ρύθμιση για τη μεταφορά της οδηγίας, χωρίς όμως να προβλέπει τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής (A/169/83)	Νέα διαδικασία παράβασης (A/212/90) Η Επιτροπή αποφάσισε να στείλει αιτιολογημένη γνώμη στις 5 Δεκεμβρίου 1990
απόφαση της 17. 6. 1987	υπόθεση C-1/86	Προστασία των υπογείων υδάτων από τη μόλυνση	Η περιοχή των Βρυξελλών έχει συμμορφωθεί σχετικά (A.R. της 19ης Ιουνίου 1989). Η παράβαση εξακολουθεί να ισχύει για την περιοχή της Βαλλονίας και όσον αφορά ορισμένα στοιχεία μη συμμόρφωσης και για την περιοχή της Φλάνδρας	Νέα διαδικασία παράβασης (A/291/88) Προσφυγή στο Δικαστήριο στις 4 Αυγούστου 1991 (υπόθεση C-174/91)
απόφαση της 8. 7. 1987	υπόθεση C-247/85	Άγρια πτηνά	(A/118/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/291/90) Η Επιτροπή αποφάσισε να στείλει αιτιολογημένη γνώμη στις 5 Δεκεμβρίου 1990
απόφαση της 24. 5. 1988	υπόθεση C-307/86	Τεχνικές προδιαγραφές των σκαφών εσωτερικής ναυσιπλοΐας	(A/202/85)	Το Δικαστήριο εξέδωσε δεύτερη απόφαση στις 10 Δεκεμβρίου 1991 (υπόθεση C-19/91) κατά του Βελγίου (A/356/89)
απόφαση της 27. 9. 1988	υπόθεση C-42/87	Διακριτική μεταχείριση σε θέματα δημόσιας χρηματοδότησης: τριτοβάθμια μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση	(A/435/85)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/173/90) Η διαδικασία για παράβαση συνεχίζεται. Η Επιτροπή έλαβε απόφαση να προσφύγει εκ νέου στο Δικαστήριο κατά την συνεδρίασή της της 18ης Δεκεμβρίου 1991 Στις 4 Δεκεμβρίου 1991 η Επιτροπή έλαβε επιστολή του γερμανόφωνου εκτελεστικού οργάνου, στην οποία ανακοινώνεται σχέδιο κειμένου προς εκτέλεση της απόφασης για την υπόθεση 42/87
απόφαση της 11. 5. 1989	υπόθεση C-46/88	Διασπάσεις και συγχωνεύσεις ανωνύμων εταιριών	(A/129/86)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/399/90) Δεδομένου ότι δεν σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την έγκριση του σχεδίου νόμου που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή τον Οκτώβριο 1990, θα εκτελεστεί η απόφαση αποστολής αιτιολογημένης γνώμης

απόφαση της 15. 5. 1989	υπόθεση C-52/88	Όριο χρησιμοποίησης της ζελατίνης για τρόφιμα	(A/447/85) Σε απάντηση στην αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, οι βελγικές αρχές εξέδωσαν βασιλικό διάταγμα που δεν είναι ωστόσο σύμφωνο προς το κοινοτικό δίκαιο	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/193/90) Η Επιτροπή αποφάσισε στις 15 Δεκεμβρίου 1991, να προσφύγει στο Δικαστήριο
απόφαση της 5. 4. 1990	υπόθεση C-6/89	Μείωση κατά 50 % των αμοιβών που καταβάλλονται από τις βελγικές διοικητικές αρχές στους βέλγους καθηγητές που είναι αποσπασμένοι στα ευρωπαϊκά σχολεία	(A/65/88) Στις 23 Ιουλίου 1990, οι βελγικές αρχές κοινοποιούν στην Επιτροπή τη θέλησή τους να εφαρμόσουν την απόφαση του Δικαστηρίου. Μέχρι την ημερομηνία εκείνη εξακολουθούσαν να επιβάλλονται, μειώσεις στις αποδοχές των γαλλόφωνων καθηγητών. Οι αποδοχές των ολλανδόφωνων καθηγητών αποκαταστάθηκαν από το Σεπτέμβριο 1990. Όσον αφορά τα αναδρομικά προβλέπεται για τους ολλανδόφωνους καθηγητές, κανονισμός από αρχές του 1992. Σχετικά με τους άλλους καθηγητές, οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνεχίζουν την εξέταση του θέματος, με τις βελγικές αρχές	Η Επιτροπή έστειλε στις βελγικές αρχές υπομνητική επιστολή
απόφαση της 5. 7. 1990	υπόθεση C-304/88	Απαίτηση άδειας για την εισαγωγή νωπών κρεάτων και ζώντων ζώων	(A/484/85) Η απαίτηση καταργήθηκε με βασιλικό διάταγμα της 11ης Δεκεμβρίου 1991	Υπό εξέταση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής
απόφαση της 5. 7. 1990	υπόθεση C-42/89	Ύδατα για ανθρώπινη κατανάλωση ελλιπής μεταφορά (εξαίρεση των ιδιωτικών φρεάτων από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας)	(A/221/86)	Απευθύνθηκε προειδοποιητική επιστολή προς τις βελγικές αρχές, στις 2 Δεκεμβρίου 1991
απόφαση της 19. 2. 1991	υπόθεση C-375/89	Βοήθεια υπέρ του Idealspun/Beaulieu		Διεξαγωγή συνεννοήσεων με τις βελγικές αρχές
απόφαση της 19. 3. 1991	υπόθεση C-249/88	Τιμές των φαρμάκων: προγράμμα συμβάσεων		Συννενοήσεις με τις βελγικές αρχές
απόφαση της 7. 5. 1991	υπόθεση C-287/89	Καθορισμός ελάχιστης τιμής για τα επεξεργασμένα καπνά		Συννενοήσεις με τις βελγικές αρχές
απόφαση της 16. 5. 1991	υπόθεση C-167/90	Φαρμακοποιοί: συντονισμός και αμοιβαία αναγνώριση τίτλων σπουδών		Η Επιτροπή, με επιστολή της της 21ης Οκτωβρίου 1991, υπενθύμισε στις βελγικές αρχές την υποχρέωσή τους να λάβουν μέτρα προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου
απόφαση της 11. 6. 1991	υπόθεση C-290/89	Ύδατα επιφανείας		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή προς τις βελγικές αρχές, στις 4 Σεπτεμβρίου 1991

απόφαση της 26. 6. 1991	υπόθεση C-153/89	Καθεστώς ειδικών φόρων κατανάλωσης στην μπίρα		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, απεστάλη επιστολή προς τις βελγικές αρχές, στις 25 Οκτωβρίου 1991, ζητώντας τους να κοινοποιήσουν τα μέτρα που είχαν λάβει προς εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου
ΔΑΝΙΑ				
απόφαση της 17. 10. 1991	υπόθεση C-100/90	Εθνικές διατάξεις που δεν επιτρέπουν την αφορολόγητη εισαγωγή 10 λίτρων πετρελαίου ανά όχημα	Το δανικό κοινοβούλιο έλαβε στις 20 Δεκεμβρίου 1991 νέα μέτρα μετά από την απόφαση του Δικαστηρίου. Τα μέτρα συμφωνούν με το σχέδιο οδηγίας του Συμβουλίου περί φορολογικών ατελειών. Η πρόταση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο την 1η Φεβρουαρίου 1992 και θα αρχίσει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1993	
ΙΣΠΑΝΙΑ				
απόφαση της 25. 7. 1991	υπόθεση C-258/89	Αλιεία. Μη εκπλήρωση της υποχρέωσης καταγραφής των αλιεύσεων (τμήματα CIEM)	(A/405/87)	Οι ισπανικές αρχές με επιστολή τους της 23ης Οκτωβρίου 1991 ανέλαβαν την υποχρέωση να τηρούν στο εξής την κοινοτική νομοθεσία που εφαρμόζεται στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή στα πλαίσια γενικής έρευνας που έχει αρχίσει σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2241/87, αξιολογεί κατά πόσον εφαρμόζονται στην πράξη οι οδηγίες που έχουν δοθεί στις εθνικές υπηρεσίες επίβλεψης
απόφαση της 17. 10. 1991	υπόθεση C-35/90	Απαλλαγή από τον ΦΠΑ παροχής υπηρεσιών από τους εικαστικούς καλλιτέχνες και τους δημοσιογράφους		Κανένα μέτρο προς εκτέλεση της απόφασης δεν ανακοινώθηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής
απόφαση της 7. 11. 1991	υπόθεση C-313/89	Μαίες (κατάρτιση ασυμβίβαστη προς την οδηγία 80/155/ΕΟΚ)		Πρόσφατη απόφαση
απόφαση της 10. 12. 1991	υπόθεση C-192/90	Μη διαβίβαση των προγραμμάτων για την εφαρμογή της οδηγίας για τα δοχεία υγρών τροφίμων		Πρόσφατη απόφαση

ΓΑΛΛΙΑ

απόφαση της 3. 6. 1986	υπόθεση C-307/84	Διακριτική μεταχείριση αλλοδαπών νοσοκόμων όσον αφορά την πρόσβασή τους σε δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα	Οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν ότι ο νόμος αριθ. 91/715 της 26ης Ιουλίου 1991 προβλέπει την προοδευτική απελευθέρωση των προβλεπομένων τομέων, όπως εκείνου της δημόσιας υγείας, μέσω διαταγμάτων. Όσον αφορά τη δημόσια υγεία, τα σχετικά διατάγματα του Συμβουλίου Επικρατείας αποτελούν ήδη αντικείμενο επεξεργασίας	Η νέα διαδικασία για παράβαση που κινήθηκε κατά της Γαλλίας B/159/87 εξετάζεται σήμερα υπό τον αριθ. A/220/91 στο πλαίσιο της γενικής δράσεως της Επιτροπής για την απελευθέρωση της πρόσβασης σε θέσεις απασχόλησης σε ορισμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης στα κράτη μέλη
απόφαση της 27. 4. 1988	υπόθεση C-252/85	Άγρια πτηνά	(A/121/84)	Έχει κινηθεί νέα διαδικασία για παράβαση
απόφαση της 30. 6. 1988	υπόθεση C-318/86	Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών· πρόσβαση σε θέσεις απασχόλησης	Με το διάταγμα 89-317 της 16ης Αυγούστου 1989 καταργείται η διάκριση κατά την πρόσληψη για το διευθυντικό προσωπικό, το τεχνικό προσωπικό και το προσωπικό που απολαμβάνει την επαγγελματική κατάρτιση των εξωτερικών υπηρεσιών της διοίκησης των φυλακών. Η ρύθμιση αυτή δεν επιλύει το θέμα της διάκρισης κατά την πρόσληψη στα σώματα ασφαλείας στην οποία αναφέρεται η διαδικασία για παράβαση. Κατά συνέπεια αυτή πρέπει να συνεχιστεί	Νέα διαδικασία για παράβαση. Στις 20 Δεκεμβρίου 1989, η Επιτροπή αποφάσισε ν' αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη (A/350/89) αλλά αντιμετωπίζει κατ' αρχάς πρόβλημα όσον αφορά την εκτέλεσή της δεδομένου ότι έλαβε τη διαβεβαίωση των γαλλικών αρχών ότι πρόκειται να εγκριθεί προσεχώς σχετικό νομοσχέδιο. Στις 18 Δεκεμβρίου 1991 η Επιτροπή αποφάσισε να αποστείλει την αιτιολογημένη γνώμη
απόφαση της 13. 7. 1988	υπόθεση C-169/87	Τιμή λιανικής πώλησης κατεργασμένων καπνών	(A/271/85)	Η Γαλλική Δημοκρατία δεν έχει ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου
απόφαση της 25. 10. 1988	υπόθεση C-312/86	Ίση μεταχείριση πρόσβασης στην απασχόληση	(A/144/85) Η γαλλική νομοθεσία (N. 89/488 άρθρο 8) προβλέπει ότι εντός προθεσμίας δύο ετών (πριν από το τέλος Ιουλίου 1991) πρέπει να αναθεωρηθούν οι συλλογικές συμβάσεις που εμπεριέχουν διακρίσεις	Η Επιτροπή αναμένει την έκθεση του υπουργού εργασίας σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 8 για να διαπιστώσει το κατά πόσον εφαρμόζεται η απόφαση του Δικαστηρίου
απόφαση της 12. 7. 1990	υπόθεση C-236/88	Άρνηση παροχής κοινωνικής ασφάλισης στα άλλα κράτη μέλη	(A/131/79) Δεν έχουν ακόμη κοινοποιηθεί μέχρι σήμερα νομοθετικά μέτρα για την εφαρμογή της απόφασης. Μετά τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με το θέμα αυτό, ιδίως στη Διοικητική Επιτροπή για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, προτάθηκαν τεχνικές λύσεις, οι οποίες θα εφαρμοστούν προσεχώς	
απόφαση της 29. 11. 1990	υπόθεση C-182/89	Κανονισμός για το διεθνές εμπόριο των υπό εξαφάνιση ειδών της πανίδας και χλωρίδας	(A/225/86)	Εστάλη επιστολή στο κράτος μέλος, στις 28 Νοεμβρίου 1991 με την οποία εζητείτο να ανακοινωθούν τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου

απόφαση της 12. 12. 1990	υπόθεση C-263/88	Άρνηση του δικαιώματος εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών στα υπερπόντια εδάφη	(A/499/85)	Η Επιτροπή έλαβε απόφαση στις 18 Δεκεμβρίου 1991 να στείλει προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171)
απόφαση της 26. 2. 1991	υπόθεση C-154/89	Περιορισμός στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών των τουριστικών ξεναγών	(A/432/86)	Η Επιτροπή έλαβε απόφαση στις 18 Δεκεμβρίου 1991 να στείλει προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171)
απόφαση της 11. 6. 1991	υπόθεση C-307/89	Άρνηση χορήγησης επιδόματος του Εθνικού Ταμείου αλληλεγγύης σε αλλοδαπό, υπήκοο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας	Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου πρόκειται να κυκλοφορήσει εγκύκλιος με στόχο να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης	
απόφαση της 10. 7. 1991	υπόθεση C-294/89	Δικηγόροι Κακή μεταφορά της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ	(A/450/84)	Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή προς τις γαλλικές αρχές, στις 23 Δεκεμβρίου 1991
απόφαση της 1. 10. 1991	υπόθεση C-13/90	Μόλυβδος στην ατμόσφαιρα		Πρόκειται να σταλεί επιστολή πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171
απόφαση της 1. 10. 1991	υπόθεση C-14/90	Κανόνες ποιότητας για το διοξείδιο του αζώτου		Πρόκειται να σταλεί επιστολή πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171
απόφαση της 1. 10. 1991	υπόθεση C-64/90	Διοξείδιο του θείου		Πρόκειται να σταλεί επιστολή πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171
ΕΛΛΑΔΑ				
απόφαση της 12. 3. 1987	υπόθεση C-176/84	Διατάξεις που επιβάλλουν την πώληση μπίρας παρασκευασμένης αποκλειστικά με βάση τη βύνη	Αναμονή της επίσημης έγκρισης των νέων κανονιστικών ρυθμίσεων (A/4/82) Η υπουργική απόφαση (το περιεχόμενο της οποίας παρουσιάστηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής στις 29 Οκτωβρίου 1990 και οι οποίες την ενέκριναν) θα δημοσιευθεί πάραυτα στην ελληνική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η δημοσίευση αυτή δεν θα έχει ακόμη καταχωρηθεί λόγω ορισμένων τελευταίων διαβουλεύσεων με τις υπηρεσίες του χημείου του κράτους	

απόφαση της 15. 3. 1988	υπόθεση C-147/86	Απαγόρευση ίδρυσης ιδιωτικού φροντιστηρίου, απαίτηση ιθαγένειας του κράτους μέλους	(A/388/84) (A/265/85) Σχετικά με τα ιδιωτικά σχολεία, οι βρετανίδες σύζυγοι που κίνησαν την υπόθεση εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προβλήματα. Παράλληλα με τη δικαστική διαδικασία, έχουν πραγματοποιηθεί και διάφορες παρεμβάσεις σε πολιτικό επίπεδο, χωρίς αποτέλεσμα όμως. Δεν υπάρχει δυνατότητα κίνησης νέας διαδικασίας. Το Δικαστήριο διαπίστωσε δύο φορές τη μη συμμόρφωση	
απόφαση της 14. 7. 1988	υπόθεση C-38/87	Απαίτηση ιθαγένειας κράτους μέλους για την πρόσβαση σε δραστηριότητες — δικηγόρου — αρχιτέκτονα, διπλωματούχου μηχανικού και τοπογράφου	(A/264/85) (A/265/85) Όσον αφορά τους δικηγόρους η Ελλάδα προσαρμόστηκε προς το κοινοτικό δίκαιο (προεδρικό διάταγμα αριθ. 172 της 2ας Μαρτίου 1989). Για τα υπόλοιπα επαγγέλματα, δεν υπάρχουν νέα στοιχεία	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/165/89) ασκήθηκε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 24 Οκτωβρίου 1990 (υπόθεση C-328/90)
απόφαση της 12. 7. 1990	υπόθεση C-35/88	Εισαγωγή σιτηρών για ζωοτροφές, αραβοσίτου και κριθής· διαχείριση των αγορών από την ΚΥΔΕΠ	(A/480/85) Ο φάκελος αυτός συνδέεται με το γενικό πρόβλημα της διαχείρισης ορισμένων κοινών οργανώσεων αγοράς στην Ελλάδα (σιτηρών, βάμβακος) μέσω της ΚΥΔΕΠ. Οι ελληνικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι θα ελευθερώσουν την αγορά των σιτηρών και ανέλαβαν την υποχρέωση να τηρούν λεπτομερώς τις κοινές ρυθμίσεις κατα τη διαχείριση της αγοράς αυτής. Έδωσαν εξάλλου την άδεια στο FEOGA να ελέγχει άμεσα την ΚΥΔΕΠ	Η Επιτροπή συνεχίζει να παρακολουθεί την λειτουργία της αγοράς ώστε να βεβαιωθεί ότι έχει στην πράξη τακτοποιηθεί
απόφαση της 8. 11. 1990	υπόθεση C-53/88	Προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη	(A/116/86) Εξετάζεται η νέα ελληνική ρύθμιση που θεσπίστηκε μετά την απόφαση του Δικαστηρίου	
απόφαση της 26. 2. 1991	υπόθεση C-198/89	Περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από μέρους των ξεναγών		(A/113/87) Η Επιτροπή αποφάσισε στις 18 Δεκεμβρίου 1991 την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής (άρθρο 171)
απόφαση της 19. 3. 1991	υπόθεση C-205/89	Μέτρα ελέγχου και υγειονομικά πιστοποιητικά κατά την εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	Οι ελληνικές αρχές για να συμμορφωθούν προς την απόφαση του Δικαστηρίου προετοίμασαν προεδρικό διάταγμα που υποβλήθηκε προς υπογραφή στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, με το οποίο καταργείται η απαίτηση υγειονομικού πιστοποιητικού για το εισαγόμενο βούτυρο	
απόφαση της 18. 4. 1991	υπόθεση C-230/89	ΦΠΑ στα εισαγόμενα αλκοολούχα ποτά, υψηλότερος απ' αυτόν που επιβάλλεται στα εθνικά προϊόντα	Η ελληνική διοίκηση επιβεβαίωσε προφορικά το περιεχόμενο της επιστολής της της 22ας Οκτωβρίου 1991 σχετικά με την πρόθεσή της να ρυθμίσει την παράβαση	

απόφαση της 7. 11. 1991	υπόθεση C-309/90	Αρχιτέκτονες		Πρόσφατη απόφαση
απόφαση της 10. 12. 1991	υπόθεση C-306/89	Βοηθοί μεταφορών		Πρόσφατη απόφαση
ΙΡΛΑΝΔΙΑ				
απόφαση της 12. 6. 1990	υπόθεση C-158/88	Περιορισμοί, ατέλειες επιβατών	(A/247/87) Η Ιρλανδία δεν έλαβε μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου εν αναμονή της έκβασης των διαπραγματεύσεων, στο Συμβούλιο, σχετικά με ειδική παρέκκλιση των ταξιδιωτών που μεταβαίνουν στην Ιρλανδία	Το Συμβούλιο ενέκρινε το Μάρτιο 1991, παρέκκλιση που επιτρέπει στην Ιρλανδία να περιορίζει τις εισαγωγές που πραγματοποιούν ταξιδιώτες — κάτοικοι της χώρας — όταν έχουν παραμείνει στο εξωτερικό για λιγότερο από 24 ώρες. Στις 19 Δεκεμβρίου 1991, το Συμβούλιο εξέδωσε νέα οδηγία που τροποποιούσε την οδηγία 69/169/ΕΟΚ, διευρύνοντας και τροποποιώντας το δικαίωμα εξαίρεσης που χορηγείτο στη Ιρλανδία (και τη Δανία) σχετικά με τις ατέλειες ταξιδιωτών. Το εν λόγω δικαίωμα παύει να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 1992
απόφαση της 6. 12. 1990	υπόθεση C-367/88	Ατέλειες ταξιδιωτών για τα αλκοολούχα ποτά	(A/96/86) Η Ιρλανδία δεν έλαβε μέτρα για να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου εν αναμονή της έκβασης των διαπραγματεύσεων στο Συμβούλιο σχετικά με ειδική παρέκκλιση για τους ταξιδεύοντες προς Ιρλανδία	Το Συμβούλιο ενέκρινε τον Μάρτιο 1991, παρέκκλιση που επιτρέπει στην Ιρλανδία να περιορίζει τις εισαγωγές που πραγματοποιούν ταξιδιώτες — κάτοικοι της χώρας — όταν έχουν παραμείνει στο εξωτερικό για λιγότερο από 24 ώρες. Στις 19 Δεκεμβρίου 1991, το Συμβούλιο εξέδωσε νέα οδηγία που τροποποιούσε την οδηγία 69/169/ΕΟΚ, διευρύνοντας και τροποποιώντας το δικαίωμα εξαίρεσης που χορηγείτο στην Ιρλανδία (και τη Δανία) σχετικά με τις ατέλειες ταξιδιωτών. Το εν λόγω δικαίωμα παύει να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 1992
απόφαση της 4. 10. 1991	υπόθεση C-93/89	Μη συμφωνία προς το κοινοτικό δίκαιο της Fisheries Amendment Act 1983	(A/394/85)	Πρόσφατη απόφαση. Εστάλη επιστολή στις ιρλανδικές αρχές ζητώντας τους να κοινοποιήσουν τα νομοθετικά μέτρα που έχουν λάβει προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου

ΙΤΑΛΙΑ

απόφαση της 10. 11. 1981	υπόθεση C-29/81	Πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων	(A/113/79)	Το Δικαστήριο εξέδωσε δεύτερη απόφαση στις 5 Νοεμβρίου 1986 — υπόθεση C-160/85) (A/176/83) Ο ιταλικός «κοινοτικός νόμος» αριθ. 428 της 29ης Δεκεμβρίου 1990 εξουσιοδοτεί τον αρμόδιο υπουργό να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της οδηγίας. Απ' όσο γνωρίζει η Επιτροπή, η εξουσία αυτή δεν ασκήθηκε
απόφαση της 15. 11. 1983	υπόθεση C-322/82	Κανόνες ποιότητας οπωροκηπευτικών	(A/177/81)	Το Δικαστήριο εξέδωσε δεύτερη απόφαση στις 12 Φεβρουαρίου 1987 — υπόθεση C-69/86. Πρόκειται για απόφαση βάσει του άρθρου 171 ΕΟΚ
απόφαση της 29. 1. 1987	υπόθεση C-364/85	Φυματίωση Πανώλη των χοίρων	(A/256/83) (A/258/83)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/453/88—A/454/88)
απόφαση της 10. 3. 1987	υπόθεση C-386/85	Πανώλη των χοίρων	(A/259/83)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/456/88)
απόφαση της 8. 7. 1987	υπόθεση C-262/85	Άγρια πτηνά	(A/124/84) Δεν ελήφθησαν, εντός των οριζομένων προθεσμιών, όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/49/89) Η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει προσφυγή στο Δικαστήριο, στις 26 Ιουνίου 1991
απόφαση της 24. 11. 1987	υπόθεση C-124/86	Φορολογική ατέλεια κατά την οριστική εισαγωγή προσωπικών αντικειμένων	(A/421/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/446/88) Ασκήθηκε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 14 Οκτωβρίου 1991 (υπόθεση C-262/91)
απόφαση της 25. 11. 1987	υπόθεση C-125/86	Απαλλαγή από τον ΦΠΑ για ορισμένες οριστικές εισαγωγές αγαθών	(A/422/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/445/88) Ασκήθηκε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 14 Οκτωβρίου 1991 (υπόθεση C-262/91)
απόφαση της 2. 3. 1988	υπόθεση C-309/86	Μη ιονικοί και ανιονικοί επιφανειοδραστικοί παράγοντες	(A/378/84) (A/379/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/202/89 και A/203/89) Οι σχετικές οδηγίες περιλαμβάνονται στον «κοινοτικό νόμο» αριθ. 428 της 29ης Δεκεμβρίου 1990. Η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο, στις 18 Δεκεμβρίου 1991

απόφαση της 3. 3. 1988	υπόθεση C-116/86	Βρουκέλλωση	(A/316/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/463/88)
απόφαση της 28. 6. 1988	υπόθεση C-3/86	Κατ' αποκοπή επιστροφές στους γεωργούς — χοίρειο και βόειο κρέας	Στο φορολογικό νόμο του 1989 περιλήφθηκαν διατάξεις που τροποποιούν το φορολογικό καθεστώς που καταγγέλθηκε από το Δικαστήριο. Από τεχνική άποψη, οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν δυσκολίες στον υπολογισμό του πραγματικού κόστους για τους παραγωγούς στον γεωργικό τομέα οι οποίοι υπόκεινται στο ΦΠΑ με κατ' αποκοπή πληρωμή (A/262/81)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/663/89) Η Επιτροπή αποφάσισε να στείλει αιτιολογημένη γνώμη. Η Ιταλία καταβάλλει ιδίους πόρους λόγω επιπλέον αντιστάθμισης των κατ' αποκοπή γεωργικών ποσών
απόφαση της 12. 7. 1988	υπόθεση C-310/86	Βοηθοί μεταφορέων	(A/126/85)	Νέα διαδικασία επί παραβάσει (A/362/89) Η συγκεκριμένη οδηγία περιλαμβάνεται στον «κοινοτικό νόμο» αριθ. 428 της 29ης Δεκεμβρίου 1990. Η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο, στις 26 Ιουνίου 1991, αλλά έχει αναστείλει την εκτέλεση της σχετικής απόφασης εν αναμονή της προσεχούς έκδοσης σχετικού νόμου
απόφαση της 12. 7. 1988	υπόθεση C-322/86	Ποιότητα των υδάτων ιχθυοτροφείων	Η οδηγία για τα ύδατα των ιχθυοτροφείων περιλήφθηκε στον «κοινοτικό νόμο» (τον καλούμενο νόμο La Pergola) το 1990, ο οποίος προβλέπει ταχεία διαδικασία για τη μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών. Το σχέδιο νομοθετικού διατάγματος που αφορά την οδηγία αυτή υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο στις 5 Οκτωβρίου 1991	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/203/90)
απόφαση της 2. 2. 1989	υπόθεση C-22/87	Προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη	Με επιστολή της 11ης Σεπτεμβρίου 1989 η Ιταλική Δημοκρατία διαβίβασε το κείμενο προσχεδίου νόμου που αποσκοπεί στο να θέσει σε εφαρμογή τις διατάξεις της οδηγίας 80/987/ΕΟΚ. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσαν οι ιταλικές αρχές στις 13 Νοεμβρίου 1989, το προσχέδιο δεν έχει ακόμη εγκριθεί από το Κοινοβούλιο (A/118/85)	Νέα διαδικασία παράβασης (A/203/90) Το άρθρο 48 του κοινοτικού νόμου αριθ. 428 της 29ης Δεκεμβρίου 1990 περιλαμβάνει διάταξη σύμφωνα με την οποία εξουσιοδοτείται η κυβέρνηση για τη μεταφορά της οδηγίας 80/987/ΕΟΚ μέσω προεδρικών διαταγμάτων. Δεδομένου ότι δεν διαβιβάστηκε κανένα νομοθετικό κείμενο, η Επιτροπή αποφάσισε να στείλει αιτιολογημένη γνώμη στις 18 Δεκεμβρίου 1991

απόφαση της 21. 2. 1989	υπόθεση C-203/87	Παράταση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ λόγω σεισμών	(A/68/86)	Νέα οδηγία για παράβαση (A/540/89) Ασκήθηκε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 2 Απριλίου 1991 (υπόθεση C-101/91)
απόφαση της 24. 4. 1989	υπόθεση C-324/87	Νωπά κρέατα	(A/349/85)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/958/90) Η σχετική οδηγία περιλαμβάνεται στον κοινοτικό νόμο αριθ. 423 της 29ης Δεκεμβρίου 1990
απόφαση της 5. 12. 1989	υπόθεση C-3/88	Δημιουργία συστημάτων πληροφορικής αποκλειστικά για τις ιταλικές επιχειρήσεις δημοσίου κεφαλαίου	(A/466/85)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/2/91) Η Επιτροπή άσκησε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 2 Δεκεμβρίου 1991 (C-309/91)
απόφαση της 14. 3. 1990	υπόθεση C-137/89	Τηλεγραφικά τέλη των κτηνιατρικών υπηρεσιών εις βάρος των εισαγωγέων ζώντων ζώων	(A/158/87)	Νέα διαδικασία για παράβαση βάσει του άρθρου 171, για τη μη τήρηση από μέρους της Ιταλίας της απόφασης του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 1990 (A/634/91) Στις 28 Ιουνίου 1991 εστάλη στις ιταλικές αρχές προειδοποιητική επιστολή
απόφαση της 14. 6. 1990	υπόθεση C-48/89	Μη διαβίβαση εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας περί εξάλειψης των αποβλήτων	(A/284/87 έως A/286/87)	Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη στις 15 Μαρτίου 1991, επιστολή προς τις ιταλικές αρχές
απόφαση της 12. 7. 1990	υπόθεση C-128/89	Έλεγχος κατά την εισαγωγή και μείωση του αριθμού σημείων εισόδου για τις φράπες	(A/323/87)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/780/91) Εστάλη προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171) στην Ιταλική Δημοκρατία στις 25 Σεπτεμβρίου 1991. Ελλείψει απάντησης μέχρι την ταχθείσα προθεσμία (2 μηνών), η Επιτροπή αποφάσισε να εκδόσει αιτιολογημένη γνώμη, στις 18 Δεκεμβρίου 1991
απόφαση της 11. 10. 1991	υπόθεση C-210/89	Περιεκτικότητα λιπαρών ουσιών στα τυριά	(A/18/88) Οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν σχέδιο νόμου, που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση από το σώμα των βουλευτών, το άρθρο 53 το οποίο προβλέπει ότι δεν απαιτείται καμία ελάχιστη περιεκτικότητα λιπαρών ουσιών για τα τυριά που δεν έχουν ονομασία καταγωγής ή τυπική ονομασία. Με το άρθρο 53 του εν λόγω νόμου καταργείται ο νόμος αριθ. 396 της 2ας Φεβρουαρίου 1939. Στη σημερινή κατάσταση της νομοθετικής διαδικασίας το εν λόγω νομοσχέδιο πληροί τις απαιτήσεις της Επιτροπής	

απόφαση της 27. 11. 1990	υπόθεση C-209/88	Μη ανακοίνωση των προβλεπομένων πληροφοριών από την ΚΟΑ των προϊόντων της αλιείας	(A/188/86)	Η Επιτροπή αποφάσισε να στείλει προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171) στις 18 Δεκεμβρίου 1991
απόφαση της 13. 12. 1990	υπόθεση C-70/89	Απορρίψεις καδμίου (οριακές τιμές και στόχοι ποιότητας)	(A/369/87) Απουσία λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για τη μεταφορά της οδηγίας 83/513/ΕΟΚ	Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171 εστάλη επιστολή προς τις ιταλικές αρχές στις 25 Σεπτεμβρίου 1991
απόφαση της 17. 1. 1991	υπόθεση C-157/89	Προστασία των άγριων πτηνών· περίοδος κυνηγίου		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή προς τις ιταλικές αρχές στις 7 Νοεμβρίου 1991
απόφασης της 17. 1. 1991	υπόθεση C-334/89	Άγρια πτηνά		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή προς τις ιταλικές αρχές στις 17 Νοεμβρίου 1991
απόφαση της 26. 2. 1991	υπόθεση C-180/89	Περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από μέρους των ξεναγών	(A/71/87)	Η Επιτροπή αποφάσισε στις 18 Δεκεμβρίου 1991 να στείλει προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171)
απόφαση της 28. 2. 1991	υπόθεση C-360/87	Προστασία της ποιότητας των υπογείων υδάτων (υδροφόρος ορίζοντας της Νεάπολης)	Μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο όλων των διατάξεων της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία της ποιότητας των υπογείων υδάτων κατά της ρύπανσης που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες	Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή στις ιταλικές αρχές, στις 25 Νοεμβρίου 1991
απόφαση της 21. 3. 1991	υπόθεση C-209/89	Τελωνειακά τέλη· αμοιβές για υπηρεσίες παρασχεθείσες ταυτόχρονα για περισσότερες επιχειρήσεις	Η Ιταλία δεν κοινοποίησε τίποτα στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Η Επιτροπή αποφάσισε στις 18 Δεκεμβρίου 1991 να στείλει προειδοποιητική επιστολή (πρόκειται να αποσταλεί)
απόφαση της 7. 5. 1991	υπόθεση C-246/88	Υγειονομική προστασία του πληθυσμού από ιοντίζουσες ακτινοβολίες		Δεδομένου ότι η ιταλική κυβέρνηση δεν προέβη στη μεταφορά της οδηγίας 80/836/Ευρατόμ της 15ης Ιουλίου 1990, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασία για παράβαση βάσει του άρθρου 143 της συνθήκης Ευρατόμ
απόφαση της 7. 5. 1991	υπόθεση C-45/89	Κοινοί κανόνες για τις συνδυασμένες σιδηροδρομικές/οδικές μεταφορές εμπορευμάτων		Η Επιτροπή απεύθυνε επιστολή στην ιταλική κυβέρνηση υπενθυμίζοντάς της ότι υποχρεούται να εκτελέσει την απόφαση

απόφαση της 16. 5. 1991	υπόθεση C-263/85	Συνεισφορά στις περιφερειακές αρχές, για την αγορά λεωφορείων και τροχιοδρόμων		Δεδομένου ότι πρόκειται για απόφαση που εφαρμόζει τη νομολογία του Δικαστηρίου στην υπόθεση «Pont de Nemours» όσον αφορά την κατά προτίμηση ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ορισμένες περιφέρειες της Ιταλίας (Mezzogiorno), η Επιτροπή θα συνεχίσει την εφαρμογή της απόφασης της 16ης Μαΐου 1991 στο πλαίσιο της διαδικασίας για παράβαση που αφορά τα περιφερειακά προτιμησιακά συστήματα (A/725/91)
απόφαση της 11. 7. 1991	υπόθεση C-296/90	Αρχιτέκτονες — αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, πρόκειται να σταλεί επιστολή
απόφαση της 25. 7. 1991	υπόθεση C-32/90	Σήμανση των τυριών ινοειδούς μάζας	(A/243/88) Οι ιταλικές αρχές δεν έχουν ανακοινώσει μέτρα προς εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου	Θα συζητηθεί κατά τη συνεδρίαση με τις ιταλικές αρχές εφ' όλης της «δέσμης θεμάτων» που προβλέπεται για τις 3 και 4 Φεβρουαρίου, στη Ρώμη
απόφαση της 25. 7. 1991	υπόθεση C-58/90	Μη αναγνώριση διπλωμάτων κινησιοθεραπευτικής και οστεοπαθητικής σχολών της αλλοδαπής — προϋπόθεση ιθαγένειας του κράτους μέλους αντίθετη προς τα άρθρα 48, 52 και 59 της συνθήκης ΕΟΚ		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή στις ιταλικές αρχές. Μέχρι στιγμής δεν εδόθη καμία απάντηση
απόφαση της 13. 12. 1991	υπόθεση C-33/90	Απόβλητα — Καμπανία		Πρόσφατη απόφαση
απόφαση της 13. 12. 1991	υπόθεση C-69/90	Επιτόπου έλεγχοι κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων		Πρόσφατη απόφαση
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ				
απόφαση της 26. 6. 1991	υπόθεση C-152/89	Καθεστώς ειδικών φόρων κατανάλωσης στη μπίρα		Πριν από την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 171, εστάλη επιστολή στις 25 Οκτωβρίου 1991, στις λουξεμβουργιανές αρχές, ζητώντας τους να αναγνωρίσουν τα ληφθέντα μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου
απόφαση της 25. 7. 1991	υπόθεση C-252/89	Συσκευασία υγρών τροφίμων		Η κατάσταση πρέπει να εξεταστεί εκ νέου στο πλαίσιο των νέων εξελίξεων του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την ανακύκλωση των απορριμάτων (προβλ. σχέδιο οδηγίας περί συσκευασίας)

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

απόφαση της 17. 9. 1987	υπόθεση C-291/84	Προστασία της ποιότητας των υπογείων υδάτων	(A/71/83)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/532/88)
απόφαση της 13. 10. 1987	υπόθεση C-236/85	Άγρια πτηνά	Στις 6 Σεπτεμβρίου 1988, οι ολλανδικές αρχές ανακοίνωσαν ότι το προσχέδιο νόμου («Flora- en Faunawet») βρισκόταν σε στάδιο προετοιμασίας (A/125/84)	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/60/89) Η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 22 Φεβρουαρίου 1991 (υπόθεση C-75/91)
απόφαση της 15. 3. 1990	υπόθεση C-339/87	Άγρια πτηνά	(A/400/85)	Η υπόθεση αυτή, έχει στενή σχέση με την υπόθεση C-236/85 για την οποία αποφασίστηκε προσφυγή στο Δικαστήριο στις 11 Ιουλίου 1990. Στις 26 Ιουνίου 1991 η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής (άρθρο 171)
απόφαση της 30. 5. 1991	υπόθεση C-68/89	Ελεύθερη κυκλοφορία περιηγητών. Αίτηση πληροφοριών σχετικά με την διάρκεια παραμονής και τους διαθέσιμους πόρους	Οι ολλανδικές αρχές δεν ανακοίνωσαν ακόμη τα μέτρα που έλαβαν για να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους μετά την απόφαση του Δικαστηρίου	Στις 11 Δεκεμβρίου 1991 εστάλη επιστολή στις ολλανδικές αρχές που τους εφιστούσε την προσοχή στην ανάγκη συμμόρφωσής τους προς την απόφαση του Δικαστηρίου

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

απόφαση της 8. 11. 1983	υπόθεση C-165/82	Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών — πρόσβαση στην απασχόληση	Οι βρετανικές αρχές έλαβαν μέτρα και τα κοινοποίησαν στις 15 Δεκεμβρίου 1986. Τα μέτρα αυτά είναι γενικώς ικανοποιητικά. Η Sex Discrimination Act του 1986 ωστόσο δεν προβλέπει δικαστικό έλεγχο των διατάξεων των συλλογικών συμβάσεων που εισάγουν διακρίσεις. Η Επιτροπή αναμένει την έκδοση νομοθεσίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία θα επιτρέψει την επίλυση του προβλήματος.	Νέα διαδικασία για παράβαση (A/260/85)
απόφαση της 9. 7. 1991	υπόθεση C-146/89	Επέκταση των χωρικών υδάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο	(A/520/87)	Στις 16 Οκτωβρίου 1991 εστάλη επιστολή στις βρετανικές αρχές ζητώντας τους να ανακοινώσουν τα νομοθετικά μέτρα που είχαν λάβει για να συμμορφωθούν προς απόφαση του Δικαστηρίου
απόφαση της 4. 10. 1991	υπόθεση C-246/89	Νόμος περί εμπορικού ναυτικού	(A/87/85)	Εστάλη επιστολή στις βρετανικές αρχές με την οποία τους εζητείτο να ανακοινώσουν τα νομοθετικά μέτρα που είχαν λάβει προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου

Αριθ. 11

Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τα εθνικά δικαστήρια

I. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 177 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΟΚ

1. Στη διάρκεια του έτους 1991 υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 153 αιτήσεις έκδοσης προδικαστικής απόφασης από εθνικά δικαστήρια που είχαν είτε δυσκολίες ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είτε αμφιβολίες σχετικά με την εγκυρότητα μιας κοινοτικής πράξης.

Διαπιστώνεται ότι ο αριθμός των αιτήσεων έκδοσης προδικαστικής απόφασης που έχουν υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τα τελευταία έτη είναι σταθερός: ο αριθμός αυτός ανερχόταν σε 141 υποθέσεις το 1990 και σε 139 το 1989, ενώ το 1988 ήταν λίγο μεγαλύτερος (179).

2. Για τρίτο κατά σειρά έτος, τα δικαστήρια όλων των κρατών μελών υπέβαλαν αιτήσεις έκδοσης προδικαστικής απόφασης. Ωστόσο, υφίστανται ακόμη διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, όπως για παράδειγμα μεταξύ της Γερμανίας, από την οποία προέρχονται 50 αιτήσεις έκδοσης προδικαστικής απόφασης, και της Ιρλανδίας, η οποία το 1991 παρέπεμψε μόνο μία υπόθεση για έκδοση προδικαστικής απόφασης στο Δικαστήριο. Οι αριθμοί των τελευταίων ετών δείχνουν ωστόσο καθαρά ότι κανένα κράτος μέλος δεν είναι πια επιφυλακτικό σε σχέση με αυτή τη διαδικασία.

3. Οι τρεις πίνακες που ακολουθούν περιλαμβάνουν αντίστοιχα τον αριθμό των αιτήσεων έκδοσης προδικαστικής απόφασης που υποβλήθηκαν από κάθε κράτος μέλος, την ακριβή προέλευση των ερωτήσεων που υποβλήθηκαν από τις ανώτερες δικαστικές αρχές και τους τομείς του κοινοτικού δικαίου τους οποίους αφορούσαν αυτές οι ερωτήσεις: σχετικά θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι ερωτήσεις αυτές δημοσιεύονται εξ ολοκλήρου στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* με το ρυθμό που εγγράφονται στη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Αριθμός των αιτήσεων έκδοσης προδικαστικής απόφασης που υποβλήθηκαν από κάθε κράτος μέλος

Κράτος μέλος	Σύνολο των δικαστηρίων	Δικαστήρια τελευταίου βαθμού (1)
Γερμανία	50 (34)	17 (12)
Βέλγιο	17 (17)	1 (4)
Δανία	2 (5)	— (—)
Ισπανία	4 (6)	— (—)
Γαλλία	24 (21)	3 (2)
Ελλάδα	2 (2)	— (2)
Ιρλανδία	1 (4)	1 (2)
Ιταλία	18 (25)	3 (1)
Λουξεμβούργο	2 (4)	1 (2)
Κάτω Χώρες	17 (9)	4 (3)
Πορτογαλία	3 (2)	2 (—)
Ηνωμένο Βασίλειο	13 (12)	3 (2)

(1) Οι αριθμοί σε παρένθεση αφορούν το έτος 1990.

Προέλευση των ερωτήσεων που υποβλήθηκαν από τα ανώτατα δικαστήρια

Γερμανία	Bundesverwaltungsgericht	2
	Bundesfinanzhof	9
	Bundessozialgericht	1
	Bundesgerichtshof	5
Βέλγιο	Cour de Cassation	1
Γαλλία	Cour de Cassation	2
	Conseil d'État	1
Ιρλανδία	Supreme Court	1
Ιταλία	Corte Suprema di Cassazione	
	Consiglio di Stato	2
		1
Λουξεμβούργο	Conseil d'État	1
Κάτω Χώρες	Hoge Raad	3
	Raad van State	1
Πορτογαλία	Supremo Tribunal Administrativo	2
Ηνωμένο Βασίλειο	House of Lords	3

Τομείς του κοινοτικού δικαίου

Κρατικές ενισχύσεις	4
Γεωργία	27
Ανταγωνισμός	13
Σύμβαση Βρυξελλών	4
Εταιρικό δίκαιο	3
Περιβάλλον και καταναλωτές	—
Φορολογία	14
Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	27
Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων	9
Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων	1
Εμπορική πολιτική	1
Κοινωνική πολιτική	41
Εξωτερικές σχέσεις	4
Υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων	2
Μεταφορές	3

II. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Εισαγωγή

Σε παράρτημα της 8ης Ετήσιας Έκθεσης, η Επιτροπή είχε προσαρτήσει έκθεση σχετικά με τη στάση των ανωτάτων εθνικών δικαστηρίων έναντι του κοινοτικού δικαίου. Στο έγγραφο αυτό περιγραφόταν η στάση αυτών των δικαστηρίων όσον αφορά την αρχή της προτεραιότητας του κοινοτικού δικαίου έναντι του εθνικού δικαίου, την αναγνώριση άμεσων αποτελεσμάτων όσον αφορά πολλούς κανόνες του κοινοτικού δικαίου και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 177 της συνθήκης ΕΟΚ.

Στην ανάλυση που ακολουθεί διαπιστώνεται η εξέλιξη της στάσης των ανωτάτων εθνικών δικαστικών αρχών σε σχέση με το κοινοτικό δίκαιο.

Η Επιτροπή συγκέντρωσε και πάλι στοιχεία από την Υπηρεσία Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Χάρη στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε επισημάνθηκαν οι αποφάσεις που αποτελούν ουσιαστική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου: σχετικά θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι υποθέσεις στις οποίες θα έπρεπε να είχε εφαρμοσθεί το κοινοτικό δίκαιο από το εθνικό δικαστήριο δεν είναι δυνατό να επισημανθούν μέσω ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων, αν στην απόφαση δεν γίνεται αναφορά σε κάποιον κανόνα του κοινοτικού δικαίου. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να πραγματοποιήσει συστηματική ανάλυση των χιλιάδων αποφάσεων που εκδίδονται κάθε έτος από τα ανώτατα εθνικά δικαστήρια.

Αντικείμενο των ερευνών

Οι έρευνες αφορούσαν τα ακόλουθα θέματα:

1. Τα δικαστήρια οι αποφάσεις των οποίων δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα αποφεύγουν να υποβάλλουν αιτήσεις έκδοσης προδικαστικής απόφασης για υποθέσεις που θα έπρεπε;

2. Τα δικαστήρια διαπιστώνουν — αντίθετα προς τον κανόνα που διατυπώνεται στην απόφαση που εκδόθηκε σχετικά με την υπόθεση 314/85, Foto-Frost — την ακυρότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων;

3. Υπάρχουν αποφάσεις που θα πρέπει να επισημανθούν ιδιαίτερα λόγω του χαρακτηριστικού ή «επαναστατικού» χαρακτήρα τους;

Οι αποφάσεις που εξετάστηκαν εκδόθηκαν στο τέλος του 1990 ή στη διάρκεια του 1991.

Το πρώτο θέμα

Όσον αφορά τη Γερμανία θα πρέπει να επισημανθεί η απόφαση του Bundesverfassungsgericht της 27ης Αυγούστου 1991 που επικυρώνει η απόφαση του Bundesgerichtshof της 15ης Ιανουαρίου 1990 σύμφωνα με την οποία δεν πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο θέματα σχετικά με το συντονισμό του δικαίου των εταιρειών (ιδιαίτερα, σχετικά με το θέμα της συμφωνίας της γερμανικής θεωρίας περί «συγκεκαλυμμένων συνεισφορών σε είδος» με την οδηγία αριθ. 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου). Σε δύο αποφάσεις της 17ης Οκτωβρίου 1990, το Bundesfinanzhof αρνήθηκε και πάλι να υποβάλει αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης. Οι υποθέσεις αφορούσαν μια φορολογική διάταξη που απαγορεύει να λαμβάνονται υπόψη, κατά τον υπολογισμό του φόρου επί του εισοδήματος, οι απώλειες που σημειώνονται κατά την ενοικίαση ακινήτων που βρίσκονται εκτός Γερμανίας (αλλά στο εσωτερικό της Κοινότητας), ενώ αυτή η δυνατότητα συμψηφισμού ισχύει για τα ακίνητα που βρίσκονται στη Γερμανία. Αντίθετα, στη συνέχεια, το Landgericht Hannover υπέβαλε αιτήσεις έκδοσης προδικαστικής απόφασης σχετικά με το ίδιο θέμα (υπόθεση C-83/91).

Στην Πορτογαλία, το Ανώτατο Δικαστήριο δεν υπέβαλε αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης σχετικά με πρόσφατη υπόθεση που αφορούσε το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 430/83, το οποίο προβλέπει για ορισμένες παραβάσεις, σε περίπτωση καταδίκης μη Πορτογάλων υπηκόων για ποινικό αδίκημα, την ποινή της απέλασης από το πορτογαλικό έδαφος. Έχοντας υπόψη του την απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με την υπόθεση 67/74, Bonsignore, το Ανώτατο Δικαστήριο εφάρμοσε το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 430/83 στην περίπτωση ενός ολλανδού ο οποίος είχε καταδικαστεί για διακίνηση ναρκωτικών.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί μια σημαντική εξέλιξη που σημειώθηκε στην Ισπανία, όπου το Διοικητικό Τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου και το Συνταγματικό Δικαστήριο εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον είναι αρμόδια να υποβάλλουν αιτήσεις για έκδοση προδικαστικής απόφασης σχετικές με τη συμφωνία των εθνικών διατάξεων με το κοινοτικό δίκαιο. Σε τέσσερις αποφάσεις που εκδόθηκαν στο τέλος Νοεμβρίου 1990 και αφορούσαν την εθνική νομοθεσία με την οποία τέθηκε σε εφαρμογή η έκτη οδηγία περί ΦΠΑ, η Sala del Contencioso Administrativo του Tribunal Supremo αποφάνθηκε ότι ένα δικαστήριο, η αρμοδιότητα του οποίου περιορίζεται στην εξέταση διοικητικών πράξεων και κανονιστικών, αλλά όχι νομοθετικών διατάξεων, δεν μπορεί να υποβάλλει στο δικαστήριο ερώτημα το οποίο θα μπορούσε να το οδηγήσει σε μη εφαρμογή κάποιας νομοθετικής διάταξης — δεδομένου ότι μόνο το Tribunal Constitucional (Συνταγματικό Δικαστήριο) είναι αρμόδιο να υποβάλλει τέτοια ερωτήματα. Ωστόσο, το Tribunal Constitucional δεν συμφώνησε με αυτή την ερμηνεία της έκτασης της αρμοδιότητάς του και, σε δύο αποφάσεις, οι οποίες δίχασαν τις απόψεις των νομικών, αποφάνθηκε ότι δεν είναι αρμόδιο να αποφασίζει σχετικά με τη συμφωνία του ισπανικού δικαίου με το κοινοτικό δίκαιο, δεδομένου ότι το τελευταίο δεν αποτελεί μέρος του ισπανικού Συντάγματος. Στην απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1991, που αφορούσε τη συμφωνία εθνικού νόμου σχετικού με την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με μια απόφαση του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το θέμα της ενδεχόμενης παράβασης της κοινοτικής νομοθεσίας από εσωτερική νομοθετική ή κανονιστική διάταξη δεν υπάγεται στον τομέα του συνταγματικού δικαίου, δεδομένου ότι αφορά σύγκρουση διατάξεων μη συνταγματικού επιπέδου, η οποία πρέπει να επιλύεται από τα κοινά δικαστήρια. Δεδομένου ότι δεν ανήκει στα δικαστήρια που είναι αρμόδια για την ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, το Tribunal Constitucional αρνήθηκε να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης. Στην απόφαση της 22ας Μαρτίου 1991, επέμεινε σε αυτή την νομολογία προθέτοντας ότι δεν είναι αρμόδιο να ελέγχει την εκτέλεση του κοινοτικού δικαίου από τις ισπανικές δημόσιες αρχές, παρά μόνο στο μέτρο που αυτή συνεπάγεται παραβίαση ουσιαστικού κανόνος δικαίου.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί σχετικά η απόφαση του ολλανδικού Collège van Beroep voor het Bedrijfsleven της 30ής Ιανουαρίου 1991. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, είχε αποδειχθεί ότι η ολλανδική κυβέρνηση, αντίθετα προς το άρθρο 5 της οδηγίας 88/301/ΕΟΚ, δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή τις διαδικασίες έγκρισης που αφορούσαν τερματικές συσκευές. Η προσφεύγουσα είχε προβάλει τον ισχυρισμό ότι η μη τήρηση αυτής της υποχρέωσης καθιστούσε τις διαδικασίες έγκρισης παράνομες. Ωστόσο, αναφερόμενο στην απόφαση που εκδόθηκε σχετικά με την απόφαση 180/87 Enichem Base/Comune di Cinisello Balsamo, το Collège έκρινε ότι ούτε η διατύπωση ούτε ο σκοπός των σχετικών διατάξεων επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι η μη τήρηση της υποχρέωσης προηγούμενης ανακοίνωσης καθιστά τις διαδικασίες παράνομες. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότο το θέμα των νομικών επιπτώσεων της παράλειψης ανακοίνωσης των σχεδίων τεχνικών κανόνων αποτελεί αντικείμενο πολλών υποθέσεων που εκκρεμούν στο Δικαστήριο (παραδείγματος χάρη υπόθεση C-69/91, Decoster, υπόθεση C-92/91, Taillandier και υπόθεση C-93/91, Evrard).

Δεύτερο θέμα

Κατά τις έρευνες δεν επισημάνθηκε κάποια απόφαση σχετική με το θέμα αυτό.

Τρίτο θέμα

Όσον αφορά το τρίτο θέμα, κατά τις έρευνες επισημάνθηκαν πολλές χαρακτηριστικές αποφάσεις των ανωτέρων δικαστηρίων, μεταξύ των οποίων θα πρέπει να υπογραμμισθεί ιδιαίτερα η απόφαση της Corte Constituzionale της 18ης Απριλίου 1991. Η απόφαση αυτή καθιερώνει στην ιταλική έννομη τάξη το δικαίωμα ενός ιδιώτη να επικαλείται τις διατάξεις οδηγίας οι οποίες φαίνονται, από την άποψη του περιεχομένου τους, απόλυτες και επαρκώς ακριβείς, κατά κράτους το οποίο δεν έχει μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιό του ή την έχει μεταφέρει με εσφαλμένο τρόπο. Το Συνταγματικό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι ο δικαστής που επισημαίνει σύγκρουση μεταξύ των εθνικών και των κοινοτικών διατάξεων άμεσης εφαρμογής έχει την υποχρέωση να μην εφαρμόζει, με δική του πρωτοβουλία, τις εθνικές διατάξεις, χωρίς να θέτει θέμα συνταγματικότητας, το οποίο θα ήταν, κατ' αρχήν, απαράδεκτο.

Τέλος θα πρέπει να αναφερθούν:

— η απόφαση της Βουλής των Λόρδων στην υπόθεση Foster, που εκδόθηκε με βάση την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου σχετικά με την υπόθεση C-188/89. Η Βουλή των Λόρδων απέρριψε όλα τα επιχειρήματα υπέρ της στενής ερμηνείας της απόφασης του Δικαστηρίου,

— την απόφαση του Chambre commerciale de la Cour de cassation της 4ης Ιουνίου 1991 σχετικά με την υπόθεση Doyen e.a./γραφείου τελετών των περιοχών που έχουν ελευθερωθεί, με την οποία ακυρώθηκε απόφαση του Εφετείου με το σκεπτικό ότι η εφαρμογή του άρθρου 86 της συνθήκης ΕΟΚ χωρίς αναφορά στους όρους και τα κριτήρια που έλαβε υπόψη του το δικαστήριο για την εφαρμογή αυτού του άρθρου, στερεί από την απόφαση του Εφετείου τη νομική της βάση,

— την απόφαση του γαλλικού Συμβουλίου Επικρατείας της 8ης Ιουλίου 1991 την υπόθεση Palazzi, με την οποία κηρύχθηκε παράνομο διάταγμα σχετικά με το δικαίωμα παραμονής λόγω μη συμφωνίας του με τους στόχους της οδηγίας 64/221/ΕΟΚ του Συμβουλίου για συντονισμό των ειδικών μέτρων που αφορούν τη μετακίνηση και την παραμονή των ξένων και βασίζονται σε λόγους δημόσιας τάξης, ασφάλειας και υγείας,

— την απόφαση του ολλανδικού Συμβουλίου Επικρατείας της 4ης Δεκεμβρίου 1990 σχετικά με την υπόθεση Bruin και Harteveld/Minister van Landbouw, στην οποία το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι είναι αρμόδιο να εξακριβώνει τη νομιμότητα ενός εθνικού διοικητικού κανονισμού σε σχέση με κάποια αρχή του κοινοτικού δικαίου (στη συγκεκριμένη περίπτωση, την αρχή της αναλογικότητας).

Αριθ. 12

Στατιστικές: Καταγγελίες και περιπτώσεις που εντοπίζονται αυτεπάγγελτα

		B		D		DK		E		F		UK		EL		IRL		IT		L		NL		P		Σύνολο	
		P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO
Γενική γραμματεία	1988	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
	1989	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1990	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	1991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Νομική Υπηρεσία	1985	—	—	1	1	—	—				—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—				1	2
	1986	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	1987	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	4
	1988	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	—	1	—	2	—	1	—	1	—	1	—	13
	1989	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	1990	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Στατιστικά θέματα	1985	—	—	—	—	—	—			—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—			—	2
	1987	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	4
	1988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1989	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1990	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1991	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Εξωτερικές σχέσεις	1985	—	2	—	1	—	—			1	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	2	—	—			1	10
	1986	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	1	—	—	6	—	—	—	—	1	—	—	11	3
	1987	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	4	—	—	—	—	2	—	—	7	3
	1988	—	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	3	6
	1989	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	1
	1990	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	1991	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Οικονομική και χρηματοστωτική πολιτική	1985	—	—	—	—	—	—			1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—			3	—
	1986	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	3	2
	1987	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	1988	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	7	2
	1989	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	3	5
	1990	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	1991	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	7
Εσωτερική αγορά και διομηχανικές υποθέσεις	1985	13	3	30	6	10	—			56	11	22	4	123	2	6	3	62	6	2	3	4	6			328	44
	1986	13	8	31	4	5	2	106	7	61	18	10	4	57	2	7	—	35	6	3	2	12	4	18	3	358	60
	1987	5	4	75	10	5	—	93	6	64	18	12	6	23	4	11	3	46	3	2	1	9	6	14	5	359	66
	1988	18	4	52	7	9	6	289	10	89	22	15	10	29	5	5	3	60	20	3	5	9	2	22	3	597	97
	1989	21	10	52	10	5	7	63	13	61	13	15	1	38	9	3	4	59	5	5	6	12	5	16	5	350	88
	1990	17	9	50	7	11	2	46	7	148	13	24	5	30	8	1	1	47	14	3	1	10	11	12	4	399	82
	1991	19	8	55	7	3	4	58	15	81	9	20	11	36	5	6	6	40	14	2	3	12	6	14	5	346	93

		B		D		DK		E		F		UK		EL		IRL		IT		L		NL		P		Σύνολο	
		P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO
Ανταγωνισμός	1985	2	—	—	—	—	1			—	—	1	—	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—			5	4
	1986	2	1	2	—	—	—	2	—	2	2	1	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	11	7
	1987	—	—	—	2	—	1	1	2	3	1	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	2	—	9	8
	1988	—	2	2	—	—	—	—	2	1	2	1	—	1	5	1	—	—	1	—	—	1	1	2	2	9	15
	1989	—	1	1	1	—	1	1	1	3	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	7	5
	1990	2	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	2	1	1	—	12	1
	1991	—	1	1	—	1	3	3	1	2	2	1	1	—	2	—	1	3	1	—	—	1	1	1	1	13	14
Απασχόληση και κοινωνική πολιτική	1985	5	5	3	—	—	—			3	3	—	1	—	—	—	—	3	1	—	—	2	—			16	10
	1986	8	8	4	7	—	3	—	2	4	10	1	3	—	3	—	3	4	6	—	2	3	4	1	2	25	53
	1987	2	2	3	4	—	1	2	1	7	4	1	4	1	1	1	1	4	2	2	2	—	6	—	—	23	28
	1988	8	8	4	7	2	1	1	—	8	4	4	1	2	—	1	1	2	1	1	2	1	4	—	—	34	29
	1989	6	10	10	11	1	—	—	3	22	9	7	10	3	3	1	—	5	8	—	—	2	5	2	2	59	61
	1990	2	9	3	5	1	6	7	9	12	8	2	2	4	8	1	1	86	11	—	6	—	1	1	8	119	74
	1991	8	3	7	—	2	—	3	2	3	4	5	2	11	1	1	—	5	1	—	—	5	—	1	1	51	14
Γεωργία	1985	2	8	5	7	2	4			28	9	17	3	49	7	5	4	32	8	—	5	2	3			142	58
	1986	—	3	20	6	2	2	10	1	21	20	10	—	34	4	5	1	20	9	1	2	2	4	8	1	131	53
	1987	8	1	19	4	2	2	17	2	31	5	14	1	29	1	16	—	37	5	—	1	4	4	8	2	185	28
	1988	4	1	16	8	3	2	20	2	26	4	10	1	47	1	6	1	18	5	—	2	11	4	—	1	161	32
	1989	7	2	26	4	2	—	18	—	31	4	16	5	24	2	9	3	54	4	—	2	2	3	9	—	198	29
	1990	2	—	19	—	6	1	20	1	25	3	11	1	24	5	8	2	32	5	—	—	6	3	6	—	159	21
	1991	4	5	10	4	4	4	10	12	42	6	47	3	24	1	2	5	24	9	—	3	2	5	5	5	174	62
Μεταφορές	1985	—	—	2	—	—	—			1	—	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	1	—			8	1
	1986	1	2	—	2	1	—	—	—	3	6	—	—	2	—	—	1	4	4	—	—	—	—	—	—	11	15
	1987	1	1	3	1	—	—	—	1	3	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	3	—	10	9
	1988	—	3	1	3	2	1	2	2	2	3	1	1	1	2	1	1	1	1	—	—	—	1	—	1	11	19
	1989	—	1	2	1	—	—	1	1	1	3	—	1	2	2	—	1	2	5	—	1	2	1	1	1	11	18
	1990	3	2	3	1	—	1	1	1	—	1	—	1	1	1	—	1	1	2	—	2	1	1	—	1	10	15
	1991	—	1	3	2	—	1	1	1	2	2	—	2	1	1	—	1	2	3	—	1	—	3	1	4	10	22
Διοικητικά θέματα	1985	1	5	—	1	—	—			—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—			2	6
	1987	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1
	1988	1	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	3
	1989	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
	1990	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	1991	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Περιβάλλον και προστασία των καταναλωτών	1985	—	1	3	1	1	1			3	2	11	3	14	—	—	1	2	—	—	—	3	1			37	10
	1986	7	3	6	6	1	2	5	—	44	5	32	—	53	3	—	5	13	3	—	2	2	3	2	—	165	32
	1987	4	3	14	6	4	3	29	4	16	1	30	3	17	3	9	1	16	6	—	5	4	1	7	2	150	38
	1988	6	3	35	3	5	1	51	4	36	2	31	7	13	2	12	2	15	3	1	1	2	5	9	—	216	33
	1989	18	3	36	8	—	1	91	10	43	6	192	9	24	11	24	6	22	7	—	3	5	2	10	2	465	60
	1990	17	5	56	2	3	—	111	16	47	2	125	2	40	4	19	—	33	9	3	—	7	—	19	2	480	42
	1991	7	5	61	5	15	2	65	18	44	7	55	17	38	21	29	3	20	19	—	2	6	2	13	12	353	113

		B		D		DK		E		F		UK		EL		IRL		IT		L		NL		P		Σύνολο	
		P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO	P	CDO
Αλιεία	1985	—	2	—	1	—	3	—	—	—	6	—	3	—	1	—	4	—	2	—	—	—	4	—	—	—	26
	1986	—	2	—	1	—	2	—	—	—	7	—	1	—	—	—	4	—	—	1	—	—	6	—	1	1	24
	1987	—	—	—	1	—	—	—	4	—	1	—	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—	2	—	2	—	18
	1988	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
	1989	—	1	—	1	—	1	1	3	1	1	6	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—	3	—	1	9	15
	1990	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	8
	1991	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	5	4
Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορολογία (άμεση και έμμεση)	1985	2	1	—	2	1	1	—	—	10	8	3	5	5	5	4	4	1	8	1	1	2	1	—	—	29	36
	1986	—	1	1	3	1	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	2	1	—	—	2	—	—	4	11
	1987	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	2	1	—	—	1	—	1	—	8	4
	1988	—	—	5	—	1	—	2	2	5	1	—	1	—	—	3	—	—	—	1	—	1	—	1	—	19	4
	1989	3	1	—	1	1	1	3	1	3	1	1	2	3	—	2	1	—	1	—	1	1	—	—	—	17	10
	1990	3	2	7	2	—	—	3	3	3	2	2	—	4	2	—	1	2	4	1	—	—	—	—	—	25	16
	1991	1	—	6	3	2	1	—	1	—	—	1	1	1	1	1	—	6	—	—	—	1	2	—	1	19	10
Ενέργεια	1985	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	1989	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	1990	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	1991	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Δημοσιονομικές υποθέσεις	1985	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	5	—	—	—	2	—	—	—	14
	1986	—	1	—	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9
	1987	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	5
	1988	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	9
	1989	—	—	—	1	—	—	—	3	—	2	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	11
	1990	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
	1991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		1
Τελωνειακή ένωση και έμμεση φορολογία	1985	3	2	1	3	6	1	—	—	3	1	1	3	3	2	1	1	1	2	—	2	—	2	—	—	13	19
	1986	3	—	4	3	3	1	10	3	26	2	3	2	5	6	2	1	8	—	5	—	—	—	2	1	71	19
	1987	6	3	4	3	5	2	11	6	16	3	4	3	8	8	1	5	31	1	—	1	3	3	4	6	93	44
	1988	12	3	1	3	11	1	6	6	10	4	4	6	10	5	1	1	11	7	1	2	1	3	8	3	76	38
	1989	7	2	2	1	7	1	6	4	19	8	9	2	6	8	1	2	10	2	—	1	—	1	6	5	73	37
	1990	3	1	1	4	2	1	8	1	9	2	5	4	4	1	5	2	5	—	—	1	1	2	3	4	46	23
	1991	4	3	5	2	8	1	8	3	4	5	2	2	3	6	5	—	19	3	—	—	—	1	2	6	60	32
Σύνολο	1985	28	31	45	24	14	12	—	—	106	41	55	26	200	22	16	18	104	38	3	13	14	19	—	—	585	244
	1986	35	31	68	38	13	13	135	13	163	73	57	11	154	23	12	16	92	33	10	10	20	24	32	8	791	293
	1987	28	15	121	32	16	9	153	27	142	36	64	23	81	21	38	14	141	27	4	11	22	26	40	19	850	260
	1988	49	27	116	36	35	12	373	30	173	48	71	26	107	22	27	12	111	44	6	14	26	23	43	13	1 137	307
	1989	62	34	129	39	17	12	184	40	185	47	247	31	102	38	41	20	155	36	5	15	24	22	44	18	1 195	352
	1990	51	28	141	21	24	11	199	39	250	32	170	18	100	30	34	8	207	46	7	10	27	20	42	20	1 252	283
	1991	46	29	151	25	36	16	151	58	184	38	131	41	115	38	44	16	122	53	2	9	33	22	37	36	1 052	381

Συνέχεια που έχει δοθεί στις πιθανές παραβιάσεις (καταγγελίες και περιπτώσεις που εντοπίζονται αυτεπάγγελτα) στο τέλος του 1991, κατά τομείς

Τομείς	Έτος καταχώρησης του φακέλου	Φάκελοι που έχουν τεθεί στο αρχείο	Φάκελοι για τους οποίους υπάρχει διαδικασία παραβίασης
Εξωτερικές σχέσεις	1985	10	2
	1986	12	4
	1987	5	5
	1988	7	1
	1989	5	0
	1990	2	0
	1991	0	0
Εσωτερική αγορά διομηχανικές υποθέσεις	1985	243	54
	1986	186	96
	1987	170	71
	1988	199	120
	1989	212	74
	1990	210	30
	1991	86	18
Ανταγωνισμός	1985	4	2
	1986	11	2
	1987	12	3
	1988	5	12
	1989	9	1
	1990	12	0
	1991	5	11
Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις	1985	19	10
	1986	44	21
	1987	20	22
	1988	26	27
	1989	60	24
	1990	31	56
	1991	27	1
Κοινή γεωργική πολιτική	1985	150	50
	1986	110	33
	1987	102	32
	1988	100	23
	1989	113	30
	1990	93	22
	1991	97	19
Μεταφορές	1985	8	2
	1986	23	3
	1987	7	8
	1988	18	11
	1989	20	5
	1990	4	3
	1991	9	1

Τομείς	Έτος καταχώρησης του φακέλου	Φάκελοι που έχουν τεθεί στο αρχείο	Φάκελοι για τους οποίους υπάρχει διαδικασία παραβίασης
Περιβάλλον	1985	27	19
	1986	60	45
	1987	62	60
	1988	105	50
	1989	146	67
	1990	173	8
	1991	89	7
Κοινή αλιευτική πολιτική	1985	4	22
	1986	3	23
	1987	3	14
	1988	1	3
	1989	6	12
	1990	0	8
	1991	2	2
Χρηματοδοτικά όργανα και εταιρικό δίκαιο	1985	23	35
	1986	7	5
	1987	5	5
	1988	10	6
	1989	11	9
	1990	10	11
	1991	9	1
Τελωνειακή ένωση και φορολογία	1985	25	19
	1986	70	19
	1987	63	39
	1988	54	35
	1989	65	23
	1990	32	14
	1991	31	12
Πολιτική των καταναλωτών	1985	0	0
	1986	0	3
	1987	1	4
	1988	7	1
	1989	6	0
	1990	6	4
	1991	7	0
Σύνολο	1985	528	236
	1986	534	265
	1987	456	273
	1988	544	314
	1989	667	258
	1990	581	158
	1991	370	73

Σημείωση: Οι φάκελοι που δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τον πίνακα βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της εξέτασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Παραβάσεις στις συνθήκες και τους κανονισμούς

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Εξωτερικές σχέσεις	81
Οικονομική και νομισματική πολιτική	81
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις	81
Ανταγωνισμός	85
Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και εκπαίδευση	86
Γεωργία	97
Μεταφορές	89
Διοικητικά θέματα	89
Περιβάλλον	90
Αλιεία	90
Χρηματοδοτικοί οργανισμοί και φορολογία	91
Δημοσιονομικά θέματα	91
Τελωνειακή ένωση	92
Έμμεση φορολογία	93
Επιχειρήσεις, τουρισμός, κοινωνική οικονομία	95

Νομική βάση

Η νομική βάση απορρέει από τον αριθμό του εγγράφου (της βάσης δεδομένων Celex), ο οποίος και αυτός απορρέει από τον πρωτότυπο αριθμό της πράξης· συντίθεται από (βλέπε συνημμένο πίνακα):

— έναν αριθμό που προσδιορίζει τον τομέα τεκμηρίωσης (π.χ.: 1 = τομέας που περιλαμβάνει τις συνθήκες ίδρυσης των Κοινοτήτων),

— δύο αριθμούς που αντιστοιχούν στο έτος αναφοράς (έτος δημοσίευσης, υπογραφής κ.λπ.),

— ένα ή δύο ψηφία που προσδιορίζουν τον τύπο του εγγράφου [π.χ.: Ε (του τομέα 1) = συνθήκη ΕΟΚ],

— έναν αριθμό προτεραιότητας ο οποίος απορρέει από τον αριθμό με τον οποίο δημοσιεύτηκε το έγγραφο ή από τον αριθμό του άρθρου.

Παράδειγμα:

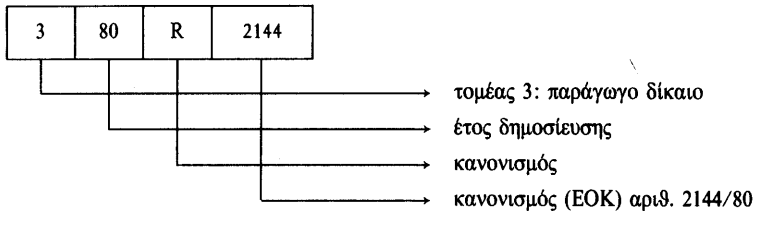

Τομέας	Τύπος εγγράφου	
1		ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ Ή ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
	A	Συνθήκη Ευρατόμ
	B	Συνθήκη προσχώρησης της Δανίας, της Ιρλανδίας, της Νορβηγίας και του Ηνωμένου Βασιλείου
	E	Συνθήκη ΕΟΚ
	F	Συνθήκη συγχώνευσης
		Συνθήκη περί τροποποίησης ορισμένων δημοσιονομικών διατάξεων
	H	Συνθήκη ένταξης της Ελλάδας
	K	Συνθήκη ΕΚΑΧ
	R	Συνθήκη που τροποποιεί ορισμένες χρηματοδοτικές διατάξεις
		Συνθήκη περί τροποποίησης ορισμένων διατάξεων των καταστατικών της ΕΤΕ
	G	Συνθήκη που αφορά τη Γροιλανδία
2		ΔΙΚΑΙΟ ΑΠΟΡΡΕΟΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
	A	Συμφωνίες με τρίτες χώρες
3		ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΔΙΚΑΙΟ
	B	Προϋπολογισμός
	C	Πρόταση δυσπιστίας
	D	Αποφάσεις (εκτός γενικών αποφάσεων ΕΚΑΧ)
	L	Οδηγίες ΕΟΚ/Ευρατόμ
		Συστάσεις ΕΚΑΧ
	R	Κανονισμοί ΕΟΚ/Ευρατόμ
		Αποφάσεις ΕΚΑΧ γενικής ισχύος
	X	Λοιπές πράξεις (ψηφίσματα, γνώμες κ.λπ.) δημοσιευθείσες στην Επίσημη Εφημερίδα σειρά «L» (ή απλά ΕΕ)
	Y	Λοιπές πράξεις δημοσιευθείσες στην Επίσημη Εφημερίδα σειρά «C»
4		ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
	A	Εσωτερικές συμφωνίες
	D	Αποφάσεις (των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών)
	X	Λοιπές πράξεις δημοσιευθείσες στην Επίσημη Εφημερίδα σειρά «L» (ή απλά ΕΕ)
	Y	Λοιπές πράξεις δημοσιευθείσες στην Επίσημη Εφημερίδα σειρά «C»
5		ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
	PC	Προτάσεις της Επιτροπής
	AP	Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (κατόπιν διαβουλεύσεων)
	IP	Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (πρωτοβουλίες)
	AC	Γνώμη της ΟΚΕ (κατόπιν διαβουλεύσεων)
	IC	Γνώμη της ΟΚΕ (πρωτοβουλίες)
	CC	Γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου
	BP	Προπαρασκευαστικές πράξεις για τον προϋπολογισμό

Τομέας	Τύπος εγγράφου	
6		ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
	B	Παρατηρήσεις
	C	Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα
	J	Αποφάσεις
	O	Διατάξεις
	S	Αποφάσεις κατάσχεσης
	T	Τριτανακοπή
	V	Γνώμες
	X	Λοιπές πράξεις
7		
9		ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
	E	Γραπτές ερωτήσεις
	H	Ερωτήσεις τεθείσες κατά την ώρα των ερωτήσεων
	O	Προφορικές ερωτήσεις
	P	Αιτήσεις

Σημείωση: Τομείς:
7 — Εθνικά μέτρα εκτέλεσης.
8 — Εθνική νομολογία.
10 — Ερμηνευτική δικαίου.

Σημείωση: A/. . . . / . .

(A/. . . . / . .)

Π.χ. A/83/39 . . . . . Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3. 12. 1987
(A/88/480)

Η διαδικασία του πρώτου άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ — A/88/480 — βασίζεται στη μη εκτέλεση εκ μέρους του κράτους μέλους της απόφασης που εξέδωσε το Δικαστήριο στα πλαίσια της διαδικασίας παράβασης A/39/83.

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Εξωτερικές σχέσεις	382R1765· 383R3420· 157E005	A/505/88	Ελλάδα	«Κατάλογος δέλτα» — σπίρτα προέλευσης Βουλγαρίας και Σουηδίας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 65/91
Οικονομική και νομισματική πολιτική	180H052· 157E171	A/480/88	Ελλάδα	Απαγόρευση μεταφοράς ποσών πιστωμένων σε δεσμευμένους λογαριασμούς των κατοίκων των κρατών μελών	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/28/85	Ιταλία	Τιμή φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμάκων	Τέθηκε στο αρχείο
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις	157E030	A/4/82 A/331/90	Ελλάδα	Διατάξεις επιβολής της πώλησης μπίρας αποκλειστικά με βάση τη βύνη	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 176/84 Απόφαση 12. 3. 1987 Προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171)
	157E030	A/5/82 A/306/90	Γερμανία	Απαγόρευση της πώλησης μπίρας που δεν είναι παρασκευασμένη αποκλειστικά από βύνη κριθής	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 178/84 Απόφαση 12. 3. 1987 Προειδοποιητική επιστολή (άρθρο 171)
	157E030	A/316/82	Βέλγιο	Άρνηση χορήγησης αδειών για την εισαγωγή κοδεΐνης	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/320/82	Ηνωμένο Βασίλειο	Άρνηση χορήγησης αδειών για την εισαγωγή κοδεΐνης	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/101/83	Βέλγιο	Τιμές φαρμάκων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/172/83 A/725/91	Ιταλία	Συνεισφορές στις περιοχές για την αγορά λεωφορείων και τραμ εγχώριας παραγωγής	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 263/85 Απόφαση 16. 5. 1991
	157E030	A/183/83 A/374/90	Γερμανία	Συσκευασία αφρώδους οίνου εκ σταφυλών	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/258/84 A/40/86	Βέλγιο	Κάλυψη φαρμάκων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 249/88 Απόφαση 19. 3. 1991
	157E030	A/354/84	Γερμανία	Υποκατάστατα γάλακτος	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 76/86 Απόφαση 11. 5. 1989

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις *(συνέχεια)*	157E030· 157E052· 157E059	A/230/85	Γαλλία	Χορήγηση προτιμήσεων στα προϊόντα της S.F.P. (Société Française de Production)	Τέθηκε στο αρχείο
	157E171· 157E048· 157E052· 157E059	A/164/90	Ελλάδα	Νομοθεσία για τις μεθοριακές περιοχές	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/269/85	Γαλλία	Άρνηση χορήγησης αδειών για την εισαγωγή κοδεΐνης	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/367/85	Ιταλία	Μετουσίωση των υποπροϊόντων διύλισης ελαιούχων σπόρων	Παραίτηση
	157E030· 157E171	A/447/85 A/193/90	Βέλγιο	Περιορισμός στη χρήση της βρώσιμης ζελατίνης σε ορισμένα τρόφιμα	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 52/88 Απόφαση 11. 5. 1989 Αιτιολογημένη γνώμη
	157E052· 157E059· 157E030· 157E086· 157E090· 157E092· 377L0062	A/466/85 A/2/91	Ιταλία	Δημιουργία αυτοματοποιημένων συστημάτων αποκλειστικά από ιταλικές εταιρείες δημοσίου κεφαλαίου	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 3/88 Απόφαση 5. 12. 1989 Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 309/91
	157E030· 157E171	A/500/85 A/373/90	Γερμανία	Δυσχέρειες στην εισαγωγή πατέ	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 274/87 Απόφαση 2. 2. 1989 Προειδοποιητική επιστολή άρθρο 171
	157E030	A/40/86	Βέλγιο	Τιμές φαρμάκων· πρόγραμμα συμβολαίων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 249/88/3 Απόφαση 19. 3. 1991
	373L0148	A/374/89	Δανία	Έλεγχοι στα σύνορα (D/DK)	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/518/86	Γερμανία	Τροποποίηση του γερμανικού νόμου για τα τρόφιμα κατόπιν της απόφασης Cassis de Dijon	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/46/87	Γερμανία	Θέσπιση προδιαγραφών για μεμβράνες αδιαβροχοποίησης από βιτούμιο	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Εσωτερική αγορά και διομηχανικές υποθέσεις *(συνέχεια)*	157E030	A/55/87	Ιταλία	Απαγόρευση χρήσης ακετυλικής αλκοόλης ως διαλυτικού	Παραίτηση
	157E030	A/311/87	Ισπανία	Εμπόδια στην εισαγωγή μπισκότων και σοκολατών	Προσφυγή στο Δικαστήριο
	157E030	A/319/87	Ηνωμένο Βασίλειο	Ειδικές βρετανικές προδιαγραφές για το χάλυβα	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/104/89	Γερμανία	Εισαγωγή αντιπυρικών ειδών	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/424/87	Ιταλία	Άδειες εισαγωγής για την εκμετάλλευση φυτικών καλλιεργειών και επάρκειες	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 235/89
	157E030	A/115/89	Ελλάδα	Αναγραφή καταγωγής στη συσκευασία των προϊόντων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/348/89	Ελλάδα	Εισαγωγή ταμειακών μηχανών	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/500/87	Βέλγιο	Καθορισμός της ελάχιστης τιμής των μεταποιημένων καπνών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 287/89 Απόφαση 7. 5. 1991
	157E030· 157E036	A/349/89	Ιταλία	Εμπορία του κατεψυγμένου ψημένου άρτου	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/61/88	Γερμανία	Εισαγωγή φαρμάκων από ιδιώτες για προσωπική χρήση	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 62/90
	157E030	A/76/88	Λουξεμβούργο	Απαγόρευση διανομής διαφημιστικών φυλλαδίων	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/335/89	Ιρλανδία	Ρύθμιση για την τιμή των καπνών	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/127/89	Ελλάδα	Εισαγωγή πούλμαν καταγωγής Βελγίου	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/34/89	Ηνωμένο Βασίλειο	Άδειες ευρεσιτεχνίας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 30/90

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις *(συνέχεια)*	157E034	A/61/89	Γαλλία	Δυσανάλογες κυρώσεις	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/538/89	Δανία	Εγκαταστάσεις ασύρματου εξοπλισμού λήψεως	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030· 157E036	A/102/89	Ιταλία	Διακριτικοί ναύλοι κατά την αεροπορική μεταφορά μη ιταλικών εφημερίδων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/166/89	Γερμανία	Σήμανση ιατρικών προϊόντων	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E030	A/227/89	Λουξεμβούργο	Εισαγωγή προϊόντων με βάση τη ζαχαρίνη (ψάρια)	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E052· 157E059	A/36/84 (A/373/88)	Ιταλία	Απαίτηση ιθαγένειας (για ξεναγούς, δημοσιογράφους, ιδιοκτήτες φαρμακείων)	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 168/85 Απόφαση 15. 10. 1986 Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 297/90
	157E007· 157E048· 157E052· 157E059· 157E171· 157E005· 157E048	A/182/84 (A/164/90)	Ελλάδα	Νομοθεσία για τις μεθοριακές περιοχές	Τέθηκε στο αρχείο
	157E059	A/73/89	Γαλλία	Ισοτιμία του διπλώματος οπτικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E048· 157E052· 157E059	A/388/84 (A/165/89)	Ελλάδα	Απαγόρευση διδασκαλίας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 147/86 Απόφαση 15. 3. 1988 Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 328/90
	157D1186· 386D0283	A/499/85	Γαλλία	Απαγόρευση εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών στα ΥΧΕ	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 263/88 Απόφαση 12. 12. 1990 Προειδοποίηση (άρθρο 171 Ρ)
	157E059	A/432/86	Γαλλία	Περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών των ξεναγών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 154/89 Απόφαση 26. 2. 1991 Προειδοποίηση (άρθρο 171 Ρ)

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις *(συνέχεια)*	157E059	A/71/87	Ιταλία	Περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών των ξεναγών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 80/89
	157E059	A/113/87	Ελλάδα	Περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών των ξεναγών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 198/89
	157E007· 157E048· 157E052· 157E059	A/340/88	Ιταλία	Μη αναγνώριση διπλωμάτων κινησιοθεραπευτών και οστεοπαθολόγων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 58/90 Απόφαση 25. 7. 1991
	157E052· 157E059· 157E171	A/373/88	Ιταλία	Απαίτηση ιθαγένειας (για ξεναγούς δημοσιογράφους, ιδιοκτήτες φαρμακείων)	Διαγραφή
	157E048· 157E052	A/106/89	Λουξεμβούργο	Απαγόρευση στους οδοντιάτρους λειτουργίας διπλού ιατρείου	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 351/90
	157E005· 157E048· 157E052· 157E059	A/117/89	Γαλλία	Πρόσβαση στα επαγγέλματα κινησιοθεραπευτή και ποδολόγου	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E005· 157E030· 157E062· 157E059	A/505/87	Κάτω Χώρες	Περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών στον τομέα των ραδιοφωνικών εκπομπών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 353/89 Απόφαση 25. 7. 1991
	157E059· 157E090	A/332/88	Ιταλία	Προκήρυξη διαγωνισμού	Παραίτηση
	157E030	A/294/88	Γερμανία	Νόμος για το κρασί	Αιτιολογημένη γνώμη
Ανταγωνισμός	157E030· 157E034· 157E037	A/138/86	Ελλάδα	Μονοπώλιο των πετρελαϊκών προϊόντων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E0171· 384D0508	A/30/89	Βέλγιο	Βοήθεια στην Idealspun-Beaulieu	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 375/89 Απόφαση 19. 2. 1991

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Ανταγωνισμός *(συνέχεια)*	186I208· 157E012· 157E030· 157E095	A/21/89	Πορτογαλία	Διευθέτηση του μονοπωλίου πετρελαίου	Αιτιολογημένη γνώμη
	186I048· 157E030	A/361/87	Ισπανία	Διευθέτηση του μονοπωλίου πετρελαίου	Αιτιολογημένη γνώμη
Αποσχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	371R1408	A/131/79	Γαλλία	Απαγόρευση εξαγωγής πιστοποιητικού κοινωνικής ασφάλισης σε άλλα κράτη μέλη	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 236/88 Απόφαση 12. 7. 1990
	157E048· 368R1612	A/521/89	Λουξεμβούργο	Διακρίσεις λόγω ιθαγένειας	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E007· 157E048· 157E128· 368R1612· 157E171	A/435/85 A/457/90 A/173/90	Βέλγιο	Διακρίσεις στην κρατική χρηματοδότηση· ανώτερη μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 42/87 Απόφαση 27. 9. 1988
	157E007· 371R1408	A/468/85	Γαλλία	Απαγόρευση χορήγησης επιδόματος από το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης για υπηκόους ΕΟΚ μη γαλλικής ιθαγένειας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 307/89 Απόφαση 11. 6. 1991
	157E007· 371R1408· 372R0574	A/10/89	Ιταλία	Κοινωνικές διακρίσεις	Τέθηκε στο αρχείο
	157E048· 368R1612	A/282/87	Γερμανία	Ισότητα μεταχείρισης όσον αφορά τα πλεονεκτήματα	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E048· 368R1612	A/215/88	Βέλγιο	Διακριτική μεταχείριση στην επιβολή ποσοστώσεων στην επικουρική ασφάλιση	Τέθηκε στο αρχείο
	371R1408	A/362/88	Βέλγιο	Κράτηση εισφορών για ασφαλιστικά ταμεία επί πλεονεκτημάτων επικουρικής σύνταξης	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 253/90
	371R1408	A/363/88	Κάτω Χώρες	Διακριτική μεταχείριση σε βάρος των Βέλγων εργαζομένων όσον αφορά το ευεργέτημα της πρόωρης συνταξιοδότησης	Τέθηκε στο αρχείο
	683J0261· 673J0187· 674J0039· 675J0007	A/364/88	Βέλγιο	Συγκεκαλυμμένη διάκριση στη χορήγηση κοινωνικών πλεονεκτημάτων· παροχών κοινωνικής ασφάλισης	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 326/90
	371R1408· 683J0275	A/365/88	Γαλλία	Κράτηση εισφορών για ασφαλιστικά ταμεία επί πλεονεκτημάτων επικουρικής σύνταξης	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 57/90

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Γεωργία	157E093· 157E005	A/242/88	Κάτω Χώρες	Απογραφή των ενισχύσεων	Αιτιολογημένη γνώμη
	387P1351· 157E030	A/76/90	Ιταλία	Εισαγωγή αυγών προς επώαση	Τέθηκε στο αρχείο
	368P0804· 379R0262	A/85/84	Ιταλία	Περιορισμοί στην εμπορία συμπυκνωμένου βουτύρου σε μερίδες	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 67/88
	368R0805· 157E030 157E171	A/180/84 (A/467/89)	Ελλάδα	Περιορισμοί στις εισαγωγές κρέατος	Τέθηκε στο αρχείο
	379R337· 157E030	A/16/85	Γερμανία	Ρύθμιση της γερμανικής νομοθεσίας για τους αφρώδεις οίνους	Τέθηκε στο αρχείο
	157E171· 372R1035· 369R2638· 380R2150	A/68/85	Ιταλία	Ποιοτικές προδιαγραφές για τα οπωροκηπευτικά	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 69/86 Απόφαση 12. 2. 1987
	380R1837· 382R0019· 383R0020· 157E113	A/101/85	Ελλάδα	Τιμή εισαγωγής από την Ουγγαρία προβατοειδών και αιγοειδών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 127/89
	375R2744· 382D0495· 382R2029· 382R3383· 157E005· 377R2891	A/258/85	Κάτω Χώρες	Θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία 50 000 τόνων εμπορευμάτων προέλευσης Ταϊλάνδης που μεταφέρθηκαν με το πλοίο Equinox	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 96/89 Απόφαση 16. 5. 1991
	375R2727· 157E005· 157E093	A/480/85	Ελλάδα	Εισαγωγή κτηνοτροφικών δημητριακών — καλαμπόκι και κριθάρι· διαχείριση των αγορών από την ΚΥΔΕΠ	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 35/88 Απόφαση 12. 7. 1990
	375R2727· 157E171	A/25/86	Ελλάδα	Αποθεματοποίηση του μολυσμένου σκληρού σίτου εσοδείας 1982	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 281/87 Απόφαση 29. 11. 1989
	366R0136· 157E034	A/108/86 (A/142/85)	Ελλάδα	Εμπόδια στις συναλλαγές ελαιόλαδου	Τέθηκε στο αρχείο
	368R0234· 371R2358· 157E034· 157E030	A/137/86	Κάτω Χώρες	Υποχρεωτική υπαγωγή των εξαγωγέων γεωργικών προϊόντων σε οργανισμό ελέγχου	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030· 366R0136	A/215/86	Ιταλία	Περιορισμοί στην εμπορία λιπαρών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 67/88

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Γεωργία *(συνέχεια)*	57E030· 157E036	A/263/86	Ελλάδα	Εμπόδια στην εισαγωγή τυριού (Η)	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 293/89
	380R1837· 157E030	A/329/86	Γερμανία	Εμπόδια στην εισαγωγή ζωντανών προβατοειδών	Παραίτηση
	375R2727· 157E034	A/422/86	Ελλάδα	Άρνηση χορήγησης αδειών για την εξαγωγή καλαμποκιού	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030· 368R0804	A/81/90	Γαλλία	Λιπαρά στα τυριά	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030· 381R3796	A/375/90	Γερμανία	Εισαγωγή ζωντανών καραβίδων γλυκού νερού	Αιτιολογημένη γνώμη
	387R0822· 157E005	A/102/87	Γερμανία	Μη τήρηση της υποχρέωσης παράδοσης οίνου υποχρεωτικής απόσταξης	Τέθηκε στο αρχείο
	157E030	A/72/89	Ιταλία	Περιορισμός στην εισαγωγή ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων	Αιτιολογημένη γνώμη
	368R0804· 384R0857	A/344/87	Γαλλία	Συμπληρωματικές εισφορές γάλακτος: δικαίωμα επιλογής διαφορετικού έτους αναφοράς από το 1983	Τέθηκε στο αρχείο
	375R2727	A/385/87	Ελλάδα	Μονοπώλιο ΚΥΔΕΠ — Παρέμβαση του ελληνικού κράτους στον τομέα των δημητριακών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 61/90
	368R0804· 157E030	A/18/88	Ιταλία	Περιεκτικότητα του τυριού σε λιπαρά (L)	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 210/89 Απόφαση 11. 10. 1990
	157E030· 368R0804	A/80/88	Ιταλία	Πειθάρχηση στις τιμές κατανάλωσης παστεριωμένου γάλακτος	Τέθηκε στο αρχείο
	379R2374· 157E005	A/329/88	Ελλάδα	Βόειο κρέας παρέμβασης προοριζόμενο για οργανισμούς κοινωνικού χαρακτήρα	Τέθηκε στο αρχείο
	157E404· 356E0136· 384R2261	A/360/88	Ελλάδα	Ελαιόλαδο — συνεταιρισμοί παραγωγών	Αιτιολογημένη γνώμη
	385R0797	A/3/89	Δανία	Εγκατάλειψη γαιών	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Γεωργία *(συνέχεια)*	157E030·368R0805· 157E171	A/467/89	Ελλάδα	Εισαγωγή ορισμένων τεμαχίων κρέατος.	Αιτιολογημένη γνώμη
	368R0804· 378R1422	A/541/91	Ηνωμένο Βασίλειο	Milk Marketing Board — Περιορισμός της ελεύθερης διάθεσης γάλακτος	Αιτιολογημένη γνώμη
Μεταφορές	157E076· 157E095	A/202/90	Γερμανία	Φόρος για τα φορτηγά	Τέθηκε στο αρχείο
	157E059· 157E048	A/351/87	Ελλάδα	Διάκριση βάσει εθνικότητας όσον αφορά το δικαίωμα εισόδου στα μουσεία	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E059· 157E048· 157E052	A/352/87	Ισπανία	Διάκριση βάσει εθνικότητας όσον αφορά το δικαίωμα εισόδου στα μουσεία	Αιτιολογημένη γνώμη
	387D0602	A/281/88	Ιταλία	Άρνηση χορήγησης έγκρισης αεροπορικής γραμμής μεταξύ Μάντσεστερ και Μιλάνου	Τέθηκε στο αρχείο
Διοικητικά θέματα	Statut	A/7/78 (A/303/84)	Βέλγιο	Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 137/80 Απόφαση 19. 10. 1981 Προειδοποίηση (171)
	165F/PRO/PRI· 157E171	A/65/83	Γερμανία	Σώρευση οικογενειακών παροχών	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 189/85 Απόφαση 7. 5. 1987
	157/PRO/PRI· 157E171	A/303/84	Βέλγιο	Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 383/85 Απόφαση 3. 10. 1989
	157E005	A/65/88	Βέλγιο	Μείωση κατά 50 % των αποδοχών που καταβάλλει το βελγικό δημόσιο στους αποσπασμένους καθηγητές	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 6/89 Απόφαση 5. 4. 1990
	165F/PRO/PRI	A/23/89	Γαλλία	Εισφορά ασφάλισης ασθένειας επί της εθνικής σύνταξης συνταξιοδοτηθέντος υπαλλήλου της Κοινότητας	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Περιβάλλον	382R3626· 157E005· 157E189· 186I395	A/66/89	Ισπανία	Εισαγωγή χιμπατζήδων	Τέθηκε στο αρχείο
	382R3626· 157E005	A/225/86	Γαλλία	Κανονισμός για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που κινδυνεύουν να εκλείψουν	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 182/89 Απόφαση 1. 11. 1990
Αλιεία	382R2057· 383R0171	A/445/84	Γαλλία	Αλιεία· κακοί έλεγχοι για την τήρηση των τεχνικών μέτρων διατήρησης	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 64/88 Απόφαση 11. 6. 1991
	157E052	A/394/85	Ιρλανδία	Μη συμβατότητα προς το κοινοτικό δίκαιο της τροποποιητικής πράξης αλιείας του 1983	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 93/89 Απόφαση 10. 4. 1991
	381R3796· 382R3191	A/188/86	Ιταλία	Μη κοινοποίηση των προβλεπόμενων στα πλαίσια της ΚΟΑ πληροφοριών για τα προϊόντα αλιείας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 209/88 Απόφαση 27. 11. 1990 Προειδοποίηση (171)
	381R3796· 383R3598	A/362/86	Ιρλανδία	Μη κοινοποίηση των προβλεπόμενων στα πλαίσια της ΚΟΑ πληροφοριών για τα προϊόντα αλιείας	Τέθηκε στο αρχείο
	385R0001	A/368/86 (A/398/87)	Ηνωμένο Βασίλειο	Υπεραλιεία 1985	Προειδοποιητική επιστολή
	385R3721	A/370/86	Κάτω Χώρες	Υπεραλιεία 1986	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 52/91
	381R3796· 383R3598· 382R3191· 383R3599	A/391/86	Ελλάδα	Μη κοινοποίηση των προβλεπόμενων στα πλαίσια της ΚΟΑ πληροφοριών για τα προϊόντα αλιείας	Τέθηκε στο αρχείο
	385R0001· 385R006	A/255/87	Γαλλία	Προϊόντα αλιείας — Υπεραλιεία 1985	Τέθηκε στο αχείο
	385R3721· 385R3730· 385R3732· 383R0170· 382R057	A/396/87	Γαλλία	Υπεραλιεία 1986	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Αλιεία *(συνέχεια)*	385R3721· 385R3732	A/398/87	Ηνωμένο Βασίλειο	Υπεραλιεία 1986	Αιτιολογημένη γνώμη
	382R2057· 385R3777· 386R4034	A/405/87	Ισπανία	Παράλειψη της υποχρέωσης καταχώρησης των αλιευμάτων (τμήματα CIEM)	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 146/89
	172B100· 383R0170	A/520/87	Ηνωμένο Βασίλειο	Επέκταση των χωρικών υδάτων του Ηνωμένου Βασιλείου	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 146/89 Απόφαση 25. 7. 1991
	376R0101· 381R3796	A/186/88	Ηνωμένο Βασίλειο	Αλιευτικά σκάφη, περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και στην εξαγωγή των εμπορευμάτων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 279/89 Απόφαση 9. 7. 1991
	376R0101· 381R3796	A/187/88	Ιρλανδία	Απαγόρευση αλιείας των βρετανικών σκαφών στα ιρλανδικά ύδατα και συναφή μέτρα	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 280/89
	362R2057· 387R2241	A/356/88	Ισπανία	Υποχρεωτικός συνεταιρισμός — επίβλεψη και έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E048· 157E052· 157E059	A/87/89	Ηνωμένο Βασίλειο	Νόμος περί εμπορικής ναυτιλίας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 246/89 Απόφαση 4. 10. 1991
Χρηματοδοτικοί οργανισμοί	157E059	A/149/89	Βέλγιο	Επιχορήγηση για την αγορά κατοικίας	Αιτιολογημένη γνώμη
Δημοσιονομικά θέματα	377R2891· 157E171	A/355/85	Ιταλία	Άρνηση καταβολής τόκων υπερημερίας	Τέθηκε στο αρχείο
	377R2892· 377R2891	A/60/87	Γερμανία	Ίδιοι πόροι ΦΠΑ· υπολογισμός της αντιστάθμισης σχετικά με την απαλλαγή των τηλεπικοινωνιών	Τέθηκε στο αρχείο
	377R2891	A/19/89 A/200/88	Ιρλανδία	Έλλειψη υπολογισμού και διάθεσης των πόρων ΦΠΑ όσον αφορά τις απαλλαγές των διοδίων	Αιτιολογημένη γνώμη

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Διοικητικά θέματα *(συνέχεια)*	377R2891	A/20/89 A/202/88	Ηνωμένο Βασίλειο	Έλλειψη υπολογισμού και διάθεσης των πόρων ΦΠΑ όσον αφορά τις απαλλαγές των διοδίων	Αιτιολογημένη γνώμη
Τελωνειακή ένωση	682J0199· 157E171	A/438/84 A/357/89	Ιταλία	Κανόνας απόδειξης που καθιστά αδύνατη την επιστροφή εθνικών φόρων ισοδυνάμου αποτελέσματος	Τέθηκε στο αρχείο
	377R1535	A/126/84	Ηνωμένο Βασίλειο	Πολιτικά αεροδύναμα απαλλαγμένα δασμών τα οποία χρησιμοποιήθηκαν αργότερα ως στρατιωτικά σκάφη	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/342/84	Βέλγιο	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/343/84	Δανία	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/344/84	Ηνωμένο Βασίλειο	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/345/84	Ιταλία	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/346/84	Λουξεμβούργο	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 157E028· 368R0950	A/347/84	Κάτω Χώρες	Ατελής εισαγωγή στρατιωτικού υλικού	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E009· 181H029· 157E171	A/229/86 A/32/90	Ελλάδα	Τραπεζικό τέλος για τον έλεγχο των εισαγόμενων προϊόντων	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 229/87 Απόφαση 15. 11. 1988 Προειδοποίηση (171)

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Τελωνειακή ένωση *(συνέχεια)*	157E009· 157E012	A/158/87	Ιταλία	Τηλεγραφικά έξοδα για κτηνιατρικές υπηρεσίες σε βάρος των εισαγωγέων ζωντανών ζώων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E009· 157E012· 368R0804	A/182/88	Γαλλία	Τέλη για τον αυτοματοποιημένο έλεγχο των τελωνειακών δηλώσεων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E009· 387D0433	A/447/88	Ιταλία	Τέλος χαρτοσήμου επί ορισμένων προϊόντων	Τέθηκε στο αρχείο
Έμμεση φορολογία	157E095	A/136/83 (A/300/88)	Ιταλία	Φόρος επί της κατανάλωσης μπανανών	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095· 157E096	A/158/83	Ιταλία	Καθεστώς φορολόγησης της μπίρας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 238/90
	157E095· 157E096	A/187/83	Βέλγιο	Καθεστώς φορολόγησης της μπίρας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 153/89 Απόφαση 26. 6. 1991 Προειδοποίηση (171)
	157E095· 157E096	A/188/83	Λουξεμβούργο	Καθεστώς φορολόγησης της μπίρας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 152/89 Απόφαση 26. 6. 1991 Προειδοποίηση (171)
	157E095·157E096	A/189/83	Κάτω Χώρες	Καθεστώς φορολόγησης της μπίρας	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 282/89
	157E095	A/333/85	Ιταλία	Φορολόγηση της εισαγωγής μεταχειρισμένων αγαθών με αποτέλεσμα την επιβολή διπλής φορολογίας	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/503/85	Δανία	Φορολογία αυτοκινήτων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095· 157E171	A/83/86 A/99/90	Ιταλία	Φόρος στο ρούμι	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Έμμεση φορολογία *(συνέχεια)*	157E095	A/219/86	Γαλλία	Φόρος υπέρ τρίτων επί των εισαγωγών δασικών προϊόντων	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/308/87	Ισπανία	Φορολόγηση της εισαγωγής μεταχειρισμένων αγαθών — αποτέλεσμα διπλής επιβάρυνσης	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/325/87	Ελλάδα	Φορολόγηση της εισαγωγής μεταχειρισμένων αγαθών ή αποτέλεσμα διπλής επιβάρυνσης	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/341/87	Ελλάδα	ΦΠΑ επί των εισαγόμενων οινοπνευματωδών ποτών ανώτερος από τον επιβαλλόμενο στα εγχώρια προϊόντα	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 230/89 Απόφαση 18. 4. 1991
	157E095	A/77/88	Πορτογαλία	Διοικητικός φόρος για τον έλεγχο οπωροκηπευτικών	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E095	A/275/88	Ελλάδα	ΦΠΑ στα επάργυρα μαχαιροπήρουνα	Αιτιολογημένη γνώμη
	157E095	A/300/88	Ιταλία	Φορολόγηση των μπανανών	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/369/88 A/627/89	Ελλάδα	ΦΠΑ επί των εισαγόμενων οχημάτων στην Ελλάδα	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 327/90
	386R3842· 387R3077	A/90/89	Ιταλία	Προϊόντα απομίμησης	Τέθηκε στο αρχείο
	157E095	A/93/89	Πορτογαλία	Διαφορική φορολόγηση των οχημάτων	Αιτιολογημένη γνώμη
	382R0636	A/128/89	Κάτω Χώρες	Τελειοποίηση προς επανεξαγωγή υφαντουργικών	Τέθηκε στο αρχείο
	Άρθρο 6 Πρωτοκόλλου προσχώρησης	A/130/89	Ισπανία	Εισαγωγή αρτοποιήσιμων αλεύρων στις Κανάριους Νήσους	Τέθηκε στο αρχείο
	385R3632	A/132/89	Πορτογαλία	Μη έγκριση αποστολέων αντιπροσώπων να καταθέτουν διασαφήσεις	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 323/90
	157E030· 151K004	A/361/89	Ιταλία	Εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων σιδηρουργίας	Τέθηκε στο αρχείο

Τομέας	Νομική βάση	Παράβαση αριθ.	Κράτος μέλος	Τίτλος	Διαδικαστικό στάδιο
Έμμεση φορολογία *(συνέχεια)*	382R3593· 384R1751· 157E030	A/544/89	Ελλάδα	Προσωρινή εισαγωγή μηχανών τηλεοπτικής λήψης (κινηματοσκοπίων)	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 210/91
	157E095	A/627/89	Ελλάδα	Φορολογική απαλλαγή για τα εισαγόμενα αυτοκίνητα	Προσφυγή στο Δικαστήριο Υπόθεση 105/91
Επιχειρήσεις, τουρισμός, κοινωνική οικονομία	157E059· 157E007· 157E048· 157E052	A/351/87	Ελλάδα	Εισητήρια στα μουσεία	Τέθηκε στο αρχείο
	157E059· 157E007· 157E048· 157E052	A/352/87	Ισπανία	Εισητήρια στα μουσεία	Αιτιολογημένη γνώμη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Παραβιάσεις οδηγιών

Πίνακας περιεχομένων

Σελίδα

Στατιστικά θέματα 97

Εσωτερική αγορά και βιομηχανικές υποθέσεις 97

Ανταγωνισμός 112

Χρηματοδοτικοί οργανισμοί και εταιρικό δίκαιο 112

Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και εκπαίδευση 115

Περιβάλλον, προστασία των καταναλωτών και πυρηνική ασφάλεια 116

Γεωργία 128

Μεταφορές 143

Ενέργεια 145

Προϋπολογισμός 146

Τελωνειακή ένωση και έμμεση φορολογία 146

Τηλεπικοινωνίες, βιομηχανίες πληροφοριών και καινοτομία 149

Επεξηγηματικές σημειώσεις

78/546	=	στοιχεία της οδηγίας
(31. 12. 1980)	=	προθεσμία ενσωμάτωσης της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο
καμία μνεία	=	μέτρα που δεν έχουν ανακοινωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 1990, γεγονός που δεν αποκλείει ότι εν τω μεταξύ έχει γίνει η ενσωμάτωση (ανακοίνωση του κράτους μέλους η οποία εξετάζεται)
ναι	=	εθνικά μέτρα εκτέλεσης της οδηγίας που έχουν ανακοινωθεί
απουσία ΕΜΕ	=	διαδικασία επί παραβάσει που κινήθηκε ή εκκρεμεί για μη ανακοίνωση εθνικών μέτρων
μη συμμόρφ.	=	διαδικασία που εκκρεμεί επειδή τα μέτρα δεν είναι σύμφωνα προς την οδηγία
κακή εφαρμογή	=	διαδικασία που εκκρεμεί για κακή εφαρμογή της οδηγίας
1. 1. 1986	=	προθεσμία ενσωμάτωσης που ισχύει ειδικά για ένα κράτος μέλος
Α/74/89	=	στοιχεία της διαδικασίας επί παραβάσει (1989 = έτος κατά το οποίο κινήθηκε η διαδικασία)
υπόθεση 171/88	=	στοιχεία της υπόθεσης στα πρωτόκολλα του Δικαστηρίου
απόφαση 1. 3. 1983	=	ημερομηνία απόφασης του Δικαστηρίου
Α. Γ.	=	αιτιολογημένη γνώμη
επιστολή 169	=	επιστολή σύμφωνα με το άρθρο 169
(Άρθρο 171)	=	άρθρο 171 της συνθήκης ΕΟΚ

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
Στατιστικά θέματα													
73/132	Στατιστικές ζωικού κεφαλαίου δοοειδών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/208/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
78/546 (31. 12. 1980)	Στατιστικές οδικών εμπορευματικών μεταφορών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/74/82 μη συμμορφ. απόφαση 11. 7. 1985 υπόθεση 101/84 A/216/88 μη συμμόρφ. απόφαση 8. 5. 1991 υπόθεση 266/89	ναι	ναι	ναι	ναι
Εσωτερική αγορά και διομηχανικές υποθέσεις													
63/261 (3. 10. 1963)	Ελεύθερη εγκατάσταση γεωργών μισθωτοί	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
63/262 (3. 10. 1963)	Ελεύθερη εγκατάσταση γεωργών — εγκαταλειφθείσες καλλιέργειες	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
64/54 (1. 1. 1981)	Συντηρητικά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/278/84 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση C-95/89	ναι	ναι	ναι	ναι
65/1 (15. 6. 1965)	Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — γεωργία	ναι	ναι	ναι	A/520/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
67/654 (26. 4. 1968)	Ελεύθερη εγκατάσταση — δασοκομία	ναι	ναι	ναι	A/521/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
68/192 (11. 10. 1968)	Ελεύθερη πρόσβαση γεωργών στις πιστώσεις	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
68/365 (17. 4. 1969)	Ελεύθερη εγκατάσταση — βιομηχανίες τροφίμων	ναι	ναι	ναι	A/522/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
68/366 (17. 4. 1969)	Βιομηχανίες τροφίμων	ναι	ναι	ναι	A/523/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
68/367 (17. 4. 1969)	Ελεύθερη εγκατάσταση — προσωπικές υπηρεσίες	ναι	ναι	ναι	A/524/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
68/369 (17. 4. 1969)	Προσωπικές υπηρεσίες	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	
68/415 (20. 6. 1969)	Ελεύθερη πρόσβαση των γεωργών στις ενισχύσεις	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
69/77 (5. 3. 1969)	Μη αμειβόμενες δραστηριότητες μεταποίησης	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
69/82 (14. 9. 1969)	Μη αμειβόμενες ερευνητικές δραστηριότητες	ναι	ναι	ναι	A/525/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
70/451 (2. 4. 1971)	Ελεύθερη εγκατάσταση — παραγωγών κινηματογραφικών ταινιών	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
71/18 (18. 6. 1971)	Ελεύθερη εγκατάσταση — γεωργία και κηπευτική	ναι	ναι	ναι	Α/526/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
71/305 (29. 7. 1972)	Συμβάσεις δημοσίων έργων	ναι	ναι	Α/316/89 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 243/89	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/725/91 κακή εφαρμογή Α.Γ. Α/200/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	Α/406/87 κακή εφαρμογή Α.Γ. Α/418/89 κακή εφαρμογή προσφυγή	ναι
71/349 (15. 4. 1973)	Χωρητικότητα δεξαμενών των σκαφών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
72/277 (1. 1. 1981)	Συμβάσεις δημοσιών έργων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/110/88 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 299/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
73/148 (23. 11. 1973)	Μετακίνηση και παραμονή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/382/87 κακή εφαρμογή απόφαση 30. 5. 1991 υπόθεση 68/89	ναι
73/361 (1. 1. 1981)	Σύμβαση καλωδίων και αλυσιδών	ναι	ναι	ναι	Α/501/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
75/106 (31. 12. 1979)	Προσυσκευασμένα υγρά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
75/318 (22. 11. 1976)	Φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	1. 1. 1991 ναι
75/324 (1. 1. 1981)	Αεροζόλ	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/817/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
75/368 (18. 6. 1976)	Ελεύθερη εγκατάσταση — διάφορες δραστηριότητες	ναι	ναι	ναι	Α/528/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
76/211 (31. 12. 1979)	Προσυσκευασμένα προϊόντα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/820/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
76/399 (8. 8. 1980)	Χρωστικές ουσίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
76/767 (1. 1. 1981)	Συσκευές πιέσεως	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/824/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
77/62 (22. 6. 1978)	Συμβάσεις δημοσίων προμηθειών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/726/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/725/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/662/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	Α/132/90 κακή εφαρμογή Α.Γ. προσφυγή υπόθεση C-274/91
77/249 (24. 3. 1979)	Δικηγόροι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/450/84 μη συμμόρφ. απόφαση 7. 10. 1991 υπόθεση 294/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
78/669 (2. 2. 1979)	Συμβάσεις δημοσίων έργων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/110/88 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 299/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
78/686 (28. 1. 1980)	Οδοντίατροι	ναι	ναι	ναι	A/411/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
78/891 (1. 1. 1980)	Προσυσκευασίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
79/168 (1. 7. 1980)	Φρουτοχυμοί	ναι	ναι	ναι	A/490/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
79/1005 (1. 1. 1981)	Προσυσκευασμένα υγρά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/832/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/155 (23. 1. 1983)	Μαίες	ναι	ναι	ναι	A/225/90 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
80/232 (15. 1. 1982)	Προσυσκευασμένα προϊόντα	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/833/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/767 (1. 1. 1981)	Συμβάσεις δημοσίων προμηθειών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/283/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
82/76 (31. 12. 1982)	Ιατροί	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
82/242 (8. 10. 1983)	Βιοσπασιμότητα τασιενεργών ουσιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		A/378/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 2. 3. 1988 υπόθεση 309/86 A/202/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
82/243 (8. 10. 1983)	Βιοσπασιμότητα τασιενεργών ουσιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/379/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 2. 3. 1988 υπόθεση 309/86 A/203/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
82/470 (2. 1. 1984)	Βοηθητικό προσωπικό των επιχειρήσεων μεταφοράς	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/126/85 απουσία ΕΜΕ απόφαση 12. 7. 1988 υπόθεση 310/86 A/362/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
82/489 (23. 1. 1984)	Κομμωτές	ναι	ναι	ναι	A/533/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
82/499 (1. 12. 1984)	Ραδιοηλεκτρικές διαταραχές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/834/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
82/711 (4. 11. 1982)	Αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα	Α/260/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/241/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/285/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/531/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/348/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/397/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/377/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/799/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169
83/189 (31. 3. 1984)	Τεχνικά πρότυπα	Α/276/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/341/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
83/463 (1. 7. 1984)	Ετικέτες τροφίμων	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	Α/596/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
84/525 (23. 3. 1986)	Χαλύβδινες φιάλες αερίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/841/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
84/526 (23. 3. 1986)	Φιάλες αερίου από αλουμίνιο	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/842/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
84/527 (23. 3. 1986)	Χαλύβδινες συγκολλητές φιάλες αερίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/843/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
84/539 (26. 9. 1986)	Ηλεκτρικές συσκευές για ιατρική χρήση	ναι	ναι	ναι	Α/503/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
85/10 (20. 12. 1985)	Προσυσκευασμένα υγρά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/848/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
85/374 (30. 7. 1988)	Ελαττωματικά προϊόντα	ναι	ναι	ναι		A/146/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/150/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-192/91		ναι	ναι
85/384 (5. 8. 1987)	Αρχιτεκτονική	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/387/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-309/90	A/507/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-236/90	ναι	ναι	ναι	ναι
85/433 (1. 10. 1987)	Φαρμακοποιοί	A/255/88 απουσία ΕΜΕ απόφαση 14. 5. 1991 υπόθεση 167/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι
85/584 (1. 10. 1987)	Φαρμακοποιοί	A/260/88 απουσία ΕΜΕ απόφαση 16. 8. 1991 υπόθεση 167/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/263/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 152/90	ναι	A/264/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-168/90	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
85/591 (23. 12. 1987)	Ανθρώπινη διατροφή	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι			ναι	ναι	ναι	ναι
85/614 (5. 8. 1987)	Αρχιτεκτονική	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/388/88 απουσία ΕΜΕ απόφαση 7. 11. 1991 υπόθεση 309/90	Α/509/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 296/90	ναι	ναι	ναι	ναι
86/17 (6. 8. 1987)	Αρχιτεκτονική	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/389/88 απουσία ΕΜΕ απόφαση 7. 11. 1991 υπόθεση 309/90	Α/547/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 296/90	ναι	ναι	ναι	
86/94 (31. 12. 1989)	Απορρυπαντικά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/678/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
86/96 (19. 9. 1987)	Προσυσκευασίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/849/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/295 (30. 5. 1989)	Μηχανήματα εργοταξίων (rops)	ναι	ναι	ναι	Α/504/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/596/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 204/91	Α/851/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/296 (30. 5. 1989)	Μηχανήματα εργοταξίων (fops)	ναι	ναι	ναι	Α/505/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/597/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-205/91	Α/852/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/663 (1. 1. 1989)	Αυτόματοι ανυψωτές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/598/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-202/91	Α/854/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
87/20 (1. 7. 1987)	Κτηνιατρικά φάρμακα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/94/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι
87/21 (1. 7. 1987)	Φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα	ναι	ναι	ναι	1. 1. 1992 ναι	ναι	ναι	1. 1. 1992	ναι	ναι	ναι	ναι	1. 1. 1992 ναι
87/22 (1. 7. 1987)	Φάρμακα υψηλής τεχνολογίας	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
87/54 (7. 11. 1987)	Νομική προστασία ημιαγωγών προϊόντων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/449/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 574/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
87/250 (1. 5. 1988/ 1. 5. 1989)	Ετικέτες οινοπνευματωδών ποτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/803/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/308 (31. 12. 1988/ 31. 12. 1989)	Ραδιοηλεκτρικές διαταραχές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/855/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/310 (31. 12. 1987)	Αντιπαρασιτικές συσκευές φωτισμού	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/856/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/354 (31. 12. 1987)	Βιομηχανικά προϊόντα με διακριτικά αρχικά	Α/396/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/403/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-366/90	ναι	ναι	ναι	Α/857/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
87/355 (31. 12. 1987)	Όργανα μετρήσεως	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/404/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι
87/356 (30. 6. 1988)	Προσυσκευασμένα προϊόντα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/859/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/524 (6. 4. 1989)	Κονσερβοποιημένο γάλα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/804/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/566 (31. 10. 1988)	Δειγματοληψία λιπασμάτων και αναλύσεις	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
88/182 (1. 1. 1989)	Τεχνικές προδιαγραφές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι			ναι
87/183 (25. 3. 1989)	Υγρά λιπάσματα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/53/90 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-273/91	ναι	ναι
88/295 (1. 1. 1989)	Δημόσιες συμβάσεις προμηθειών	ναι	ναι	ναι	1. 3. 1992	ναι	ναι	1. 3. 1992	A/449/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 82/91 A/725/91 κακή εφαρμογή Α.Γ. A/619/91 κακή εφαρμογή προσφυγή	ναι	ναι	A/884/90 κακή εφαρμογή επιστολή 169	1. 3. 1992

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
88/316 (30. 6. 1988)	Προσυσκευασμένα υγρά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/194/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/320 (1. 1. 1989)	Πρακτικές εργαστηρίου	ναι		ναι	Α/509/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι	Α 35/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/95/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/388 (30. 12. 1989)	Αρωματικές ουσίες για τρόφιμα	ναι	Α/422/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/671/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/638/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
88/571 (31. 12. 1989)	Ηλεκτρολογικό υλικό	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/646/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/771/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/682/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
88/593 (1. 1. 1989)	Μαρμελάδες και ζελέ	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/570/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/639/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/742/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/806/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/235 (30. 9. 1989)	Ηχητικό επίπεδο μοτοποδηλάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/344/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	ναι
89/240 (1. 1. 1989)	Αυτόματοι ανυψωτές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/863/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/344 (1. 1. 1988)	Κακάο και σοκολάτα	ναι			ναι		ναι		ναι	ναι		ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/394 (14. 6. 1990)	Χυμοί φρούτων	ναι	ναι	ναι	Α/496/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/641/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/743/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
89/396 (20. 6. 1990)	Είδη διατροφής	ναι	Α/425/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	Α/497/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	Α/675/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/642/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	Α/744/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/807/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169
89/397 (20. 6. 1990)	Είδη διατροφής	ναι	ναι	ναι	Α/498/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/601/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/676/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/643/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/708/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/745/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/808/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/398 (16. 5. 1990)	Είδη διατροφής	ναι	Α/427/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/500/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/677/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/644/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
89/284 (17. 4. 1989)	Λιπάσματα	ναι	ναι	ναι	Α/518/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/610/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/679/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/717/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
85/572 (1. 1. 1991)	Πλαστικά αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα	Α/261/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/242/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/286/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/307/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		Α/532/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/349/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/398/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α1/378/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/426/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/451/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
86/102 (27. 3. 1987)	Πρόσθετες ύλες στα τρόφιμα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	Α/154/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/107 (28. 6. 1990)	Πρόσθετες ύλες στα τρόφιμα	ναι	Α/182/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/67/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/90/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/110/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/155/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/129/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/108 (10. 7. 1991) (10. 1. 1991)	Κατεψυγμένα τρόφιμα	ναι	A/181/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/6/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/50/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/89/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/109/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/22/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/109 (10. 7. 1990)	Αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα	A/141/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/180/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/51/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/88/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/108/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/157/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/127/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
89/440 (19. 7. 1990)	Συμβάσεις δημοσίων έργων		ναι	ναι	ναι	ναι			A/85/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. A/712/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.		A/153/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/126/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
90/18 (1. 7. 1990)	Σωστές πρακτικές εργαστηρίων							A/36/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. A/316/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.	A/80/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		
89/681 (3. 1. 1991)	Μηχανισμός προστασίας στο πρόσθιο μέρος των γεωργικών ελκυστήρων, σε περίπτωση ανατροπής	A/650/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/647/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/673/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/681/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι
89/682 (3. 1. 1991)	Μηχανισμός προστασίας στο οπίσθιο μέρος των γεωργικών ελκυστήρων, σε περίπτωση ανατροπής	A/651/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/648/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι		ναι	A/674/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/682/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι
89/676 (1. 7. 1990)	Υγρά συσκευασμένα	ναι	ναι	ναι	A/8/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/81/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/159/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/25/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
87/404 (1. 1. 1990)	Δοχεία απλής πιέσεως	ναι	A/186/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι		ναι	A/72/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.						
90/486 (24. 3. 1990)	Ηλεκτρικοί ανελκυστήρες	A/652/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	A/659/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/693/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/667/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/675/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/683/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/687/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/690/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169
86/653 (1. 1. 1990)	Ανεξάρτητοι εμπορικοί αντιπρόσωποι		ναι	ναι					A/96/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.			ναι	ναι
89/48 (4. 1. 1991)	Αναγνώριση διπλωμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης	A/653/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/660/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	A/668/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/677/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/684/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/688/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/691/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169
90/128 (31. 12. 1990)	Πλαστικά αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα	A/262/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/243/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/287/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/308/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/331/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/533/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/350/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/399/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/373/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι		A/566/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/178 (1. 12. 1990)	Σήμανση επικίνδυνων παρασκευασμάτων	A/263/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/309/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/534/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/401/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/380/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/428/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/453/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/567/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/519 (1. 9. 1990)	Μέθοδος δειγματοληψίας και ανάλυσης λιπασμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/63/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/40/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/158/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
90/35 (31. 12. 1990)	Ασφάλεια συσκευασιών για παιδιά	A/264/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/244/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/310/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/535/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/402/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/381/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/429/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/454/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/486/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/530 (22. 3. 1991)	Ιχνοστοιχεία, βόρειο, κοβάλτιο, χαλκός, σίδηρος στα λιπάσματα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/676/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/679/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	
89/680 (3. 1. 1991)	Μηχανισμός προστασίας σε περίπτωση ανατροπής γεωργικών ελκυστήρων	Α/649/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/646/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/680/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
Ανταγωνισμός													
90/388 (31. 12. 1990)	Αγορές των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/352/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/403/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/382/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
Χρηματοδοτικοί οργανισμοί και εταιρικό δίκαιο													
78/855 (12. 10. 1980)	Συγχώνευση εταιρειών	Α/129/86 απουσία ΕΜΕ απόφαση 11. 5. 1989 υπόθεση 46/88 Α/399/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
82/891 (12. 10. 1980)	Διάσπαση εταιρειών	Α/129/86 απουσία ΕΜΕ απόφαση 11. 5. 1989 υπόθεση 46/88 Α/399/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
83/349 (1. 1. 1988)	Παγιοποιημένοι λογαριασμοί	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/322/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 359/90	ναι	ναι	A/314/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 58/91
84/5 (1. 1. 1988)	Ασφάλιση αστικής ευθύνης	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/200/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 57/91	ναι	ναι	A/172/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 349/90	ναι	ναι
84/253 (1. 1. 1988)	Έλεγχος λογιστικών εγγράφων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/326/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	A/324/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 359/90	ναι	A/328/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση C-157/91	ναι
84/641 (30. 6. 1987)	Τουριστική ασφάλιση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/178/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	A/179/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 157/91	ναι	ναι
85/611 (1. 1. 1989)	Οργανισμοί συλλογικής τοποθέτησης (OPCUM)	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/140/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/220 (1. 10. 1989)	Οργανισμοί συλλογικής τοποθέτησης (OPCUM)	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι		ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
88/357 (30. 12. 1989/ 30. 6. 1990)	Άμεση ασφάλιση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/631/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/795/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	Α/735/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
86/635 (31. 12. 1990)	Παγιοποιημένοι λογαριασμοί τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	Α/280/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/473/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/370/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/420/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/393/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/443/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/482/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
89/647 (1. 1. 1991)	Συντελεστής φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων	ναι		ναι	Α/326/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/372/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/421/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/444/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/299 (1. 1. 1991)	Ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων	ναι		ναι	Α/328/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/550/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/371/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/400/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/445/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
87/343 (1. 1. 1990)	Ασφάλιση	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι				Α/169/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	
87/344 (1. 1. 1990)	Ασφάλιση Νομική	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι			Α/170/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
88/627 (1. 1. 1991)	Σημαντική συμμετοχή σε εταιρεία που έχει εισέλθει στο χρηματιστήριο	ναι	Α/257/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/551/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/373/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/422/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/446/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι
87/345 (1. 1. 1991)	Πληροφοριακό δελτίο για την εισαγωγή στο χρηματιστήριο	ναι	ναι	ναι	Α/327/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και εκπαίδευση													
68/360 (15. 7. 1969)	Μετακίνηση και διαμονή εργαζομένων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/382/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 68/89	ναι
76/207 (12. 8. 1978)	Ισότητα μεταχείρισης ανδρών και γυναικών	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/312/84 μη συμμόρφ. απόφαση 30. 6. 1988 υπόθεση 318/86 Α/445/90 μη συμμόρφ. Α.Γ. (άρθρο 171)	Α/260/85 μη συμμόρφ. Α.Γ. (άρθρο 171) Α/143/85 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 202/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
80/987 (22. 10. 1983)	Προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/118/85 μη συμμόρφ. απόφαση 2. 2. 1989 υπόθεση 22/87 Α/203/90 μη συμμόρφ. επιστολή 169 (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
86/378 (30. 7. 1989)	Ισότητα μεταχείρισης ανδρών και γυναικών	Α/341/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	Α/342/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	Α/343/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/344/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	Α/345/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/134/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
88/35 (1. 1. 1988)	Ηλεκτρολογικό υλικό που χρησιμοποιείται στα ορυχεία	Α/459/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/540/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/460/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/463/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		Α/464/89 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	Α/465/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
86/188 (4. 1. 1990)	Προστασία των εργαζομένων από το θόρυβο	Α/151/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/719/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/753/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/488/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
88/364 (1. 1. 1990)	Προστασία των εργαζομένων από ειδικά υλικά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/720/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
88/642 (21. 12. 1990)	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους χημικής έκθεσης	Α/266/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.			ναι	Α/332/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		Α/354/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/383/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/489/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/622 (1. 7. 1990)	Σήμανση των προϊόντων καπνού	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/105/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/26/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
Περιβάλλον, προστασία των καταναλωτών και πυρηνική ασφάλεια													
75/439 (18. 6. 1977)	Διάθεση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων	Α/108/87 κακή εφαρμογή απόφαση 13. 6. 1990 υπόθεση 162/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
75/440 (18. 6. 1977)	Επιφανειακά ύδατα	Α/345/87 μη συμμόρφ. απόφαση 11. 6. 1991 υπόθεση 290/89	Α/372/87 κακή εφαρμογή απόφαση 17. 10. 1991 υπόθεση 58/89	ναι	ναι	Α/349/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 21/90 Α/653/89 επιστολή 169	ναι	Α/347/87 μη συμμόρφ. προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
75/442 (18. 7. 1977)	Απόβλητα	A/109/87 κακή εφαρμογή απόφαση 13. 6. 1990 υπόθεση 162/89 A/71/88 κακή εφαρμογή Α.Γ. προσφυγή υπόθεση 2/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/284/87 κακή εφαρμογή απόφαση 14. 6. 1990 υπόθεση 48/89 A/239/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 33/90	ναι	ναι	ναι	A/413/89 κακή εφαρμογή Α.Γ.
76/160 (10. 12. 1977)	Νηκτικά ύδατα	ναι	A/317/89 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	A/400/90 κακή εφαρμογή επιστολή 169	ναι	ναι	A/315/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	A/356/87 μη συμμόρφ. επιστολή 169	ναι	ναι	ναι	ναι
76/403 (9. 4. 1978)	Εξάλειψη των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων	A/110/87 κακή εφαρμογή απόφαση 13. 6. 1990 υπόθεση 162/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/285/87 κακή εφαρμογή απόφαση 14. 6. 1990 υπόθεση 48/89	ναι	ναι	ναι	ναι
76/464 (15. 3. 1977)	Ρύπανση — επικίνδυνες ουσίες στη θάλασσα	A/289/88 κακή εφαρμογή προσφυγή A/205/91 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
76/579 (3. 6. 1978/ 3. 6. 1980)	Υγειονομική προστασία — ιονίζουσες ακτινοβολίες				ναι			ναι				ναι	ναι
76/768 (31. 12. 1980)	Καλλυντικά προϊόντα	ναι	ναι	ναι	A/371/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	A/390/86 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 246/91	ναι	A/421/86 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 29/90	A/450/88 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/207/90 μη συμμόρφ. επιστολή 169

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
78/176 (22. 2. 1979)	Διοξείδιο του τιτανίου-απόβλητα	A/135/79 απουσία ΕΜΕ απόφαση 2. 2. 1982 υπόθεση 68/81 A/169/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 14. 1. 1988 υπόθεση 227/85 (άρθρο 171) A/367/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/929/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
87/102 (1. 1. 1990)	Πιστώσεις στην κατανάλωση	ναι	ναι	ναι	A/567/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/699/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/667/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/737/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/768/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
88/314 (7. 6. 1990)	Ενδείξεις τιμών προϊόντων εκτός των τροφίμων	ναι	ναι	ναι	A/19/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/700/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/118/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/769/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
88/315 (7. 6. 1990)	Τροποποίηση ενδείξεων τιμών στα τρόφιμα	ναι	ναι	ναι	A/20/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/701/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/117/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/770/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
88/378 (1. 1. 1990)	Ασφάλεια των παιχνιδιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/738/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/395 (20. 12. 1990)	Τροποποίηση ετικετών στα τρόφιμα		A/259/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι	A/329/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/376/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/423/91 απουσία ΕΜΕ επιστόλη 169	A/396/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/449/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/485/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/528/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
90/121 (31. 12. 1990)	Καλλυντικά	A/283/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	A/529/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/207 (31. 12. 1990)	Καλλυντικά	A/284/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/375/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι		ναι	ναι	A/530/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
78/319 (22. 3. 1980)	Τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα	A/169/83 μη συμμόρφ. απόφαση 2. 12. 1986 υπόθεση 239/85 A/111/87 κακή εφαρμογή απόφαση 13. 6. 1990 υπόθεση 162/89	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/286/87 κακή εφαρμογή απόφαση 14. 6. 1990 υπόθεση 48/89	ναι	ναι	ναι	ναι
78/659 (20. 7. 1980)	Ποιότητα των γλυκέων υδάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/71/85 μη συμμόρφ. απόφαση 12. 7. 1988 υπόθεση 322/86 A/211/90 μη συμμόρφ. Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
79/112 (22. 12. 1980/ 22. 12. 1982/ 22. 12. 1984)	Ετικέτες τροφίμων	ναι	ναι	ναι	A/649/89 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	A/101/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 177/89 A/243/88 κακή εφαρμογή απόφαση 25. 7. 1991 υπόθεση 32/90	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
79/409 (6. 4. 1981)	Διατήρηση των άγριων πτηνών	Α/118/84 μη συμμόρφ. απόφαση 8. 7. 1987 υπόθεση 247/85 Α/291/90 μη συμμόρφ. Α.Γ. (άρθρο 171)	Α/246/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 57/89 Α/362/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 57/89 Α/48/89 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	Α/295/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 355/90	Α/121/84 μη συμμόρφ. απόφαση 27. 4. 1988 υπόθεση 252/85	Α/187/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/283/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/501/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 157/89 Α/327/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	Α/309/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 55/90	ναι	Α/125/84 μη συμμόρφ. απόφαση 13. 10. 1987 υπόθεση 236/85 Α/400/85 μη συμμόρφ. απόφαση 15. 3. 1990 υπόθεση 339/87 επιστολή 169 (άρθρο 171)	ναι
79/831 (18. 9. 1983/ 18. 9. 1983)	Επικίνδυνες ουσίες	ναι	Α/339/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 43/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
79/869 (11. 10. 1981)	Επιφανειακά ύδατα — ανάλυση	Α/346/87 μη συμμόρφ. απόφαση 11. 9. 1991 υπόθεση 290/89	Α/372/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 58/89	ναι	ναι	Α/350/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 21/90	ναι	Α/348/87 μη συμμόρφ. προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
80/68 (19. 12. 1981)	Προστασία των υπογείων υδάτων	Α/281/84 μη συμμόρφ. απόφαση 17. 6. 1987 υπόθεση 1/86 Α/291/88 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 174/91 (άρθρο 171)	Α/121/86 μη συμμόρφ. απόφαση 28. 2. 1991 υπόθεση 131/88	ναι	ναι	ναι	Α/354/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	Α/86/86 κακή εφαρμογή απόφαση 28. 2. 1991 υπόθεση 360/87	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
80/778 (17. 7. 1982)	Ύδατα ανθρώπινης κατανάλωσης	A/221/86 μη συμμόρφ. απόφαση 5. 7. 1990 υπόθεση 42/89 A/506/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 42/89	A/440/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 237/90	ναι	A/81/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 21/89	A/224/86 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 287/88	A/370/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 337/89	ναι	A/363/87 κακή εφαρμογή προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι
80/779 (18. 7. 1982)	Ποιότητα ατμόσφαιρας	ναι	A/119/86 μη συμμόρφ. απόφαση 30. 5. 1991 υπόθεση 361/88	ναι	ναι	A/14/86 μη συμμόρφ. απόφαση 1. 10. 1991 υπόθεση 64/90	A/387/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	A/120/86 μη συμμόρφ. επιστολή 169	ναι	ναι	A/457/86 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 190/90	ναι
80/836 (3. 12. 1982)	Υγειονομική, προστασία κατά των ιονιζουσών ακτινοβολιών (Ευρατόμ)	A/481/88 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 376/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/225/87 απουσία ΕΜΕ απόφαση 7. 5. 1991 υπόθεση 246/88	A/486/88 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
81/1051 (14. 6. 1982)	Μηχανήματα εργοταξίων — ηχητικές εκπομπές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
82/434 (31. 12. 1983)	Καλλυντικά προϊόντα — μέθοδοι ανάλυσης	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
82/501 (8. 1. 1984)	Κίνδυνοι σοβαρών ατυχημάτων	ναι	A/219/87 μη συμμόρφ. προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/457/86 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 190/90	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
82/884 (9. 12. 1984)	Έκλυση μολύβδου στην ατμόσφαιρα	ναι	A/36/88 μη συμμόρφ. απόφαση 30. 5. 1991 υπόθεση 59/89	ναι	ναι	A/510/87 μη συμμόρφ. απόφαση 1. 10. 1991 υπόθεση 13/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
83/513 (28. 9. 1983)	Απόβλητα καδμίου	ναι	ναι	ναι	ναι	A/205/88 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	A/369/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 70/89 A/416/90 μη συμμόρφ. Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
84/450 (10. 10. 1986)	Παραπλανητική διαφήμιση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/54/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 256/89	ναι	ναι	ναι	ναι
84/466 (1. 1. 1986)	Προστασία από τις ακτινοβολίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/240/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
84/467 (5. 4. 1986)	Υγειονομική προστασία	A/481/88 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 376/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/233/87 απουσία ΕΜΕ απόφαση 7. 5. 1991 υπόθεση 246/88	A/486/88 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
84/491 (1. 4. 1986)	Απορρίψεις εξαχλωροκυκλο-εξανίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/129/87 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 54/89	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
84/537 (26. 3. 1986)	Ακουστική ισχύς των συσκευών θραύσης σκυροδέματος	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
84/538 (1. 7. 1987)	Ακουστική ισχύς των χορτοκοπτικών μηχανών	ναι	ναι	ναι	Α/388/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
84/631 (1. 10. 1985)	Μεταφορές επικίνδυνων αποβλήτων	Α/71/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 8/90	Α/38/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	Α/495/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι
85/203 (1. 1. 1987)	Προδιαγραφές ποιότητας του αέρα	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/511/87 μη συμμόρφ. προσφυγή υπόθεση 14/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/337 (1. 7. 1988)	Επίπτωση των δημόσιων και ιδιωτικών έργων επί του περιβάλλοντος	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/124/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169
85/339 (3. 7. 1987)	Συσκευές υγρών τροφίμων	ναι	ναι	ναι	Α/337/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 192/90	Α/332/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/334/87 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 252/89 Α/157/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 252/89	ναι	Α/338/87 κακή εφαρμογή Α.Γ.
85/405 (26. 3. 1986)	Ηχητικές εκπομπές των μηχανημάτων στα εργοτάξια	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
85/406 (26. 3. 1986)	Ακουστική ισχύς των μηχανοκίνητων μεσοσυμπιεστών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
85/407 (26. 3. 1986)	Ακουστική ισχύς των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
85/408 (26. 3. 1986)	Ακουστική ισχύς των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
85/409 (26. 3. 1986)	Ακουστική ισχύς συσκευών θραύσης σκυροδέματος	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι
85/411 (31. 7. 1986)	Διατήρηση των αγρίων πτηνών	ναι	ναι	ναι	Α/295/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 355/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/444 (1. 10. 1989)	Νεογνά φωκών	ναι	ναι	ναι	ναι			Α/149/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/469 (1. 10. 1985)	Μεταφορές επικίνδυνων αποβλήτων			ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/577 (23. 12. 1987)	Πώληση από απόσταση		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/11/89 απόφαση προσφυγή υπόθεση 357/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
86/197 (1. 8. 1988)	Ετικέτες τροφίμων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/945/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/278 (16. 6. 1989)	Καθαρισμός λυμάτων στη γεωργία	A/230/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/934/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/279 (1. 1. 1987)	Διασυνοριακές μεταφορές αποβλήτων	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
86/431 (1. 7. 1987)	Επικίνδυνες ουσίες	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
86/594 (4. 12. 1989)	Οικιακές συσκευές — θόρυβος αέρος		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι					ναι
86/609 (24. 11. 1989)	Προστασία των ζώων	A/150/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/693/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/730/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/932/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/662 (29. 12. 1988)	Ηχητική στάθμη υδραυλικών φτυαριών με καλώδιο	A/659/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/63/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/477/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
87/18 (30. 6. 1988)	Χημικές ουσίες — έλεγχος πειραμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/62/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
87/140 (1. 9. 1988)	Ονομασίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/430/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 227/91	ναι	ναι	ναι	
87/184 (1. 7. 1988)	Ονομασίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/431/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 227/91	ναι	ναι	ναι	
87/217 (31. 12. 1988)	Ρύπανση του περιβάλλοντος από τον αμίαντο	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/582/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/65/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
87/252 (1. 1. 1988)	Ακουστική ισχύς των χορτοκοπτικών μηχανών	Α/431/88 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/205/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
87/357 (26. 6. 1989)	Υγεία και προστασία των καταναλωτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/698/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
87/405 (26. 6. 1989)	Ακουστική ισχύς των πυργογερανών	ναι	Α/433/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/370/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/347 (1. 1. 1989/ 1. 1. 1990)	Επικίνδυνες ουσίες	Α/444/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/128/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/378 (30. 6. 1989)	Επικίνδυνα παρασκευάσματα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/738/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
88/667 (31. 12. 1989)	Καλλυντικά προϊόντα	Α/458/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/711/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
89/174 (31. 12. 1989)	Καλλυντικά προϊόντα	Α/459/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/917/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/428 (31. 12. 1989)	Απόβλητα διοξειδίου του τιτανίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
88/490 (1. 7. 1990)	Ετικέτες επικίνδυνων ουσιών	Α/147/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/588/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/696/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/609 (30. 6. 1990)	Εκπομπές ρύπων	Α/146/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/622/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/657/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
88/610 (1. 6. 1990)	Κίνδυνοι σοβαρών ατυχημάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/628/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/662/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/732/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/514 (1. 1. 1990)	Ηχητικές εκπομπές φτυαριών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/787/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/695/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/731/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/629 (30. 9. 1990)	Περιορισμοί ηχητικών εκπομπών αεροσκαφών	Α/138/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/82/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/104/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/168/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	
87/101 (1. 1. 1990)	Έλαια	Α/149/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι				ναι	ναι	ναι
89/428 (31. 12. 1989)	Ρύπανση προερχόμενη από διοξείδιο τιτανίου		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι				ναι		
89/429 (1. 12. 1990)	Καύση δημοτικών αποβλήτων	Α/278/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/323/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/547/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/368/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/418/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		Α/441/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/369 (1. 12. 1990)	Καύση δημοτικών αποβλήτων	Α/277/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/322/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/546/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/367/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/417/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/391/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/440/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/427 (1. 1. 1991)	Οριακές τιμές και ενδεικτικές τιμές της ποιότητας (της ατμόσφαιρας)		ναι	ναι	Α/661/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.			ναι	Α/678/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/671/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/685/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι
Γεωργία													
64/432 (30. 6. 1965)	Υγειονομικός έλεγχος	Α/484/85 κακή εφαρμογή απόφαση 5. 7. 1990 υπόθεση 304/88	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/698/91 κακή εφαρμογή προσφυγή

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
64/433 (1. 1. 1981)	Νωπά κρέατα	Α/484/85 κακή εφαρμογή απόφαση 5. 7. 1990 υπόθεση 304/88	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/314/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
66/400 (31. 12. 1985)	Σπόροι τεύτλων προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/490/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.
66/401 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/893/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
66/403 (31. 12. 1985)	Σπόροι γεωμήλων προς φύτευση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/491/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
68/193 (31. 12. 1985)	Υλικά πολλαπλασιασμού της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/494/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
69/61 (31. 12. 1985)	Σπόροι τεύτλων προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/495/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
69/63 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/894/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
69/208 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά ελαιούχων φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/497/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
70/458 (31. 12. 1985)	Σπόρος προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/499/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
71/118 (18. 2. 1973)	Νωπά κρέατα πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/129/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 375/90	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/867/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
71/140 (31. 12. 1985)	Πολλαπλασιαστικό υλικό της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/500/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
71/161 (31. 12. 1985)	Δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/501/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
72/168 (31. 12. 1985)	Ποικιλίες των κηπευτικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/502/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
72/169 (31. 12. 1985)	Ποικιλίες της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/503/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
72/180 (31. 12. 1985)	Ποικιλίες φυτικών ειδών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/504/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
73/418 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/866/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
74/13 (31. 12. 1985)	Δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/492/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
74/649 (31. 12. 1985)	Πολλαπλασιαστικό υλικό της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/505/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
75/431 (1. 1. 1977)	Συναλλαγές νωπών κρεάτων πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/868/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
75/502 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά της πόας της λειμωνίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/506/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
76/331 (31. 12. 1985)	Σπόροι τεύτλων προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/507/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
77/93 (1. 5. 1980)	Επιβλαβείς οργανισμοί	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/323/87 κακή εφαρμογή απόφαση 18. 7. 1980 υπόθεση 128/89 Α/780/91 κακή εφαρμογή επιστολή 169 (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
77/98 (1. 1. 1977/ 1. 1. 1978)	Κτηνιατρικός τομέας	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
77/101 (1. 1. 1981)	Απλές ζωοτροφές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
77/504 (1. 1. 1979)	Βοοειδή αναπαραγωγικά αμιγών ειδών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/449/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 235/91	ναι	ναι	ναι
77/629 (31. 12. 1986)	Πολλαπλασιαστικό υλικό της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/508/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
78/50 (30. 9. 1977/ 30. 6. 1978)	Συναλλαγές νωπών κρεάτων πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/869/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
78/55 (31. 12. 1990)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/877/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
78/386 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών συτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/805/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
78/388 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά ελαιούχων φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/509/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
78/692 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/918/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
79/109 (1. 4. 1979)	Βρουκέλλωση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/316/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 3. 9. 1988 υπόθεση 116/86 A/463/88 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
79/641 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/888/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/216 (31. 12. 1990)	Υγειονομικά προβλήματα πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/911/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/219 (31. 12. 1980)	Φυματίωση και βρουκέλλωση	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/256/83 απουσία ΕΜΕ απόφαση 29. 1. 1987 υπόθεση 364/85 A/453/88 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
80/304 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά ελαιούχων φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/510/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/754 (31. 12. 1985)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/818/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/879 (31. 12. 1989)	Νωπό κρέας πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/912/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
80/1098 (1. 7. 1981)	Φυσαλιδώδης νόσος και πανώλη των χοίρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/258/83 απουσία ΕΜΕ απόφαση 29. 1. 1987 υπόθεση 364/85 A/454/88 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
80/1099 (1. 7. 1981)	Φυσαλιδώδης νόσος και πανώλη	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/259/83 απουσία ΕΜΕ απόφαση 10. 3. 1987 υπόθεση 386/85 A/456/88 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
82/287 (1. 1. 1982/ 1. 1. 1983)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/819/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
82/331 (1. 7. 1982)	Πολλαπλασιασμός της αμπέλου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/511/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
82/859 (1. 7. 1983)	Σπόροι προς σπορά ελαιούχων φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/512/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
83/91 (1. 1. 1985)	Νωπά κρέατα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/349/85 απουσία ΕΜΕ απόφαση 27. 4. 1989 υπόθεση 324/87 Α/958/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
84/587 (4. 12. 1986/ 4. 12. 1988)	Ζωοτροφές πρόσθετα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/559/87 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 263/89	ναι	ναι	ναι	ναι
84/645 (31. 3. 1985)	Πανώλη των χοίρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/352/85 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 329/87	ναι	ναι	ναι	ναι
85/38 (1. 1. 1986)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/901/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
85/322 (1. 1. 1986)	Πανώλη των χοίρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/321/86 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 349/89	ναι	ναι	ναι	ναι
85/325 (1. 1. 1986)	Νωπά κρέατα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/323/86 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 349/89	ναι	ναι	ναι	ναι
85/326 (1. 7. 1987)	Νωπό κρέας πουλερικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/378/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
85/397 (1. 7. 1988)	Γάλα χημικά επεξεργασμένο	ναι	ναι	ναι	A/976/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/511 (1. 1. 1987)	Αφρώδης πυρετός	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/889/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/109 (1. 7. 1987)	Σπόροι προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/902/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
86/155 (1. 3. 1986/ 1. 7. 1987)	Σπόροι προς σπορά και φυτά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/950/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
86/299 (31. 12. 1987)	Ανεπιθύμητα προϊόντα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
86/320 (1. 7. 1987)	Σπόροι προς σπορά δημητριακών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/97/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
86/587 (30. 4. 1987)	Υγειονομικά προβλήματα — νωπά κρέατα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/151/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 262/89	ναι	ναι	ναι	ναι
87/328 (1. 1. 1989)	Βοοειδή αναπαραγωγικά αμιγών ειδών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/449/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 235/91 A/493/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 236/91	ναι	A/500/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι
90/120 (1. 4. 1990)	Εισαγωγή κατεψυγμένων σπερμάτων βοοειδών	A/448/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/689/90 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	A/101/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/727/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
87/481 (1. 7. 1989)	Σπόροι προς σπορά κηπευτικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/685/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/755/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/513/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
87/486 (31. 12. 1987)	Πανώλη των χοίρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/499/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 11/91	ναι	ναι	ναι	ναι
87/489 (31. 12. 1989)	Πανώλη των χοίρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/497/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 269/91	ναι	ναι	ναι	ναι
87/491 (1. 1. 1988)	Προϊόντα με βάση το κρέας	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/542/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 11/91	ναι	ναι	ναι	ναι
88/95 (1. 7. 1988)	Σπόροι προς σπορά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/514/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
88/288 (1. 1. 1989)	Συναλλαγές νωπών κρεάτων	A/515/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/498/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 269/91	ναι	ναι	ναι	ναι
88/289 (1. 1. 1989)	Εισαγωγές ζώων — βοοειδή και χοίροι	A/516/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/499/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 269/91	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
88/299 (31. 12. 1988)	Ουσίες με ορμονικές συνέπειες επί των ζώων	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	Α/964/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
88/406 (1. 9. 1988)	Ενζωοτική λεύκωση 6οοειδών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/271/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 6/91	ναι	ναι	ναι	ναι
89/227 (30. 6. 1990)	Προϊόντα με 6άση το κρέας	Α/447/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/544/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/618/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/687/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/653/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/726/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/758/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
88/658 (31. 12. 1990)	Ανταλλαγές προϊόντων με 6άση το κρέας	Α/145/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/15/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		Α/93/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/113/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/164/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/131/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
89/321 (1. 9. 1989)	Τριχίνες	Α/220/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/230/91 μη συμμόρφ. Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/218/90 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 270/91	ναι	ναι	ναι	ναι
89/360 (1. 10. 1989)	Διάγνωση 6ρουκέλλωσης	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/819/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/100 (1. 1. 1990)	Σπόροι κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/682/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/907/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
88/407 (1. 1. 1990)	Υγειονομικός έλεγχος	Α/446/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/684/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/652/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/724/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/362 (31. 12. 1990)	Υγιεινή	ναι	ναι	ναι	Α/545/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι 688/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
89/384 (31. 12. 1990)	Κατάψυξη νωπού γάλακτος	ναι	ναι	ναι	Α/11/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/87/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/165/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
89/14 (31. 12. 1990)	Σπόροι λαχανικών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/686/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/515/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/506 (1. 1. 1991)	Επιβλαβείς οργανισμοί για τα φυτά	Α/269/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/358/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/434/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/519/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/533 (30. 9. 1991)	Φαρμακευτικά προϊόντα που περιέχουν δραστικές ουσίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/359/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/409/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι	Α/461/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
74/648 (1. 7. 1976)	Υλικό αγενούς πολλαπλασιασμού της αμπέλου		ναι		ναι	ναι		ναι	ναι				A/493/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
69/64 (19. 2. 1969)	Δασικό υλικό αναπαραγωγής				ναι			ναι					A/496/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/335 (1. 1. 1991)	Φυτοφαρματευτικά προϊόντα που περιέχουν δραστικές ουσίες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/406/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/458/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι
90/110 (30. 11. 1990)	Πρόσθετα στις ζωοτροφές	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
87/480 (1. 7. 1990)	Σπόροι ελαιούχων, ινωδών και κτηνοτροφικών φυτών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/160/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/27/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
88/380 (1. 7. 1990)	Σπόροι προς σπορά και φυτά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/161/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	A/28/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/2 (1. 7. 1990)	Εμπορία σπόρων σιτηρών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
88/409 (1. 1. 1991)	Εισφορά για την επιθεώρηση των κρεάτων	A/271/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/318/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		A/410/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/384/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/436/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
88/661 (1. 1. 1991)	Ζωοτεχνικές προδιαγραφές για χοίρους αναπαραγωγής	A/272/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	A/540/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	A/385/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		A/463/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/556 (1. 1. 1991)	Εισαγωγή εμβρύων κατοικιδίων ζώων	Α/276/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/320/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	Α/412/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/387/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/438/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/523/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
89/424 (1. 7. 1990/ 1. 7. 1991)	Πιστοποίηση των σπόρων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/86/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/163/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/516/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/119 (1. 1. 1991)	Υβρίδια χοίρων αναπαραγωγής	Α/275/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		ναι	Α/545/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/389/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/476/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	
89/361 (1. 1. 1991)	Προβατοειδή και αιγοειδή αναπαραγωγής καθαρής φυλής	Α/273/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/542/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/386/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/437/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/464/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/522/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/118 (1. 1. 1991)	Χοίροι αναπαραγωγής καθαρής φυλής	Α/274/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι		ναι	Α/544/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/388/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/466/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	
90/168 (1. 1. 1991)	Επιβλαβείς οργανισμοί για τα φυτά	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/355/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/432/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι
90/490 (1. 1. 1991)	Επιβλαβείς οργανισμοί για τα φυτά	Α/268/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/357/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/433/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/518/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
90/422 (1. 10. 1990)	Ενζωοτική λεύκωση των βοοειδών	Α/136/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/12/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	Α/42/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/78/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/166/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
90/237 (1. 7. 1990)	Φόροι κύκλου εργασιών										ναι		Α/698/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.
88/182 (1. 1. 1989)	Ενημερωτική επισήμανση των γαντιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		Α/565/91 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι			
Μεταφορές													
74/562 (31. 12. 1976)	Πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/113/79 απουσία ΕΜΕ απόφαση 10. 11. 1981 υπόθεση 28/81 Α/176/83 απουσία ΕΜΕ απόφαση 5. 11. 1986 υπόθεση 160/85	ναι	ναι	ναι	Α/926/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
79/1034 (1. 1. 1979)	Δεξαμενόπλοια	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι
80/1178 (1. 1. 1981)	Πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
80/1179 (1. 1. 1981)	Πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
80/1180 (1. 1. 1981)	Μεταφορείς εμπορευμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
82/714 (1. 1. 1985)	Τεχνικές προδιαγραφές πλοίων	Α/202/85 απουσία ΕΜΕ απόφαση 24. 5. 1988 υπόθεση 307/86 Α/356/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 19/91 (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
85/3 (1. 7. 1986/ 1. 1. 1990)	Βάρος και διαστάσεις ορισμένων οδικών οχημάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
87/540 (30. 6. 1988)	Πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων δια πλωτών οδών	Α/364/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 377/90	Α/456/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	Α/365/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/366/89 απουσία ΕΜΕ προσφυγή		ναι
87/601 (31. 12. 1987)	Ναύλοι αεροπορικών γραμμών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι
89/463 (1. 11. 1989)	Διαπεριφερειακά αεροπορικά δρομολόγια	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/566/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι
88/599 (1. 1. 1989/ 1. 1. 1990)	Οδικές μεταφορές — συστήματα ελέγχου		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	Α/3/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.		ναι
88/449 (27. 7. 1990)	Οχήματα με κινητήρα και τα ρυμουλκούμενά τους	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/114/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/461 (1. 1. 1991)	Τεχνικά χαρακτηριστικά ορισμένων οχημάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	Α/416/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	Α/3/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι
90/398 (31. 12. 1990)	Αυτοκίνητα ενοικιαζόμενα χωρίς οδηγό		ναι	ναι	ναι			ναι	Α/415/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι		Α/478/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	Α/524/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
Ενέργεια													
64/414 (1. 1. 1971)	Αποθέματα πετρελαίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/316/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
72/425 (1. 1. 1975)	Αποθέματα πετρελαίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/316/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
75/339 (1. 1. 1978)	Αποθέματα φουκτελαίων	ναι	ναι	ναι	ναι		ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
75/404 (31. 12. 1975)	Περιορισμοί στη χρήση φυσικού αερίου	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	
78/170 (1. 7. 1980/ 1. 1. 1981)	Θερμογεννήτριες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/940/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
82/885 (16. 6. 1984)	Θερμογεννήτριες	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/941/90 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.
85/536 (1. 1. 1988)	Οικονομίες αργού πετρελαίου	Α/173/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	Α/175/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
Προϋπολογισμός													
77/388 (1. 1. 1978)	ΦΠΑ — 6η οδηγία	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/134/90 κακή εφαρμογή επιστολή 169
Τελωνειακή ένωση και έμμεση φορολογία													
Τελωνειακή ένωση													
82/347 (1. 1. 1983)	Διαδικασίες εξαγωγής των εμπορευμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/162/83 απουσία ΕΜΕ απόφαση 30. 4. 1986 υπόθεση 158/85 A/502/87 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 208/89 (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
83/643 (31. 12. 1986)	Έλεγχος μεταφορών εμπορευμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/33/88 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 209/89 A/314/88 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
87/53 (1. 1. 1987)	Φυσικοί έλεγχοι κατά τις μεταφορές εμπορευμάτων	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/353/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 69/90	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
Έμμεση φορολογία													
69/169 (1. 1. 1970)	Ατέλεια ειδών κατά τη διακίνηση των ταξιδιωτών	ναι	A/40/82 κακή εφαρμογή απόφαση 14. 2. 1984 υπόθεση 325/82 A/320/85 κακή εφαρμογή Α.Γ. (άρθρο 171)	A/298/87 κακή εφαρμογή απόφαση 17. 10. 1991 υπόθεση 100/90	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
72/464 (1. 7. 1973)	Φόροι επί των μεταποιημένων καπνών	ναι	ναι	ναι	ναι	A/271/85 κακή εφαρμογή απόφαση 13. 7. 1988 υπόθεση 169/87	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
77/388 (1. 1. 1978)	ΦΠΑ — 6η οδηγία	ναι	ναι	ναι	A/323/88 κακή εφαρμογή απόφαση 7. 10. 1991 υπόθεση 35/90	A/53/88 κακή εφαρμογή Α.Γ. A/213/88 κακή εφαρμογή προσφυγή	A/202/88 κακή εφαρμογή προσφυγή	A/199/88 κακή εφαρμογή προσφυγή	A/262/81 κακή εφαρμογή απόφαση 28. 6. 1988 υπόθεση 3/86 A/188/84 κακή εφαρμογή απόφαση 21. 6. 1988 υπόθεση 257/85 A/209/85 κακή εφαρμογή απόφαση 24. 5. 1988 υπόθεση 122/87 A/428/85 κακή εφαρμογή Α.Γ. (άρθρο 171)	ναι	ναι	A/153/83 κακή εφαρμογή απόφαση 26. 3. 1987 υπόθεση 235/85 A/201/88 κακή εφαρμογή Α.Γ. A/84/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
77/388 *(συνέχεια)*									A/429/85 κακή εφαρμογή Α.Γ. (άρθρο 171) A/663/89 κακή εφαρμογή Α.Γ. (άρθρο 171)			A/134/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	
83/181 (1. 7. 1984)	Εισαγωγή αγαθών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/422/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 24. 11. 1987 υπόθεση 125/86 A/446/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
83/182 (1. 1. 1984)	Προσωρινή εισαγωγή	ναι	ναι	A/127/86 κακή εφαρμογή προσφυγή υπόθεση 52/90	A/471/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
83/183 (1. 1. 1984)	Οριστική εισαγωγή	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι A/86/90 κακή εφαρμογή Α.Γ.	A/421/84 απουσία ΕΜΕ απόφαση 24. 11. 1987 υπόθεση 124/86 A/445/88 απουσία ΕΜΕ προσφυγή υπόθεση 262/91 (άρθρο 171)	ναι	ναι	ναι	ναι
88/331 (1. 1. 1989)	Οριστική εισαγωγή αγαθών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/578/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι

Οδηγία	Αντικείμενο	B	D	DK	E	F	UK	EL	I	IRL	L	NL	P
89/604 (1. 7. 1990)	Οριστικές εισαγωγές αγαθών	A/140/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	A/83/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι
Τηλεπικοινωνίες, διομηχανία πληροφοριών και καινοτομίας													
86/361 (26. 7. 1987)	Τηλεπικοινωνίες αναγνώριση — έγκριση εξοπλισμών τερματικών	A/630/89 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι
90/387 (1. 1. 1991)	Ανοικτό δίκτυο τηλεπικοινωνιών	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι		A/369/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/419/91 απουσία ΕΜΕ Α.Γ.	A/392/91 απουσία ΕΜΕ επιστολή 169	ναι		ναι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Έλεγχος της εφαρμογής από τα κράτη μέλη των οδηγιών για το περιβάλλον

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιδιαίτερη σημασία που έχουν αποκτήσει τα κοινοτικά μέσα τα σχετικά με τον τομέα της προστασίας της φύσης, και ιδιαίτερα η οδηγία 85/33/ΕΟΚ, για τη μελέτη των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, είναι η βασική παρατήρηση στην οποία καταλήγει η εξέταση των καταγγελιών και αυτεπαγγέλτων διαπιστώσεων παραβάσεων που έχει καταγράψει η Επιτροπή στον τομέα του περιβάλλοντος το 1991.

Αυτή η σημασία δεν οφείλεται στην καλύτερη εφαρμογή των άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον, άποψη που ο συχνά αποσπασματικός χαρακτήρας των πληροφοριών που διαθέτει η Επιτροπή, δύσκολα θα μπορούσε να στηρίξει. Η διαπίστωση μιας διαρκώς εντεινόμενης τάσης ελέγχου της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον αντανακλά μάλλον την ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση των πολιτών και το γεγονός ότι έχουν συνειδητοποιήσει τις συνέπειες που έχουν τα έργα και εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας στο περιβάλλον και στην ίδια τη ζωή τους. Από την άποψη αυτή, οι καταγγελίες [1] μαρτυρούν την ολοένα αυξανόμενη σημασία που έχουν για το κοινό, όχι μόνο η αρχή της υποχρεωτικής εκτίμησης των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων των έργων, υποχρέωση που ακόμη και σήμερα συχνά δεν τηρείται, αλλά και το δικαίωμά του να διατυπώνει τη γνώμη του πριν από την πραγματοποίηση του έργου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ.

Η εφαρμογή της οδηγίας που αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων είναι σημαντική και για άλλους λόγους. Πράγματι, το 1991, σε πολλές περιπτώσεις σημαντικά έργα εξοπλισμού, συνήθως υποδομής στον τομέα των μεταφορών, πραγματοποιήθηκαν χωρίς να ληφθεί πλήρως υπόψη η οδηγία 85/337/ΕΟΚ.

Όσον αφορά τους υπόλοιπους τομείς, όπως το είχε ήδη επισημάνει η Επιτροπή στην όγδοη ετήσια έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι προβληματικές καταστάσεις εντοπίζονται στις περιπτώσεις που τα κοινοτικά μέσα προβλέπουν υποχρεώσεις προγραμματισμού, δεδομένου ότι λίγα κράτη μέλη τις τηρούν. Επομένως, δεν πρέπει να προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι ο τομέας των υδάτων, στον οποίο πολλές οδηγίες εφαρμόζουν αυτή τη μέθοδο, έρχεται δεύτερος κατά σειρά, το 1991, από άποψη καταγγελιών και αυτεπάγγελτων διαπιστώσεων παραβάσεων.

Ο τομέας των αποβλήτων κατέχει την τρίτη θέση για τον ίδιο λόγο, στον οποίο προστίθενται προβλήματα εσφαλμένης μεταφοράς και χαλαρής εφαρμογής των οδηγιών σε πολλά κράτη μέλη, δυσκολίες που είναι κοινές και στον τομέα των υδάτων καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, του ατμοσφαιρικού αέρα.

Αντίθετα, η εφαρμογή των οδηγιών για το περιβάλλον σε εμπορεύσιμα προϊόντα δεν παρουσιάζει κατά τα φαινόμενα πολλά προβλήματα, γεγονός που θα μπορούσε να εξηγήσει την περιθωριακή θέση που κατέχει ο τομέας των χημικών ουσιών και του θορύβου στις εκδικάσεις παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον.

Σε γενικές γραμμές, το 1991 δεν παρουσιάζει σημεία μείωσης του αριθμού των καταγγελιών [1] οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή σχετικά με τον τομέα του περιβάλλοντος.

Η διαχείριση αυτών των καταγγελιών γίνεται, κατά συνέπεια, όλο και δυσκολότερη και, επομένως, θα πρέπει να ανανεωθούν οι σχετικές μέθοδοι. Από την άποψη αυτή, σημαντική θέση κατέχουν οι συνεδριάσεις που αφορούν δέσμες θεμάτων, χάρη στις οποίες οι αρχές των κρατών μελών κατανοούν καλύτερα την ακριβή φύση των δυσχερειών και των καταγγελιών των καταγγελλόντων και συγκεντρώνουν περισσότερες και καταλληλότερες πληροφορίες που μειώνουν τους κινδύνους αμοιβαίων παρανοήσεων. Τέτοιες συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν το 1991 στο Βέγλιο, στην Ιταλία, στη Γαλλία και στην Ιρλανδία.

ΙΙ. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Βέλγιο

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην περιφέρεια των Βρυξελλών είχε σημειωθεί σημαντική καθυστέρηση στη μεταφορά των οδηγιών, η κατάσταση όμως τώρα έχει διορθωθεί.

Όσον αφορά τις περιφέρειες της Βαλονίας και των Βρυξελλών, ανακοινώθηκαν μέτρα μεταφοράς των οδηγιών 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών. Όσον αφορά την περιφέρεια της Φλάνδρας, ανακοινώθηκαν μέτρα μεταφοράς των οδηγιών 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν αντίστοιχα την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση των γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών.

Αντίθετα, δεν ανακοινώθηκε κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας 90/517/ΕΟΚ που αφορά την ενδέκατη τροποποίηση της οδηγίας της σχετικής με την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Συμφωνία των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις

Οι νομοθετικές ρυθμίσεις που εισάγονται για να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο οι κοινοτικές οδηγίες είναι συνήθως σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο. Ωστόσο, η δυσκολία κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων εξουσίας δημιουργεί ορισμένες φορές σημαντικά κενά στη μεταφορά των διατάξεων των οδηγιών.

[1] Οι στατιστικές που αφορούν τον αριθμό των καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 1991 δεν είναι συγκρίσιμες με τις στατιστικές των προηγουμένων ετών, δεδομένου ότι τα κριτήρια καταχώρησης, ιδίως των καταγγελιών που απευθύνονταν στην Επιτροπή στα πλαίσια αιτημάτων, τροποποιήθηκαν.

Όσον αφορά την οδηγία 79/409/ΕΟΚ (διατήρηση των αγρίων πτηνών), μια απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του 1987 με την οποία επιβάλλονται κυρώσεις για έξι περιπτώσεις μη συμφωνίας με την οδηγία δεν έχει ακόμη εκτελεσθεί και εκκρεμεί μια διαδικασία παράβασης βάσει του άρθρου 171.

Η οδηγία 84/360/ΕΟΚ δεν έχει πλήρως μεταφερθεί. Το ίδιο ισχύει και για την οδηγία 85/203/ΕΟΚ (διοξείδιο του αζώτου), την οδηγία 76/403/ΕΟΚ (πολυχλωροδιφαινύλια και πολυτριχλωροφαινύλια), την οδηγία 78/319/ΕΟΚ (τοξικά απόβλητα), την οδηγία 78/176/ΕΟΚ (διοξείδιο του τιτανίου) και την οδηγία 87/217/ΕΟΚ (αμίαντος).

Στις 11 Ιουνίου 1990, το Δικαστήριο καταδίκασε το Βέλγιο για ελλιπή μεταφορά των οδηγιών 75/440/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ (επιφανειακά ύδατα που προορίζονται για την ανθρώπινη κατανάλωση και τις αναλύσεις ύδατος).

Η οδηγία 85/337/ΕΟΚ (μελέτη επιπτώσεων) δεν έχει ακόμη πλήρως μεταφερθεί στην περιφέρεια της Βαλονίας και της Φλάνδρας, αν και η νομοθεσία Vlarem διόρθωσε ορισμένα ελαττώματα, και η μεταφορά της εκκρεμεί ακόμη στην περιφέρεια των Βρυξελλών.

Η Επιτροπή αποσύρθηκε από την εκκρεμούσα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπόθεση που αφορούσε την οδηγία 85/339/ΕΟΚ (συσκευασία βρωσίμων υγρών), διότι εν τω μεταξύ, το Βέλγιο έλαβε τα προσήκοντα μέτρα.

Ουσιαστική εφαρμογή

Στον τομέα των υδάτων, η μεταφορά και η εφαρμογή της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες περιεχόμενες στα ύδατα) δημιουργούν πάντοτε σοβαρά προβλήματα, δεδομένου ότι όλα τα ποτάμια είναι πολύ μολυσμένα. Επομένως, εφόσον δεν πραγματοποιούνται τα προγράμματα περιορισμού αυτών των ουσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας, η κατάσταση θα παραμένει ανησυχητική. Όσον αφορά το πόσιμο νερό, η κατάσταση στο Verviers έχει επιδεινωθεί παρά την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουλίου 1990. Η ποιότητα του νερού στην πόλη αυτή δεν είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της οδηγίας 80/778/ΕΟΚ. Έκθεση εφαρμογής ανακοινώθηκε για την οδηγία 76/160/ΕΟΚ, που αφορά τα ύδατα κολύμβησης, αλλά δεν έχει ανακοινωθεί τίποτα σχετικά με τις οδηγίες 78/659/ΕΟΚ, (ύδατα ιχθυοκαλλιέργειας) και 79/923/ΕΟΚ, (ύδατα οστρακοκαλλιέργειας).

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, δεν υπάρχουν ιδιαίτερες περιπτώσεις που θα πρέπει να αναφερθούν.

Όσον αφορά τα απόβλητα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν ανακοινωθεί μέτρα μεταφοράς για όλες τις οδηγίες εκτός από την οδηγία 85/339/ΕΟΚ «συσκευασία υγρών τροφίμων» και την οδηγία 86/278/ΕΟΚ για την ιλύ καθαρισμού για αγροτική χρήση. Στην περιφέρεια Βρυξελλών δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί έργα εξάλειψης των αποβλήτων και των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων. Τα έργα αυτά έχουν αναγγελθεί για τις αρχές του 1992.

Όσον αφορά την οδηγία 82/501/ΕΟΚ, Seveso η κατάσταση έχει βελτιωθεί χωρίς, ωστόσο, να είναι ικανοποιητική όσον αφορά τα έργα επείγοντος χαρακτήρα.

Η οδηγία 79/409/ΕΟΚ για τα άγρια πτηνά προσκρούει ακόμη σε προβλήματα ουσιαστικής εφαρμογής στην περιφέρεια της Φλάνδρας και της Βαλονίας. Ιδιαίτερα στην περιφέρεια της Φλάνδρας έχει διαπιστωθεί ότι τα μέτρα προστασίας των καθορισμένων ζωνών είναι ανεπαρκή και στην περιφέρεια της Βαλονίας δεν έχουν εξαλειφθεί τα προβλήματα στον τομέα της θήρας και της λαθροθηρίας, παρά τις καταδικαστικές αποφάσεις που εξέδωσε το 1987 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά του Βελγίου.

Η ουσιαστική εφαρμογή της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων συναντά προβλήματα στις περιφέρειες της Φλάνδρας και της Βαλονίας, ιδίως όσον αφορά τις διαβουλεύσεις με το κοινό και την εκτίμηση από τις αρμόδιες αρχές της μελέτης των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων που εκπονεί ο εκτελεστής του εκάστοτε έργου.

Δανία

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Η Δανία έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις στον τομέα αυτόν και έχει ανακοινώσει τα νομοθετικά κείμενα με τα οποία μεταφέρονται στο δανικό δίκαιο οι οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ, σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών καθώς και της οδηγίας 90/517/ΕΟΚ που αφορά την ενδέκατη τροποποίηση της οδηγίας για την ταξινόμηση, συσκευασία και την επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Η Δανία μετέφερε επίσης τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν αντίστοιχα την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση των γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών.

Συμφωνία των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις

Γενικά, η Δανία μεταφέρει με σοβαρότητα το κοινοτικό δίκαιο για το περιβάλλον στο εσωτερικό δίκαιό της.

Οι περιπτώσεις συμφωνίας είναι τις περισσότερες φορές αποτέλεσμα κακής προσαρμογής ήδη υφισταμένων κειμένων ή διαδικασιών του δανικού δικαίου στις διατάξεις μιας οδηγίας. Η διαδικασία παράβασης που κίνησε η Επιτροπή κατά της Δανίας για την παράλειψη ανακοίνωσης προγραμμάτων περιορισμού της ρύπανσης των υδάτων από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ, για τις επικίνδυνες ουσίες, αποτελεί εξαιρετική περίπτωση.

Ουσιαστική εφαρμογή

Οι περιπτώσεις παράβασης διατάξεων του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον είναι τόσο λίγες ώστε η απήχησή τους στην κοινή γνώμη της χώρας είναι μεγαλύτερη από αυτήν που θα είχαν σε άλλα κράτη μέλη.

Σχετικά, το 1991, την επικαιρότητα απασχόλησε ιδιαίτερα στη Δανία το σχέδιο κατασκευής γέφυρας που θα συνδέει τη χώρα με τη Σουηδία μέσω του Øresund. Το θέμα της συμφωνίας αυτού του σχεδίου με τις οδηγίες 79/409/ΕΟΚ, για τα άγρια πτηνά και 85/337/ΕΟΚ, για την εκτίμηση των επιπτώσεων αποτέλεσε αντικείμενο ευρείας δημόσιας συζήτησης στη Δανία, ιδίως μετά τις πολλαπλές καταγγελίες που είχαν υποβληθεί στην Επιτροπή. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν έχει αποφασίσει, ακόμη, τι συνέχεια θα δώσει στις καταγγελίες αυτές.

Γερμανία

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Η Γερμανία μετέφερε την οδηγία 90/157/ΕΟΚ, που αφορά την 11η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ, για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών καθώς και τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν αντίστοιχα την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών. Αντίθετα, δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί στην Επιτροπή εθνικά μέτρα με τα οποία μεταφέρονται στο γερμανικό δίκαιο οι διατάξεις των οδηγιών 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, για την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών.

Το Σεπτέμβριο του 1991, η Γερμανία ανακοίνωσε τα μέτρα που έλαβε για τη μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας 88/610/ΕΟΚ, που αφορά την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων που προκαλούνται από ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες, η προθεσμία μεταφοράς της οποίας είχε λήξει στις 1 Ιουνίου 1990.

Η Γερμανία ανακοίνωσε με μια μικρή καθυστέρηση — μεταξύ δύο και επτά μηνών — τις περιοχές που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ζώνες ειδικής προστασίας στα νέα κρατίδια (Länder) πριν από το τέλος του 1992, δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, για την προστασία των αγρίων πτηνών (οδηγία 90/656/ΕΟΚ).

Συμφωνία των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις

Το πρόβλημα της ασυμφωνίας των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις τίθεται οξύτερα στις περιπτώσεις που η κοινοτική νομοθεσία «επικαλύπτει» μια ήδη υπάρχουσα εθνική νομοθεσία. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η γερμανική νομοθεσία δεν μεταφέρει πλήρως στο γερμανικό δίκαιο την οδηγία 86/609/ΕΟΚ, για τα ζώα που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς.

Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η γερμανική νομοθεσία για το κυνήγι δεν είναι ακόμη σύμφωνη, σε πολλά σημεία, με τις απαιτήσεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (προστασία των πτηνών) παρά την καταδικαστική απόφαση που εξέδωσε, το 1990, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο· επιπλέον, η Επιτροπή δεν έχει ενημερωθεί, ακόμη, σχετικά με τα νομοθετικά μέτρα που θέσπισε η Γερμανία προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1987 (υπόθεση 412/85) και της 3ης Ιουλίου 1990 (υπόθεση 288/88) με τις οποίες πολλές γερμανικές νομοθετικές διατάξεις είχαν κηρυχθεί ασυμβίβαστες με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ.

Εξάλλου, η Γερμανία ανακοίνωσε τη θέσπιση νομοθετικών μέτρων με τα οποία συμμορφώνεται προς την απόφαση της 30ής Μαΐου 1991 η οποία αφορά τις οδηγίες 80/779/ΕΟΚ για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας από το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια και 82/884/ΕΟΚ για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας από το μόλυβδο (υποθέσεις C-361/88 και C-59/89).

Όσον αφορά τη μεταφορά των οδηγιών 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ για τους γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς, η γερμανική νομοθετική διαδικασία κινήθηκε εντός των προθεσμιών των δύο κοινοτικών οδηγιών. Ωστόσο, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ορισμένες γερμανικές διατάξεις αποκλίνουν από τις κοινοτικές διατάξεις.

Το Φεβρουάριο του 1990, η Γερμανία εξέδωσε ομοσπονδιακό νόμο με τον οποίο μετέφερε την οδηγία 85/337/ΕΟΚ, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον. Η νομοθεσία άρχισε να ισχύει τον Αύγουστο του 1990, δηλαδή με καθυστέρηση δύο ετών σε σχέση με την κοινοτική προθεσμία (3 Ιουλίου 1988). Αφού εξέτασε το γερμανικό νόμο, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι οι διατάξεις της οδηγίας είχαν μεταφερθεί κατά τρόπο ελλιπή και ότι έλειπαν οι διατάξεις των κρατιδίων (Länder) καθώς και ορισμένοι εκτελεστικοί κανονισμοί. Επιπλέον, πολλές διατάξεις του νόμου δεν συμφωνούσαν με τις διατάξεις της οδηγίας.

Στον τομέα των υδάτων, θα πρέπει να αναφερθεί η καταδικαστική απόφαση που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 28 Φεβρουαρίου 1991 (υπόθεση C-131/88) σχετικά με την κοινή μεταφορά της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ, για τα υπόγεια ύδατα καθώς και η απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 1991 (υπόθεση C-58/89) σχετικά με τις οδηγίες 75/440/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ, για τα επιφανειακά ύδατα. Στην περίπτωση της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα, η Γερμανία ανακοίνωσε ότι έλαβε μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου.

Ουσιαστική εφαρμογή

Η Γερμανία συχνά δεν τηρεί την υποχρέωση που έχει δυνάμει των διαφόρων κοινοτικών οδηγιών να διαβιβάζει στην Επιτροπή εκθέσεις. Έτσι, η Επιτροπή πραγματοποίησε επίσημα διαβήματα, δεδομένου ότι δεν της είχαν διαβιβαστεί τα προηγούμενα χρόνια εκθέσεις σχετικές με τα απόβλητα — οδηγίες 75/442/ΕΟΚ, 76/403/ΕΟΚ, 78/319/ΕΟΚ και 84/631/ΕΟΚ. Επίσης, τα τελευταία χρόνια δεν της έχουν διαβιβασθεί οι ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις παρεκκλίσεις από την οδηγία 79/409/ΕΟΚ. Ακόμη, η Επιτροπή δεν έχει λάβει την έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας της σχετικής με τη συσκευασία των υγρών τροφίμων (οδηγία 85/339/ΕΟΚ), η οποία έπρεπε να της είχε διαβιβασθεί στα μέσα του 1991.

Όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων), η — ελλιπής — γερμανική νομοθεσία τέθηκε σε εφαρμογή το φθινόπωρο του 1990. Αυτή τη στιγμή, έχει υποβληθεί στην Επιτροπή ένας σημαντικός αριθμός καταγγελιών για το ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί εκτιμήσεις των επιπτώσεων ορισμένων ειδικών έργων, παρά το γεγονός ότι βάσει της οδηγίας αυτές οι εκτιμήσεις είναι υποχρεωτικές. Παρόμοιες καταγγελίες αφορούν σχέδια έργων στα νέα κρατίδια (Länder), για τα οποία η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δεν έχει προβλέψει μεταβατική περίοδο όσον αφορά το θέμα αυτό.

Σε δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή πραγματοποίησε επίσημα διαβήματα προς τις γερμανικές αρχές, αφού ήδη το 1989/1990 είχε διαπιστώσει δύο ανάλογες περιπτώσεις. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις οι απόψεις συνεχίζουν να αποκλίνουν.

Στον τομέα των αποβλήτων, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις γερμανικές αρχές πολλές περιπτώσεις μεταφοράς αποβλήτων σε άλλα κράτη μέλη κατά παράβαση των κοινοτικών απαιτήσεων. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε μία περίπτωση, την καταγγελία υπέβαλε στην Επιτροπή ο υπουργός περιβάλλοντος ενός άλλου κράτους μέλους.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η Γερμανία έχει ορίσει την έννοια των αποβλήτων με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι το κοινοτικό δίκαιο και ότι η γερμανική νομοθεσία περιέχει πολλές άλλες διατάξεις οι οποίες, κατά την άποψη της Επιτροπής, δεν είναι

σύμφωνες με αυτές που απορρέουν από τις διάφορες κοινοτικές οδηγίες που έχουν ψηφισθεί ομόφωνα από το Συμβούλιο από το 1975 και μετά. Η Επιτροπή κίνησε κατά της Γερμανίας διαδικασία παράβασης λόγω μη συμφωνίας του γερμανικού δικαίου περί αποβλήτων με το κοινοτικό δίκαιο.

Στον τομέα των υδάτων, έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή πολλές καταγγελίες για την ποιότητα του πόσιμου ύδατος, ιδίως στο νότο της χώρας. Τα καταγγελλόμενα περιστατικά είναι κατ' εξακολούθηση υπερβάσεις των ανωτάτων ποσοστών συγκέντρωσης, κυρίως νιτρικών αλάτων και φυτοφαρμάκων που προβλέπονται από την οδηγία 80/778/ΕΟΚ. Σχετικά, η Επιτροπή διαπιστώνει με λύπη της ότι οι γερμανικές αρχές συχνά δεν απαντούν στις αιτήσεις ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων των αναλύσεων της ποιότητας του πόσιμου ύδατος που αφορούν τις σχετικές περιοχές ή απαντούν με μεγάλη καθυστέρηση. Όσον αφορά τα ανατολικά κρατίδια ειδικότερα, η Γερμανία δεν κατόρθωσε να επιτύχει τους ποιοτικούς στόχους της οδηγίας για το πόσιμο νερό μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991, όπως απαιτούσε το άρθρο 7 της οδηγίας 90/656/ΕΟΚ. Κατά συνέπεια, η οδηγία για το πόσιμο νερό κινδυνεύει να μην έχει εφαρμοσθεί στο σύνολο της ανατολικής Γερμανίας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1995.

Εξάλλου, ο καθορισμός υδάτων ιχθυοκαλλιέργειας (οδηγία 78/659/ΕΟΚ) και υδάτων οστρακοκαλλιέργειας (οδηγία 79/923/ΕΟΚ) δεν πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία σε όλες τις περιπτώσεις με νομοθετικές πράξεις αναγκαστικού χαρακτήρα, ούτε τους δόθηκε η απαιτούμενη δημοσιότητα. Επίσης, κατά τα φαινόμενα, δεν εκπονήθηκαν τα προγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 5 αυτών των οδηγιών. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το ίδιο ισχύει και για την οδηγία 76/464/ΕΟΚ, δεδομένου ότι δεν υλοποιήθηκαν τα προγράμματα περιορισμού της ρύπανσης που προκαλούν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες κατά την έννοια του άρθρου 7.

Ελλάδα

Μεταφορά των οδηγιών

Αν και οι ελληνικές αρχές κινούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα απ' ό,τι παλαιότερα, ωστόσο δεν ανακοινώνουν τα μέτρα μεταφοράς εμπρόθεσμα. Από όλες τις οδηγίες, η ημερομηνία μεταφοράς των οποίων έληγε το 1991, έχουν ανακοινωθεί μέτρα μεταφοράς μόνο για δύο. Πρόκειται για τις οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ, που αφορά την ανώτατη στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών.

Συμφωνία των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις

Οι διαδικασίες που κινήθηκαν κατά της Ελλάδας για μη συμφωνία των εθνικών διατάξεων που θεσπίσθηκαν προκειμένου να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο οι οδηγίες είναι σχετικά λίγες ανάλογα με τον αριθμό των οδηγιών που μεταφέρθηκαν.

Συχνά η Ελλάδα μεταφέρει κατά γράμμα τις οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη της. Αυτό ισχύει τόσο για τα κείμενα όσο και για τα παραρτήματα. Συνήθως, η μεταφορά αυτή γίνεται με Διάταγμα του Προέδρου της Δημοκρατίας ή με υπουργική απόφαση.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί η περίπτωση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, η οποία δεν έχει μεταφερθεί ορθά ως προς όλα τα σημεία της.

Ουσιαστική εφαρμογή

Τα περισσότερα προβλήματα ανακύπτουν στο επίπεδο της πρακτικής εφαρμογής των οδηγιών. Αυτό οφείλεται στην ανεπάρκεια της υποδομής της περιβαλλοντολογικής πολιτικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (όργανα ελέγχου, εργαστήρια και ειδικευμένο προσωπικό).

Η πρακτική εφαρμογή της οδηγίας για τα ύδατα είναι ανεπαρκής. Συχνά τα βιομηχανικά ύδατα στα οποία περιέχονται επικίνδυνες ουσίες κατά την έννοια της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ εκβάλλονται στη θάλασσα.

Εξάλλου δεν έχουν υπολογισθεί ή ελεγχθεί όλες οι παράμετροι της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ, για τα ύδατα κολύμβησης, ενώ τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε πολλούς χώρους κολύμβησης δεν είναι ικανοποιητικά.

Οι ελληνικές αρχές δεν έχουν ανακοινώσει στην Επιτροπή τον καθορισμό υδάτων ιχθυοκαλλιέργειας κατ' εφαρμογή των οδηγιών 78/659/ΕΟΚ και 79/923/ΕΟΚ. Εντούτοις, η έκθεση εφαρμογής που ανακοινώθηκε το 1990 αναφέρει τον καθορισμό 47 υδάτων οστρακοκαλλιέργειας, 16 υδάτων κυπρινοκαλλιέργειας και εννέα υδάτων σολομοκαλλιέργειας. Εξάλλου, δεν έχουν τηρηθεί σε όλες τις περιπτώσεις οι απαιτήσεις των οδηγιών 75/440/ΕΟΚ (επιφανειακά ύδατα) και 80/68/ΕΟΚ (υπόγεια ύδατα).

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, τα περισσότερα προβλήματα εντοπίζονται στην περιοχή των Αθηνών όπου συχνά σημειώνονται υπερβάσεις των ανωτάτων ορίων της οδηγίας 80/779/ΕΟΚ. Τα μέτρα που έχουν ανακοινώσει οι ελληνικές αρχές δεν έχουν επιφέρει αισθητή βελτίωση της κατάστασης.

Στον τομέα των αποβλήτων, δεν έχουν πραγματοποιηθεί έργα εξάλειψης των αποβλήτων. Εξάλλου, η Ελλάδα, δεν διαθέτει εγκαταστάσεις επεξεργασίας των αποβλήτων. Πολλές καταγγελίες αφορούν την άναρχη ή ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων.

Όσον αφορά την προστασία της φύσης, ο αριθμός των ζωνών ειδικής προστασίας (26) που έχουν καθορισθεί κατ' εφαρμογή της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για τα άγρια πτηνά φαίνεται ανεπαρκής. Στις περισσότερες ζώνες δεν έχουν ληφθεί τα ειδικά μέτρα που απαιτούνται για την προστασία τους. Η οδηγία 85/337/ΕΟΚ για τις περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις άρχισε να εφαρμόζεται πρόσφατα γιατί μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο το 1990. Ορισμένες καταγγελίες αφορούν την εσφαλμένη εφαρμογή της.

Ισπανία

Μεταφορά των οδηγιών

Η προσπάθεια που έχουν καταβάλει τα τελευταία έτη οι ισπανικές αρχές για την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών στον τομέα του περιβάλλοντος είναι αξιοσημείωτη, αν ληφθεί υπόψη ότι στον τομέα αυτό οι νομοθετικές αρμοδιότητες κατανέμονται μεταξύ πολλών αυτόνομων διοικήσεων. Ωστόσο, υφίστανται σημαντικά κενά στη μεταφορά ορισμένων οδηγιών, όπως αυτών που αφορούν την εφαρμογή των αρχών ορθής εργαστηριακής πρακτικής κατά τις δοκιμές των χημικών ουσιών (οδηγία 87/18/ΕΟΚ), την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών (οδηγία 90/517/ΕΟΚ), την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσης των αστικών απορριμμάτων (οδηγίες 89/369/ΕΟΚ και 89/429/ΕΟΚ), τις οριακές τιμές και τις ενδεικτικές τιμές της ποιότητας της ατμόσφαιρας για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια (οδηγία 89/427/ΕΟΚ), την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών (οδηγία 88/180/ΕΟΚ) και την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση στο περιβάλλον γενετικά

μεταλλαγμένων μικροοργανισμών (οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ).

Η διασπορά των νομοθετικών και διοικητικών αρμοδιοτήτων και η συνεπαγόμενη έλλειψη κεντρικού συντονισμού των θεμάτων περιβάλλοντος φαίνεται να είναι η βασική αιτία των σημειουμένων καθυστερήσεων στην εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών, όπως έχουν κατ' επανάληψη αναγνωρίσει και οι ίδιες οι ισπανικές αρχές.

Μερική συμφωνία των διατάξεων εφαρμογής των κοινοτικών κειμένων

Τα περισσότερα κενά της ισπανικής νομοθεσίας που είχαν επισημανθεί στην έκθεση του προηγουμένου έτους δεν έχουν διασωθεί. Όπως αναφερόταν στην έκθεση αυτή, οι ισπανικές διατάξεις της εφαρμογής στον τομέα της προστασίας της φύσης, των υδάτων και των αποβλήτων δεν είναι τελείως σύμφωνες με όλες τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας.

Στον τομέα των υδάτων, αν και έχουν εξαλειφθεί ορισμένες αποκλίσεις μεταξύ της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ για τις επικίνδυνες ουσίες και της ισπανικής νομοθεσίας, οι ισπανικές διατάξεις για τα υπόγεια ύδατα (οδηγία 80/68/ΕΟΚ) δεν είναι πλήρως σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο.

Όσον αφορά τις οδηγίες για τα απόβλητα, και ιδιαίτερα τα τοξικά απόβλητα (οδηγία 78/319/ΕΟΚ), η ισπανική νομοθεσία δεν έχει ακόμα θεσπίσει το κανονιστικό και διοικητικό πλαίσιο που απαιτείται για τον αποτελεσματικό έλεγχο των επικινδύνων αποβλήτων.

Εξάλλου, ορισμένες προθεσμίες που προβλέπονται από τις ισπανικές διατάξεις δεν έχουν σχέση με τις αντίστοιχες διατάξεις των οδηγιών.

Το ίδιο πρόβλημα τίθεται πολύ συχνά και για άλλες οδηγίες στον τομέα του περιβάλλοντος· η οδηγία που αφορά την επιτήρηση και τον έλεγχο στην Κοινότητα των διασυνοριακών μεταφορών επικινδύνων αποβλήτων (οδηγία 84/631/ΕΟΚ) αποτελεί το πιο πρόσφατο παράδειγμα.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον είναι ένας άλλος μεγάλος τομέας όπου σημειώνονται αποκλίσεις μεταξύ της κοινοτικής νομοθεσίας (οδηγία 85/337/ΕΟΚ) και των ισπανικών διατάξεων. Το γεγονός ότι τα ισπανικά κείμενα δεν κάνουν καμία μνεία για τα περισσότερα από τα σχέδια που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας υπογραμμίστηκε, ήδη, στην έκθεση του προηγουμένου έτους. Εξάλλου, έχει κινηθεί διαδικασία παράβασης κατά της Ισπανίας.

Ουσιαστική εφαρμογή

Όσον αφορά τη μη ανακοίνωση των μέτρων εφαρμογής και την ελλιπή μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών τα αποτελέσματα στην Ισπανία έχουν κάπως βελτιωθεί τα τελευταία έτη. Αντίθετα, η ελλιπής εφαρμογή των οδηγιών στον τομέα του περιβάλλοντος φαίνεται ότι είναι ένα από τα βασικά προβλήματα τα οποία θα πρέπει να επιλυθούν. Ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός των καταγγελιών που αφορούν το περιβάλλον και προέρχονται από την Ισπανία αποτελούν αντικειμενική απόδειξη της σοβαρότητας του προβλήματος.

Οι καταγγελίες αφορούν όλους τους τομείς και το σύνολο των περιφερειών της χώρας. Αφορούν κύρια προβλήματα προστασίας της φύσης, τις μελέτες των επιπτώσεων στο περιβάλλον, την ποιότητα των υδάτων, τα απόβλητα και την ατμοσφαιρική ρύπανση. Πολλές νέες καταγγελίες αφορούν τη χορήγηση αδειών πραγματοποίησης έργων διευθέτησης, χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί η μελέτη των επιπτώσεων στο περιβάλλον που απαιτεί η οδηγία 85/337/ΕΟΚ.

Άλλο σοβαρό πρόβλημα στην εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών για το περιβάλλον στην Ισπανία είναι η καθυστέρηση που σημειώνεται στην υποβολή των εκθέσεων για την εφαρμογή τους και ιδιαίτερα αυτών που προβλέπουν οι οδηγίες για τα απόβλητα, τα ύδατα (δεν υπάρχει έκθεση για τα ύδατα οστρακοκαλλιέργειας, η έκθεση για τα ύδατα ιχθυοκαλλιέργειας είναι ελλιπής, ενώ η έκθεση για τα ύδατα κολύμβησης είναι ικανοποιητική) και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Αυτό οφείλεται, κατά τα φαινόμενα, στην απουσία ενημέρωσης και στην ανεπάρκεια των διοικητικών πόρων που απαιτούνται για την πραγματοποίηση αυτών των εκθέσεων.

Γαλλία

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Πολλές οδηγίες μεταφέρθηκαν στο γαλλικό δίκαιο στη διάρκεια του έτους 1991 και συγκεκριμένα οι οδηγίες 89/369/ΕΟΚ και 89/429/ΕΟΚ που αφορούν τις εγκαταστάσεις καύσεως των αστικών αποβλήτων.

Ωστόσο, στην Επιτροπή δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί τα εθνικά μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 88/490/ΕΟΚ, που αφορά τη δέκατη προσαρμογή στην τεχνολογική ανάπτυξη της οδηγίας 67/458/ΕΟΚ (ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών), η οποία έπρεπε να έχει μεταφερθεί την 1η Ιανουαρίου 1990, και την οδηγία 90/517/ΕΟΚ για την ενδέκατη προσαρμογή καθώς και τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ που αφορούν τους γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς, οι οποίες έπρεπε να έχουν μεταφερθεί στο γαλλικό δίκαιο στις 23 Οκτωβρίου 1991.

Συμφωνία των εθνικών διατάξεων με τις κοινοτικές διατάξεις

Στον τομέα των υδάτων, η Γαλλία συνέχισε τις προσπάθειές της να αντικαταστήσει τις υφιστάμενες διοικητικές εγκυκλίους με διατάγματα και αποφάσεις οι οποίες πληρούν τους όρους σαφήνειας και νομικής ασφάλειας που απαιτούνται για την εξασφάλιση της σωστής μεταφοράς των κοινοτικών οδηγιών. Ωστόσο, η πρακτική των εγκυκλίων δεν έχει τελείως εκλείψει, δεδομένου ότι η Γαλλία καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τον Οκτώβριο του 1991, διότι έχει μεταφέρει πολλές οδηγίες που αφορούν την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα (οδηγία 80/779/ΕΟΚ, για το διοξείδιο του θείου, 82/884/ΕΟΚ, για τον μόλυβδο στον ατμοσφαιρικό αέρα και 85/203/ΕΟΚ, για το διοξείδιο του αζώτου) με εγκυκλίους. Από όσο γνωρίζει η Επιτροπή, το διάταγμα μεταφορά τη δημοσίευση του οποίου οι γαλλικές αρχές είχαν αναγγείλει για τα μέσα του 1991, δεν έχει ακόμα εκδοθεί.

Εξάλλου, στον τομέα των υδάτων και της φύσης, υφίστανται ακόμη περιπτώσεις εσφαλμένης μεταφοράς. Έτσι, η οδηγία 85/337/ΕΟΚ, που αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον δεν έχει μεταφερθεί με ικανοποιητικό τρόπο στο γαλλικό δίκαιο, όπως επίσης συμβαίνει με την οδηγία 80/68/ΕΟΚ, που αφορά τα υπόγεια ύδατα.

Ουσιαστική εφαρμογή

Στον τομέα των υδάτων, απ' ό,τι φαίνεται οι ανώτατες επιτρεπτές συγκεντρώσεις που καθορίζονται από την οδηγία 80/778/ΕΟΚ, που αφορά το πόσιμο νερό συνεχίζονται, ιδίως όσον αφορά τα νιτρικά άλατα και τα φυτοφάρμακα.

Εξάλλου, οι γαλλικές αρχές θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε τα ύδατα κολύμβησης και τα γλυκά ύδατα να συμφωνούν με τις υποχρεωτικές τιμές που καθορίζονται από την οδηγία 76/160/ΕΟΚ. Επιπλέον, ο καθορισμός των υδάτων ιχθυοκαλλιέργειας σύμφωνα με την οδηγία 78/659/ΕΟΚ εξακολουθεί να εμφανίζει γεωγραφικές ανισορροπίες, δεδομένου ότι δεν έχει γίνει κανένας καθορισμός σε 15 από τις 22 περιφέρειες της μητρόπολης.

Τέλος, συνεχίζονται να υποβάλλονται καταγγελίες στην Επιτροπή για ρύπανση των υδάτων από επικίνδυνες ουσίες, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να σημαίνει την έλλειψη πραγματικών προγραμμάτων μείωσης της ρύπανσης από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες όπως απαιτείται από το άρθρο 7 της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ.

Στον τομέα των αποβλήτων, η Γαλλία φαίνεται να αντιμετωπίζει δυσκολίες προκειμένου να τηρήσει τις υποχρεώσεις της στον τομέα της κατάρτισης προγραμμάτων και εκθέσεως σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών, ιδιαίτερα όσον αφορά τις οδηγίες 86/278/ΕΟΚ, που αφορά τις ιλύες καθαρισμού και 85/339/ΕΟΚ, που αφορά τη συσκευασία των υγρών τροφίμων.

Στον τομέα της προστασίας της φύσης, συνεχίζουν να υποβάλλονται στην Επιτροπή πολλές καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, στις οποίες επισημαίνονται είτε καταστροφές οικοτόπων και διατάραξη των πτηνών που ζουν σε αυτούς, είτε η διατήρηση θηρευτικών πρακτικών που είναι ασυμβίβαστες με την οδηγία. Το 1991 συνεχίστηκε η διαδικασία εξαφάνισης μεγάλων εκτάσεων φυσικών ζωνών εξαιρετικού οικολογικού πλούτου, όπως του «Marais Poitevin». Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός πολλών περιοχών ως ζωνών ειδικής προστασίας, στη διάρκεια του έτους 1991, φαίνεται να δείχνει μια πραγματική διάθεση από την πλευρά των γαλλικών αρχών να εφαρμόσουν τις οδηγίες του άρθρου 4 της οδηγίας και η Επιτροπή εύχεται να συνεχιστεί αυτή η διάθεση και να υλοποιηθεί με αποτελεσματικά μέτρα προστασίας στο εσωτερικό αυτών των ζωνών.

Εξάλλου, ολοένα αυξάνει ο αριθμός των καταγγελιών για παραβίαση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ. Στις καταγγελίες αυτές επισημαίνεται, πολύ συχνά, η παραβίαση τόσο της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ όσο και της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, επ' ευκαιρία της εφαρμογής έργων διευθέτησης και υποδομής στον τομέα των μεταφορών, τα οποία κινδυνεύουν να προκαλέσουν φθορές ή και την καταστροφή ορισμένων ευαίσθητων οικοτόπων πτηνών.

Ιρλανδία

Καθυστερημένη μεταφορά

Το πρόβλημα της καθυστερημένης εφαρμογής των οδηγιών που αφορούν το περιβάλλον διατηρήθηκε το 1991 και δεν ανακοινώθηκε κανένα μέτρο μεταφοράς των οδηγιών που άρχισαν να ισχύουν στη διάρκεια αυτού του χρόνου (οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ για τις χορτοκοπτικές μηχανές, 90/517/ΕΟΚ για τις επικίνδυνες ουσίες, 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ για τους γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς). Εξάλλου, δεν έχουν θεσπισθεί οι κατάλληλες διατάξεις μεταφοράς πολλών οδηγιών οι οποίες έπρεπε να έχουν μεταφερθεί τα προηγούμενα έτη, όπως για παράδειγμα της οδηγίας 87/101/ΕΟΚ (χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια) και 86/278/ΕΟΚ (ιλύες καθαρισμού).

Μερική συμφωνία

Η μη συμφωνία της ιρλανδικής νομοθεσίας με πολλές σημαντικές οδηγίες στον τομέα του περιβάλλοντος αποτέλεσε πρόβλημα και το 1991. Σημαντικά κενά υφίστανται όσον αφορά τις ακόλουθες οδηγίες: 85/337/ΕΟΚ (εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον), 75/442/ΕΟΚ (απόβλητα), 78/319/ΕΟΚ (τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα), 80/68/ΕΟΚ (υπόγεια ύδατα), 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες), 79/923/ΕΟΚ (ύδατα οστρακοκαλλιέργειας) και 79/409/ΕΟΚ (άγρια πτηνά). Για όλες αυτές τις περιπτώσεις έχουν κινηθεί διαδικασίες δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ.

Ουσιαστική εφαρμογή

Στον τομέα των υδάτων, όλο και περισσότερες καταγγελίες αφορούν την ουσιαστική εφαρμογή της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα (οδηγία 80/68/ΕΟΚ). Η απουσία προσαρμοσμένου κοινοτικού πλαισίου αποτελεί βασικό εμπόδιο στην εφαρμογή αυτή. Η υποβολή σημαντικού αριθμού καταγγελιών δείχνει ότι η οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (οδηγία 76/160/ΕΟΚ) δεν εφαρμόζεται σε αρκετές ζώνες υδάτων κολύμβησης.

Φαίνεται ότι ο αριθμός των ζωνών που έχουν καθορισθεί δυνάμει της οδηγίας 79/923/ΕΟΚ, που αφορά τα ύδατα οστρακοκαλλιέργειας είναι ανεπαρκής και ότι η κατάταξη και τα προγράμματα δράσης που προβλέπονται από την οδηγία για τα επιφανειακά ύδατα (οδηγία 75/440/ΕΟΚ) δεν συμφωνούν με την οδηγία για τα ύδατα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (οδηγία 80/778/ΕΟΚ), αν και αυτή τη στιγμή εκτελούνται σημαντικά έργα μετατροπής και διευθέτησης. Η εφαρμογή της οδηγίας για τις επικίνδυνες ουσίες (οδηγία 76/464/ΕΟΚ), αναφέρεται όλο και συχνότερα (απουσία προγραμμάτων και ελλείψεις στο σύστημα έκδοσης αδειών).

Στον τομέα της καταπολέμησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η επιτυχία των μέτρων που έλαβε η Ιρλανδία το 1990 δείχνει ότι οι καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή μετά το 1987 σχετικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στο Δουβλίνο (οδηγία 80/779/ΕΟΚ), είχαν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Δυστυχώς δεν έχει ακόμη εγκριθεί κανένα πρόγραμμα κατ' εφαρμογή της οδηγίας για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσεως (οδηγία 88/609/ΕΟΚ).

Η εφαρμογή από την Ιρλανδία κοινοτικών διατάξεων που αφορούν τα απόβλητα αποτελεί σημαντικό λόγο δυσαρέσκειας, κυρίως λόγω της ανεπάρκειας του κανονιστικού πλαισίου. Δεν τηρούνται πλήρως, ιδιαίτερα, οι διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση έργων εξάλειψης των αποβλήτων και την έκδοση αδειών δυνάμει της οδηγίας για τα απόβλητα (οδηγία 75/442/ΕΟΚ) και της οδηγίας για τα τοξικά απόβλητα (οδηγία 78/319/ΕΟΚ). Εξάλλου, το πρώτο πρόγραμμα που ανακοινώθηκε κατ' εφαρμογή της οδηγίας για τη συσκευασία των υγρών τροφίμων (οδηγία 85/339/ΕΟΚ) αποδείχθηκε ελλιπές. Η Επιτροπή έχει κινήσει έναν ορισμένο αριθμό διαδικασιών δυνάμει του άρθρου 169.

Στον τομέα της προστασίας της φύσης, η Ιρλανδία δεν τηρεί πάντοτε πλήρως τις διατάξεις της οδηγίας για τα άγρια πτηνά (οδηγία 79/409/ΕΟΚ), όσον αφορά τον αριθμό των καθορισθέντων οικοτόπων και ο αυξανόμενος αριθμός των καταγγελιών δείχνει ότι ορισμένοι οικότοποι απειλούνται.

Ιταλία

Καθυστερημένη μεταφορά

Στον τομέα του περιβάλλοντος, όπως και σε άλλους τομείς, η εφαρμογή των οδηγιών στην Ιταλία γίνεται με τον ετήσιο «κοινοτικό νόμο». Αυτός καθιστά δυνατή την θέσπιση, κατ' έτος και με απλοποιημένη διαδικασία, νομοθετικών κειμένων προκειμένου να διευκολύνεται η μεταφορά των οδηγιών.

Για το τρέχον έτος, προβλέπεται η μεταφορά των ακόλουθων οδηγιών μεταξύ άλλων: οδηγία 75/464/ΕΟΚ, 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ, 88/347/ΕΟΚ και 90/415/ΕΟΚ για τις επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στα ύδατα· οδηγία 87/217/ΕΟΚ για τον αμίαντο· οδηγία 87/219/ΕΟΚ για την περιεκτικότητα των υγρών καυσίμων σε θείο· οδηγία 87/416/ΕΟΚ για την περιεκτικότητα τη βενζίνης σε μόλυβδο· οδηγία 78/659/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων ιχθυοκαλλιέργειας· οδηγία 79/923/ΕΟΚ για τα ύδατα οστρακοκαλλιέργειας· οδηγία 80/68/ΕΟΚ για τα υπόγεια ύδατα· οδηγία 87/101/ΕΟΚ για την εξάλειψη των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων και οδηγία 85/211/ΕΟΚ για τη διατήρηση των απειλουμένων ειδών. Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι προς το παρόν πρόκειται για την αναγγελία της εφαρμογής ενός νομοθετικού έργου. Η μεταφορά πραγματοποιείται με μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό (κεντρικό) επίπεδο και προβλέπουν, τα ίδια, κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κεντρικού και των τοπικών επιπέδων (κυρίως περιφερειακού). Από αυτή την άποψη, θα πρέπει να βελτιωθεί η ενημέρωση σχετικά με το ουσιαστικό κανονιστικό πλαίσιο που ισχύει στον κάθε τομέα.

Μερική συμφωνία

Η μη ορθή μεταφορά της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ που προαναφέρθηκε αποτελεί παράδειγμα αυτού του προβλήματος. Άλλες περιπτώσεις που θα πρέπει να υπογραμμισθούν είναι τα ύδατα κολύμβησης (οδηγία 76/160/ΕΟΚ) και η οδηγία για τις περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις (οδηγία 85/337/ΕΟΚ), το παράρτημα ΙΙ της οποίας δεν έχει ουσιαστικά μεταφερθεί. Για τα γεγονότα αυτά έχουν κινηθεί διαδικασίες παράβασης.

Άλλη σημαντική περίπτωση είναι η μη εκτέλεση των διατάξεων οδηγιών που προβλέπουν υποχρέωση επεξεργασίας σχεδίων και προγραμμάτων (απόβλητα και ύδατα). Και για το θέμα αυτό έχει κινηθεί διαδικασία.

Ουσιαστική εφαρμογή

Οι καταγγελίες κατά της Ιταλίας αφορούν όλους τους τομείς των κοινοτικών οδηγιών για το περιβάλλον. Ωστόσο, ο πιο ευαίσθητος τομέας είναι οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις (οδηγία 85/337/ΕΟΚ) και ακολουθούν η οδηγία για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών (οδηγία 79/409/ΕΟΚ) και οι οδηγίες για τα απόβλητα (οδηγίες 75/442/ΕΟΚ και 78/319/ΕΟΚ). Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι πολλές από τις καταγγελίες αυτές έχουν υποβληθεί από μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ότι συχνά η δράση ενώπιον της Επιτροπής συνοδεύεται από δράση ενώπιον των εθνικών δικαστικών αρχών.

Λουξεμβούργο

Καθυστερημένη μεταφορά

Το Λουξεμβούργο αντιμετωπίζει πραγματικές δυσκολίες όσον αφορά την εμπρόθεσμη μεταφορά ορισμένων κοινοτικών οδηγιών που αφορούν το περιβάλλον. Από την άποψη αυτή, το γεγονός ότι η μόνη καταδικαστική απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά αυτού του κράτους μέλους στον τομέα του περιβάλλοντος, το 1991, αφορούσε ακριβώς τη μη μεταφορά της οδηγίας 85/339/ΕΟΚ, για τη συσκευασία των υγρών τροφίμων (υπόθεση C-252/89, απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991) είναι χαρακτηριστικό.

Επίσης, το Λουξεμβούργο δεν ανακοίνωσε εμπρόθεσμα μέτρα μεταφοράς των οδηγιών 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν αντίστοιχα την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση στο περιβάλλον γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών.

Ωστόσο, οι καθυστερήσεις αυτές δεν είναι συστηματικές όπως μαρτυρά η μεταφορά με κανονισμό του μεγάλου δούκα της 5ης Μαρτίου 1990 των οδηγιών 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ που αφορά την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών, ενώ η προθεσμία μεταφοράς έληγε την 1η Ιουλίου 1991. Τέλος, η οδηγία 90/517/ΕΟΚ που αφορά την ενδέκατη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ (ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών) μεταφέρθηκε με κανονισμό του μεγάλου δούκα στις 23 Ιουλίου 1991.

Μερική συμφωνία

Το Λουξεμβούργο μεταφέρει πιστά και ει δυνατόν κατά γράμμα το κοινοτικό δίκαιο για το περιβάλλον. Οι σπάνιες περιπτώσεις μη συμφωνίας οφείλονται σε λάθη ερμηνείας των διατάξεων των οδηγιών.

Αντίθετα, το Λουξεμβούργο δεν επιτυγχάνει πάντοτε με ευκολία να εισάγει, αποτελεσματικά το κοινοτικό δίκαιο για το περιβάλλον στην εθνική έννομη τάξη του όταν προϋπάρχουν εθνικά κείμενα τα οποία πρέπει να προσαρμοσθούν. Τα σφάλματα της μεταφοράς στο δίκαιο του Λουξεμβούργου της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον αποτελούν παράδειγμα αυτού του προβλήματος. Τέλος, οι διατάξεις που αφορούν τις δειγματοληπτικές αναλύσεις της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ, για τα ύδατα κολύμβησης δεν έχουν μεταφερθεί με τρόπο απόλυτα ικανοποιητικό.

Ουσιαστική εφαρμογή

Το Λουξεμβούργο δεν τηρεί πάντοτε την υποχρέωσή του να διαβιβάζει τις εκθέσεις που προβλέπονται από τις διάφορες οδηγίες, ιδίως στον τομέα των αποβλήτων, γεγονός που οδήγησε την Επιτροπή να κινήσει διαδικασία παράβασης κατά του κράτους αυτού, το 1991.

Στον τομέα της φύσης, το Λουξεμβούργο θα έπρεπε να αυξήσει τον αριθμό των ζωνών ειδικής προστασίας που προβλέπονται από το άρθρο 4 της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, για τα άγρια πτηνά και μελετά τη δυνατότητα να καθορίσει τέτοιες ζώνες σε επτά περιοχές που είναι ενδιαφέρουσες από την άποψη της διατήρησης των πτηνών.

Στον τομέα των υδάτων, η οδηγία 80/778/ΕΟΚ, που αφορά την ποιότητα των υδάτων που προορίζονται για την ανθρώπινη χρήση δεν εφαρμόζεται ορθά στο Λουξεμβούργο, δεδομένου ότι σε πολλά σημεία η συγκέντρωση νιτρικών αλάτων στο πόσιμο ύδωρ ξεπερνά την ανώτατη επιτρεπτή συγκέντρωση των 50 mg/l, που καθορίζεται στην οδηγία. Εξάλλου, οι αρχές του Λουξεμβούργου δεν έχουν ακόμη διαβιβάσει στην Επιτροπή ακριβείς πληροφορίες για την εφαρμογή των οδηγιών 75/440/ΕΟΚ που αφορά την απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών υδάτων που προορίζονται για την παραγωγή ποσίμου ύδατος στα κράτη μέλη και 78/869/ΕΟΚ, που αφορά τις μεθόδους μετρήσεως και δειγματοληψιών αυτών των υδάτων και ειδικότερα των διατάξεων που αφορούν το πρόγραμμα δράσης, τη συχνότητα των δειγματοληψιών και των αναλύσεων και τις δυνατότητες παρεκκλίσεων.

Τέλος, οι αρχές του Λουξεμβούργου δεν έχουν διαβιβάσει στην Επιτροπή τα προγράμματα τα οποία θα έπρεπε να έχουν εκπονήσει για τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων από τις επικίνδυνες ουσίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ, οι οποίες εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον.

Σε γενικές γραμμές, τα προβλήματα στα οποία προσκρούει η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον στο Λουξεμβούργο φαίνεται ότι οφείλονται κυρίως στην περιορισμένη διοικητική υποδομή αυτού του μικρού κράτους μέλους.

Κάτω Χώρες

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Από τις πέντε οδηγίες που έπρεπε να μεταφερθούν στο εσωτερικό δίκαιο των Κάτω Χωρών το 1991, οι αρχές αυτού του κράτους μέλους ανακοίνωσαν μέτρα μεταφοράς για τις τέσσερεις ακόλουθες: τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν, αντίστοιχα, την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών και τις οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ, για την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών.

Αντίθετα, οι Κάτω Χώρες έχουν σημειώσει καθυστέρηση στη μεταφορά της οδηγίας 90/517/ΕΟΚ, που αφορά την ενδέκατη τροποποίηση της οδηγίας της σχετικής με την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 80/68/ΕΟΚ (υπόγεια ύδατα), που έχει ήδη αναφερθεί από την Επιτροπή στην έκθεσή της του 1990, δεν έχει ακόμη μεταφερθεί στο ολλανδικό δίκαιο, παρά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του 1988. Συγκεκριμένα, αν και η απόφαση για την απόρριψη-προστασία του εδάφους (Lozingen besluit bodembescherming) έχει αρχίσει να ισχύει από τον Ιούλιο 1990, η Επιτροπή δεν έχει λάβει γνώση για την θέσπιση των τροπολογιών του νόμου για τα υπόγεια ύδατα ή άλλων αναγκαίων μέτρων.

Μερική συμφωνία

Στον τομέα των υδάτων, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις ολλανδικές αρχές ότι οι οδηγίες 80/778/ΕΟΚ (πόσιμο νερό), 76/160/ΕΟΚ (ύδατα κολύμβησης), 79/869/ΕΟΚ και 75/440/ΕΟΚ (επιφανειακά ύδατα) δεν έχουν μεταφερθεί με ικανοποιητικό τρόπο.

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, πρέπει να σημειωθεί ότι, μέχρι σήμερα, οι Κάτω Χώρες έχουν εκδώσει μόνο μία εγκύκλιο για τη μεταφορά των οδηγιών 89/369/ΕΟΚ και 89/429/ΕΟΚ (καύση των αστικών απορριμμάτων).

Όσον αφορά τους άλλους τομείς, πρέπει να αναφερθεί η εσφαλμένη ή ελλιπής μεταφορά των οδηγιών 82/501/ΕΟΚ (κίνδυνοι ατυχημάτων μεγάλης εκτάσεως που περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες), 85/337/ΕΟΚ (εκτίμηση περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων), καθώς και της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (άγρια πτηνά), παρά την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο το 1987.

Ουσιαστική εφαρμογή

Η ουσιαστική εφαρμογή των οδηγιών είναι δύσκολο να εκτιμηθεί με ακρίβεια, δεδομένου ότι στην Επιτροπή έχουν υποβληθεί λίγες καταγγελίες και οι εκθέσεις που αφορούν την εφαρμογή των οδηγιών είναι πολύ γενικές.

Όσον αφορά το τελευταίο σημείο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι Κάτω Χώρες δεν έχουν τηρήσει πλήρως την υποχρέωσή τους να διαβιβάζουν τις εκθέσεις που προβλέπονται από τις οδηγίες 75/442/ΕΟΚ, για τα απόβλητα, 78/319/ΕΟΚ, για τα τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα, 76/403/ΕΟΚ, για την εξάλειψη των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων και 84/631/ΕΟΚ για τις διασυνοριακές μεταφορές επικινδύνων ουσιών.

Οι καταγγελίες που έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή αφορούν, κυρίως, την ανεπαρκή προστασία της φύσης της χώρας και τη μη τήρηση των διατάξεων της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων), σε σχέση με σχέδια κατασκευής αυτοκινητοδρόμων ή άλλων έργων υποδομής.

Στον τομέα των υδάτων, θα πρέπει να αναφερθεί η μη εκτέλεση των έργων εξυγίανσης που απαιτεί η οδηγία 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον). Επιπλέον, φαίνεται ότι συνεχίζεται η υπέρβαση των ανωτάτων ορίων συγκέντρωσης που καθορίζονται στις οδηγίες για ορισμένες επικίνδυνες ουσίες και ιδίως τα φυτοφάρμακα.

Τέλος, έχει κινηθεί διαδικασία παράβασης για τον μη καθορισμό ικανοποιητικού αριθμού ζωνών ειδικής προστασίας δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (άγρια πτηνά).

Πορτογαλία

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Μετά την προσχώρηση της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η μεταφορά των οδηγιών που αφορούν το περιβάλλον στο πορτογαλικό δίκαιο ήταν σημαντικό έργο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η Πορτογαλία έχει κάνει σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ως παράδειγμα, μπορεί να αναφερθεί η οδηγία 76/160/ΕΟΚ (ύδατα καλύμβησης), μόνη για την οποία η προθεσμία μεταφοράς δεν έχει λήξει ακόμη, αλλά σχετικά με την οποία έχει ήδη ανακοινωθεί η έκδοση νόμου-πλαισίου.

Ωστόσο, όσον αφορά τις οδηγίες για το περιβάλλον, οι οποίες έπρεπε να μεταφερθούν το αργότερο το 1991, μόνο τρεις έχουν μεταφερθεί στην πορτογαλική νομοθεσία.

Η Πορτογαλία έχει ανακοινώσει μέτρα μεταφοράς των οδηγιών 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ για την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών καθώς και της οδηγίας 89/427/ΕΟΚ, με την οποία τροποποιείται η οδηγία 80/779/ΕΟΚ, που αφορά την ποιότητα της ατμόσφαιρας για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια.

Αντίθετα, η Πορτογαλία έχει καθυστερήσει την ανακοίνωση των μέτρων νομοθετικών κειμένων μεταφοράς των οδηγιών 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, που αφορούν την περιορισμένη χρησιμοποίηση και την εκούσια διάδοση γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών, καθώς και της οδηγίας 90/517/ΕΟΚ, με την οποία τροποποιείται, για ενδέκατη φορά, η οδηγία 67/548/ΕΟΚ, για την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Μερική συμφωνία

Τα μέσα που χρησιμοποιούνται, κατά προτίμηση, για τη μεταφορά των οδηγιών για το περιβάλλον είναι ο νόμος και ο νόμος-πλαίσιο, οι οποίοι συχνά πρέπει να συμπληρώνονται από τη λεγόμενη «portaria». Η απουσία αυτής της συμπληρωματικής νομοθεσίας συχνά δημιουργεί προβλήματα.

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, η Πορτογαλία έχει ανακοινώσει νόμο-πλαίσιο με τον οποίο σκοπεύει να μεταφέρει συνολικά τις περισσότερες οδηγίες. Ωστόσο, οι ανώτατες τιμές και οι οδηγοί θα πρέπει να ρυθμισθούν με «portaria». Δεδομένου ότι ο νόμος-πλαίσιο κατήργησε την μέχρι τότε νομοθεσία, η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη νομοθετικού κενού.

Στον τομέα των υδάτων, η Πορτογαλία ανακοίνωσε επίσης την έκδοση νόμου-πλαισίου με τον οποίο θα μεταφερθούν όλες οι οδηγίες για το περιβάλλον. Αν και έχουν προβλεφθεί ανώτατες τιμές και ενδεικτικές τιμές, η Πορτογαλία δεν έχει καθορίσει τις ζώνες

στις οποίες ισχύουν αυτές οι τιμές. Αντίθετα, έχουν ήδη ανακοινωθεί στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τα ύδατα κολύμβησης, αν και δεν υπάρχει ακόμα νομική υποχρέωση.

Όσον αφορά ορισμένες οδηγίες, ιδίως στον τομέα των ηχητικών οχλήσεων, η Πορτογαλία απλώς αναφέρεται στις οδηγίες χωρίς να μεταφέρει το κείμενό του. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η μέθοδος είναι απαράδεκτη, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό οι διοικούμενοι δεν ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 85/337/ΕΟΚ δεν έχει, ακόμη, μεταφερθεί ορθά στο πορτογαλικό δίκαιο. Η πορτογαλική νομοθεσία εξαιρεί, μεταξύ άλλων, από το πεδίο εφαρμογής της ορισμένα έργα οδικού εξοπλισμού, ενώ την ίδια στιγμή οι πορτογαλικές αρχές σχεδιάζουν να ανανεώσουν ένα μεγάλο τμήμα του οδικού δικτύου της χώρας.

Ουσιαστική εφαρμογή

Η ουσιαστική εφαρμογή των οδηγιών αποτελεί το κύριο πρόβλημα της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον στην Πορτογαλία.

Στην κατάσταση αυτή συντελεί, σε μεγάλο βαθμό, η απουσία ικανοποιητικής υποδομής. Ωστόσο, διαφαίνεται μια αργή πρόοδος, ιδίως χάρη στην παρέμβαση των διαρθρωτικών ταμείων και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Προβλήματα υφίστανται σε όλους τους τομείς.

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, στην Επιτροπή υποβάλλεται ένας ολοένα αυξανόμενος αριθμός καταγγελιών, που αφορούν την βιομηχανική ρύπανση στις κατοικημένες περιοχές, η οποία συχνά οφείλεται σε εσφαλμένο σχεδιασμό. Ωστόσο, ο νέος χωροτακτικός νόμος κανονικά θα πρέπει να αποτρέψει τέτοιου τύπου προβλήματα στο μέλλον.

Στον τομέα των υδάτων, η μη ικανοποιητική εφαρμογή της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον), δημιουργεί σημαντικά προβλήματα, ιδίως όσον αφορά τη ρύπανση των ποταμών από τις κλωστοϋφαντουργίες. Σχετικά, θα πρέπει να υπογραμμισθεί η ανεπάρκεια των προγραμμάτων εξυγίανσης, εκτός από ορισμένες περιοχές προτεραιότητας όπως το Ave και οι περιφέρειες του προγράμματος Envireg για τα χρησιμοποιημένα ύδατα σε παραθαλάσσιες ζώνες.

Όσον αφορά τα απόβλητα, η εξάλειψή τους, όπως και η διαχείριση των αστικών απορριμμάτων δεν πραγματοποιείται, πάντα, σύμφωνα με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ. Το πρώτο πρόγραμμα που εκτελέσθηκε στον τομέα της συσκευασίας των υγρών τροφίμων δεν είναι σύμφωνο με τους όρους της οδηγίας 85/339/ΕΟΚ. Οι πορτογαλικές αρχές έχουν αναγγείλει ένα πρόγραμμα για τις αρχές του επόμενου χρόνου.

Αν και σε ορισμένους τομείς, όπως στον τουρισμό, η σημασία της προστασίας της φύσης στην Πορτογαλία συνειδητοποιείται όλο και περισσότερο, η μη ορθή μεταφορά της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, που αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων ή ιδιωτικών έργων επιδεινώνει τα προβλήματα.

Τέλος, η Πορτογαλία αντιμετωπίζει δυσκολίες στη διαβίβαση των εκθέσεων εφαρμογής που απαιτούνται από τις οδηγίες 75/442/ΕΟΚ, για τα απόβλητα, 76/403/ΕΟΚ, για τα πολυχλωροδιφαινύλια και τα πολυχλωροτριφαινύλια, 84/631/ΕΟΚ, για τις διασυνοριακές μεταφορές επικινδύνων αποβλήτων, 79/409/ΕΟΚ, για τα άγρια πτηνά και 78/659/ΕΟΚ, για τα ύδατα ιχθυοκαλλιέργειας.

Ηνωμένο Βασίλειο

Καθυστερημένη μεταφορά

Δεν έχουν ανακοινωθεί μέτρα μεταφοράς των ακόλουθων οδηγιών: οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, για την περιορισμένη χρήση και την εκούσια διάδοση γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών· οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών και οδηγία 90/517/ΕΟΚ, με την οποία προσαρμόζεται στην τεχνική πρόοδο για ενδέκατη φορά η οδηγία 67/548/ΕΟΚ που αφορά την προσέγγιση των νόμων, κανονισμών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών.

Μερική συμφωνία

Η μεταφορά των οδηγιών παρουσιάζει ορισμένα σημαντικά κενά. Για παράδειγμα, δεν έχουν μεταφερθεί ορθά οι ακόλουθες οδηγίες: οδηγία 85/337/ΕΟΚ (εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων), 85/203/ΕΟΚ (διοξείδιο του αζώτου), 84/360/ΕΟΚ (προσαρμογή των βιομηχανικών εγκαταστάσεων στις καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες), 79/409/ΕΟΚ (άγρια πτηνά), 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες στο υδάτινο περιβάλλον) και 80/778/ΕΟΚ (πόσιμο νερό). Για καθεμία από αυτές, έχει κινηθεί διαδικασία παράβασης.

Ουσιαστική εφαρμογή

Στον τομέα των υδάτων υφίστανται σημαντικά προβλήματα όσον αφορά την οδηγία 76/160/ΕΟΚ, για τα ύδατα κολύμβησης και την οδηγία 80/778/ΕΟΚ, για το πόσιμο νερό. Έχει κινηθεί διαδικασία παράβασης για την εφαρμογή της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ, που αφορά τη ρύπανση που προκαλούν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον.

Όσον αφορά την οδηγία για το πόσιμο νερό, η υπόθεση C-56/90 που αφορά την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης στο Blackpool, στο Formby και στο Southport εκδικάζεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Επιπλέον, έχει κινηθεί διαδικασία επί παραβάσει για τη μη τήρηση των διατάξεων της οδηγίας. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν έχουν καθορίσει ζώνες υδάτων κολύμβησης για εκατό περίπου περιοχές. Η υπόθεση C-337/89 που αφορά την απουσία διατάξεων αναγκαστικού χαρακτήρα με τις οποίες μεταφέρεται η οδηγία για το πόσιμο νερό (οδηγία 80/778/ΕΟΚ) στη Βόρειο Ιρλανδία και το επίπεδο μολύβδου και νιτρικών αλάτων στο πόσιμο νερό εκδικάζεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η Επιτροπή έχει, επίσης, κινήσει διαδικασίες, σχετικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού στο Ηνωμένο Βασίλειο γενικότερα και με τις διατάξεις, με τις οποίες μεταφέρεται η οδηγία στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, η Επιτροπή ανησυχεί για το γεγονός ότι η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει εγκρίνει παρεκκλίσεις από τις διατάξεις της οδηγίας για ορισμένες εταιρείες υδάτων.

Όσον αφορά την οδηγία 76/464/ΕΟΚ (επικίνδυνες ουσίες), η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασίες παράβασης για την μη εκτέλεση των έργων που απαιτούνται για τη μείωση της ρύπανσης στα επιφανειακά ύδατα της ενδοχώρας, τα χωρικά ύδατα, τα εσωτερικά παράκτια ύδατα και τα υπόγεια ύδατα, σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας.

Ένας σημαντικός αριθμός των καταγγελιών, που υποβλήθηκαν αυτό το έτος, αφορούσε την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και την εφαρμογή της σε ειδικές περιπτώσεις. Αυτές οι διαδικασίες, σε συνδυασμό με αυτές που έχουν κινηθεί κατά το παρελθόν, θα μπορούσαν να επιλύσουν μερικά σημαντικά προβλήματα· για παράδειγμα, το θέμα αν η οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που έχουν εγκριθεί μετά τις 3 Ιουλίου 1988, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή ή αν εφαρμόζεται μόνο σε σχέδια για τα οποία η αίτηση εγκρίσεως υποβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος της εθνικής νομοθεσίας μεταφοράς, όπως υποστηρίζει το Ηνωμένο Βασίλειο.

Στον τομέα του ατμοσφαιρικού αέρα, έχουν κινηθεί διαδικασίες παράβασης για την παράλειψη του Ηνωμένου Βασιλείου να δημιουργήσει αρκετούς σταθμούς μέτρησης κατ' εφαρμογή της οδηγίας 85/203/ΕΟΚ, σχετικά με τις προδιαγραφές ποιότητας του αέρα για το διοξείδιο του αζώτου και για την ακατάλληλη μεταφορά της οδηγίας.

Στον τομέα της φύσης, παραμένει το γενικό πρόβλημα ανεπαρκούς καθορισμού ζωνών ειδικής προστασίας. Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να φέρει ενώπιον του Δικαστηρίου μια περίπτωση που αφορά τον μη καθορισμό ζωνών ειδικής προστασίας, για ορισμένα είδη πτηνών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, σχετικά με τη διατήρηση των αγρίων πτηνών και για διατάξεις που περιέχονται στο «Wildlife and Countryside Act» του 1981 που προβλέπουν, αντίθετα προς την οδηγία, σύστημα παροχής αδειών, δυνάμει του οποίου επιτρέπεται η θήρα ορισμένων ειδών πτηνών, όλες τις εποχές.

Στον τομέα των αποβλήτων, ένα θέμα, που συχνά, αναφέρεται σε καταγγελίες ή αλλού, είναι η ρύπανση των υδάτων, ιδιαίτερα των υπογείων από τα διάφορα είδη αποβλήτων. Η Επιτροπή εξετάζει την κατάσταση.

III. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Ατμοσφαιρικός αέρας

Τα μέτρα που θεσπίσθηκαν από το Συμβούλιο και την Επιτροπή το 1991

Στις 4 Μαρτίου 1991, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 594/91 του Συμβουλίου [1], σχετικά με τις ουσίες που εξαντλούν τη ζώνη του όζοντος. Ο κανονισμός αυτός αφορά την εισαγωγή, την εξαγωγή, την παραγωγή και την κατανάλωση των πλήρως αλογονωμένων χλωροφθορανθράκων, των halon, του τετραχλωριούχου άνθρακα και του τριχλωρο-1,1,1-αιθάνιου, καθώς και τις πληροφορίες που πρέπει να διαδιδάζονται σχετικά με αυτές τις ουσίες και τις ενδιάμεσες ουσίες.

Μετά την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή, τον Οκτώβριο του 1990, να διατηρήσει τις τιμές των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στα επίπεδα του 1990 μέχρι και το έτος 2000, η Επιτροπή ενέκρινε το Σεπτέμβριο ανακοίνωση προς το Συμβούλιο σχετικά με τον καθορισμό κοινοτικής στρατηγικής περιορισμού των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Ανάλογα με την απάντηση του Συμβουλίου στην ανακοίνωση αυτή, η Επιτροπή θα υποβάλει ενδεχομένως, στη συνέχεια, προτάσεις κατάλληλων νομοθετικών κειμένων, ώστε η Κοινότητα να αποτελέσει σε διεθνές επίπεδο παράδειγμα αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος και ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων.

Καθυστερημένη μεταφορά

Από τις έξι οδηγίες στον τομέα του περιβάλλοντος που άρχισαν να ισχύουν το 1991, μόνο μία αφορούσε την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Πρόκειται για την οδηγία 89/427/ΕΟΚ με την οποία τροποποιείται η οδηγία 80/779/ΕΟΚ για τις οριακές και τις ενδεικτικές τιμές της ποιότητας της ατμόσφαιρας για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια. Η οδηγία 80/779/ΕΟΚ αφήνει στα κράτη μέλη κάποια ελευθερία, όσον αφορά την επιλογή των μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης. Η οδηγία 89/427/ΕΟΚ τροποποιεί το παράρτημα IV της οδηγίας 80/779/ΕΟΚ, που καθορίζει τις οριακές τιμές που εφαρμόζονται όταν επιλέγεται η βαρυμετρική μέθοδος διεγματοληψίας και ανάλυσης. Τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν τη βαρυμετρική μέθοδο, όπως το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία, (και ίσως η Ελλάδα), δεν έπρεπε να εφαρμόσουν μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 89/427/ΕΟΚ. Αντίθετα, η Δανία ανακοίνωσε ότι η ισχύουσα νομοθεσία της είναι σύμφωνη με τη νέα οδηγία και η Πορτογαλία είναι το μόνο άλλο κράτος μέλος που έχει ανακοινώσει στην Επιτροπή μέτρα εφαρμογής.

Μερική συμφωνία

Στις υποθέσεις C-361/88 και C-59/89, η Γερμανία καταδικάστηκε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Μάιο του 1991, για λανθασμένη μεταφορά (δηλαδή έκδοση εγκυκλίων και θέσπιση διοικητικών μέτρων) των οδηγιών 80/779/ΕΟΚ (διοξείδιο του θείου και αιωρούμενα σωματίδια) και 82/884/ΕΟΚ (μόλυβδος). Η γερμανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα θεσπίσει νομοθετικά μέτρα μεταφοράς.

Στις υποθέσεις C-64/90, C-13/90 και C-14/90, η Γαλλία καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, τον Οκτώβριο του 1991, για λανθασμένη εφαρμογή (δηλαδή έκδοση εγκυκλίου) της οδηγίας 80/779/ΕΟΚ, που αφορά τις οριακές και ενδεικτικές τιμές ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια, 82/884/ΕΟΚ, για την οριακή τιμή του μολύβδου που περιέχεται στην ατμόσφαιρα και 85/203/ΕΟΚ, που αφορά τις προδιαγραφές της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για το διοξείδιο του αζώτου.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει, μόνο εν μέρει, τις οδηγίες 89/369/ΕΟΚ, για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από νέες εγκαταστάσεις καύσης αστικών αποβλήτων και 89/429/ΕΟΚ, για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις καύσης των αστικών αποβλήτων.

Εφαρμογή

Η εφαρμογή της οδηγίας 80/779/ΕΟΚ που αφορά τις οριακές και ενδεικτικές τιμές της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια συνεχίζει να δημιουργεί προβλήματα. Στην Αθήνα, για παράδειγμα, τα μέτρα που θεσπίστηκαν δεν βελτίωσαν αισθητά την κατάσταση. Ωστόσο, στην Ιρλανδία, όπου οι αρχές έλαβαν το 1990 ορισμένα μέτρα μετά από πολλές καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, από το 1987 και μετά, για την ποιότητα της ατμόσφαιρας στο Λονδίνο, έχει σημειωθεί πρόοδος. Τα μέτρα αυτά φαίνεται να αποτελούν ικανοποιητική λύση στα προβλήματα που αναφέρονται στις καταγγελίες.

Μόνο ορισμένα κράτη μέλη ανακοίνωσαν στην Επιτροπή τα προγράμματα που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 της οδη-

[1] ΕΕ αριθ. L 67 της 14. 3. 1991, σ. 1.

γίας 88/609/ΕΟΚ, για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης.

Δεν έχει ακόμη υποβληθεί καμία από τις εκθέσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 16 αυτής της οδηγίας.

Οι οδηγίες 82/884/ΕΟΚ, που αφορά την οριακή τιμή για το μόλυβδο που περιέχεται στην ατμόσφαιρα, 85/203/ΕΟΚ, που αφορά τις προδιαγραφές της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για το διοξείδιο του αζώτου και 80/779/ΕΟΚ, που αφορά τις οριακές τιμές ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για το διοξείδιο του θείου και τα αιωρούμενα σωματίδια ορίζουν ότι τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, κάθε έτος, σχετικά με τις υπερβάσεις των οριακών τιμών. Κάθε έτος, ορισμένα κράτη μέλη ανακοινώνουν υπερβάσεις των τιμών και άλλα ότι η κατάσταση είναι ικανοποιητική. Ωστόσο, πολλά κράτη μέλη δεν ανακοινώνουν τίποτε απολύτως.

Αυτό είναι αντίθετο προς τις διατάξεις των οδηγιών, και στις περιπτώσεις αυτές η Επιτροπή είναι δύσκολο να ξέρει αν δεν έχουν σημειωθεί υπερβάσεις ή αν οι σημειωθείσες υπερβάσεις δεν έχουν ανακοινωθεί. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει να απευθύνεται εγγράφως στα σχετικά κράτη μέλη, προκειμένου να διευκρινίζει την κατάσταση.

Χημεία και βιοχημεία

Καθυστερημένη μεταφορά

Δυσκολίες δημιουργεί η μεταφορά από ορισμένα κράτη μέλη των οδηγιών που τροποποιούν τη βασική οδηγία 67/548/ΕΟΚ, για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών. Αυτό αφορά ιδιαίτερα την ενδέκατη και δωδέκατη τροποποίηση (οδηγία 88/490/ΕΟΚ και 90/517/ΕΟΚ, αντίστοιχα) αυτής της οδηγίας. Βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ κινήθηκε μια σειρά διαδικασιών παράβασης.

Ανάλογα προβλήματα δημιουργεί η καθυστερημένη μεταφορά της οδηγίας 88/610/ΕΟΚ, με την οποία τροποποιείται η βασική οδηγία 82/501/ΕΟΚ, περί του κινδύνου ατυχημάτων μεγάλης εκτάσεως τον οποίο περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες. Σχετικά με το θέμα αυτό, έχουν κινηθεί διαδικασίες παράβασης βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ και 90/220/ΕΟΚ, για την περιορισμένη χρήση και την εκούσια ελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών η προθεσμία μεταφοράς των οποίων έληγε τον Οκτώβριο του 1991 πολλά κράτη μέλη δεν έχουν ανακοινώσει στην Επιτροπή μέτρα μεταφοράς.

Η οδηγία 87/18/ΕΟΚ που αφορά τις ορθές εργαστηριακές μεθόδους υπάγεται στην ίδια περίπτωση, και για το λόγο αυτό έχουν κινηθεί διαδικασίες παράβασης.

Μερική συμφωνία

Τα προβλήματα ελλιπούς ή εσφαλμένης μεταφοράς στον τομέα αυτό αφορούν κυρίως την οδηγία 82/501/ΕΟΚ, για τους κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων που περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες και τις τροποποιήσεις τους. Συγκεκριμένα, πρόκειται για περιπτώσεις απόκλισης μεταξύ των κοινοτικών διατάξεων και ορισμένων εθνικών διατάξεων που ίσχυαν πριν από τη θέσπιση της κοινοτικής νομοθεσίας.

Ουσιαστική εφαρμογή

Στον τομέα των χημικών ουσιών πραγματοποιείται έντονη συζήτηση των προβλημάτων διαχείρισης των κοινοτικών μέτρων στα πλαίσια των συνεδριάσεων Επιτροπής-εθνικών εμπειρογνωμόνων. Αυτό επιτρέπει τη συζήτηση και την αντιμετώπιση πολλών από τις δυσκολίες που απορρέουν από την εφαρμογή των οδηγιών στον τομέα αυτό.

Οι καταγγελίες που απευθύνονται στην Επιτροπή αφορούν, ως επί το πλείστον, την τήρηση των υποχρεώσεων των κατασκευαστών και των δημοσίων αρχών (που προβλέπονται στα άρθρα 5, 7 και 8 της προαναφερθείσας οδηγίας 82/501/ΕΟΚ (πληροφορίες, έργα με επείγοντα χαρακτήρα) και την υποχρέωση ανακοίνωσης των ατυχημάτων.

Ύδατα

Μεταξύ των κοινοτικών κεκτημένων στον τομέα των υδάτων, θα πρέπει να αναφερθεί η έκδοση της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, που αφορά τη διαχείριση των αστικών λυμάτων.

Με τη νέα αυτή οδηγία, θεσπίζεται πρόγραμμα με ακριβές χρονοδιάγραμμα χάρη στο οποίο θα δημιουργηθούν, σταδιακά, οι εξοπλισμοί που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, ανάλογα με το μέγεθος των οικισμών. Η οδηγία 91/676/ΕΟΚ (προστασία των υδάτων από τη νίτρο ρύπανση γεωργικής προέλευσης), που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο 1991 απαιτεί την παρακολούθηση των υδάτων και τον καθορισμό ευπρόσβλητων ζωνών μέχρι το τέλος 1993. Πρέπει να σχεδιαστούν και να τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα δράσης για την μείωση της ρύπανσης. Η οδηγία προβλέπει ιδιαίτερα ότι η διασπορά ζωικών λιπασμάτων από την κτηνοτροφία στις ευπρόσβλητες ζώνες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 170 kg αζωτούχων ενώσεων, ανά εκτάριο, κατ' έτος.

Καθυστερημένη μεταφορά των οδηγιών

Στον τομέα των υδάτων, έχει περιορισθεί το φαινόμενο της έκδοσης εγκυκλίων για τη μεταφορά οδηγιών. Η Επιτροπή διαπιστώνει με ικανοποίηση την τάση μετατροπής των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου που μέχρι τώρα μεταφέρονταν υπό μορφή εγκυκλίων σε κείμενο αναγκαστικού χαρακτήρα, τα οποία προσφέρουν περισσότερες εγγυήσεις διαφάνειας και νομικής ασφάλειας.

Μερική συμφωνία

Αν και έχει περιορισθεί η τάση έκδοσης εγκυκλίων, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι αντίθετα, ιδίως στον τομέα των ποσίμων υδάτων (οδηγία 80/778/ΕΟΚ), εξακολουθούν να εκδίδονται ερμηνευτικές εγκύκλιοι contra legem, οι οποίες επιτρέπουν υπερβάσεις των ανωτάτων συγκεντρώσεων που καθορίζονται στην οδηγία.

Όσον αφορά τις περιπτώσεις λανθασμένης μεταφοράς, θα πρέπει να αναφερθεί κυρίως η οδηγία 80/68/ΕΟΚ (υπόγεια ύδατα), η οποία έχει μεταφερθεί ελλιπώς στα περισσότερα κράτη μέλη. Από την άποψη αυτή, θα πρέπει να αναφερθεί ειδικά η απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1991 σχετικά με την υπόθεση C-131/88 (Επιτροπή κατά της Γερμανίας), στην οποία το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ερμηνεύει πολλά άρθρα και καθορίζει με ποιο τρόπο πρέπει να μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο.

Έτσι, από την παράγραφο 19 αυτής της απόφασης απορρέει ότι ένα εθνικό κείμενο μεταφέρει πιστά το άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ, μόνον αν απαγορεύει γενικά και απόλυτα την

άμεση παροχέτευση στα υπόγεια ύδατα των ουσιών που αναφέρονται στον κατάλογο Ι του παραρτήματος της οδηγίας.

Με βάση αυτή την απόφαση, η Επιτροπή επανεξετάζει τώρα τα κείμενα μεταφοράς των άλλων κρατών μελών. Ενδεχομένως, θα πρέπει να κινήσει, κατά ορισμένων από αυτά τα κράτη, διαδικασίες παράβασης λόγω παραλείψεως.

Η απόφαση που εκδόθηκε, την ίδια ημέρα, κατά της Ιταλίας για ανάλογους λόγους (υπόθεση C-360/87), θα πρέπει επίσης να αναφερθεί, δεδομένου ότι σε αυτήν την απόφαση η Επιτροπή καταδικάζει ως ασυμβίβαστες με την οδηγία για τα υπόγεια ύδατα, τις διατάξεις του ιταλικού νόμου αριθ. 319 της 10ης Μαΐου 1976, στον οποίο προβλέπεται ότι τα πρόσωπα που ζητούν άδεια παροχέτευσης ουσιών στα υπόγεια ύδατα θα πρέπει να χορηγείται προσωρινή άδεια, αν η αίτηση χορήγησης άδειας που έχουν υποβάλει δεν έχει απορριφθεί εντός προθεσμίας έξι μηνών.

Προβλήματα μεταφοράς θέτουν και άλλες οδηγίες, αλλά γενικά αφορούν μικρότερο αριθμό κρατών μελών. Μεταξύ αυτών των οδηγιών θα πρέπει να αναφερθούν οι οδηγίες για τα επιφανειακά ύδατα (οδηγίες 75/440/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ) για εσφαλμένη μεταφορά των οποίων, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταδίκασε το Βέλγιο (απόφαση της 11ης Μαΐου 1991, υπόθεση C-290/89) και τη Γερμανία (απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 1991, υπόθεση C-58/89).

Ουσιαστική εφαρμογή

Η ουσιαστική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για τα ύδατα δεν βρίσκεται στο ύψος των απαιτήσεων της κοινής πολιτικής διατήρησης και ποιότητας του υδάτινου περιβάλλοντος.

Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν πραγματοποιούν τα έργα προγραμματισμού που προβλέπουν πολλές οδηγίες.

Η περίπτωση της οδηγίας για τις επικίνδυνες ουσίες (76/464/ΕΟΚ) είναι χαρακτηριστική, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασίες παράβασης κατά του συνόλου των κρατών μελών για παράλειψη ανακοίνωσης των προγραμμάτων μείωσης της ρύπανσης από 99 επικίνδυνες ουσίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο Ι του παραρτήματος της οδηγίας, αλλά για τις οποίες δεν έχει θεσπισθεί, ακόμη, ειδική κοινοτική ρύθμιση.

Η οδηγία 75/440/ΕΟΚ για τα επιφανειακά ύδατα αποτελεί άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα, δεδομένου ότι μόνο ένα κράτος μέλος, η Γαλλία, υπέβαλε, για πρώτη φορά, το 1991, σχέδια δράσης και χάρτες ποιοτικών στόχων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας.

Το ίδιο ισχύει στις περιπτώσεις των οδηγιών για τα ύδατα ιχθυοκαλλιέργειας (οδηγία 78/659/ΕΟΚ) και για τα ύδατα οστρακοκαλλιέργειας (οδηγία 79/923/ΕΟΚ), σχετικά με τα οποία υφίσταται, επιπλέον, το γενικό πρόβλημα ότι δεν καθορίζονται επαρκώς ή ότι δεν τους έχει δοθεί κατάλληλη δημοσιότητα. Ωστόσο, θα πρέπει να προστεθεί ότι το 1991 σε ορισμένα κράτη μέλη πραγματοποιήθηκαν πρόοδοι.

Ενώ από όλα τα κράτη μέλη υποβάλλονται οι εκθέσεις για τα ύδατα κολύμβησης (οδηγία 76/160/ΕΟΚ), δεν συμβαίνει το ίδιο για τις εκθέσεις που αφορούν τα ύδατα ιχθυοκαλλιέργειας (οδηγία 78/659/ΕΟΚ) και για τα ύδατα οστρακοκαλλιέργειας (οδηγία 79/923/ΕΟΚ).

Αυτό το ειδικό θέμα θα έπρεπε, ωστόσο, να είχε λυθεί μεσοπρόθεσμα με την έκδοση της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ (τυποποίηση και εξορθολογισμός των οδηγιών για το περιβάλλον). Τα ερωτηματολόγια της Επιτροπής, που προβλέπονται στην οδηγία, θα πρέπει να βελτιώσουν την ποσότητα, την ποιότητα και την τυποποίηση των πληροφοριών που ανακοινώνονται στην Επιτροπή.

Όσον αφορά την οδηγία για το πόσιμο νερό (οδηγία 80/778/ΕΟΚ), θα πρέπει να επισημανθεί ότι δεν έχει επιλυθεί, ακόμη, το πρόβλημα της υπέρβασης ορισμένων ανωτάτων επιτρεπτών συγκεντρώσων, ιδίως νιτρικών αλάτων και φυτοφαρμάκων.

Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους προκειμένου τα ύδατα κολύμβησης στο σύνολό τους να πληρούν τους όρους της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ. Από την άποψη αυτή, η έκδοση της οδηγίας για τα κοινοτικά ύδατα θα πρέπει να συμβάλει μακροπρόθεσμα στη μείωση της ρύπανσης των ακτών και των άλλων υδάτων κολύμβησης.

Ηχητικές οχλήσεις

Η στρατηγική των οδηγιών της Επιτροπής στον τομέα των ηχητικών οχλήσεων επικεντρώθηκε στον καθορισμό ανωτάτων επιπέδων ηχητικών εκπομπών για τα νέα προϊόντα.

Το βασικό πρόβλημα είναι η καθυστερημένη εφαρμογή ορισμένων οδηγιών.

Αυτή τη στιγμή, οι οδηγίες 88/180/ΕΟΚ και 88/181/ΕΟΚ, με τις οποίες τροποποιείται η οδηγία 84/538/ΕΟΚ, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν την επιτρεπτή στάθμη ακουστικής ισχύος των χορτοκοπτικών μηχανών δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί στη Γερμανία, στο Ηνωμένο Βασίλειο ούτε στην περιοχή της Φλάνδρας.

Η Επιτροπή καταχώρησε στα αρχεία της τη διαδικασία παράβασης που είχε κινήσει το 1990 κατά του Βελγίου λόγω του ότι αυτό το κράτος μέλος είχε χορηγήσει στα περιφερειακά αεροδρόμιά του μεγαλύτερη προθεσμία από αυτήν που προβλέπεται στην οδηγία 80/51/ΕΟΚ, για τον θόρυβο που προκαλούν τα μη υπερηχητικά αεροπλάνα. Πράγματι, εν τω μεταξύ παρήλθε η παράνομη συμπληρωματική προθεσμία και σύμφωνα με την ισχύουσα βελγική ρύθμιση δεν επιτρέπονται πλέον τέτοιες παρεκκλίσεις.

Απόβλητα

Το 1991, τα κράτη μέλη θα έπρεπε να είχαν ανακοινώσει στην Επιτροπή εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών 78/176/ΕΟΚ της 20ής Φεβρουαρίου 1978 για τα απόβλητα που προέρχονται από το διοξείδιο του τιτανίου, 84/631/ΕΟΚ της 6ης Δεκεμβρίου 1984 για την επιτήρηση και τον έλεγχο στην Κοινότητα των διασυνοριακών μεταφορών επικινδύνων ουσιών, 85/339/ΕΟΚ της 27ης Ιουνίου 1985 για τη συσκευασία των υγρών τροφίμων και 86/278/ΕΟΚ για την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους, κατά τη χρησιμοποίηση ιλύος καθαρισμού στη γεωργία. Όπως και κατά το παρελθόν, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν τήρησαν αυτήν την υποχρέωση.

Με την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 1991 ακυρώθηκε η οδηγία 89/428/ΕΟΚ λόγω ακατάλληλης νομικής βάσης. Μετά από αυτήν την απόφαση, η Επιτροπή ετοίμασε νέα πρόταση οδηγίας με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες εναρμόνισης των προγραμμάτων μείωσης, με σκοπό την εξάλειψη της ρύπανσης που προκαλείται από τα απόβλητα της βιομηχανίας διοξειδίου του τιτανίου.

Καθυστερημένη μεταφορά

Η οδηγία 86/278/ΕΟΚ, που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση ιλύος καθαρισμού στη γεωργία δεν έχει μεταφερθεί ακόμη σε επτά κράτη μέλη.

Μερική συμφωνία

Προβλήματα μερικής ασυμφωνίας των κειμένων μεταφοράς συνεχίζονται να τίθενται όσον αφορά την οδηγία-πλαίσιο 75/442/ΕΟΚ, την οδηγία 78/319/ΕΟΚ, για τα επικίνδυνα απόβλητα, την οδηγία 76/403/ΕΟΚ, για τα πολυχλωροδιφαινύλια και τα πολυχλωροτριφαινύλια, την οδηγία 84/631/ΕΟΚ, για τη μεταφορά των αποβλήτων και την οδηγία 85/339/ΕΟΚ για τη συσκευασία των υγρών τροφίμων. Ο έλεγχος της μερικής ασυμφωνίας γίνεται ακόμη δυσκολότερος, λόγω του ότι όλες αυτές οι οδηγίες έχουν, ήδη, τροποποιηθεί (για παράδειγμα, η οδηγία-πλαίσιο από την οδηγία 91/156/ΕΟΚ), είτε βρίσκονται σε κάποιο στάδιο αναθεώρησης.

Για το λόγο αυτό, η συνέχιση των διαδικασιών παράβασης αποτελεί πρόβλημα, δεδομένου ότι η εξέταση ορισμένων σημείων γεννά αμφιβολίες.

Η Επιτροπή άρχισε έρευνα με σκοπό την ακύρωση της οδηγίας-πλαισίου 91/156/ΕΟΚ λόγω ακατάλληλης νομικής βάσης, δεδομένου ότι το Συμβούλιο έχει αποφασίσει να τη βασίσει μάλλον στο άρθρο 130 S και όχι στο άρθρο 100 A, όπως πρότεινε η Επιτροπή.

Ουσιαστική εφαρμογή

Τα βασικά θέματα που συνέχισαν να δημιουργούν προβλήματα, το 1991, είναι η μη υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη, ο μη ικανοποιητικός χαρακτήρας των σχεδίων και των προγραμμάτων, το σημαντικό θέμα των διασυνοριακών μεταφορών αποβλήτων κατά παράβαση της σχετικής οδηγίας και η ανεξέλεγκτη δημιουργία παράνομων χώρων διαθέσεως απορριμμάτων. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί οπωσδήποτε ότι δεν είναι βέβαιο ότι η εξάλειψη των αποβλήτων πραγματοποιείται παντού στην Κοινότητα με τρόπο ακίνδυνο για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, όπως επιβάλλουν οι κοινοτικοί κανόνες, από το 1975 και μετά.

Φύση

Το 1991, σημειώθηκαν σημαντικές πρόοδο στην κατεύθυνση της επέκτασης της κοινοτικής ρύθμισης για την προστασία της φύσης.

Το Μάρτιο, η Επιτροπή υπέβαλε νέα πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τους φυσικούς και τους ημιφυσικούς οικοτόπους άγριας πανίδας και χλωρίδας [1].

Αυτή η νέα εκδοχή, που εκλεπτύνει την αρχική πρόταση που είχε υποβληθεί το 1988, αποτέλεσε αντικείμενο έντονων διαπραγματεύσεων στη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου με σκοπό την έκδοσή της υπό την ολλανδική προεδρία. Αν εγκριθεί, η πρόταση αυτή θα ενδυναμώσει το ρόλο της Κοινότητας στα πλαίσια των συμβάσεων της Βέρνης και της Βόννης και θα υπογραμμίσει τη βούληση της Κοινότητας να αναγνωρίσει και να προστατεύσει την κοινή φυσική κληρονομιά.

Από την άλλη πλευρά, με την οδηγία 91/244/ΕΟΚ τροποποιήθηκαν τα παραρτήματα I και III της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών. Εξάλλου, το παράρτημα II της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ αποτέλεσε αντικείμενο πρότασης τροποποίησης με σκοπό την προσθήκη πέντε ειδών στο τμήμα 2, πράγμα που θα νομιμοποιήσει τη θήρα τους (COM(91) 42 τελικό).

Στο τέλος του έτους, η Επιτροπή δέχτηκε να υποβάλει πρόταση νέας εκτενούς ρυθμίσεως της εμπορίας των αγρίων ειδών προκειμένου να ενημερωθεί και να διευρυνθεί η ισχύουσα κοινοτική ρύθμιση με την οποία υλοποιείται η σύμβαση Cites (Convention on International Trade in Endangered Species).

Καθυστερημένη εφαρμογή

Το 1991, συνεχίστηκε η διαδικασία μεταφοράς της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, ιδίως σε πολλές χώρες του νότου της Κοινότητας. Ωστόσο, το Λουξεμβούργο δεν έχει συμπληρώσει τις διατάξεις μεταφοράς των οδηγιών, αν και έχει υποβληθεί στην Επιτροπή σχέδιο κανονισμού στην κατεύθυνση αυτή.

Μερική συμφωνία

Όσον αφορά την προστασία των αγρίων πτηνών, όπως αναφέρθηκε ήδη στην όγδοη ετήσια έκθεση, οι εθνικές ρυθμίσεις του θέματος της θήρας συνεχίζουν να αποτελούν βασικό πρόβλημα της μεταφοράς της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ. Η κατάσταση δεν έχει αλλάξει σημαντικά όπως δείχνουν οι διάφορες διαδικασίες που έχουν κινηθεί, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για παράλειψη εκτελέσεως αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Παραμένει, επίσης, το πρόβλημα των εθνικών διατάξεων που επιτρέπουν παρεκκλίσεις ασυμβίβαστες με την οδηγία, αν και η προαναφερθείσα πρόταση τροποποίησης του παραρτήματος II μπορεί να θεωρηθεί προσπάθεια της Επιτροπής να διευκολύνει τις παρεκκλίσεις.

Πέραν του ότι διευκρινίζει τι απαιτεί η εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας που αφορά τους καθορισθέντες οικοτόπους, η προαναφερθείσα απόφαση Leybucht επισημαίνει, επίσης, ότι το νομικό καθεστώς προστασίας των οικοτόπων είναι, ενδεχομένως, ακατάλληλο σε πολλά κράτη μέλη.

Όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, η Επιτροπή εξακολούθησε να εξετάζει σε βάθος τις εθνικές νομοθεσίες, και διαπίστωσε ότι, στην πλειοψηφία τους, τα κράτη μέλη δεν έχουν μεταφέρει με τρόπο απόλυτα ικανοποιητικό την οδηγία 85/337/ΕΟΚ. Πολλές διαδικασίες παράβασης κινήθηκαν κατά των κρατών μελών αυτών.

Ουσιαστική εφαρμογή

Όσον αφορά την προστασία των οικοτόπων στα πλαίσια της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε στις 28 Φεβρουαρίου 1991 σημαντική απόφαση σχετικά με την υπόθεση C-57/89 (Επιτροπή κατά της Γερμανίας). Αν και η υπόθεση αφορούσε μια συγκεκριμένη ζώνη ειδικής προστασίας, τον κόλπο του Ley, το Δικαστήριο χρησιμοποίησε αυτή την περίπτωση ως ευκαιρία προκειμένου να διευκρινίσει για πρώτη φορά τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σε σχέση με τέτοιες ζώνες και απο-

[1] ΕΕ αριθ. C 75 της 20. 3. 1991, σ. 4.

φάνθηκε ότι ο περιορισμός της έκτασης των ζωνών ειδικής προστασίας δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση ανωτέρου γενικού συμφέροντος.

Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η τελική απόφαση του Δικαστηρίου στη συγκεκριμένη περίπτωση επηρεάστηκε σημαντικά από το γεγονός ότι το σχετικό σχέδιο εξοπλισμού περιείχε αντισταθμιστικά μέτρα διατήρησης του οικοτόπου.

Η απόφαση αυτή εκφράζει την αυξανόμενη ανησυχία της Επιτροπής για τον ανεπαρκή τρόπο με τον οποίο καθορίζονται οι ζώνες ειδικής προστασίας στην Κοινότητα και για το γεγονός ότι οι οικότοποι συχνά καταστρέφονται κατά την εφαρμογή προγραμμάτων που έχουν ενισχυθεί χρηματοδοτικά από την Κοινότητα.

Το 1991, η Κοινότητα κίνησε πολλές νέες διαδικασίες παράβασης και συνέχισε αυτές που είχε ήδη κινήσει.

Η προστασία των οικοτόπων αποτέλεσε σημαντικό θέμα της ημερήσιας διάταξης πολλών συνεδριάσεων «δέσμης θεμάτων» που πραγματοποίησε η Επιτροπή με κράτος μέλος καθώς και αντικείμενο στενότερου συντονισμού στο εσωτερικό της Επιτροπής, σε σχέση με τα διαρθρωτικά ταμεία.

Όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, το 1991 αυξήθηκε ο αριθμός των καταγγελιών που αφορούσαν την παράβαση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, η οποία αποτελεί ένα από τα βασικότερα, αν όχι το κατεξοχήν κείμενο το οποίο αφορούν οι καταγγελίες παράβασης.

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η διαπίστωση ότι οι δυσκολίες εφαρμογής της οδηγίας δεν αφορούν κυρίως τα μικρά προγράμματα, αλλά τα χωροτακτικά προγράμματα εθνικής ή και ευρωπαϊκής σημασίας και ιδίως τα μεγάλα προγράμματα έργων υποδομής στον τομέα των μεταφορών, όπως κατασκευής αυτοκινητοδρόμων ή δικτύων για τραίνα μεγάλης ταχύτητας. Τα έργα αυτά, έχουν, λόγω της μεγάλης έκτασής τους, σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και, για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται τους στόχους της οδηγίας, να επιδιώκουν πραγματικά την εξεύρεση των λιγότερο βλαβερών για το περιβάλλον λύσεων και να μη θεωρούν την εκτίμηση των επιπτώσεων ως μια απλή τυπική φάση της διαδικασίας έγκρισης των προγραμμάτων.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης του ελέγχου της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου για το περιβάλλον, το 1991, δεν διαφέρουν αισθητά από αυτά που περιέχονται στην όγδοη έκθεση.

Ενώ το κοινοτικό δίκαιο αναπτύσσεται και εμπλουτίζεται, όπως δείχνει μεταξύ άλλων η έκδοση της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, για τα κοινοτικά ύδατα ή της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ, για τις στήλες και τους συσσωρευτές καθώς και η συνέχιση των εργασιών για τα σχέδια οδηγιών σχετικών με τους οικοτόπους ή τη ρύπανση που προκαλούν τα νιτρικά άλατα που προέρχονται από γεωργικές πηγές, η εφαρμογή του υφισταμένου δικαίου από τα κράτη μέλη είναι συνολικά ανεπαρκής.

Σίγουρα, πολλά κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να αναπληρώσουν, παρά τις πραγματικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, καθυστερήσεις, συχνά πολλών ετών. Επίσης, παρατηρείται μια καθαρή τάση εγκατάλειψης ορισμένων νομικά αμφισβητήσιμων πρακτικών μεταφοράς, όπως της εγκυκλίου.

Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη συνεχίζουν να δίνουν προαιρετικό ή ενδεικτικό χαρακτήρα στις προθεσμίες μεταφοράς των οδηγιών για το περιβάλλον. Όχι σπάνια, τα κείμενα μεταφοράς προβλέπουν παρεκκλίσεις που δεν προβλέπονται στη μεταφερόμενη οδηγία ή ακόμη αυστηρές παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο κοινοτικό δίκαιο μεταφέρονται με μεγάλη ελαστικότητα στο εθνικό δίκαιο. Ορισμένες διατάξεις οδηγιών που ισχύουν, εδώ και περισσότερο από δέκα χρόνια, έχουν παραμείνει ανεφάρμοστες. Τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση αποφάσεων του Δικαστηρίου δεν εφαρμόζονται συστηματικά, και σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και μετά την έκδοση δεύτερης απόφασης βάσει του άρθρου 171 της συνθήκης ΕΟΚ (σχετικά με το θέμα αυτό βλέπε πίνακα στη σελίδα 70 της παρούσας έκθεσης). Με εξαίρεση τα ύδατα κολύμβησης, η υποβολή στην Επιτροπή των εκθέσεων που προβλέπονται από πολλές οδηγίες αποτελεί, μάλλον, εξαίρεση παρά τον κανόνα.

Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή της νέας οδηγίας για τις εκθέσεις, που εκδόθηκε το 1991, θα πρέπει να μεταφρασθεί μεσοπρόθεσμα με σημαντική ποσοτική και ποιοτική αύξηση της ενημέρωσης για το περιβάλλον σε κοινοτικό επίπεδο. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι περισσότερες εκθέσεις νέου τύπου δεν θα είναι έτοιμες πριν από το 1996-97, η ενημέρωση της Επιτροπής θα πρέπει εν τω μεταξύ να συνεχιστεί με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, όπως καθορίζει το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις εκθέσεις.

Η Επιτροπή αναμένει, επίσης, μια μεσοπρόθεσμη θετική συμβολή από τις πρωτοβουλίες που ήταν απόρροια των ερευνών που πραγματοποίησε στον τομέα των ευθυνών για βλάβες του περιβάλλοντος και των εργασιών που πραγματοποιεί στον τομέα της προσφυγής στη δικαιοσύνη.

Εξάλλου, για να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, επιδιώκεται στενότερη συνεργασία μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών καθώς και βελτίωση των διαδικασιών ελέγχου στην Επιτροπή.

Τέλος, η Επιτροπή θα ήθελε να υπογραμμίσει το γεγονός ότι, σε αντίθεση με άλλους τομείς διαφορών σχετικών με το κοινοτικό δίκαιο, οι εξελίξεις που αφορούν το δίκαιο του περιβάλλοντος έχουν ευρεία και διαρκώς αυξανόμενη απήχηση στο σύνολο του πληθυσμού.